

POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

— EVŽEN BOČEK —

Poslední aristokratka

– Evžen Boček –

Druhé město / Brno 2012

Evžen Boček
POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

Vydalo nakladatelství Druhé město — Martin Reiner v Brně roku
2013

Odpovědný redaktor Miloš Voráč

Fotografie na obálce www.icanbecreative.com

Obálka Bedřich Vémola

Příprava elektronických formátů KOSMAS, www.kosmas.cz

Elektronické vydání první

www.druhemesto.cz

ISBN 978-80-7227-624-0

© Evžen Boček, 2012

© Druhé město – Martin Reiner, 2012

Situace a postavy v knize jsou vymyšlené. Až na knížete
Schwarzenberga, pochopitelně.

Jmenuji se Marie Kostková z Kostky. V rodové historii jsem v pořadí třetí.

Marii I. pochovali v roce 1450 do rodinné hrobky, aniž se přesvědčili, že je dostatečně mrtvá. Když o pár let později hrobku otevřeli, seděla na schodech. Od té doby jsme pohřbíváni v zatlučených rakvích.

Zatlučená je i rakev Marie II., která při jednom z pokusů o výrobu kamene mudrců vynalezla zřejmě dynamit. Do rakve zatloukli pouze část jejího šatníku a paruku, protože tělo zmizelo spolu s věží, kde měla laboratoř.

Obě jsou naše strašidla. Ani jedna se nedožila dvaceti.

Když nepočítám desítky levobočků, jež během svého misijního působení v rovníkové Africe zplodil Karel Václav, jsem jediný příslušník rodu, narozený mimo evropský kontinent. Narodila jsem se v New Yorku. Byla jsem Američanka. Pro ostatní Američany jsem byla Mary Kostka.

Můj otec byl taky Američan. Chtěl být nenápadným učitelem literatury, kterým taky byl. Kolegové a studenti mu říkali Franku. Nikdo z nich neměl ani ponětí, že je český aristokrat. Nikdo z nich neměl určité ponětí ani o tom, že existují nějaké Čechy.

Dnes jsme pochopitelně oba Češi. Můj otec je František Antonín Kostka z Kostky, ochránce Božího hrobu, člen řádu maltézkých rytířů a patron kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostce.

Přestože používání šlechtických titulů bylo v Čechách zakázáno už v roce 1918, všichni mu říkají pane hrabě. Franku mu říká jedině moje matka. Matka je pořád Američanka. Jmenuje se Vivien.

Kostka je naše rodové sídlo. Původně to byl hrad, který ve třináctém století postavil rytíř Mikuláš Kostka a nazval ho Kostka. Od té doby jsme Kostkové z Kostky.

Dva měsíce po dokončení dobyli Kostku rytíři z řádu německých rytířů. Potom už dobyl Kostku v podstatě každý, kdo šel zrovna kolem.

V osmnáctém století moji předkové Kostku přestavěli na barokní zámek. Z hradu se zachovaly jenom katakomby a hrobka.

O Kostku jsme pětkrát přišli a pětkrát jsme ji dostali zpátky. Poprvé nám ji zabavil řád německých rytířů. Podruhé husité. Potřetí Ferdinand II. Habsburský, který ji daroval řádu německých rytířů. Počtvrté nám Kostku zabavil Adolf Hitler, který ji daroval Heinrichu Himmlerovi, který ji daroval SS.

Popáté nám Kostku pochopitelně zabavili komunisté v roce 1948.

V roce 1996 jsme Kostku dostali popáté zpátky.

Sedm dnů do odletu

Dnes jsem uslyšela zřejmě další české sprosté slovo. Je to *kurva*, otec ho vyslovil se spojkou *a*, takže to vypadalo takto: *A kurva*. Ve slovníku jsem si našla, že *kurva* je vulgární označení prostitutky. Výraz *a kurva* tam není, ale podle mého názoru se tak v češtině označuje překvapení, úlek nebo zděšení. Otec totiž právě telefonicky vyjednával leteckou přepravu našich zpopelněných příbuzných do Čech a po chvilce řekl: „*A kurva*.“ Potom položil sluchátko a řekl, že se z toho posere. Na to, že je aristokrat, mluvící poslední dobou velmi sprostě. Když jsem ho na to upozornila, osopil se na mě, ať ho s tím napomínáním neseru. Je nervózní a podrážděný.

Na pohřbení v rodinné hrobce u nás čeká celkem dvanáct Kostků z Kostky, kteří zemřeli v exilu — urny s jejich popelem zabírají skoro polovinu knihovny. S výjimkou psychopatů a masových vrahů jsme nejspíš jediní Američané, kteří mají v bytě kolumbárium.

Pokud je nedopравíme do Čech, jejich duše nebudou mít klid, a otec si dokonce myslí, že by nás mohli chodit strašit nebo se nám nějak mstít. Na strašidla nevěřím, ale pokud si přáli být pohřbeni v Čechách a vydrželi takovou dobu čekat u nás v knihovně, tak je do staré vlasti musíme dostat stůj co stůj. Po dnešku se ovšem zdá, že by nás to mohlo zruinovat. Ze záhadných důvodů je přeprava nebožtíka, byť zpopelněného, dražší než letenka živého pasažéra.

Když se otec trochu uklidnil, zavolal znovu na letiště a pokusil se usmlouvat alespoň množstevní slevu. Slečna z letecké společnosti zřejmě usoudila, že má co do činění s nějakým bláznem, a vyhrožovala, že zavolá policii. Otec se znovu rozčílil a křičel, že za ty peníze si může pronajmout raketoplán.

Slečna řekla, ať si zavolá na mys Canaveral, a položila sluchátko.

Matka navrhla poslat popel v krabici od desetakilového prášku na praní. Přišlo mi to jako docela dobrý nápad, ale otec to zamítl.

Nemůžeme prý všechny Kostky sesypat dohromady. Jednak se někteří vyloženě nesnášeli, jednak by se kufr s pracím práškem mohl ztratit. Barona Solnického prý poslali v plechovce od proteinů pro kulturisty, kufr s plechovkou se ztratil a dodnes se neví, kde je mu konec. Představa, jak s našimi předky někdo pere v pračce montérky, je děsivá. To by nás chodili strašit určitě.

Nakonec otec s matkou vymysleli, že je dají každého zvlášť do pytlíků od slaných oříšků, které si vezmeme s sebou na palubu v příručních zavazadlech. Vůbec se mi to nezamlouvá.

Šest dnů do odletu

Balíme věci a jíme u toho slané oříšky. Snědla jsem určitě aspoň půl kila.

Nasypala jsem i Carevně. Sežrala plnou misku a pak se pozvracela na koberec. Naštěstí už je prodaný.

Carevna je naše kočka, kterou nám před třemi lety vnutila naše sousedka Nina Alexandrovna, když jí našli nádor na mozku (Nině Alexandrovně, ne Carevně). Operaci přežila, ale Carevna nám zůstala, protože Nina Alexandrovna se odstěhovala do Texasu ke své dceři, která je alergická na kočičí chlupy. Carevna je stará a nemusela by přežít cestu letadlem, takže přemlouváme babičku, aby si ji vzala k sobě. Ještě se nerozhodla.

Otec nařídil matce, aby mluvila už jenom česky. Když se jí ptal, kde je ten velký hnědý kufr, odpověděla: „Neumím.“ Na to, že ji otec učí skoro tři roky, je její čeština žalostná. Dlužno dodat, že otec je jako učitel jazyka nemožný. Je strašně vznětlivý, neustále matku peskuje, takže jejich hodiny většinou končí hádkou a někdy i matčíným pláčem. Očekávám, že matka bude mít problémy.

Je mi těžko.

Myslím, že slaných oříšků se do smrti nedotknu.

Pět dnů do odletu

Odpoledne se s námi přišla rozloučit babička a teta Jess. Pochopitelně se zase opily do plačtivé nálady. Pořád dokola nás ujišťovaly svojí láskou a slibovaly, že nás přijedou brzy navštívit. Otec celou dobu sledoval televizi s vypnutým zvukem, pil pivo a jedl oříšky. Byl skleslý.

Matka se bohužel zmínila o problému s přepravou popela a teta Jess přišla na to, že zná někoho, kdo zná vizážistu od Cher, která má zítra koncert v Madison Square Garden a pak letí na turné do Evropy. Okamžitě tomu člověku zavolala a domluvila si s ním na zítřek schůzku, na které ho miní přesvědčit, aby nám ten vizážista vzal urny do soukromého tryskáče. Otec dělal, že neslyší. Když ale odešel do kuchyně pro další pivo, slyšela jsem, jak říká: „Já se z toho poseru, Cher nám bude dělat funebráka.“

Babička svolila, že si vezme Carevnu do opatrování, ale museli jsme jí dát tři sta dolarů na žrádlo (pro Carevnu).

Když nastupovala do taxíku, klec s Carevnou jí spadla na zem a dvakrát se překulila.

Čtyři dny do odletu

V sedm hodin ráno přišla babička a přinesla Carevnu. Byla rozčilená. Carevna jí během noci rozsápala křeslo, záclony, kožený kabát a paruku. Taky dost zvracela (Carevna, ne babička). Po babiččině odchodu jsme si všimli, že Carevna trhaně dýchá a kulhá na pravou přední nohu. Matka s ní odešla k veterináři. Otec to pokládá za znamení, že máme vzít Carevnu s sebou do Čech. Poslední dobou pokládá otec za znamení skoro všechno.

Carevnu mám ale docela ráda, a pokud přežije cestu letadlem, na Kostce jí bude určitě lépe než u babičky.

Otec zavolal na letiště. Tam mu řekli, že naše letadlo bude převážet do pražské zoo skupinu dikobrazů a přítomnost kočky v zavazadlovém prostoru by je znervózňovala. Nabídli mu, že ji dají na linku do Frankfurtu nad Mohanem nebo do dalšího letadla, které letí do Prahy následující den. Frankfurt je ale od Prahy strašně daleko (až v Německu) a další noc u babičky by Carevna nejspíš nepřežila.

Otec vymyslel, že Carevně dáme prášky na spaní a pronesem ji v tašce spolu s kožešinovou čepicí z mývala, kterou dostal jako dárek na rozloučenou od jednoho kolegy, který si myslí, že v Čechách je tundra.

Vyhrabali jsme čepici z hromady svršků určených pro Armádu spásy.

Matka se vrátila bez Carevny. Veterinář prohlásil, že musela „inkasovat parádní nákop“ (Carevna, ne matka), a chtěl nás udat za týrání zvířat. Carevnu si nechal na pozorování do zítřka.

Matka spoléhá na to, že by nám Cher mohla vzít i Carevnu.

Matka nás na zítřek objednala všechny k zubaři. Jedna její kamarádka totiž někde četla, že zubaři ve východní Evropě nepoužívají anestezii. Otec sice prohlásil, že je to nesmysl, ale v noci jsem ho slyšela, jak telefonuje na české velvyslanectví do Washingtonu, aby zjistil, jak to je.

Těch tři sta dolarů na žrádlo nám babička nevrátila.

Tři dny do odletu

Dopoledne jsme byli u zubaře. Přestože chrupy máme v pořádku, matka vymámila v ordinaci deset ampulí novokainu.

Teta Jess nám zavolala, že ten vizážista už nedělá pro Cher, ale pro Rolling Stones a ti jsou teď na turné v Jižní Americe.

Carevna je doma. Kulhá, ale nezvrací a dýchá skoro pravidelně. Do mývalí čepice se vejde. Jsme na ni milí, protože máme výčitky svědomí, že jsme ji chtěli nechat u babičky.

Vypláchli jsme dvanáct pytlíků od slaných oříšků a dali je sušit.
Zítřka do nich nasypeme příbuzné.

Dva dny do odletu

Hned ráno se rodiče odešli loučit se známými. Zůstala jsem doma s Carevnou. Za chvíli bude půlnoc a ještě se nevrátili. Doufám, že je nezabili.

Dopoledne volal doktor Benda z Prahy. Doktor Benda je pražský advokát, který pro nás vyřizuje převod rodového majetku. Je to jediný Čech, s nímž jsem kdy mluvila. Tvrdí, že moje čeština je dokonalá. Myslím, že není, ale potěšilo mě to.

Doktor Benda mi oznámil, že smlouva o vrácení Kostky je připravena a čeká jen na otcův podpis. Řekla jsem mu, kdy přiletíme do Prahy. Slíbil, že nás bude čekat na letišti a objedná hotel. Zeptal se, jestli se už těším. Odpověděla jsem ano, ale nemluvila jsem pravdu. Vlastně se docela bojím. Co se ode mě očekává? Jak se mám chovat? Co znamená být aristokratka? Nevím.

Otec taky neví, takže se taky docela bojí. Jediný, kdo se nebojí, je matka. Žádné pochyby si nepřipouští. Měla by. V češtině tápe a svoje znalosti o aristokracii čerpá pouze z životopisů princezny Diany. Je optimistka (matka — princezna Diana nejspíš ne).

Na závěr našeho rozhovoru jsem se Bendy zeptala, jestli čeští zubaři používají anestezii. Ta otázka ho zaskočila, protože už nebyl sedm let u zubaře.

Za půl hodiny volal znovu, aby mi řekl, že teď se anestezie používá docela běžně, ale za komunistů byla na příděl a ještě jen pro členy komunistické strany.

Těžko si představit, co musel zažít nestraník při trháni osmiček.

Doktor Benda mně pak ještě řekl, že české zdravotnictví je na vysoké úrovni a že se nemusíme ničeho obávat. Kéž je to pravda! Už kvůli matce, která přímo v Pentagonu zjišťovala, jestli nás v případě nutnosti ošetří na některé americké vojenské základně v Evropě.

Odpoledne jsem si četla životopis lady Diany. Vydržela jsem to skoro hodinu. Pak jsem sypala příbuzné z uren do pytlíků od oříšků. Prastrýc Leopold se vešel jen taktak. Neumím si to vysvětlit, protože na fotkách vypadá jak trpaslík.

Dvě hodiny v noci

Rodiče se vrátili asi před půlhodinou. Matka se zavřela na záchod a vydává zvuky, při nichž mi v žilách stydne krev. Otec sedí v kuchyni a pořád dokola vykřikuje: „Jsem povolán k práci na dědičné hroudě... Já se z toho asi fakt poseru.“ Kdykoliv to vykřikne, Carevna naježí srst a zasyčí. Už to vykřikl jedenadvacetkrát. Moje rozhodnutí nepít nikdy alkohol je zřejmě nezvratné.

Den do odletu

Dopoledne přišel realitní agent se zájemcem o byt. Prohlédli si ho, ale mnohem víc je zaujali rodiče. Seděli v kuchyni s nepřítomnými pohledy a pili pivo. Vůbec nepromluvili. Vypadali jak dva přízraky. Zájemce od nich nemohl odtrhnout oči.

Při odchodu mně realitní agent dal dvacet dolarů. Otec s matkou si odešli lehnout a spali až do večera. Já jsem si četla životopis princezny Diany.

Jsem nervózní.

Den D

Carevna dostala prášek na spaní a usnula právě ve chvíli, kdy konala velkou potřebu. Snad ji stihla dokončit. Leží v otcově tašce zamaskovaná mývalí čepicí a já každou chvíli zkouším, jestli jí tluče srdce. Tluče, ale zdá se mi, že dost slabě. Opravdu se to nemohlo řešit jinak?

Otec stojí u okna a vyhlíží taxík. Matka listuje v životopise princezny Diany a dělá si výpisky. Těžko říct, co se jí přitom honí hlavou. Před chvílí se mě ptala, jestli má Česká republika vojenské námořnictvo.

Otec hlásí příjezd taxíku. Je bledý a chvěje se (otec — ne taxík).

Šest hodin večer

Carevna svoji potřebu nedokončila v bytě, ale v taxíku cestou na letiště.

Nejdřív se z tašky na otcově klíně ozval krajně znepokojivý zvuk — asi jako když se trhá prostěradlo. Otec zrudl a provinile se usmál. Matka mě chytla za ruku. Taxikář pustil rádio. Vzápětí auto naplnil omračující zápach.

Taxikář zneklidněl a na čele mu vyrazil pot. Matka podala otcí svůj parfém a ten jej za hudebního doprovodu *Mostu přes rozbouřené vody* od Simona a Garfunkela, sledován teď už zcela vyděšeným taxikářem, nalil do tašky. Zbytek cesty jsme navzdory mrazu absolvovali s hlavami vystrčenými z okének. Ohlíželo se po nás dost lidí.

Po příjezdu na letiště jsem taxikáři dala dvacet dolarů od realitního agenta. Měl ledovou ruku.

Otec prohlásil, že nenávidí tvory, kteří se neumí ovládat. Byl rozčilený a chtěl tašku s Carevnou hodit do odpadkového koše. Matka protestovala, ale vcelku chabě. Vlastně jenom řekla, že by nás mohl někdo vidět. Nakonec jsem to byla pochopitelně já, kdo se sebezapřením Carevnu a mývalí čepici vysprchoval a osušil na toaletách. Vytrěštěné oči skupiny muslimek v černých nikábech, jež mě

pozorovaly, když jsem bezvládnou Carevnu držela pod sušákem, mně zřejmě z paměti hned tak nevymizí. Mám podezření, že měly za to, že přihlíží nějakému čarodějnickému úkonu.

Otcův příkaz být nenápadní vzal vůbec velice rychle za své. Jednak jsme smrděli. Výsledkem matčiny snahy přerazit odér kočičí nehody plošným nástřikem několika druhů voňavek na naše oblečení byla vůně leptající sliznice.

Jednak jsme v důsledku jízdy s otevřenými okénky vypadali, jako bychom přijeli ne autem, ale psím spřežením. Tváře ošlehané větrem, promodralé rty, slzící oči a pozoruhodné účesy.

Především jsme ale byli viditelně nervózní z kontrabandu v našich palubních zavazadlech. Ještě ve frontě na odbavení jsem se pokusila přemluvit otce, aby příbuzné a Carevnu poslal legální cestou. Odmítl to s tím, že nepřijede do staré vlasti s holým zadkem. Pak dodal, ať se ničeho nebojím. Bála jsem se. Pohled na matku zuřivě si okusující nehty mě utvrzoval v přesvědčení, že to nedopadne dobře. Nedopadlo. Už když jsme se blížili k přepážce, všimla jsem si, že nás podezíravě pozoruje obrovitá Afroameričanka v uniformě. Jednou rukou jsem křečovitě svírala tašku se svým přídělem zpopelněných předků a v druhé jsem držela otevřený pytlík arašídů, ačkoliv se mi zvedal žaludek, jen jsem se na něj podívala. To byl matčin nápad. Měli jsme vypadat jako někdo, kdo bez slaných oříšků nedá ani ránu. Kontrolující úředník nasál otcův pach a sjel ho pohledem mimořádně opovrhlivým. Nicméně do tašky s Carevnou nesáhl a otcův kufřík se slanými oříšky ho zřejmě utvrdil v přesvědčení, že má před sebou neškodného podivína. To otec podpořil ještě tím, že si do úst nasypal plnou hrst oříšků a se spikleneckým mrknutím před něj nastrčil sáček. Úředník mávl rukou, aby šel. V té chvíli ale bohužel zasáhla ona Afroameričanka. Přiskočila k otci, vytrhla mu tašku, zašátrala v ní a vytáhla Carevnu za ocas. Sama zřejmě šokovaná svým úlovkem, zmohla se jen na větu: „Ach můj Bože, on veze chcípou kočku.“ Ještě

než omdlela, stačil jí otec pokropit uniformu zpola rozkousanými oříšky, které mu zaskočily. O pět minut později už stál s rukama za hlavou a policista mu přednášel jeho práva. O deset minut později už policista přednášel práva zatčených i mně s matkou — to když se zjistilo, že naše zavazadla obsahují jakýsi podivný prášek.

Otcovo zmatené vysvětlování naší situaci ještě více zkomplikovalo. Byli jsme obviněni z dvanáctinásobné vraždy s podezřením na kanibalismus. Přestože se nám podařilo přesvědčit FBI, že jsme naše příbuzné nezabili ani nesnědli, strávila jsem skoro dvě hodiny pohovorem s psychiatrem, který se pokoušel zjistit, co jsme za sektu.

Teď sedím v dětském koutku před policejní stanicí na letišti JFK ve společnosti pětiletého pyromana, který podpálil informační stánek Lufthansy, a jeho apatické matky s potetovaným obličejem. Pyroman v jednom kuse plive na zem a říká mi zrůdo.

O něco později

Skoro půl hodiny jsem vydržela být aristokraticky přezíravá, ale když do mě začal kopat, dala jsem mu facku. Dost křičel. Matka mu řekla, aby držel klapačku, a vrazila mu druhou.

Plive pořád, ale zrůdo už mně neříká.

Otvírají se dveře a vychází otec s matkou. Vypadají zbědovaně.

Asi bych měla zavolat doktoru Bendovi, aby nás na pražském letišti nečekal.

Letíme!

Po zaplacení pokuty za pokus o narušení letového provozu, nových letenek a přepravy Carevny a příbuzných nám zůstalo devadesát šest dolarů.

Pokud nás Benda nebude čekat na letišti a nepůjčí nám peníze, na Kostku asi pojedeme stopem.

Otec propadl trudnomyslnosti. Prohlásil, že je aktérem nejpotupnějšího návratu v rodové historii, a přestal mluvit. Vzal si prozac a usnul, ještě než jsme odstartovali. Má zaťaté pěsti a sténá. Matka spí taky dost neklidně. Občas sebou škubne. Právě jsme opustili vzdušný prostor Spojených států. Jsem velmi rozrušená a třese se mi ruka.

Přes uličku sedí tři mladé Češky. Mluví velmi rychle a používají slova, jejichž významem si nejsem tak docela jistá — zmrdr, pizda či pyzda?, kokot a čuráčí hlava.

Ve Státech pracovaly jako au-pairs.

5. 12., Praha

Tak doktor Benda nás na letišti čekal. Je milý a nepřestal se usmívat ani potom, kdy ho otec požádal o peníze. Benda mu dal kreditní kartu s tím, že to „časem srovnáme“. Později se mi otec svěřil, že mu při těch slovech naskočila husí kůže. Benda pro nás pracuje už tři roky a na honorářích jsme mu vyplatili devatenáct tisíc osm set dvacet tři dolarů. Přestože to byly naše veškeré úspory, Benda o nich vytrvale mluví jako o záloze.

Při jízdě do hotelu jsme viděli skupinky jakýchsi maškar. Benda nám vysvětlil, že jsou to Mikuláši, andělé a čerti, kteří nosí hodným dětem dárky a nehodné berou (čerti) do pekla. Je to český národní zvyk. Matka byla jako u vytržení a při spatření každé skupinky volala *šerti*. Chtěla, aby nás Benda zavezl do obchodu s kostýmy. Už beztoho podrážděný otec se jí jízlivě zeptal, jestli první kroky v Čechách míní dělat na kopytech.

Hotel, v němž nám doktor Benda rezervoval pokoje, byl vzhledem k naší finanční situaci nepřiměřeně luxusní, což ještě prohloubilo otcovu sklíčenost. Při jízdě výtahem prohlásil, že s takovou prožerem Kostku ještě dřív, než ji uvidíme. Nicméně poslíčkovi, který nám přinesl zavazadla, dal deset dolarů. Ten, potěšený spropitným, nám na oplátku řekl, že hotel patří Libyjcům, na něž se vztahuje embargo USA. V hale prý sedí chlápek z americké ambasády, ve skutečnosti agent CIA, a zapisuje si Američany, kteří se ubytují. Musím přiznat, že mě ta informace zneklidnila. Otec mu dal ještě pět dolarů a on řekl, že agent je teď na večeri, takže nás neviděl, ale brzo se vrátí. Když jsem matce, která z jeho řeči zachytila jenom název CIA, přeložila naši novou komplikaci, dostala hysterický záchvat. Křičela, že ve Státech dostaneme určitě křeslo, a chtěla vylézt z osmého patra oknem. Museli jsme ji s otcem zavírat v koupelně. Zachránil nás Benda. Chtěl udělat matce radost a přivezl kompletní kostýmy Mikuláše, anděla i čerta.

Když mu otec řekl, proč matka tak vyvádí, leknutím začal koktat. Ke všemu se ještě probrala Carevna. Zmateně pobíhala po pokoji a hlavou narážela do všeho, co jí stálo v cestě. Při pokusu o její odchyť nás postupně všechny tři poškrábala a pokousala. Uklidnila se teprve ve chvíli, kdy na ni doktor Benda hodil mikulášský ornát. Potom jsme museli přesvědčit matku, aby nás pustila do koupelny umýt si krev z rukou a v otcově případě i z ucha. Matka, naštěstí oblečená, seděla odevzdaně na záchodové míse a nijak se nepodivovala nad tím, že jsme vcelku dost zakrvácení. Zřejmě už se viděla v popravčí místnosti, jak nás připoutávají za vlastizradu k elektrickému křeslu. Doktor Benda, vyloženě zoufalý ze šlamastyky do níž nás dostal, naštěstí vymyslel plán našeho úniku. Měli jsme se obléknout do kostýmů, jež přivezl matce jako dárek, a projít přes recepci. On nás vzápětí odhlásí a vezme naše zavazadla. Byla jsem anděl, otec, který v rukavicích vytáhl zpod bílého hábitu stále prskající Carevnu a zavřel ji do přepravní klece, se stal Mikulášem a apatickou matku jsme navlékli do kožichu s ocasem a na hlavu jí dali rohatou masku s půlmetrovým červeným jazykem. Pro případ, že by nás někdo zastavil, nám Benda udělil pokyny, jak se máme chovat. Při té příležitosti jsem si znovu bolestně uvědomila nedostatečnost matčiny češtiny. Její role měla spočívat v chrastění řetězem, což kupodivu ve své strnulosti zvládla, a v občasném hurování.

I po několikaminutovém nácviu ovšem stále místo *hudry, hudry* říkala *hadry, hadry*. Benda nás vystrčil na chodbu. Po několika krocích jsme bohužel narazili na japonský manželský pár, který nás začal tahat ke svému pokoji a příšernou angličtinou žadonil, ať se ukážeme jejich dětem. Chtě nechtě jsme jim museli vyhovět, protože dělali velký hluk a z pokojů začali vykukovat lidé v pyžamech. Matka, která skrz masku téměř neviděla a netušila, co se děje, chrastila řetězem a volala *hadry, hadry*. Ukázalo se, že děti jsou tři agresivní spratci, kteří se na nás vrhli, sotva jsme vstoupili, a začali nás doslova drancovat. Jejich otec je podle

všeho ještě japonsky povzbuzoval a všechno natáčel na kameru. Mně utrhli křídlo, matce jazyk a ocas a otci zlomili mikulášskou berlu. Nejmenší Japonec vyrval Carevně hrst chlupů. Po deseti minutách se nám podařilo je setřást a utéct na chodbu. Jejich matka mi dala dolar. Moje matka se pod maskou rozplakala. V hale nebyla ani noha. Na parkovišti jsme počkali na Bendu, který nás odvezl k sobě do bytu. Teprve tam jsme se odmaskovali.

6. 12.

V devět dopoledne mě probudilo zvonění a kopání do dveří. Otec s doktorem Bendou už byli pryč. Matka spala po všech těch útrapách jako zabitá. Rozespalá jsem šla otevřít. Před dveřmi stála udýchaná mladá žena. Než jsem stačila něco říct, tak zaječela: „Tak ty si ta jeho nová flundra?“ Řekla jsem, že nová flundra nejspíš nejsem, ačkoliv jsem si nebyla docela jistá, co to slovo znamená. To ji ovšem ještě víc rozzuřilo, odstrčila mě, vletěla do ložnice a jako smyslů zbavená začala vyhazovat ze skříní Bendovy košile a obleky. Vzápětí vytáhla z kabelky nůžky a jala se rozházenou garderobu stříhat. V té chvíli se našťěstí probudila matka. Vyhrabala se z peřin a její obličej se zbytky rozmazaného make-upu, který si včera neumyla, a strašidelně zježené vlasy ve mně na okamžik vzbudily pochybnost, jestli na sobě nemá stále masku čerta. Hysterka přerušila masakrování šatníku, praštila s nůžkami o zem a s výkřikem „tak si to užijte, kurvy“ vyletěla z bytu, přičemž ještě stihla nakopnout nic nechápající Carevnu a na chodbě rozbít zrcadlo. Při úklidu matka vyjádřila naději, že se snad nejednalo o nějaký národní zvyk.

Odpoledne jsme se byly projít po Praze. Viděly jsme orloj, Karlův most a Pražský hrad.

Byla jsem velmi roztěkaná. Bojím se zítřka — o dalších dnech nemluvě.

Matce se vrátil optimismus. V katedrále svatého Víta se dala do řeči s manželským párem z Bostonu. Pochopitelně jim řekla, že je hraběnka, a pozvala je na Kostku. Bohužel jim nedokázala vysvětlit, kde Kostka leží.

Vzhledem k jejímu velkorysému rozmachování se nad automapou Evropy to mohlo být kdekoliv mezi Prahou a Bukureští. Z útrpných pohledů a rozpačitých úsměvů Bostoňanů bylo patrné, že matku považují za blázna. Při loučení projevíli přání se s matkou

vyfotografovat. Raději nedomýšlím, jak budou tuhle fotografie komentovat v Bostonu před známými.

Otec s doktorem Bendou se vrátili po půlnoci v doprovodu houslisty, harmonikáře a ženy připomínající Nancy Reaganovou, které sebrali v jedné z hospod, kde zapíjeli definitivní převod Kostky do našeho vlastnictví. Večírek stále pokračuje, přestože už jsou skoro dvě hodiny a do bytu už postupně zavolali zřejmě všichni nájemníci s prosbami o klid. Je mi jich líto, protože činžák patří Bendovi. S ohledem na náš brzký ranní odjezd a především na jednu starou paní s čerstvě voperovaným kardiostimulátorem, která volala už pětkrát, jsem se pokusila zábavu ukončit. Marně. Když jsem je byla žádat naposledy, zpívali.

I matka!!!

Nancy Reaganová pak řekla, že se chovám jak vrátná na kolejích.

Myslím, že to byla urážka.

Pokusím se usnout a budu doufat, že ta stará paní do rána neumře.

7. 12., KOSTKA

Hodiny na nedalekém kostele právě odbily jedenáct.

Kdesi slyším rachotit Josefa. Josef je náš kastelán. Nosí svazek klíčů velký jak hlávka kvěťáku, takže při pohybu vytváří iluzi pochodující carské gardy. Josefův pradědeček zachránil v jakési bitvě život mému prapraprastrýci a ten ho z vděčnosti udělal kastelánem na Kostce, přestože byl jenom vyučený holič (Josefův předek, pochopitelně — můj předek byl hrabě). Od té doby jejich rod věrně slouží našemu rodu. Řekla bych, že Josefa ta věrná služba dost zmáhá. Vypadá unaveně a neustále se tváří, jako by ho něco bolelo. Kromě Josefa máme ještě uklízečku paní Tichou a zahradníka, který se jmenuje Krása, ale navzdory svému jménu vypadá jako pan Spock ze seriálu Star Trek. Vlastně si nejsme jistí, jestli to opravdu není on.

Matku to zklamalo. Očekávala, že „služebnictva“ bude o hodně víc. Zdá se, že se vlivem četby životopisů princezny Diany vzdálila realitě mnohem víc, než jsem se domnívala.

Josef dorachotil a je ticho jen občas přerušované praskáním parket a nábytku. Ačkoliv jsem strašně unavená, nemůžu spát. Jednak se můj žaludek ještě stále nevyrovnal s nejmastnějším jídlem, jaké jsem kdy jedla, jednak v mé ložnici umřelo vcelku dost lidí na to, aby mě to nechalo klidnou. Jeden z nich se snad dokonce oběsil na lustru. Bylo nutné mi tohle říkat? Taky mě dost znervózňuje vzpínající se vycpaný poník v rohu místnosti. Jmenuje se Jaroušek a byl mazlíčkem jakési mojí předchůdkyně, která se s ním nemohla po jeho smrti rozloučit. Vycpávač zřejmě popustil uzdu své fantazii, protože Jarouškovy proporce vylučují možnost, že by za svého života byl schopen pohybu, v němž je zvětčen. Nožky má tenké, zato břicho vypadá, jako by spolkl nafouknutý raft. Před půlhodinou jsem mu musela hodit přes hlavu župan, protože jsem měla nutkavý pocit, že se na mě dívá. Stejně jako Jaroušek mě ovšem pozorují (a znervózňují) moji předkové vyobrazení

na dětských portrétech. Kdybych chtěla přikrýt i je, nestačilo by mi oblečení. Portrétů je čtyřicet sedm. Mimochodem oblečení — věci jsem si naskládala do ohromné skříně a před chvilkou jsem si všimla, že z ní tu a tam vyleze nějaký brouk. Další brouci vylézají zpod prošlapaného koberce. Carevna se brouky lezoucí po pokoji snaží chytat, ale Jarouška obchází velkým obloukem.

Otec s matkou už spí. Není divu.

Včerejší večírek u Bendy v bytě skončil až ve tři ráno rvačkou Nancy Reaganové s harmonikářem. Nicméně ani tento nepovedený závěr nevzal matce rozvernou náladu a ještě v posteli si deset minut prozpěvovala jakési odrhovačky, které v jejím podání zněly hrůzostrašně — *Na panchrasí, na malym vršíšků stojí pékny stromošaťi*. Spala jsem neklidně.

Zaspali jsme. Probudila nás paní, která chodí Bendovi uklízet. Hned jsem se jí zeptala, jestli v domě někdo v noci neumřel. Nevěděla, ale vypadala, že jí ta otázka vrtá hlavou.

Kocovinou a nervozitou zcela ochromený otec se sám nebyl schopen ani obléknout. Musela jsem mu pomáhat. Matka strávila hodinu v koupelně a celou tu dobu si zpívala, což ještě zvětšilo moji úzkost.

Zpustošený šatník komentoval Benda pouze povzdechem, „že to musela být Helenka“.

Vyjížděli jsme s dvouhodinovým zpožděním. Ještě předtím mi ta paní uklízečka řekla, že v domě nikdo neumřel. Trochu se mi ulevilo.

Na Kostku jsme přijeli ve 14 hodin 27 minut. Byla jsem rozechvělá. Při vystupování z auta na prvním nádvoří mi hned při prvním kroku ujely na sněhu nohy a při pádu jsem si narazila kostrč, která mě bolí ještě teď. Benda mě chtěl zvednout, ale spadl taky. Chvilku jsme se po sobě krkolomně váleli pozorováni zámeckým personálem, jenž nás očekával na nádvoří. Naštěstí už byli dost vymrzlí, takže se nikdo nesmál. Když se nám podařilo dostat na nohy, otec řekl, že jsem nemožná. Josef předal otci svazek obrovských klíčů a řekl, že nás vítá

doma. Ačkoliv se přitom tvářil značně utrápeně, dojalo nás to. Vzápětí se matka začala na všechny vrhat a objímat je. Myslím, že je to dost vyděsilo.

Otec se pokusil o jakýsi projev, ale rozrušením nebyl s to dát dohromady srozumitelnou větu.

Pak jsme vyložili naše zavazadla, urny odnesli do zámecké kaple a Benda odjel. Slíbil, že zas brzy přijede.

Nálada se trochu uvolnila až v našem novém bytě po několika přípitcích jakýmsi destilátem, jenž vyrábí paní Tichá. Ze slušnosti jsem si srkla. I přes slzy v očích a pocit, že se mi vzňal jícen, jsem zaznamenala, že všem ostatním to chutná.

Otec vypil čtyři skleničky během dvaceti minut. Později jsem mu řekla, že jeho náklonnost k alkoholu je v posledních dnech znepokojující. Odbyl mě, ať ho s tím napomínáním neseru.

À propos náš nový byt — hraběcí apartmá je ve druhém patře a každá z pěti místností je velká jak tělocvična. Zařízení se prý od roku 1948 nezměnilo. Asi ne. Když se otec posadil do křesla, upadla mu noha (tomu křeslu pochopitelně).

Kromě oběšence a vycpaného poníka v mém pokoji má náš nový byt ještě několik dalších zvláštností. Jednak v něm není kuchyň. Matka svojí komickou češtinou řekla, že jí to nebaví (místo nevadí), což jí samozřejmě věřím, ale já jsem otázku našeho stravování pokládala za důležitou. Otec mě přede všemi vypeskoval, jak můžu v takové chvíli myslet na žrádlo. On, který neprojde kolem ledničky, aniž by se do ní nepodíval. Josef mě uklidnil tím, že jídlo nám bude připravovat paní Tichá v zámecké kuchyni v přízemí — což matku pochopitelně nadechlo. Josef pak vyslovil jakýsi shluk zvuků připomínajících anglickou větu: „Dont worry, she is very good cook.“ Matka na něj hned spustila anglicky, blahem bez sebe, že jí někdo bude rozumět. Velmi rychle se ovšem ukázalo, že Josefova znalost angličtiny se omezila jen na několik slovíček a onu větu si nejspíš připravil dlouho

dopředu s pomocí slovníku. Paní Tichá anglicky také nemluví. Jakým jazykem mluví pan Spock, nevím, protože za celou dobu nic neřekl.

Co nás ale zarazilo všechny tři, je umístění koupelny. Jeden z mých předků si vzal za manželku jakousi uherskou kněžnu, která v dětství spadla při vyhlídkové plavbě do Dunaje a vylovili ji až po dvou dnech, takže měla vcelku pochopitelnou hrůzu z vody. Milující předek nechal proto přemístit koupelnu do nejzazšího místa na Kostce, aby svoji ženu (a nepochybně i sebe) uchránil před hysterickými záchvaty, jež prý nastupovaly, i když zaslechla spláchnutí záchodu. Problémů ale bylo určitě víc, protože Maďarka pár měsíců po svatbě utekla s kočovným divadlem. Ani Josef ovšem neví, proč se během následujícího století nepodařilo přemístit koupelnu k hraběcím ložnicím alespoň na dohled.

Těžko předvídat, co z toho vzejde — já už na každý pád vím, že tři hodiny před spaním nebudu požívat žádné tekutiny. Představa noční vycházky studenými chodbami s plným močovým měchýřem je pro mě stejně přitažlivá jako použití nočníku, který mám pod postelí a jenž prý sloužil celým generacím (vypadá na to) — naposledy údajně mému dědečkovi v roce 1947, když mu bylo devatenáct. Tak v této tradici tedy rozhodně pokračovat nemíním! Nehledě na paní Tichou, jež prohlásila, že „chcánky nám vynášet nebude“. Z výtvarných děl civilizace je v našem novém bytě pouze elektrický proud, ale ani za ten bych ruku do ohně nedala. Žárovky blikají a občas vydávají jakési chrchlavé zvuky.

Přestože jsme se únavou sotva drželi na nohou, matka prosadila prohlídku zámku.

Z Josefova výkladu bylo patrné, že jej ve svém životě pronesl nejmíň milionkrát. Jeho projev s naprosto nezúčastněnou intonací zcela vylučoval pocítit byt' jen záblesk pýchy nad dílem předků. Otec později nazval Josefa Oblomovem. Oblomov byl prý jakýsi apatický Rus, který celé dny ležel v županu na gauči a pozoroval strop. Myslím, že si tu knihu budu muset přečíst.

At' už je ovšem Josef jakýkoliv — pro nás je v této chvíli jediným pojátkem s rodovou tradicí, a tudíž nepostradatelný. A o Kostce a našem rodu ví nejspíš úplně všechno. Během prohlídky jsem se snažila zapamatovat si co nejvíc, ale nejpozději v páté místnosti se mi jména a letopočty začaly míchat a po hodině už jsem měla v hlavě učiněný guláš. Z té záplavy mi v této chvíli vystupuje jen Václav Antonín, jenž se při obléhání Vídně Turky proslavil jakýmsi výpadem do tureckého tábora, při němž zajal harém i s eunuchy, který si posléze rozdělil s císařem. Císař mu udělil Řád zlatého rouna, se kterým je namalovaný na megalomanském portrétu ve velkém sále, což matku přimělo k dotazu, proč mu na krku visí chcíplý beran. Otec se na matku zle osopil a důrazně jí přikázal, at' se už na nic neptá. Matka se urazila, ale bohužel jenom na pět minut. Druhou figurou uvíznuvší v mé paměti je komtesa Dora. Její vášeň pro lov a muže dostala podobu loveckého salonu, kde jsou její vycpané úlovky a trofeje oblečeny do mužských šatů a opatřeny jmenovkami jejích milenců. Pokud se mi dnes v noci nebude zdát o oběšenci, určitě mě bude pronásledovat nahastrošená zebra jménem Albert hrabě Hohenlohe nebo hlava vodního buvola s kloboukem, brýlemi a cedulkou kníže Schwarzenberg. A Carevnu, která nás během prohlídky doprovázela, bude určitě strašit skupina kocourů navlečených do vojenských uniforem. Dobrých deset minut seděla před vitrínou, od níž jsme ji nemohli odtrhnout, a v jejích očích byl neskonale úžas.

Koho jsem si ovšem zapamatovat musela, jsou moje jmenovkyně.

Marii I. pohřbili (snad neúmyslně) zaživa a Marii II. roztrhal výbuch při nějakých pokusech. Ani jedna se nedožila dvaceti a teď prý obě na Kostce straší.

Před jejich portréty Josef projevil jakýsi náznak emocí, když vyjádřil údiv nad mým křestním jménem. Od smrti druhé Marie se v našem rodu traduje, že to jméno nosí smůlu, takže se už dvě stě let dívkám nedává. Dokonce i aristokratky, které se do našeho rodu přivdaly a jmenovaly

se Marie, si pro jistotu nechaly říkat některým dalším z té šňůry křestních jmen, která tehdy při křtu obdržel každý šlechtic. Pověřivá nejsem, ale tahle informace mě zarazila. Otec se asi taky lekl, protože se mi začal omlouvat, že to nevěděl, a navrhl, že mi budou říkat Eleanor. Pochopitelně jsem odmítla. Eleanor jsem při křtu dostala jako druhé jméno na přání dědečka. Eleanor se jmenuje babička. Korunu všemu nasadila matka, která neměla ani ponětí, o čem se bavíme, a řekla, že jsem těm dívkám strašně podobná. Když jsem jí vysvětlila, že to jen stěží můžu pokládat za kompliment, zcela překvapivě ji to nadchlo, protože tajně doufala, že budeme mít vlastní strašidla. Úplně pominula možnost, že bych tím strašidlem mohla být do dvou let i já.

Josef sice tvrdí, že žádné strašidlo ještě na Kostce neviděl, ale s ohledem na jeho netečnost si myslím, že on by ho neviděl, ani kdyby ho kopal do zadku.

Večeře na naši počest se podávala v zámecké jídelně při svíčkách a plápolajícím krbu, jenž ovšem nedokázal nijak ovlivnit teplotu v místnosti. Otcovo poděkování za vřelé přijetí působilo tedy s přihlédnutím ke skutečnosti, že nám šla od úst pára a ruce mi téměř přimrzaly k příboru, poněkud nepatřičně.

Podávala se obrovská husa. Nic mastnějšího jsem v životě nejedla. Paní Tichá nás neustále pobízela, ať si přidáme. Otec si přidal třikrát, ale husy jako by vůbec nebylo.

Hodiny na nedalekém kostele odbíjejí půlnoc.

Chvilku počkám, jestli se neobjeví oběšenec nebo některá Marie, a zhasnu.

8. 12.

Oběšenec se neobjevil, Marie a kostýmovaná zvěř také ne, zato se mi dost nepochopitelně zdálo o ZZ Top.

Probudila jsem se zimou. Když jsem si chtěla obléct župan, který byl přes noc na poníkovi, zjistila jsem, že páchne. Do koupelny jsem šla v bundě.

Než jsem se vrátila, Carevna se skamarádila s Jarouškem a brousila si o něj drápy. Přestože byla venku ještě tma, vzala jsem ji do náruče a vynesla na nádvoří, aby vykonala svoji potřebu tam a ne v mém pokoji. Stihly jsme to taktak. Všude bylo nezvyklé ticho. Obešla jsem Kostku, která je ve skutečnosti mnohem menší, než vypadá na fotkách. Stála jsem u kašny, dívala se na zasněžený park a přemýšlela nad tím, co tady budu celý život dělat. Nic mě nenapadlo. Už jsem se chtěla vrátit nahoru, když jsem potkala paní Tichou, která vlekla ohromnou nádobu plnou zbytků od jídla. Paní Tichá má na hospodářském nádvoří farmu. Sotva jsme otevřely vrata rozběhlo se proti nám ohromné hejno hus a slepic.

Poprvé v životě jsem také viděla živé prase — dokonce dvě najednou. Pohled na žeroucí zvířata byl uklidňující — nejspíš i proto, že v naší finanční situaci nebudeme muset utrácet za potraviny.

Zámecká kuchyň mě okouzila, protože je zatím jediným místem na Kostce, kde jsem se neklepala zimou. Ještě než jsem se usadila k sálajícím kamnům, musela jsem podstoupit prohlídku dvou velkých mrazicích boxů, kde je podle mého názoru stejné množství zvířat, jaké jsem viděla na hospodářském nádvoří. Poznala jsem i včerejší nedojedenou husu. Snídala jsem jenom čaj a chleba s máslem, protože kukuřičné lupínky nejen že v kuchyni nejsou, ale paní Tichá o nich nikdy ani neslyšela.

Paní Tichá mi půjčila ručně psanou kuchařku, podle které se na Kostce vařilo od devatenáctého století. Nejvíce se v ní objevují slova sádlo

(vepřové, husí, kachní), máslo, vajíčka, smetana a různé variace slova smažit. Při čtení receptů jsem se nemohla zbavit utkvělé představy, že se mi ucpává aorta. Tento pocit bezděčně podpořila i paní Tichá, když prohlásila, že podle kuchařky vaří dodnes, a postavila na stůl mísu čerstvě usmažených koblih.

Vzápětí se objevili rodiče a hned po nich Josef s panem Spockem.

Matka několikrát zopakovala, že si nepamatuje, kdy se tak dobře vyspala. Přitom večer tvrdila, že určitě neusne, protože si ve svojí ložnici, přečpané obrazy a soškami svatých, připadá jak ve vatikánském obchodě se suvenýry. Otcí se dobře nespalo. Bolel ho žlučník, a když usnul, zdálo se mu, že ho pronásleduje obrovská husa. Navzdory tomu snědl pět koblih.

Po oznámení pana Spocka (mluví česky, takže to pravý pan Spock nejspíš nebude), že mu dochází uhlí na topení v zámeckém skleníku, se idylická snídaně proměnila v tryznu. Otec musel přiznat, že nemáme ani vindru. Po této truchlivé zprávě se rozhostilo úplné ticho a mně se zdálo, že přestaly tikat i hodiny na stěně. Josef se na otce podíval tak zděšeně, jako by se právě dověděl, že má rakovinu. Ukázalo se, že Josef žije v domnění, že s výjimkou bezdomovců v metru a harlemských černochoů jsou všichni Američané zazobaní. Později mi paní Tichá řekla, že příchod bohatých Američanů si Josef spojoval s okamžitým uzavřením Kostky pro turisty, které nemůže vystát.

Přitom jsem si vzpomněla na Bendovu věštbu, že s Josefem to budeme mít těžké, protože myšlenkově ustrnul v devatenáctém století. Kromě turistů prý nesnáší ani přístroje, které dělají hluk. Asi na tom něco bude, protože když chtěl otec po snídani zatelefonovat Bendovi a poprosit ho o další půjčku, chvílku nám trvalo, než jsme v Josefově kanceláři našli telefon zavalený hromadou papírů, velkou jak iglú. Takových hromad je v kanceláři několik. Telefon stejně nefungoval, protože Josef nezaplátil ani po několikerém upomínání účet. Hájil se tím, že zapomněl. Otec musel jít telefonovat do telefonní budky ve vesnici,

kolem které se rychle seběhli místní obyvatelé, aby viděli hraběte, takže o peníze musel škemrat šeptem.

Benda má pro naši rodinu zřejmě slabost, protože nám okamžitě zřídil účet, na nějž uložil tři sta tisíc českých korun, a slíbil, že nám vyjedná u banky úvěr.

Ale jak ho budeme splácet? Paní Tichá navrhuje prodat pár „šifonérů“, ale o tom otec nechce ani slyšet. Prý musel dědečkovi slíbit (pochopitelně předtím, než umřel), že pokud dostane Kostku zpátky, neprodá z ní ani psí boudu.

Odpoledne jsem si četla deník hraběnky Kláry. Vůbec to vypadá, že všichni Kostkové si psali deníky. V knihovně jsou jich desítky. Deník si psal dokonce i Agenor Kostka, který poté, co pod ním v jakési bitvě vybuchl kůň, ztratil schopnost dát dohromady logickou větu, takže jeho zápisky připomínají experimentální román. Deník hraběnky Kláry mě ovšem dost zklamal. O životě na zámku v něm není skoro ani slovo. Hraběnka se věnuje popisům skutečných či domnělých chorob, které ji sužovaly, sužují nebo by sužovat mohly.

O fascinaci vlastním tělem snad nejlépe vypovídá zápis z patnáctého dubna 1939, kde se Klára na osmi stránkách věnuje vyloženě nechutnému abscesu na palci pravé nohy a až úplně na konci je drobným písmem naškrábáno — *Kostku zabrali esesáci.*

Matka se pohádala s Josefem, pokud je ovšem možné, aby se pohádali dva lidé, kteří si nerozumí. Matka dospěla k názoru, že se ve své „vaticánské“ ložnici necítí bezpečně. Dnes v noci ji totiž zavalil rozměrný obraz *Kristus v zahradě Getsemanské*, který visel nad postelí. Byla velmi rozrušená a šla si lehnout ke mně. Než znovu usnula, svěřila se mi, že na ni dřevěná socha svatého Františka z Assisi vyplázla jazyk. Josef si ovšem myslí, že to není dostatečný důvod k přestavbě interiéru, a pověřil pana Spocka, ať zřícený obraz pověsí na větší skobu. Během vodopádu matčiných námitek bloudil zrakem po pokoji a v nepravidelných intervalech opakoval „no move“, čímž měl na mysli, že se s ničím nebude hýbat. Přidala jsem se na matčinu stranu, protože Jaroušek páchne víc a víc, nemluvě o tom, že v důsledku permanentního broušení Carevnných drápů se z něj na několika místech sypou piliny. Carevna mu už také stihla vydloubnout pravé oko — naštěstí skleněné. Taky jsem řekla, že chci novou skříň, protože ta moje nepochybně slouží jako zimoviště hmyzu z celého panství. Dnes ráno jsem ve spodním prádle objevila obrovskou kobylku, stejnou jako v entomologické sbírce v kabinetu kuriozit. Vypadá to, že pořadatel sbírky nemusel běhat se sítkou po lukách, ale stačilo mu otevřít skříň. Josef řekl, že pan Spock skříň a Jarouška „něčím pošplíchá“ a Carevně přinese na hraní z depozitáře jezevce. Náš spor měl vyřešit otec, který se šel po snídani projít do parku, protože snědl několik horkých makových buchet a udělalo se mu těžko. Otcovo váhání, na čí stranu se přiklonit, mě pobouřilo. Nechápu, jak o něm mohli svého času uvažovat jako o vedoucím katedry, když se bojí přestěhovat skříň ve vlastním bytě. Otec se bránil tím, že je nevhodné dělat jakékoliv změny, dokud nenasajeme genia loci. Řekla jsem mu, že genia loci jsem sice zřejmě ještě nenasála, ale puch Jarouška ano. Zatímco otec číchal k Jarouškovi a tvrdil, že to není tak strašné, objevil se pan Spock s velkou skobou,

sprejem proti hmyzu a zaprášeným jezevcem, kterému chyběla pravá přední noha. Otcovo dilema vyřešila Carevna. Jezevce jenom očichala, aby se vzápětí vrhla na Jarouška tak náruživě, až mu vypadlo levé oko a přikutálelo se Josefovi k nohám.

Zbytek dne jsme strávili stěhováním. Mám podezření, že Josefova nechuť k jakýmkoliv změnám není výrazem úcty k tradici, jak si myslí otec, ale jeho lenosti. Při stěhování si vybíral ty nejlehčí kusy, a když jsme vynášeli z matčina pokoje oltář, odešel na záchod a vrátil se až za půl hodiny.

K obědu i večeři byla sekaná.

10. 12.

Byli jsme v kostele. V Kostce jej dali postavit moji předkové v osmnáctém století a chodili tam každou neděli. Všichni Kostkové byli katolíci. My jsme také katolíci, ale vlažní. V New Yorku jsme do kostela chodili jenom jednou za rok — na zádušní mši, kterou otec dával sloužit za svoje příbuzné, protože jim to slíbil.

Josef je prý také katolík, ale když katolická mládež dostala povolení hrát při mši na kytary, přestal do kostela chodit. Šel s námi, ačkoliv nijak neskrýval, že to dělá jen kvůli nám. Celou cestu vykládal o jakémsi druhém vatikánském koncilu, který zavedl spoustu novot, s nimiž on zásadně nesouhlasí. Byl to nejsouvislejší projev, jaký jsem od něj zatím slyšela, bohužel jsem neměla ponětí, o čem mluví.

Otec ho nevnímal. Báł se, že po něm jako patronovi kostela budou chtít nějaké peníze. Před kostelem nás čekal pan farář, který nás odvedl na balkon, jemuž se říká panská oratoř, kde se mši účastnili moji předkové. Kostel byl plný a všichni se na nás dívali. Někteří si i ukazovali.

Bohoslužba probíhala klidně, i když všechny hlavy v kostele byly vyvráceny naším směrem. Josef nám napovídal, co máme dělat, takže jsme myslím zanechali dobrý dojem. K jisté komplikaci došlo až ve chvíli, kdy se před oltář nahnula skupina mladých lidí s kytarami a bubínky a na nápěv *Mrs. Robinson* od Simona a Garfunkela zazpívali, zahráli a zabubnovali *Hej, pane Ježíši, tys pro nás umřel na kříži, já vím, hej, hej, hej*. Josef během produkce bolestně kňučel. Jeho utrpení bylo o to větší, že matka si podupávala nohou a kývala do rytmu hlavou. Ke konci to Josef nevydržel a utekl, takže už neslyšel hit *Go West* od homosexuálního dua Pet Shop Boys, jehož chytlavý refrén s českým textem *Vzdej dík Bohu, rád Tě má* nemůžu dostat z hlavy.

Když jsme vyšli z kostela, obklopila nás skupina hlavně starších lidí a třáslí nám rukama. Většina z nich si pamatovala dědečka a někteří i pradědečka. Byla jsem velmi dojatá. Jedna stará paní řekla, že jsem

celá prababička Sofie. Josef mi později sdělil, že Sofie pocházela z ruské knížecí rodiny Ščerbackých, na jejichž statcích se ještě ve dvacátém století běžně bičovalo.

Pan farář byl u nás na obědě, který mu velmi chutnal. Byla husa. Pan farář si třikrát přidal. Paní Tichá nám pak řekla, že jeho kuchařka měla loni mozkovou mrtvici, po níž ztratila čich i chuť, ale odmítá si to přiznat. Dost často si plete sůl a cukr a hodně toho připálí. Pan farář ji nechce ranit, takže dělá, že je všechno v pořádku. Letos už údajně zhubl o sedmáct kilo.

Pan farář pochválil i nás, že zachováváme víru našich otců a že jsme dobří katolíci. Pochopitelně jsme mu to nevyvraceli a otec to velmi rychle zamluvil.

Všichni jsme se ale cítili provinile, takže si ode dneška budeme každý číst před spaním Bibli.

Po obědě jsme nanosili urny s popelem do rodinné hrobky a pan farář se za ně pomodlil. Správně bychom je měli ještě zatlouct do dřevěných rakví. Naštěstí jsme se všichni shodli, že naši exiloví zemřelí budou mít klid i bez rakví, protože jsou strašně drahé.

Když jsem při obchůzce mezi rakvemi objevila svoje jmenovkyně, Josef mě upozornil, abych se jich nedotýkala, protože to nosí smůlu. Rakví jsem se nedotkla, ačkoliv jsem to původně měla v úmyslu. Při pohledu na desítky rakví matka vyjádřila jisté rozčarování, že jsme ještě neviděli žádné strašidlo. Myslím, že dokonce použila slovo nespravedlnost. Připomněla jsem jí svatého Františka s vypláznutým jazykem, ale to jí očividně nestačí. Obávám se, že do dopisu, který zítra odešle babičce a tetě Jess, už napsala, že o strašidla tady zakopáváme na každém kroku. Pod hrobkou jsou katakomby, kde jeden z mých předků nechal zaživa zazdít několik rytířů z řádu německých rytířů včetně jejich velmistra. Podle pověstí se ta zazděná skupina snaží škodit našemu rodu. Pan farář prohlásil, že se jako katolíci nemusíme ničeho bát, ale pak se nám ztratil a našli jsme ho až za deset minut. Otec si

myslí, že by se do katakomb měly umístit šipky. Josef to odmítl s poukazem na to, že ošipkovaný labyrint by ztratil svoje kouzlo. Na moji poznámku, že bychom do katakomb a hrobky mohli vodit návštěvníky, Josef řekl, že už tak jsou rozlezlí po celém zámku. Zdá se, že nám ještě stále neodpustil, že nejsme bohatí a že nemůžeme Kostku návštěvníkům uzavřít.

Na večeri přišla matka s foťákem a chtěla, abychom s ní šli do katakomb. Nešel nikdo a sama si netroufla.

Po večeri jsem si četla Bibli.

11. 12.

Dnes nás navštívila baronka Orsi. V kuchyni se objevila ve chvíli, kdy mě paní Tichá učila škubat husu. Vešla bez zaklepání a začala velmi rychle mluvit, nejspíš italsky. Když viděla, že jí nerozumíme, zkusila němčinu, kterou jsem poznala podle slovíčka šajze. Po chvíli se mi ji konečně podařilo přerušit a oslovila jsem ji anglicky. Zatvářila se velice otráveně a stejně otráveně spustila anglicky. Baronka Orsi je první živá aristokratka, kterou jsem potkala, takže jsem byla pochopitelně velmi nervózní. Po cestě do našeho apartmá mě plísnila, že neumím německy, protože všichni moji předkové německy uměli.

Totéž řekla i otci, sotva se usadila v salonu na pohovce. Poté co nám udělala přednášku o úpadku šlechty, která neumí jazyk bývalého císařského dvora, z ní vylezlo, že nám přivezla naše psy. Už tak jsme z ní byli poměrně dost vyplašení a tato informace nás polekala ještě víc. Otec si nervózně poposedl.

„Naše psy?“ zeptal se jí opatrně, „my máme nějaké psy?“

Naše nechápavé obličejové baronku pobouřily. Její toskánský psinec prý dodával psy pro aristokracii v habsburské monarchii už od sedmnáctého století a naši předkové patřili k významným odběratelům. Matka si hned přisadila, že Alžběta II. má taky psy. Baronka se na matku podívala mimořádně zlým pohledem a položila řečnickou otázku, jak může srovnávat „tu bandu ukvičených chcípáčků“ s jejím aristokratickým chovem. Anglická královna má totiž velšskorgi, a baronka nám přivezla skutečné psy. Potom vytáhla několik fotografickým alb, jejichž prohlížením jsme strávili téměř hodinu. Na každé ze stovek fotek byla doga velikosti poníka. Kromě nudy jsem během psí přehlídky cítila vzrůstající nepokoj. Od chvíle, kdy mě jako tříletou zalehl v Central Parku mokrý páchnoucí novofoundland'an, mám k velkým psům nedůvěru. Na otci bylo vidět, jak těžký vnitřní boj svádí. Na jedné straně monstra se stěží představitelnými náklady na

provoz a nepochybně nevypočitatelným chováním, na druhé straně rodová tradice. Několikrát jsem mu naznačila, že lpění na tradici není v tomto případě nutné. Když baronka otevřela už asi páté album svých šampionů, poslal mě nenápadně za Josefem zjistit, jestli naši předkové byli opravdu tak nadšenými milovníky dog, jak baronka neustále zdůrazňovala.

Ačkoliv bylo jedenáct dopoledne, Josef byl v županu.

Náš rozhovor vypadal takto:

Já: Je tu baronka Orsi a přivezla nám nějaké psy. Otec chce vědět, jestli na Kostce měli naši předkové psy.

Josef: Psy? Jaké psy? Vy jste si objednali psy?

Já: Neobjednali.

Josef: A proč je teda přivezla?

Já: Prý na Kostce bývali psi z jejich psince. Bývali tady nějakí psi?

Josef: Tady bývalo psů...

Já: Z Toskánska?

Josef: Copak já vím, odkud byli...

Já: Ale ona tvrdí, že ano.

Josef: Jak že se jmenuje?

Já: Baronka Orsi.

Josef: Jaká rasa?

Já: Italka.

Josef: Ti psi.

Já: Dogy.

Josef: Dogy tady bývaly, ale po válce je snědli vojáci.

Já: Z Toskánska?

Josef: Z Ruska.

Já: Ne ti vojáci, ty dogy.

Josef: Copak já vím, odkud byly...

Já: Tak máme si je vzít?

Josef: Ne.

Během mé nepřítomnosti ovšem došlo k zásadnímu obratu, neboť na jedné z fotografií matka uviděla princeznu Dianu tahající se s houfem barončinych štěňat o smeták. Byla jako u vytržení a onu fotku mně a otci neustále nastrkovala před obličej. Když pak ještě baronka řekla, že Diana si chtěla několik štěňat koupit, ale královna jí to zakázala, bylo rozhodnuto. Baronka nám jich chtěla prodat šest a matka, zmámená Dianiným úsměvem nad houfem štěňat zahryznutých do smetáku, s ní souhlasila. Otec našťěstí uhájil svůj názor, že dvě dogy jsou ažaž.

Při podepisování kupní smlouvy se otci třásla ruka, ačkoliv nám baronka tvrdila, že jako aristokratům nám dává neslýchanou slevu. Těžko říct, jestli výraz „neslýchaná sleva“ bude doktoru Bendovi dostačovat jako vysvětlení, že nám z účtu zmizelo osmdesát tisíc. Vyvrcholením barončiny návštěvy bylo předání štěňat na čestném nádvoří, jehož se zúčastnili všichni. Josef se dostavil v županu. Baronka otevřela dodávku a vypustila smečku štěňat. Dmula se pýchou a ještě naposledy se pokusila přesvědčit otce, aby si je nechal všechna. Otec nepovolil, takže baronka nařídila svému šoférovi, aby je naskládal zpátky do auta. Pochopitelně kromě Orlanda a Leonarda. Potom nám předala jejich rodokmeny a příručku, jak se k nim máme chovat. Ještě než zabouchla dveře od auta, slíbila, že se brzo přijede podívat, jak se o její chlapce staráme. Podle mého názoru to znělo jako výhružka. Se zbylými štěňaty odjela za knížetem Schwarzenbergem na Orlík.

Orlando a Leonardo jsou velmi bezprostřední, přátelští a roztomilí, takže je budeme mít rádi. Kromě Josefa, který prohlásil, že bude všude hoven jako kvítí.

Když k němu Orlando přiběhl a začal na něj skákat, ani nevytáhl ruce z kapes a řekl jenom: „Kuš, potvoro.“ Paní Tichá má z Orlanda a Leonarda také radost. Bohužel jí dělá velké problémy vyslovit jejich jména. Ačkoliv jsou v barončině příručce komolení a změny jmen zakázány, protože by mohlo dojít k jakýmsi blíže nevysvětleným psychickým poruchám, paní Tichá jim začala říkat Olin a Lad'a. Řekla

bych, že je jim to úplně jedno. Psychické poruchy se spíš obávám u matky, která si od paní Tiché půjčila smeták, nutila Olina a Lad'u, aby se do něj zakousli, a po mně chtěla, abych to celé vyfotila. Mimochodem, tu fotku princezny Diany nevrátila a večer si ji postavila na noční stolek.

12. 12.

Vím, že je to nemožné, ale mám dojem, že Olin a Lad'a od včerejška povyrostli.

Při procházce parkem se začala naplňovat Josefova prognóza, že bude všude hoven jako kvítí. Matka s sebou měla opět smeták, protože ji včerejší fotografie neuspokojily. Olin ani Lad'a o smeták ovšem nejeví vůbec zájem, a kdykoliv ho matka před ně nastrčí, stahují ocas mezi nohy a prchají.

Podle příručky nesmí být štěňata dlouho venku, takže matka se s nimi a se smetákem vrátila na zámek, kde drezura pokračovala.

My jsme si s otcem šli prohlédnout zámecký skleník.

Pan Spock má v zámeckém skleníku klavír. Chtěl studovat hudbu, ale rodiče ho dali na zahradnickou školu. Myslím, že je nenávidí, ačkoliv jsou už po smrti.

Během prohlídky jsem si uvědomila, že rostliny jsou mi lhostejné.

Otec je na tom stejně, ale na rozdíl ode mě s tím nemíní nic dělat.

Pokusila jsem se pana Spocka přinutit, aby se mnou v parku určoval stromy a keře, ale vymluvil mi to s tím, že v zimě vypadá všechno stejně.

Místo toho nám zahrál a zazpíval vlastní skladby. Mají chytlavé melodie a pozoruhodné texty. Věnoval nám nahranou kazetu, kterou jsem si přehrála už pětkrát.

Nejvíc se mi líbí skladba *Karcinom*:

*Tak prý už žádný telefon
Už ani mail, je s tebou on
ten krásný zdravý kluk
a já tu ležím jako strup
vlastně jsem ti chtěl jenom říct
našli mi nádor na plících
a tak teď vyju na měsíc*

takhle: aúúúúúúúú

Bohužel nevím, co znamená *ležet jako strup*.

Ve slovníku jsem si našla, že strup je zaschlá vrstva krve nebo hnisu na ráně nebo vředu. Význam slovního obratu *ležet jako strup* tam není a ani otec neví, co znamená.

Mimochodem, otci se písňe pana Spocka asi líbí, protože si ve vaně zpíval *Písek v ledvinách*:

*V hlavě se všechno míchá a před očima ubíhá
v zádech mě strašně píchá a nemůžu spát
zavolejte pana doktora, ať se na to podívá
přijel nějakej mladej a furt se jen smál
a že prej:*

Mááám písek v ledvinách

Jsooou s tím jen problémy

Kromě urologických problémů měl náš pan Spock zřejmě i zlomenou nohu, což se objevilo v textu:

*Venku je snůh a namrzlý chodník
chlapec nemůže ven, má totiž zlomený kotník
chtěl by ti říct, že se mu stýská
tak nezapomeň, jak jsi mu blízka*

Plicní karcinom v písničce se strupem je snad jen básnická nadsázka, ačkoliv náš zahradník vypadá stejně nezdravě jako skutečný pan Spock.

Kromě chorob a úrazů trápí pana Spocka nejspíš i ženy. Buď ho odvrhnou kvůli jiným:

*Potkal jsem Tě včera v noci s tím svým novým přítelem
naštvalo mě, že je štíhlý, já jsem trochu při těle...*

(nevím jak dřív, ale dnes je pan Spock vyzáblý)

Nebo:

*Bylo mi zas smutno, vzpomněl jsem si na Tebe
volal jsem ti do práce a tam to nikdo nebere
Přišlo mi to líto, že ses tolik změnila,*

že se taháš s chlapama, mě's úplně zasklila (tento obrat taky nechápu)

Nebo jsou vdané:

Tvůj manžel už spí a příšerně chrápe

tak proč nechceš jít?

Moje sestra to ví a všechno chápe

půjčí nám byt

Anebo mu ženu vybere nenáviděná matka, což u pana Spocka vyvolá infarkt:

Přišla ho prý navštívit, všechno se mu motá

v předsíni se nezula a chodila tam v botách

maminka mu říkala, to bude ta pravá

měla sice žloutenku a jinak že je zdravá

Svatba byla v pondělí, byla hrozně mladá

něco se však zkazilo a teď se s ním jen hádá

No tak jim to nevyšlo, ona občas brečí

on je slabý na srdce, v lázních si ho léčí

Je docela možné, že pan Spock něco se srdcem měl, protože vlastní přístroj na měření tlaku a naměřené hodnoty si denně zapisuje do nástěnného kalendáře v kotelně.

Dnes měl sto třicet na devadesát.

13. 12.

Ráno nám přijeli odpojit elektřinu, protože nemáme zaplacené účty.

Josef se nás snažil přesvědčit, že elektřinu vlastně dohromady na nic nepotřebujeme a kromě toho je předražená. Topit můžeme v kachlových kamnech, svítit petrolejovými lampami a vodu ohřívat v kotli, jak se to na Kostce dělávalo až do roku 1927. Svůj proslov zakončil odvážným tvrzením, že elektrický proud působí na psychiku a dělá lidi nervózními. Mě ovšem mnohem víc znervóznila představa, jak si suším vlasy nad ohněm. Na moji stranu se přidal i dosud k Josefovi zcela loajální a submisivní pan Spock, který se odvážil namítnout, že obsluha kachlových kamen čítala tři lidi, kteří celou zimu nedělali nic jiného, než běhali po zámku a příkládali. Už dost na tom, že jako hypertonic musí topit ve skleníku.

Matce jsem Josefovo blouznění překládala raději jen namátkově, protože jsem se obávala, že by s jeho argumenty byla schopná souhlasit.

Návratu Kostky do devatenáctého století zabránila paní Tichá, která pohrozila okamžitou výpovědí, pokud jí nepojede vysavač, mražáky a umělá líheň na kuřata. Otec tedy uprosil muže od elektrárenské společnosti, aby nám elektřinu neodpojovali, oblekl si blejzr a odjel s nimi na ředitelství.

Odpoledne jsem s paní Tichou vysávala Himmlerovo apartmá. Ty čtyři místnosti, kde několikrát přenocoval Heinrich Himmler, jsou mnohem útulnější než náš byt a hlavně — mají koupelnu! Požádala jsem matku, aby se nad touto skutečností alespoň zamyslela, ale odmítla s tím, že nebude bydlet v bytě po nacistickém hrdlořezovi, kvůli němuž padl její dědeček Joe. Moji námitku, že jejího dědečka zastřelili Japonci na Filipínách, přešla mávnutím ruky.

Josef by proti našemu přestěhování kupodivu nic neměl, jenom mě upozornil, že Himmlerovo apartmá je v návštěvnické trase, takže bychom se museli smířit s tím, že nám přes byt budou chodit mufloni.

Na můj udivený dotaz, proč chodí k Himmlerovi mufloni, kde se berou a jak se tam dostanou, mi řekl, že muflon je slangový výraz pro návštěvníka. To mě uklidnilo, protože jsem si myslela, že jde zas o nějakou divnou rodovou tradici a my budeme přímo v zámku muset opatrovat stádo zvířat.

Potom lživě dodal, že kdybychom Kostku pro muflony uzavřeli, můžeme bydlet, kde se nám zlíbí.

Řekla jsem mu, že o tom budu přemýšlet, ale vzhledem k naší finanční situaci je jasné, že muflony a jejich peníze budeme potřebovat.

Otec se vrátil zasmušilý. Elektrizaci sice zachránil, ale Bendova půjčka se opět výrazně scvrkla. Celý večer si hrál ve svém pokoji s Olinem a Ladou, přičemž jim říkal, jak jim závidí, že nemají zámek a dluhy.

Já jsem si střídavě četla Bibli a deník Václava Antonína — toho, který zajal harém a přivezl si jej na Kostku, aniž by mu překáželo, že je ženatý. Popisy jeho sexuálních praktik jsou doprovázeny kresbami, takže to vypadá jako pornografický komiks. Václav Antonín si nepochybně právem vysloužil v rodových dějinách přezdívku Velký Prasák.

Po přehlídce těch nejbizarnějších a nejnepravděpodobnějších poloh jsem se na Skutky apoštolů soustředila jen s nejvyšším vypětím.

14. 12.

V noci se mi zdálo o břišních tanečnicích.

U snídaně byl otec stále zasmušilý. Pozoroval Olina s Ladou, jak chlemtají kuřecí vývar z desetilitrového kastrolu, a ztrápeným hlasem je pobízel, ať se nají do zásoby, protože bída a hlad už stojí za dveřmi. Nevím jak bída, ale hlad za dveřmi určitě nestojí. Zásoby masa odhaduji tak na rok. Dnes v noci se v umělé líhni narodila další várka housat. Ostatně co se stravy týká — jsem překvapená, jak rychle jsem si zvykla na kuchyni paní Tiché. Ještě před měsícem bych nevěřila, že se dají sníst napohled tak odpudivé věci jako tlačěnka, pajsl nebo lečo. Kupodivu jsem zvládla i zabijačkovou polévku, přestože jsem stále přesvědčená, že jídlo by nemělo mít černou barvu.

Taky už umím oškubat, vykuchat a naporcovat drůbež a dnes jsem poprvé smažila vepřové řízky.

Odpoledne jsme s paní Tichou lezly po čtyřech v hlavním sále a ručně leštily parkety. Leštička už je několik let mimo provoz a Josef ji odmítá dát opravit, protože dělá velký hluk. Po včerejší četbě deníku Velkého Prasáka jsem měla určitý problém otočit se k jeho portrétu v nadživotní velikosti zadkem. Vzala jsem s sebou i Carevnu, která je od příchodu Olina a Ladi uražená, nejspíš i proto, že ji Lad'a předevčirem nechtěně pomohl. Zatímco jsme leštily sál, Carevna seděla před vitrínou s vycpanou kocouří četou a čas od času zamňoukala. Paní Tichá tvrdí, že v Carevně se bouří hormony, což se mi při pohledu na vypelichané kocoury v červených rajtkách zdá nepochopitelné.

Večer jsem si četla deník komtesy Dory. Ačkoliv byla nepochybně nymfomanka, svoje milostné eskapády zaznamenává, na rozdíl od Velkého Prasáka, pouze okrajově. Většina zápisů se omezuje jen na stručný výčet počtu a druhů zvířat, které ten den zastřelila. Lovecká vášně jí podle všeho překazila i vdavky s knížetem Schwarzenbergem. Na honu, který následoval po jejich zasnubách na Orlíku, postřelila

kromě dvou hajných a kočího také nejoblíbenějšího psa následníka trůnu, a kníže zasnoubení zrušil. Zhrzená Dora se vrátila na Kostku a během jednoho měsíce vybila zřejmě veškerou zvěř na panství, protože si z Německa záhy objednala dva vagony zajíců. Pokud lze věřit výstřižku z dobového tisku, který je do deníku vlepený, zajíci se při vykládání rozutekli a Dora do nich zahájila palbu právě v okamžiku, kdy nádražím projížděl vlak s ruským carem. Dora tento incident nijak nekomentuje, ale následující rok strávila v Africe. Její africké skóre je tak impozantní, že safari snad musela absolvovat s kulometem.

15. 12.

Funguje nám telefon, nicméně si nejsem jistá, jestli je to dobře. Matka mluvila skoro tři hodiny s babičkou a tetou Jess. Otec je od rána zahrabaný v zámeckém archivu, kde se snaží zjistit, který z našich předků na tom byl finančně hůř než my. Zatím to vypadá, že žádný, takže je stále zasmušilý. Když jsem mu přinesla oběd, oznámil, že do dějin rodu vstoupí jako bankrotář. Pokusila jsem se ho povzbudit tím, že bankrotář je z mého pohledu lepší než Velký Prasák. Nepovzbudilo ho to. Při svém archivním průzkumu dosud narazil pouze na Vratislava, který většinu rodového jmění investoval do vývoje jakési ponorky, která se sice potopila, ale už se nevyonořila. Dluhy za něj zaplatil jeho tchán kníže Lichtenstein, ale pro jistotu ho nechal zbavit svéprávnosti. Otec prohlásil, že by dluhy za svéprávnost vyměnil bez mrknutí oka, ale bohužel nemá s kým. Tchán je mrtvý a z tchyně nevyrazí ani těch tři sta dolarů, které dostala na žrádlo pro Carevnu.

16. 12.

Josef projevil nečekanou galantnost, když mi pomáhal při krmení drůbeže a prasat. Paní Tichá si totiž od rána stěžovala na závratě a návaly horkosti. Taky se mi zdálo, že hůř mluví. Posílala jsem ji k doktorovi, ale Josef mi to vymluvil s tím, že „babka si ráda cvakne a občas to přežene“.

Výrazu *cvaknout si* jsem nerozuměla, ale Josef mi ho vysvětlil dostatečně srozumitelným gestem. Nejspíš chtěl ještě něco říct, ale vtom uviděl skupinku lidí, pustil hrnec se zbytky, otočil se a na něj neobvykle rychlými a dlouhými kroky zmizel na vnitřní nádvoří. Možná by se dalo mluvit o útěku.

Skupinka přišla až ke mně a projevila přání prohlédnout si Kostku i zevnitř.

Jelikož mám v průvodcovském textu stále významné mezery, hledala jsem Josefa, aby se návštěvníků ujal on, ale nebyl k nalezení. Skupinu jsem tedy provedla sama, a přestože jsem si dost často vymýšlela, měl můj výklad úspěch a nakonec jsem sklidila potlesk a vydělala pět set českých korun.

Měla jsem (a stále ještě mám) z toho překvapivě opojný pocit.

Josefův dopolední úprk mi po večeri osvětlila paní Tichá, která už zase mluvila normálně a taky už neměla tak rudý obličej. Josef má prý z návštěvníků hrůzu a vyhýbá se jim, jak může. Od dubna, kdy je Kostka turistům přístupná, se většinou ukrývá v katakombách a vychází až po setmění. Vypadá to, že letos bude mít společnost. Matka chodí do katakomb každý den s foťákem a nutí Olina s Ladou, aby hledali duchy.

Pětistovku mám na nočním stolku a co chvíli si ji zálibně prohlížím.

Zároveň si kladu otázku: Jak dlouho vydržíme?

17. 12.

Odpoledne nás navštívili Launové. Jsou to naši nejbližší aristokratičtí sousedé.

Jejich zámek se jmenuje Hvězda a od Kostky je vzdálen hodinu jízdy autem.

Launové přijeli tři a všichni se jmenují Max. Starý hrabě Laun byl dědečkův kamarád a říkal, že naše rody se v uplynulých dvou stoletích navštěvovaly každý týden. Nejmladší Max je o rok starší než já a je sympatický. Je rodilý Čech. Celé odpoledne jsem se s ním procházela parkem. Doprovázel nás Olin a Laďa. Maxovi jejich jména připadala vtípná, ale až to prý zjistí baronka Orsi, bude hrozně nadávat. Mimochodem, baronce se mezi českou aristokracií přezdívá Osina, což je něco nelichotivého. Max mi to vysvětloval, ale myslím, že jsem to nepochopila správně. Je to snad něco s obilím. Každopádně Osina i Launům vnutila čtyři štěňata.

Zdá se, že Launové jsou na tom ještě hůř než my, a to nejen kvůli psům.

Launů je totiž strašně moc a nemůžou se dohodnout, komu Hvězda patří. Teď jich tam bydlí třicet osm a ustavičně se hádají. Když jsem Maxovi řekla, že my takové problémy nemáme, protože jsme jediná žijící Kostkové z Kostky, tak si povzdechl, že to si mysleli taky. Sotva jim vrátili Hvězdu, začali se sjíždět z celého světa příbuzní, o nichž nikdy neslyšeli, a pořád jich přibývá. Tento týden přijel kdosi z Hondurasu.

Když jsme procházeli kolem skleníku, pan Spock komponoval novou píseň. Nejspíš má zase nějaké potíže, protože jsme slyšeli: *Já nejsem tvůj muž, já jsem jenom terč, tak zaměř a střel.* Maxovi se to líbilo, protože jejich zahradník na nic hrát neumí a pije. Jejich uklízečka taky pije a ještě krade. Kastelán nekrade, ale taky dost pije a stejně jako náš Josef nemá rád lidi, zvláště návštěvníky. Ještě za komunistů prý

několikrát do roka překopl vodovodní potrubí, aby na hlavní bránu mohl dát ceduli: *Neteče voda — zavřeno*. Max říkal, že v jeho kanceláři leží desítky cedulí s vysvětlením, proč je Hvězda zavřena. Nejzajímavější mezi výmluvami je zřejmě cedule s nápisem: *Zavřeno kvůli výskytu paranormálních jevů*.

Dlouho jsem se odhodlávala, ale nakonec jsem se přece jen zeptala, kde berou peníze. Max řekl, že Hvězdu řídí kastelánova dcera Milada, která předtím pracovala na Orlíku pro knížete Schwarzenberga, od něhož má vynikající doporučení. Launové sice musí dělat spoustu divných věcí, jako třeba obědvat v kostýmech a nechat se přitom fotit, ale návštěvníci jsou nadšení a platí. Vzápětí ovšem Max dodal, že je to hodně vyčerpávající a že už mají Milady všichni plné zuby, protože je strašně sekýruje.

Když Launové odjeli, otec nadšeně vykládal, že na tom byli ještě hůř než my, ale zásluhou schopné kastelánky se jejich situace výrazně zlepšila i přes to, že jim neustále přibývají příbuzní. Mluvil o statisíkových částkách, které se na Hvězdě vydělávají, a tvrdil, že vidí světlo na konci tunelu. Byl nezvykle optimistický. Nakonec z něj vylezlo, že hrabě Laun je ochoten nám Miladu na nějaký čas zapůjčit. Josef samozřejmě naším kastelánem zůstane a Milada bude dodávat jenom jakési nové impulzy. Je jisté, že Josef impulzy potřebuje, jenom se obávám, jak na ně bude reagovat. Během otcova líčení naší skvělé budoucnosti jsem myslela na Maxova slova, že jediná věc, kterou mají rozhádaní Launové společnou, je neuróza z Milady a návštěvníků. Miladin otec už se dokonce odstěhoval do starého včelína na konci zámeckého parku.

Pokud ovšem chceme uchovat dílo našich předků, nemáme nejspíš na vybranou — ať už nové impulzy znamenají cokoliv.

Večer jsem si četla Oblomova, kterého jsem našla v zámecké knihovně. Při četbě jsem se utvrdila v názoru, že Josef potřebuje nové impulzy.

18. 12.

Matka trvá na tom, že v noci viděla bílou postavu, kterou ráno podle obrazu identifikovala jako výbuchem roztrhanou Marii. Roztrhaná Marie (pochopitelně v podobě před výbuchem) prý seděla u toaletního stolku a prohlížela si její kosmetický kufrík. Když matka konečně našmátrala na nočním stolku foťák, Marie zmizela. Otec se domnívá, že matčiny halucinace zapříčinily smažené bedly, které byly k večeři. Matka jich snědla osm. Já si ovšem myslím, že výskyt paranormálních jevů způsobila ořechovka paní Tiché, kterou rodiče popíjeli celý večer. Když matka přišla ráno do kuchyně, hned se ptala paní Tiché, jestli jsou v mražáku ještě nějaké bedly.

Na snídani přišel Josef v županu. Nikoho z nás to už nepřekvapuje, protože v posledních dnech chodí Josef jenom v županu. Otec se Josefovi pokoušel naznačit, že potřebuje nové impulzy. Jejich rozhovor vypadal takto:

Otec: Včera tady byli Launové...

Josef: Viděl jsem je z okna.

Otec: Daří se jim dobře, zrovna si koupili nové auto.

Josef: Měli si koupit spíš autobus.

Otec: Na Hvězdu chodí hodně lidí.

Josef (*přestal žvýkat štrúdl a zúžil oči*): K nám taky chodí hodně lidí. Až moc.

Otec: Ale na Hvězdu víc.

Josef (*polkl štrúdl*): No a?

Otec: Možná bychom s tím měli něco udělat, potřebujeme peníze.

Josef: Neměli jste kupovat ty psy.

Otec (*po chvílce mlčení*): Znáte kastelána na Hvězdě?

Josef: Václava znám, ale už jsem ho dlouho neviděl. Pořád tak chlastá?

Otec: Chlastá. Hvězdu teď řídí jeho dcera.

Josef: To vím, dělala u Schwarzenberga na Orlíku. Teď ji mají na krku Launi a jsou z ní na nervy. Hraběnka už je podruhé na protialkoholní léčbě.

Otec (*velmi nejistě*): Ale přinesla nové impulzy a má výsledky.

Josef: Je to kráva.

Po Josefově odchodu mě otec pověřil, abych pod nějakou záminkou zatelefonovala na Hvězdu Maxovi a nenápadně zjistila, jestli je jeho matka skutečně alkoholička, a pokud ano, jestli její závislost nějak souvisí s Miladou. Bylo mi to velmi nepříjemné, ale po jistém zdráhání jsem vytočila číslo. Sluchátko na Hvězdě bohužel vzala žena, která mluvila pouze španělsky, a přestože jsem několikrát přeslabikovala ju-ni-or Max, zřejmě nepochopila, co po ní chci. Vlastně si teď nejsem jistá, jestli mluvila španělsky.

Odpoledne přišel výpis z účtu. Zbývá nám třináct tisíc a Lad'a s Olinem potřebují jakési výživové prostředky a vitamíny za osm.

Otec se celé odpoledne modlil v kapli.

19. 12.

Ráno volal Max. Moje podezření ohledně španělštiny se nepotvrdilo. Žena, s níž jsem včera mluvila, je Nunu Gomes Ebra Laun a je to Brazilka. Nunu je bývalá tanečnice samby a umí jenom portugalsky. Také je prý zvyklá chodit polonahá, takže v zimě vůbec nechodí ven a její pokoje musí být vytápěny jako sauna.

Telefon zvedla proto, že zbývajících třicet sedm Launů zdobilo na nádvoří Hvězdy vánoční strom. Max mi volal, aby mě připravil na příjezd Milady, která miluje výzvy, takže návrh Launa staršího přijala s nadšením. Už se dokonce dala slyšet, že Kostku srovná do latě. Když mi Max vysvětlil, co ten výraz znamená, vzpomněla jsem si na jejího otce žijícího ve včelíně, Maxovu matku v léčebně a Josefovo konstatování, že je to kráva.

Nejvíc mě ovšem překvapilo, že Milada přijede už zítra, aby nám udělala Vánoce. Termín „udělat Vánoce“ mě zmátl a pokusila jsem se namítnout, že Vánoce jsme si zatím pokaždé dokázali udělat sami, ačkoliv s ohledem na matčino kuchařské umění a otcovu neschopnost nakupovat cokoli jiného než knihy by opravdu bývalo lepší si najmout agenturu. Max mi řekl, že Milada udělá Vánoce pro návštěvníky, kteří za to rádi zaplatí. Pak už musel končit, protože na Hvězdě může každý telefonovat jen sedm minut týdně a dost se to sleduje. Nabídla jsem mu, že zavolám zpátky, ale za zády mu přešlapovala jeho teta, které se zlomila zubní protéza a tři dny už se nenajedla, takže nutně potřebovala zavolat zubaři.

Když jsem otci oznámila, že nám Milada přijede udělat Vánoce, vzal to jako důkaz, že Bůh vyslyšel jeho modlitby. Bohužel se stále neodhodlal říct Josefovi, že ta „kráva“ přijede už zítra. Chtěla jsem mu to říct sama, ale celý den jsem ho neviděla.

Večer jsem si četla deník hraběnky Alice, rozené Kinské. Dva měsíce po svatbě odešel její muž Rudolf do prusko-rakouské války, kde se mu

v bitvě u Hradce Králové po zádech projela švadrona kyrysníků. Kromě oka a ruky ztratil i paměť a svoji manželku až do smrti oslovoval Kikino. Nechápu, jak dokázala žít celý život s někým, kdo ji považoval za tanečnici z vídeňského kabaretu. Její zápisky svědčí o nadlidské pokoře a sebezapření. Po třiceti letech tohoto podivného manželství odvezla Alice svého muže k vycházející hvězdě tehdejší psychiatrie, Sigmundu Freudovi do Vídně.

Jedinou vzpomínkou, kterou profesor Freud po tříhodinové psychoanalýze z nešťastného Rudolfa vydoloval, bylo hlášení pobočníka, že se blíží švadrona tryskem jedoucích pruských kyrysníků. Týden nato Alice zemřela.

21. 12.

Milý Maxi,

od včerejška se Ti pokouším dovolat, ale máte stále obsazeno. Bud' někdo špatně odložil sluchátko, anebo, což se mi zdá pravděpodobnější, využíváte Miladiny nepřítomnosti a ve dne v noci telefonujete. Nám zatím Milada telefonovat nezakázala, ačkoliv už informovala otce, že účet za telefon, který nám přijde po Novém roce, bude vypadat jak rozpočet ministerstva obrany. Matka totiž od chvíle, kdy nám zprovoznili telefon, oprášila svůj starý zvyk a denně volá svým kamarádkám a příbuzným, aniž by se trápila tím, že hovor přes Atlantik je v poněkud odlišném tarifním pásmu než hovor Brooklyn–Rhode Island. Mimochodem telefon u nás od včerejška zvoní skoro nepřetržitě. Milada nechala vylepit plakáty s pozváním na Štědrý den s hraběcí rodinou Kostků. Nepochybuji, žes ten plakát už viděl, protože v okruhu sto kilometrů zřejmě není plocha, kde by nebyl. V novinách už taky vyšly inzeráty, a pokud posloucháš rádio, určitě Ti neunikla příšerná hatmatilka mojí matky, která srtečně sfe posluchaše k návštěvě Kostky a prošití nejkrasnějších sfátků z chrapecí rotinou. Telefonáty musím vyřizovat já, protože Josef je pro tuto činnost naprosto nepoužitelný. Telefon nechává zvonit nekonečně dlouho, přičemž pronáší věty jako: Co zas kdo chce? nebo Proč ti lidi mají pořád potřebu někam volat?, anebo když už telefon zvoní hodně dlouho: Uzvoň se k smrti. Pokud se dotýchný k smrti neuzvoní, Josef vezme sluchátko a otráveně řekne: Co je? nebo Co je zas? Milada usoudila, že tento přístup návštěvníky nepřitáhne, takže vyřizování objednávek a poskytování informací mám na starosti já. Pokud budeš tedy mít chuť a možnost zatelefonovat, sluchátko určitě zvednu já.

Od včerejška jsem už vyřídila sto osmnáct telefonátů! — dělám si čárky. Abys správně porozuměl mému údivu — od okamžiku, kdy nám minulý týden zapojili telefon, až do včerejšího dopoledne k nám volali

pouze tři lidé — dvakrát paní z vodárny s upozorněním, že pokud nezaplatíme, odpojí nám vodu, nějaký muž, aby nám oznámil, že jsme zloději a budeme viset, a konečně někdo, kdo si Kostku spletl s čistírnou, a vyhrožoval soudem za fialové fleky na myslivecké uniformě.

V pauzách mezi telefonáty se učím české koledy. Už jsem z toho dost popletená — před chvílí jsem zvedla telefon a ohlásila: Půjdem spolu do Betléma. Než jsem si to uvědomila, volající zavěsil. Koledy se učí i matka, která ovšem nedokáže udržet melodii, což v kombinaci s její výslovností přetváří každou koledu v jakési nesrozumitelné zaříkávání. Trochu se obávám, jak na matčino a ty Kupo na ty tuty dutlaj, dutlaj, dutlaj ta budou reagovat návštěvníci. Mnohem víc se ovšem bojím štedrovečerní večeře. Podle tradice budeme jíst kapra na modro.

Vy Češi jste na to nejspíš zvyklí, ale my jsme kapra nikdy nejedli. Paní Tichá mě sice uklidňuje, že kapr na modro není modrý, ale i tak se bojím té spousty kostí. Myslím, že zvlášť otec bude mít velké problémy, protože jí hltavě a jídlo téměř nekouše. Matce jsme to zatím raději ani neřekli, takže si myslí, že bude krocán.

Milada ovšem tvrdí, že se nemusíme ničeho bát, protože Štědrý večer organizuje už popáté a kromě obočí knížete Schwarzenberga, ožehnutého od prskavky, neměla žádné výraznější komplikace.

Mimochodem — Milada na nás dělá velmi dobrý dojem a všichni (až na Josefa, pochopitelně) jsme se shodli, že je schopná a sympatická. Myslím, že Tvůj pohled na ni je mírně řečeno zaujatý a rozhodně nic nenasvědčuje tomu, že je Pinochetova sestřenka, jak jí na Hvězdě přezdíváte. Jistě, neustále nás úkoluje a kontroluje, ale její zájem je v porovnání s Josefovou netečností osvěžující. Jinak Josef snáší Miladinu přítomnost nad naše očekávání, což je dáno nejspíš tím, že si není úplně jistý, jestli se mu to nezdá.

Když se totiž Milada včera ráno objevila v kuchyni, upadl do jakési strnulosti a promluvil až po hodině a půl. Řekl: „To je snad zlý sen.“

Od té doby se pohybuje jako náměsíčný. Jeho duševní stav asi dostatečně vystihuje skutečnost, že pro vánoční stromky šel s panem Spockem do lesa v županu. Ačkoliv — když nad tím tak přemýšlím, on by v tom županu asi šel, i kdyby tu Milada nebyla.

Vlastně, abych byla úplně přesná — on by pro ty stromky nešel.

Pokud mě na Miladě něco znepokojuje, tak je to její úsměv. Pokaždé, když se usměje, vypadá jak barakuda, kterou jsem viděla na školním výletě v podmořském akváriu v San Diegu.

Už zase zvoní telefon, takže končím.

Koledující Marie

P. S. Šťastné a veselé Vánoce — my je veselé mít určitě budeme — jestli budou i šťastné, nedokážu odhadnout.

22. 12.

Kostelní hodiny právě odbíjejí půlnoc a Milada ještě pořád rachotí někde v zámku. Stejně jako Josef totiž nosí obrovský chuchvalec klíčů, který, jak jsem se nechtěně přesvědčila, neodkládá ani ve sprše. Přijde mi to poněkud zvláštní, protože jsou to klíče od Hvězdy, tudíž u nás zhola k ničemu. Na můj dotaz, proč s sebou stále tahá dvě kila železa, Milada odpovíděla, že bez klíčů si připadá jako nahý.

Jsem velmi unavená, ale musím čekat, až se v elektrickém bojleru ohřeje voda, abych se mohla osprchovat.

Celý večer jsem musela chodit v páchnoucích šatech po dědečkově tetě Karolíně, které budu mít na zítřejších prohlídkách a které svým střihem, materiálem a barvou vzbuzují podezření, že sloužily spíš jako sádrový korzet. Ačkoliv jsem si pod ně vzala tři trička, jsem na několika místech hodně odřená. Matka má také problémy. Její šaty jsou sice lehčí, ale od pasu dolů se rozšiřují tak mohutně, že to vypadá, jako by byla do půl těla zapasovaná v jícnu sopky. Při chůzi si na ně pořád šlape a často padá.

Otec je se svojí uniformou rakouského poručíka jezdeckva spokojený, přestože její původní majitel byl podle všeho docela malý, a otci trvalo skoro půl hodiny, než se do ní s naší pomocí napěchoval. Udivuje mě, jak se jako odpůrce zbrojení a armády celý večer zálibně prochází kolem zrcadel. Sice si stěžuje, že ho tlačí jezdecké boty, ale je tak očarovaný řinčením ostruh, že si odmítá vzít něco pohodlnějšího. Olin a Lad'a budou zítra vystupovat v zelených přehozech se zlatým lemováním a kostkovským erbem, které dřív skutečně používali jejich předchůdci. Přišla na to Milada, která během včerejší noci prohrabala stohy zaprášených alb a na jedné z fotek objevila skupinovou fotku u vánočního stromku. Mimo jiné tím bohužel potvrdila, že Osina měla pravdu a naši předkové (alespoň ti na té fotce) měli pro dogy slabost. U vánočního stromku jich leží sedm, ačkoliv u jedné si nejsme jistí,

jestli to není Jaroušek. Ona fotografie se objevila v pravý čas, protože Josef nám tvrdil, že ty psí přehozy jsou osušky, a matka je chtěla v dohledné době pověsit do koupelny.

Paní Tichá bude vystupovat ve sněhobílém kostýmu zámecké kuchařky, ale čepeček odmítla s tím, že „ten krajkový bordel si na hlavu nedá“.

Pan Spock jako jediný dostal výjimku a může si vzít vlastní šaty, protože bude hrát na klavír a potřebuje se cítit uvolněně. Bude mít bílý oblek s vestičkou, jenž měl prý na sobě naposledy před třiceti roky v tanečních kurzech a který vypadá stejně ošuntěle jako garderoba, v níž budeme účinkovat my. Dokonce i podobně páchne. Impozantní rozměry má jeho bílý motýlek — lze-li ovšem v tomto případě použít zdobnělinu. Když jsem ho uviděla, první okamžik jsem si myslela, že si na krk připevnil vycpaného racka z loveckého salonu.

Josef bude účinkovat také. K všeobecnému překvapení si dobrovolně oblékl frak po svém praděděčkovi. Myslím, že Miladinu přítomnost bere jako pohromu, které se nemá smysl vzpírat, protože odejde stejně rychle, jako přišla. Bezděčně jsem vyslechla jeho monolog, v němž panu Spockovi, který mu přitom kartáčoval frak a leštil lakýrky, vypočítával všechny katastrofy, které na Kostce přežil, včetně kulového blesku, návštěvy bulharského velvyslance a svatby Helenky Vondráčkové (Helenka Vondráčková byla a snad pořád je česká zpěvačka nebo herečka). Svůj proslov zakončil zvoláním: „Kurva, to budou zas Vánoce.“

Když posléze Milada oznámila, že na Hvězdu odjede zítra v noci, „aby jí tam nezvlčeli“, Josef se viditelně uvolnil a zbytek dne si pobrukoval *Páslí ovce valaši*.

V osm začala generální zkouška, která trvala dvě a půl hodiny, protože Milada opravovala každý detail. Třeba Carevně musíme zítra říkat Mikeši, protože Češi nemají rádi Rusy a jméno naší kočky by mohlo návštěvníky dráždit. Mluvící kocour Mikeš je údajně velmi oblíbená

pohádková postava a budeme tím zároveň demonstrovat naši příslušnost k českému národu. Carevna bohužel na nové jméno nereaguje. Milada také trvá na tom, aby „služebnictvo“ používalo oslovení pane hrabě, paní hraběnko a v mém případě „komteso Marie“. Milada chtěla, abych rodiče oslovovala papá a mamá nebo tatíčku a mamičko a vykala jim. Pochopitelně jsem odmítla. Milada také není spokojená s nadšením, které projevuji při rozbalování dárků. Přestože jsem se jí snažila vysvětlit, že ve svém věku mohu jen stěží jásat nad olezlým houpacím koněm, pannou s uraženým nosem a rezavým samostřílelem, zůstala neoblomná s tím, že návštěvníci chtějí vidět usměvavé obličej. Myslím, že usměvavé obličej budou problém.

Olin a Lad'a budou přivázáni ke štědrovečernímu stolu, protože jsou zatím neposlušní a působili by mezi návštěvníky zmatek.

Matce bylo povoleno při koledách dělat pouze tiché brumendo, protože svým zpěvem pletla i pana Spocka hrajícího na klavír.

V půl jedenácté Milada ukončila zkoušku nepřiliš povzbudivým prohlášením, že by to mohlo být lepší.

Jsem velmi nervózní.

23. 12.

Ještě než Milada odjela, uložila nám vypracovat hodnocení dnešního dne. Nemusíme se prý nijak rozepisovat, stačí heslovitě zaznamenat klady a zápory.

Josef prohlásil (pochopitelně až po Miladině odjezdu), že není desetiletý smrad, aby psal slohovku, paní Tichá si z dneška nejspíš moc pamatovat nebude, pan Spock má popálenou pravou ruku a otec už se dal slyšet, že vidí pouze klady — totiž vydělané peníze. Matka sice cosi psát začala, ale usnula v průběhu první věty. Takže je to na mně.

Klady

- Vydělali jsme 146 250 Kč. Po odečtení nákladů nám zůstalo 98 546 Kč.
- Otec je šťastný. Pořád dokola přepočítává bankovky a skládá je do stožků. Pak je rozhází a počítá znovu. Už to dělá asi hodinu a půl.
- Až na jedinou výjimku (viz zápory) si žádný návštěvník nestěžoval.
- Nikdo nepřišel o život.
- Většina návštěvníků slíbila, že určitě přijde příští rok zas.
- Zámek nevyhořel, ačkoliv k tomu neměl daleko (viz zápory).
- Objevila jsem v sobě schopnost improvizace.

Zápory

- Volba kostýmů

Kolem poledne mě šaty dřely tak, že jsem myslela, že mám tělo omotané ostnatým drátem. Matka se svojí róbou téměř při každém pohybu něco shodila, neustále si na ni šlapala a devětkrát spadla. Jednou bohužel na vánoční stromek s rozsvícenými svíčkami, který se po nárazu převrátil a zapálil záclony.

Paní Tichá by neměla mít na sobě nic bílého! Ruce si totiž neustále otírala o zástěru, takže při posledních prohlídkách vypadala, jako by

od rána opravovala auto. Otce tlačily jezdecké boty tak, že odpoledne už nemohl bolestí skoro ani mluvit a koledy zpíval fistulkou. Po skončení prohlídek ho z nich musel pan Spock vystříhat nůžkami na plech.

Doporučení: na příští rok nechat ušít šaty i boty na míru, v případě paní Tiché z tmavé látky.

- Štědrovečerní punč

Paní Tichá, která ho připravovala, byla pod parou už v devět ráno a její stav se v průběhu dne stále zhoršoval. Poslední dvě prohlídky nebyla schopna absolvovat a v roli kuchařky musela zaskočit Milada. Matka byla taky opilá. V jednu chvíli vypadla z role distingované hraběnky, začala se sápat na návštěvníky a přát jim šťastné a veselé Vánoce. Mám podezření, že za některými jejími pády nebyly pouze šaty, ale také punčové přípitky.

Doporučení: punč buď úplně vynechat, nebo jej vařit bez alkoholu!

- Carevna

Když jí pan Spock uvázal na krk vánoční zvoneček, zmizela a viděli jsme ji až kolem jedné odpoledne, kdy proběhla tryskem sálem. Ještě jsme ji nechtyli. Před chvílí jsem zaslechla zběsilé zvonění kdesi v prvním patře.

- Olin a Lad'a

Jakmile uviděli první skupinu návštěvníků, rozběhli se jim v ústrety i se slavnostní tabulí, ke které byli přivázáni a kde paní Tichá právě servírovala polévku. Návštěvníci zpanikařili a Milada je dohonila až u východu. Poté byli přivázáni k železné krbové mříži (Olin s Lad'ou — ne ti návštěvníci). V průběhu myslím že deváté prohlídky vykoulk jedné paní z kabelky chlupatý psíček a začal štěkat — mimochodem právě ve chvíli, kdy jsme se u stolu modlili otcenáš. Olin s Lad'ou mu začali odpovídat tak hlasitě, že jsme si museli zacpat uši. Paní s psíčkem přešla do sálu, ale Olin s Lad'ou se nového přítele nechtěli vzdát, k všeobecnému zděšení vytrhli mříž a rozběhli se do sálu

táhnouce ji za sebou. Mříž srazila tři návštěvníky, gramofon, čínskou vázu z osmnáctého století, a pak se našťestí vzpříčila ve dveřích. Paní s psíčkem utrpěla šok a až do večera seděla v kuchyni a popíjela punč. Pochroumaní návštěvníci dostali také punč a ještě jsme jim vrátili vstupné.

I tak nám jeden z nich při odchodu řekl, že si ještě rozmyslí, jestli nás nebude žalovat. Olina s Lad'ou otec odvedl do katakomb, kde zůstali až do konce. Jejich žalostné vytí se rozléhalo celým zámekem.

Doporučení: neuvazovat k ničemu, co by mohli odtáhnout nebo vytrhnout.

- Sprostá slova

Kurva fix — paní Tichá, když jí spadla mísa s bramborovým salátem.

Já se na to vyseru — paní Tichá, když převrátila svícen na stole.

A do prdele — paní Tichá, když se polila punčem.

Do hajzlu — pan Spock, když mu rozpálený vosk polil ruku, zrovna když hrál *Tichou noc*.

Fucking dogs — otec, když odvažoval Olina s Lad'ou od zaklíněné mříže.

Fucking dress — matka pokaždé, když spadla.

Hovno — Josef na otázku jedné malé holčičky, co mu přinese Ježíšek.

- Josef

Ve fraku, černých botách a s nagelovanou hlavou vypadal jak pohřební ceremoniář a bohužel se tak i tvářil. Když ve svém výstupu přál jménem zámeckého služebnictva otci *Šťastné a veselé Vánoce*, vypadalo to jako kondolence. Pochopitelně se úplně minul s rolí přívětivého kastelána, předepsanou mu Miladou. Ani jednou se neusmál, většinu času bloudil očima po stropě, čímž strhával pozornost návštěvníků, kteří v očekávání nějakého překvapení hromadně zírali na strop, při čtení úryvku z evangelia záměrně zvyšoval hlas v pasáži o králi Herodesovi a při zpěvu koled si hrál se

svazkem klíčů. Když si s otcem po večeři zapálili doutníky, foukal kouř směrem k návštěvníkům.

Doporučení: nevím, jestli se s tím dá něco dělat.

- Stolování

Nevěřila bych, jak nepříjemné a namáhavé je jíst, když mě upřeně pozoruje čtyřicet lidí. Hned při první prohlídce se mi vybavila fotografie z hospodářské krize, kdy dav vyhladovělých nezaměstnaných pozoruje přes sklo luxusní newyorské restaurace hodování boháčů. Jistě, značná část návštěvníků měla přinejmenším nadváhu, ale i tak jsem se nemohla zbavit pocitu, že někomu ujídám. Co se týká samotného jídla — rybí polévka a kapr na modro jsou v podstatě požitelné, pokud ovšem nemusíte sníst pětadvacet porcí, byť miniaturních, v jediném dnu. Když před devátou prohlídkou Josef chmurně vyzval paní Tichou, aby mu klidně naservírovala zámecké papuče, protože už stejně nepozná, co jí, mluvil nám všem z duše. Jakkoliv jsme se včera na Miladino doporučení postili, byli jsme všichni už kolem poledne nacpaní k prasknutí a každá další ukázka štedrovečerní večeře byla zkouškou naší vůle. Matka poprvé v životě řihala. Jediný, komu stále chutnalo, byl pan Spock, který si naložil ještě po skončení prohlídek a zbytek polévky si dokonce vzal s sebou. Doporučení: při jídle pustit reprodukovanou hudbu, protože pan Spock i přes napomínání srká a mlaská.

- Vánoční prémie

Po Miladině odjezdu přišel Josef za otcem s tím, že dalším tradičním vánočním zvykem vždycky na Kostce bývalo vyplácení odměn zaměstnancům. Otec sice tvrdil, že musí peníze nejdřív přepočítat, ale v té chvíli je už měl přepočítané nejméně dvacetkrát. Počítal dokonce i během půlhodinové operace, při níž mu pan Spock stříhal boty. Nakonec dal Josefovi tři tisíce v padesátikorunových bankovkách. Po Josefově odchodu jsem zaslechla, jak říká Olinovi s Lad'ou, že „některé tradice jsou na hovno“. Může si za to sám — když mu Milada

přinesla igelitovou tašku plnou bankovek, všem ji ukazoval a nutil je, at' si ji potěžkají.

Doporučení: nepíše se mi to snadno, ale neukazovat a neříkat zaměstnancům, kolik se vydělá.

Štědrý den

V noci se mi zdálo, že sedím na podiu vyprodané Madison Square Garden a jím. Probudila jsem se úplně zpcená. Po cestě na záchod jsem potkala otce. Pohled na něj byl skličující. Nohy mu otekly tak, že se na ně nemohl postavit, takže si vzal dvě kulovnice z osmnáctého století a používal je jako berle, což v kombinaci s modrým županem navozovalo dojem válečného veterána z bojů o nezávislost. Otec mě upozornil, že na záchodě sedí matka a odmítá se zvednout, protože má průjem.

Musela jsem jít k Himmlerovi. Stále si myslím, že Himmlerovo apartmá by pro nás bylo vhodnější — i přestože v koupelně jsou obkládačky s hákovým křížem.

Matka strávila na záchodě celý den. Občas jsem za ní zašla, abych se přesvědčila, jestli žije. V jednu chvíli to tak nevypadlo, protože únavou usnula.

Jako jediný chodící člen rodiny jsem se musela zúčastnit půlnoční mše v kostele. Chtěla jsem, aby mě doprovodil alespoň Josef, ale neotevřel, ani když jsem kopala do dveří. Protože jsem se bála, jestli si něco neudělal, vylezla jsem na kamenný sokl pod oknem jeho bytu a podívala se dovnitř. Ležel na pohovce a díval se do stropu. Frak a lakýrky měl stále na sobě. Dýchal.

V kostele se ukázalo, že jsem si během včerejška zřejmě vypěstovala alergii na vánoční symboliku. Sotva jsem uviděla před oltářem rozzářený vánoční strom, začala jsem se strašně potit a v puse jsem ucítila pachut' rybí polévky. Když kostelem zabouřilo *Narodil se Kristus Pán, veselme se*, pot se ze mě doslova lil. Doufám, že se jedná o přechodný stav.

Přestože jsem si od našich prvních Vánoc v Čechách nic neslibovala, myslím, že příští rok by měly vypadat jinak.

Při návratu z kostela jsem nechtěně šlápla na Carevnu ležící na schodech. Byla tak vyčerpaná, že ani nekvikla. Odvázala jsem jí zvonek.

Boží hod

Být ve Státech, rozbalovali bychom dárky.

Tady na to není ani pomyšlení. Jednak žádné dárky nemáme (otec prohlásil, že jsme „dárečků“ dostali na sto let dopředu), jednak jsme se ještě dostatečně nezotavili z vánočních prohlídek a představa shromáždění u vánočního stromku v hlavním sále je děsivá. Matka přísahala, že dokud bude v zámku jediná smrková větvička, nevytáhne paty z pokoje, což zřejmě dodrží. Otcovo nadšení z vydělaných peněz už také odeznělo, a přestože jeho chodidla mají opět původní rozměry, proseděl celý den v křesle a učil psy aportovat zámecké přezůvky. Olin s Laďou zničili sedmnáct párů papučí, aniž pochopili, co se po nich chce.

26. 12.

Paní Tichá, pan Spock a já od rána uklízíme. Otec se vymluvil na bolavé nohy a matka stále trvá na tom, že má vánoční trauma.

Pan Spock si myslí, že mu rozpálený vosk znetvořil ruku. Během dopoledne mě několikrát přinutil, abych se na ni zblízka podívala. Má ji možná trochu zarudlou, ale o znetvoření nemůže být řeč. Přesto si ji každou chvíli prohlížel, jako by se s ní loučil. Navzdory tomu čas od času sedl ke klavíru a přehrával si nějaký motiv. Zřejmě to bude nová skladba inspirovaná odumírající rukou. Myslím, že jsem několikrát zaslechla slova *gangréna* a *pahýl*.

Před polednem se na nás přišel podívat Josef. Měl na sobě teplákovou soupravu s nápisem *Favorit Brno* a stejné ponožky jako při vánočních prohlídkách. Poznala jsem je podle dírky nad kotníkem. Byl neoholený. Několikrát prošel zámeckou instalaci, prohlásil, že „takový bordel tady nebyl ani po návštěvě ožralých Bulharů“, a pak se zeptal paní Tiché, kdy bude oběd. To mě pobouřilo a řekla jsem mu, že oběd bude, až uklídíme. Chtěl odejít, ale poručila jsem mu, aby odstrojil vánoční stromek. Trvalo mu to skoro dvě hodiny a celou tu dobu si něco mumlal. Naštěstí mu nebylo rozumět.

27. 12.

Volal Max. Mohli jsme mluvit skoro dvacet minut, protože Milada odjela na hory. Ještě před odjezdem ovšem nechala zablokovat telefon na hovory do zahraničí, takže většina Launů nemá komu telefonovat, protože v Čechách nikoho nezná. Max se vyptával na vánoční prohlídky. Milada nás prý totiž chválí, kudy chodí. Podle jejích slov jsme „nejtvárnější materiál, s nímž kdy pracovala“. Neodmlouváme, neklademe nesmyslné otázky a máme týmového ducha. Pokud na sobě zapracujeme, bude z Kostky zlatý důl.

Také se údajně chováme jako dokonalí aristokraté, což mi při vzpomínce na matku válející se pod vánočním stromkem a otce vztekle kopajícího do psů přišlo jako značně odvážné tvrzení.

Ačkoliv jsem Maxovi popsala naše „Vánoce“ celkem podrobně, kupodivu nesouhlasil s mým hodnocením, že se jednalo o parodii. Tvrdil, že u nich to bývá mnohem horší už jen z toho důvodu, že neexistuje jazyk, jemuž by rozuměli všichni Launové.

Zmatení jazyků nadto stěžuje okolnost, že se někteří asi dost nenávidí, takže navzdory jazykové bariéře končívají štědrovečerní večere hádkou před zraky nechápajících návštěvníků.

Když mi Max vylíčil, jakou hrůzu zažili s jejich dogami, musela jsem uznat, že mříž vytržená Olinem a Laďou je bezvýznamná epizodka. O prvních Vánocích jejich dogy rozehnalý živý betlém, přičemž pokousaly svatého Josefa, tři krále a několik ovcí. Od té doby používají jenom vycpaná zvířata. Při té příležitosti se mě Max zeptal, jestli nemáme vycpané ovce, kozy nebo krávu, protože na Hvězdě mají jenom exotické vycpaniny, a jesličky obklopené opicemi a hyenami vyvolávají u některých návštěvníků rozpaky.

Nabídla jsem mu Jarouška. Nastálo.

Večer jsme s rodiči mluvili o Miladě, zvláště o jejích pochvalách na naši adresu.

Matka s otcem se shodli, že je sympatická.

28. 12.

U snídaně matka oznámila, že by chtěla na pár dní do Států. Prý se potřebuje nadýchat městského vzduchu a projít se po dlažbě.

Jedná se zřejmě o abstinenční příznaky, protože už měsíc nebyla v žádném obchodě. Otec jí surově řekl, že už tak odsává spoustu peněz svými telefonáty a že nemíni vyhodit náš vánoční výdělek za její výlet za oceán. Také jí připomněl, jak ještě před naším odletem básnila o krásném novém životě bez republikánů, čekání v automobilových zácpách, příšerně předražených butiků a CNN.

Matku, která se rozplakala, opatrně podpořila paní Tichá. Řekla, že zima na Kostce je pro městského člověka depresivní. Otec opáčil, že je také městský člověk a depresi v něm daleko spíš vzbuzuje představa peněz vyhozených za matčinu procházku po Manhattanu.

Plačící matka odešla z kuchyně a až do večera si ve svém pokoji četla životopis princezny Diany. Myslím, že jí chybí nějaká smysluplná činnost (matce — princezna Diana má charitu).

Po matčině odchodu se otec zeptal Josefa, jak zimu na Kostce snášela jeho matka. „Nejspíš dost špatně,“ odpověděl Josef, „protože odešla, když mi byly tři roky.“

Večer jsem si četla deník hraběnky Anny. Zimy trávila střídavě ve Vídni a na ostrově Capri. Rodičům to říkat nebudu.

29. 12.

Včerejší informace o útěku Josefovy matky spolu se skutečností, že moje matka měla po ránu oči opuchlé pláčem, zřejmě přiměly otce k pokusu o matčino rozptýlení. Požádal Josefa o zapůjčení auta. Auto má bohužel manuální převodovku a otci se ani po deseti minutách nepodařilo vyjet z garáže.

Během lomcování s řadicí pákou se mu sice občas povedlo nějakou rychlost zařadit, ale nikdy to nebyla požadovaná zpátečka. Když jsme se po několika přískocích vpřed ocitli u zdi, uznal otec, že s autem neodjede, a předal řízení Josefovi, kterému se tím zřetelně ulevilo.

Původně jsme měli jet do Prahy, ale Josef se zhrozil, jako bychom po něm chtěli cestu na Mars. Řekl, že v Praze byl naposledy před dvaceti roky a autem nikdy.

Otce přesvědčilo až to, že by musel koupit dálniční známku. Matce se opět začaly lesknout oči.

Jeli jsme do Brna. Josefovo auto netopí a páchne v něm benzin. Celou cestu jsem držela kliku dveří, abych v případě požáru rychle vyskočila. Po dvaceti minutách jízdy jsem si všimla, že svoji kliku drží i otec. Ačkoliv Brno je od Kostky vzdáleno jen sedmdesát kilometrů, cesta nám trvala skoro dvě hodiny, protože Josefovo auto nemá zimní pneumatiky. V jednom kopci nás předjela skupina cyklistů na horských kolech. Josef o nich řekl, že jsou to blbečci.

Mimochodem, blbeček byl každý, koho jsme potkali. Vlastně to byla jediná věta, kterou Josef za celou cestu řekl — odhaduji asi tak stokrát.

Brno není v žádném případě oním pulzujícím velkoměstem, jež si cestou stvořila ve své fantazii matka. Údajně v něm žije čtyři sta tisíc obyvatel, ale my jsme jich během necelých dvou hodin potkali dvanáct, počítajíce v to i dvoučlennou policejní hlídku, s níž jsme se minuli několikrát. Když jsme se viděli naposledy, pozdravili jsme se jako staří známí.

Rozčarovaná matka mě nutila, abych se jich zeptala, jestli je zákaz vycházení nebo proběhla evakuace. Matčiny domněnky potvrzovala i skutečnost, že obchody měly zavřeno. Místo nákupů jsme se projeli tramvají, v níž kromě nás byl jenom jeden pasažér, který buď spal, nebo byl mrtvý.

Znovu nastupující matčinu depresi přibrzdila návštěva McDonalds. Tam jsme narazili na skupinu naprosto odevzdaných japonských turistů. Z jejich lámané angličtiny jsme vyrozuměli, že cestují z Vídně do Prahy a v Brně je všechny vyhnali z vagonů, aniž jim dokázali vysvětlit proč. Bylo mi jich líto, protože si mysleli, že jsou pořád v Rakousku. Byli strašně vyplašení a cestou na nádraží, kam jsme je vyprovodili, se nás pořád dotýkali, jako by se ujišťovali, jestli jsme skuteční. Na informacích jsme zjistili, že vlak, z něhož je ve tři ráno vyhnali, se prohledával kvůli avizované zásilce heroinu, ale během hodiny by měl odjet. Předali jsme je výpravčímu. Myslím, že vděčnější obličej je už do smrti nevidím.

Když jsme se vraceli k autu, Josef prohlásil, že nechápe lidi, kteří cestují dobrovolně.

Během zpáteční cesty začalo sněžit a přestaly fungovat stěrače. Přijeli jsme za tmy.

Matka sice řekla, že do Brna už nikdy nepojede, ale zároveň ocenila otcovu snahu něco pro ni udělat. Večer už spolu hráli karty.

30. 12.

Navštívil nás Benda s Deniskou. Deniska je Bendova dcera z druhého manželství. Je jí dvacet a váží třicet devět kilo. Váhu piercingu, prstenů, náramků a řetězů si netroufám odhadnout, nicméně to vypadá, jako by se na ni převrátil regál v železářství. Svého otce oslovuje Mufáku.

Jedou slavit silvestra do Alp a Mufák chtěl Denisece ukázat Kostku a představit „opravdického“ hraběte. Deniska odmalička touží bydlet na zámku a baví ji dějepis. Podle ní je to jasný důkaz, že v předchozím životě byla šlechtičnou.

Zajímala se především o strašidla — kolik jich máme, jak často je potkáváme, jak vypadají a co dělají.

Deniska umí obstojně anglicky, takže jsem ji odkázala na matku, která jí šla ukázat toaletní stůlek, u něhož před časem viděla sedět roztrhanou Marii zkoumající kufřík se šminkami. Během exkurze jí matka samozřejmě vyzvonila rodovou pověru o mém křestním jménu. Denisece to přišlo *super* a ptala se mě, jak se žije s pocitem, že do dvou let zemřu. „Špatně,“ řekla jsem, abych jí udělala radost. Pak zas odešla s matkou, foťákem a psy do katakomb.

Podle Bendy prochází Deniska složitým obdobím. Má za sebou vztah se ženatým středoškolským učitelem tělocviku — pokud se, Bendovými slovy, dá vztahem nazvat občasné muchlování na žíněnkách v tělocvičně — a léčbu anorexie a závislosti na barbiturátech. Její matka odjela minulý týden na svatební cestu kolem světa a nechala ji Bendovi na krku. Benda říká, že „Deniska je komplikovaná“. Je. Místo husy, která byla k obědu, si poručila spařit otruby, jež paní Tichá dává drůbeži, a pila převařenou vodu.

Paní Tichá, která o anorexii nikdy neslyšela, si myslí, že „holka má kostižera“.

Benda má Denisky zjevně plnou hlavu, protože na naše dluhy vůbec nepřišla řeč. Otec by si přál, aby zůstala u Bendy co nejdéle. Matce připadá Deniska roztomilá.

Silvestr

Ve všech denících, které jsem zatím přečetla, se píše, že poslední den v roce moji předkové dávali služebnictvu volno a sami vykonávali jejich práce. Hraběnka zastávala svoji komornou, což v praxi znamenalo nasadit si vlastnoručně paruku a bez pomoci se obléct a obout boty, hrabě si sám přikládal do kamen a drobotina po sobě musela uklízet hračky. Někteří se pouštěli i do odvážnějších činností. Komtesa Žofie třeba zkusila žehlit a propálila téměř všechny ubrusy, Matyáš si při sekání dřeva amputoval ukazováček a Karolína při roztápění sporáku použila petrolej, takže místo zábavy se tehdy hasilo. Exploze jí zřejmě sežehla veškeré ochlupení, protože v rodové genealogii má přezdívku Holena.

Otec má za to, že tradice máme dodržovat, zvláště když nás to nic nestojí.

U snídaně proto slavnostně oznámil, že si vyměníme role. Matka se už od probuzení zase začala dostávat do deprese a vzdychala po „báječných silvestrech na Times Square“. Otec ji poslal s panem Spockem do skleníku, aby přišla na jiné myšlenky. Po jejich odchodu řekl, že jedním z mála kladů, které vidí na našem současném životě, je to, že se o silvestrovské noci už nikdy nebude muset mačkat s milionem opilých lidí na Times Square.

Já jsem nahradila paní Tichou, což bych musela udělat tak jako tak, protože „babka si zas ráno cvakla a trochu to přehnala“. Měla rudý obličej a obtížně artikulovala. Po otcových slovech, že „dnes bude kmitat Maruška“, vytáhla z ledničky hrnec se zbytkem štědrovečerního punče a postavila ho na kamna.

Na otce zbyl Josef.

Myslím, že chtěl-li otec převzít jeho práci, měl si obléct župan, zalehnout na pohovku a číst noviny. Jednu chvíli se k tomu schylovalo, protože oba začali naráz zívat. Pak ale Josefa vyzval, aby ho doprovodil

do kanceláře. Otec tvrdí, že připravovali plán oprav na příští rok. Jejich spolupráce vypadala tak, že otec něco navrhl, Josef mu řekl, kolik by to stálo, a pak se shodli, že když to vydrželo tři sta let, určitě to může ještě nějaký rok počkat. Můj návrh opravit alespoň leštičku na parkety Josef odmítl s tím, že už se na ni nevyvrábí náhradní díly.

Když jsem řekla, že tedy koupíme novou, otec se rozčílil, jako bych po něm chtěla ferrari.

Otec: Víš, kolik stojí nová leštička?

Já: Nevím. Kolik?

Otec: Josefe, kolik stojí nová leštička?

Josef: Šedesát tisíc.

Otec: Panebože, šedesát tisíc... máme šedesát tisíc na leštičku?

Já: Vyděláme, na jaře začnou chodit návštěvníci...

Otec: Panebože, šedesát tisíc... musíme opravit střechu, a ona chce leštičku.

Já: Říkali jste, že když střecha vydržela tři sta roků, může ještě nějaký rok počkat.

Otec: Tím spíš může počkat leštička... Panebože, šedesát tisíc... To snad musí být ze zlata.

Josef: Jde to i bez leštičky.

Olej do ohně přilila i matka, která se ze skleníku vrátila sedřená a špinavá, jako by právě vyfárala ze šachty. Pan Spock vzal výměnu rolí doslovně a nechal matku sklídit hromadu uhlí. Hrál jí přitom na klavír. I přes komunikační bariéru se mu nejspíš podařilo matce vysvětlit, že existují i jiné způsoby vytápění než balvany hnědého uhlí, protože matka přišla s tím, že by se do skleníku měl zavést plyn, aby se pan zahradník nemusel tak dřít.

Otec, ještě stále rozrušený z leštičky, kterou byl dokonce prozkoumat, aby zjistil, proč je ten „vergl“ tak drahý, na matku vyjel.

Otec: Ježišmarjá, víš, kolik stojí zavedení plynu?

Matka: Nevím. Kolik?

Otec: Josefe, kolik by stálo zavedení plynu?

Josef: Půl milionu.

Otec: Panebože, půl milionu... máme půl milionu na plyn?

Matka: Myslela jsem, že návštěvníci...

Otec: Další taková... panebože, půl milionu... musíme opravit střechu, a ona chce plyn.

Matka: Proč střechu? Vypadá dobře...

Otec: Ježišmarjá, ty si profesor přes střechy? V životě's na žádné nebyla.

Matka: Ty ano?

Josef: Na co plyn? Jde to i bez něj.

Otec: Panebože, půl milionu... Kam na ty ceny chodí? Za to by snad mohl být jaderný reaktor.

Po obědě otec ohlásil návrat do starých kolejí s tím, že tradici bylo učiněno zadost. Já jsem se do starých kolejí mohla vrátit až poté, co jsem nakrmila drůbež a prasata, umyla a sklídila nádobí a přinesla do kuchyně dřevo. Paní Tichá, která už před polednem dopila štedrovečerní punč a usnula vsedě u kamen, totiž nebyla schopná převzít svoji roli zpět.

Pak jsem šla s Olinem a Lad'ou do parku. Jejich močové měchýře jsou nejspíš bezedné, neboť značkovali každý strom, kolem kterého jsme prošli. Taky dost kadili.

Během mé nepřítomnosti paní Tichá obživla a naservírovala na stůl destiláty a likéry vlastní výroby, které skladuje v trezoru, kde se dřív ukládaly stříbrné přibory.

Když jsem otevřela dveře, naskytl se mi tento obraz: Matka s brunátným obličejem cosi vykládala paní Tiché. Její beztak chatrná čeština doznala následkem vypitého alkoholu ještě strašnější podoby. Vlastně nebylo poznat, jakým jazykem mluví. Paní Tichá ji trpělivě poslouchala a pokyvovala hlavou, jako by souhlasila se vším, co říká. Občas matce i sobě dolila a pokračovala v pokyvování. Pan Spock hrál

na tahací harmoniku, která patří vycpané pandě z Dořina loveckého salonu. Netroufám si odhadnout, kdy se na ni naposled hrálo, ale při každém stlačení z ní vyletělo mračno prachu. Vyluzované zvuky se nepodobaly ničemu, co jsem dosud slyšela. Panu Spockovi ani otci to zřetelně nevadilo. Zpívali *Písek v ledvinách*, přičemž jejich řev ani v nejmenším nekorespondoval s tóny pandiny harmoniky.

Jediný Josef vypadal pořád stejně, jako když jsem odcházela — jenom pásek od županu měl kolem krku. Velmi rychle se ukázalo, že i on se účastnil trezorové ochutnávky, protože se najednou postavil a vykřikl: „Zasraný silvestr! Za chvíli je tady máme.“ Jeho prohlášení mě zaujalo, tak jsem se ho šla zeptat, jestli máme očekávat nějaký český silvestrovský zvyk à la Mikuláš, anděl a čerti.

„Hovno čerti, mufloni přijdou,“ řekl Josef a jeho alkoholový dech mě donutil zavřít na chvíli oči, abych udržela rovnováhu. Potom mně začal vysvětlovat, že úderem silvestrovské půlnoci začíná odpočítávání do začátku nové návštěvnické sezony.

Ještě několikrát řekl „hovno čerti, mufloni přijdou“, přičemž se tvářil tak nešťastně, jako by očekával okupační armádu.

Potom se otvíral domácí šampus paní Tiché. Pan Spock nejdřív několik minut třepal lahví a pak se čtvrt hodiny pokoušel vytáhnout zátku. Všem to připadalo nesmírně zábavné. Já jsem ovšem trnula, aby mu šampus nevybuchl v ruku. Moje obavy nebyly rozhodně od věci. Když se mu zátku konečně podařilo uvolnit, vyletěla s razancí protitankové střely, rozbila dvojité sklo v okně a zmizela ve tmě směrem k výběhu slepic. Obsah lahve otryskal ze stropu kus omítky. Všem to zase připadalo nesmírně zábavné.

Šla jsem si lehnout, ale kvůli obavám z detonace některého z dalších šampusů jsem nedokázala usnout. Do kuchyně jsem se vrátila krátce před půlnocí. Matka za doprovodu harmoniky, v níž se mezitím objevilo několik trhlin, zpívala americkou hymnu. Ve Státech by za takové hanobení skončila před porotou.

S úderem půlnoci strhla matka lavinu všeobecného objímání. Musela jsem taky objímat. Pan Spock se neobtěžoval sundat z hrudi harmoniku, která při každém objetí vydala táhlý, naříkavý sten. Josef taky objímal, ale ruce nechával předpažené.

Paní Tichá pustila rádio, kde jakási operní pěvkyně zpívala českou hymnu.

Otec chtěl jít vrátit pandě harmoniku. Podařilo se mi ho přemluvit, aby to nechal na ráno. Když jsem odcházela, opilý pan Spock mně řekl Majko.

Zní to jako jméno nějakého hmyzu.

Za chvílku budou čtyři hodiny a podle zvuků z kuchyně bych řekla, že se buď tančí, nebo štípe kredenc.

Nový rok

V šest ráno volala teta Jess z nějakého baru na Times Square. Nemohla pochopit, že kvůli časovému posunu je v Čechách ráno. Snažila jsem se jí vysvětlit, že půlnoc tady byla před šesti hodinami, ale myslela si, že si z ní dělám legraci. Pak jsem slyšela, jak se někoho ptá, jestli je možné, aby v Evropě už bylo ráno. Co jí ten dotyčný odpověděl, nevím, ale stále trvala na tom, že chce mluvit s matkou. Při pokusu probudit matku jsem si vzpomněla, jak kdysi otec říkal vtip o ruských astronautech, co přistáli na Slunci, a aby je to nespálilo, přistávali v noci. Teta Jess nechápala, co je na tom směšného.

Matku se mi probudit nepodařilo. Když jsem to oznamovala tetě Jess, vztekle řekla, že nám v té díře přeje šťastný nový rok.

Paní Tichá nejen že byla vzhůru, ale už také stačila zahladit stopy včerejší oslavy. Až na rozbité okno, na něž pověsila jednu z deček s nápisem *Ranní hodina — šťastná hodina*. Trezor byl zamčený.

Při krmení slepic jsem ve výběhu našla špunt ze šampusu.

Dopoledne přijel Max. Na Hvězdě podle všeho kulminuje ponorková nemoc a nenávisť. Zahraniční Launové natruc přestříhli telefonní šňůru, aby nemohl volat vůbec nikdo, když do zahraničí to nejde.

Čas jsme strávili v loveckém salonu připevňováním harmoniky na pandu. Pak mě Max učil jezdit svým autem s manuální převodovkou. Nejdřív jsem sice dost dlouho řadila bez spojky, ale po hodině už mi to docela šlo i bez toho strašného rachotu. Po Maxově odjezdu jsem zjistila, že bych chtěla auto.

Rodiče se probudili až večer. Museli mít strašnou kocovinu. Matka mě žádala, ať ji zabiju.

Otec se zapřísahal, že jestli se dožije zítřka, nechá odstranit z Kostky veškerý alkohol, především ořechovku. Při vyslovení slova ořechovka se mu navalilo a musel běžet na záchod. O telefonátu tety Jess jsem jim neřekla.

2. 1.

„Sama“ jsem uvařila svíčkovou. Chválil ji i pan farář, který se přišel zeptat, proč jsme včera nebyli na novoroční mši. Otec s matkou vypadají naštěstí pořád velmi zuboženě, takže zdravotní důvody přijal a ještě jim popřál brzké uzdravení. Farské kuchařce se nejspíš stále nedaří uvařit stravitelné jídlo, protože pan farář poprosil o zbytek omáčky a masa k večeři. Vzhledem k tomu, že rodiče nejsou schopni pozřít nic jiného než hořký čaj a suchý rohlík, toho zbylo celkem hodně. Vaření mě baví a dělá mi radost, když to někomu chutná.

Paní Tichá tvrdí, že jsem rozená kuchařka. Opojená pochvalou jsem se pokusila upéct štrúdl. Něco jsem musela udělat špatně, protože se nedal naporcovat ani sekáčkem na maso. Hodila jsem ho slepicím. Třeba si s ním poradí.

Pan Spock přišel oznámit, že mu „strašně vyletěl tlak“ a okno zasklí až zítra.

3. 1.

Přišel účet za telefon. Miladino proroctví, že bude vypadat jak rozpočet Pentagonu, bylo samozřejmě míněno jako nadsázka, ale i tak se jedná o částku, která bere dech. Nejdřív jsme se všichni smáli a navzájem se ujišťovali, že faktura na dvacet osm tisíc šest set dvacet pět korun vznikla nejspíš během bujarého vánočního večírku telefonní společnosti. Také Josef to považoval za omyl, protože tolik peněz se prý neprotelefonovalo na Kostce od roku 1934, kdy byl zaveden telefon. Navrhoval fakturu ignorovat, což je jeho obvyklý způsob vyřizování korespondence. Při letmé prohlídce papírových pyramid v jeho kanceláři jsem zjistila, že nejméně každá druhá obálka je nerozlepená. Jedna z nich obsahovala oznámení ministra kultury, že Kostka se vrací do našich rukou. Přemýšlím, jak se tato zpráva k Josefovi nakonec donesla, když telefon kdovíjak dlouho nefungoval.

Rozhořčený otec nakonec přece jen odešel zavolat na reklamační oddělení, aby si „nemysleli, že nás budou odírat jen proto, že jsme Američané“.

Vrátil se až za dvacet minut. V ruce držel papír s telefonními čísly, časy a provolanými částkami, jež mu na reklamacích nadiktovali. První tři místa obsadily teta Jess, babička a kosmetické studio Todda Cartera u Brooklynského mostu, kde matčiny kamarádky tráví většinu času. Josef s paní Tichou správně odhadli situaci a téměř neslyšně opustili kuchyň.

Matka naneštěstí zvolila ten nejnemožnější způsob obrany, když prohlásila, že princezna Diana provolá dva tisíce liber týdně. Otec zbrunátněl a zcela po právu začal běsnit. Nejdřív matku vyzval, ať se odstěhuje do Buckinghamského paláce, že jí královna určitě nechá zavést k Toddovi horkou linku. Potom dodal, že je sobecká, nezodpovědná a praštná. Skončil tím, že jí za poslední peníze koupí letenku do Států — jednosměrnou. Pak vyběhl z kuchyně a práskl za

sebou dveřmi. Štkající matka se přede mnou začala ospravedlňovat, že se nedokáže odstříhnout od předchozího života ze dne na den. Na moji námitku, že já jsem to dokázala, řekla, že nechápe, po kom jsem tak bezcitná.

Nato se vrátil otec s náručí životopisů princezny Diany a teatrálně je naházel do kamen.

K večeři nepřišel nikdo, přestože se mi podařilo pod dohledem paní Tiché upéct třenou bábovku.

Včerejší štrúdl je nedobytný i pro slepice. Chvíli jsem je pozorovala, jak se snaží si z něj odzobnout, ale zobáky se jim odrážely, jako by klovaly do betonu. Nejvytrvalejší byl kohout, ale ani tomu se nepodařilo odštípnout byt' jen kousek, přestože jednu chvíli do štrúdlu bušil frekvencí sbíječky. Namočila jsem ho na několik hodin do vody (štrúdl, ne kohouta) a hodila zpátky do výběhu.

4. 1.

Rodiče spolu nemluví, což působí dost tísnivě především u jídla.

U oběda jsem musela zapnout rádio, protože mlaskání pana Spocka, které se díky konverzaci dalo vydržet, je v současném tichu nesnesitelné. V rádiu byl jak z uděláním rozhovor s knížetem Schwarzenbergem, který ještě prohloubil už beztak napjatou atmosféru. Kníže totiž bezelstně přiznal, že jeho majetky jsou tak rozsáhlé, že svůj život tráví v podstatě na cestách mezi nimi a nikde se nemůže zdržet víc jak osmačtyřicet hodin, aby je všechny stihl za rok objet. Telefonoval z auta a byl právě na cestě mezi svým vídeňským palácem a zámek Murau. Otec během jeho řeči přestával žvýkat, protože mu postupně tuhly obličejové svaly. Redaktorka se strchovala, jestli znovunabytý Orlík kníže neuzavře pro veřejnost. Kníže řekl, že ne, ale aby měl klid na přemýšlení, koupil si zámek Dřevíč, kam turisté nebudou mít přístup.

Josef pokýval souhlasně hlavou a ukázal rukou na rádio se slovy: „No prosím.“

Pozorovala jsem otce. Zdálo se, že se během rozhovoru scvrkává.

Po dotazu redaktorky, jestli je s pěti miliardami skutečně třetím nejbohatším člověkem v Rakousku, otec přestal dýchat. Kníže řekl, že neví, ale loni ho nejspíš předběhl zbrojařský koncern Steyr díky obří zakázce obrněných transportérů do Iránu. Potom ještě kníže dodal, že peníze pro něj vlastně nic neznamenají, a otcí vypadl z rukou příbor. Na závěr rozhovoru ještě kníže řekl, že právě teď mu dělají radost čtyři štěňata dog, která si nedávno koupil. Pak zazpívala Cher *If I Could Turn Back Time* a otec si držel hlavu v dlaních.

Snažila jsem se ho utěšit tím, že na rozdíl od knížete mluví alespoň srozumitelnou češtinou, ale řekl, že to je výhoda na hovno.

Celé odpoledne se otec procházel s Olinem a Ladou po parku. Po jeho odchodu Josef prohlásil, že na Dřevíči musí být krásně.

Matce, která knížecímu huhňání a ráčkování pochopitelně nerozuměla, jsem stručně vysvětlila příčinu otcovy skleslosti a požádala ji, aby ho nedráždila.

Na Hvězdě už mají opravený telefon. Večer volal Max. Stejně jako my poslouchali i Launové rozhovor s knížetem, který měl na ty, co umí česky, podobné účinky jako u nás. Maxova otce ovšem nejvíc rozrušila informace, že kníže má zámek jenom sám pro sebe. Max má o otce strach, protože si vzal pušku a odjel autem na lov kachen. Ještě se nevrátil.

Můj otec je už naštěstí ve svém pokoji. Sedí v křesle a háže psům papučky.

5. 1.

Maxův otec žije. Na Hvězdu se vrátil ve čtyři hodiny ráno, protože se mu na autě rozsykala převodovka a on musel jít třicet kilometrů pěšky. Max nedokáže odhadnout, kdy jim Milada povolí auto opravit, takže se nejspíš nějakou dobu neuvídíme.

Můj otec v noci také nespal. Hrabal se v archivu, aby zjistil, proč nejsme miliardáři jako kníže Schwarzenberg.

Vypracoval černou listinu předků, kteří se podle jeho názoru nejvíc zasloužili o naši chudobu. U snídaně nám z ní předčítal. Obžaloba dávno mrtvých lidí mi přišla zbytečná, ale otec byl na svůj seznam tak pyšný, že jsem své pochybnosti nedávala najevo. Kromě toho jsem nabyla dojmu, že se jedná o formu terapie spočívající ve svalování viny za neúspěch na někoho jiného, což byl koneckonců žádoucí posun, neboť otec ještě včera obviňoval sám sebe.

Seznam provinilců vypadá takto:

- Norbert — daroval náš palác ve Vídni vzdělávacímu spolku Komenský — dnes tam sídlí čínské velvyslanectví.
- Michael — prodal za symbolickou cenu 1 zlatý jakémusi ovčákovi polorozbořenou salaš s přílehlými pozemky v rakouském Schladmingu, kde je v současnosti vysokohorské středisko se stovkami kilometrů sjezdovek.
- Odon (na tu má otec spadeno nejvíc) — odmítla si vzít saudského prince jen proto, že „nebyl hezký“ — při představě, že jsme mohli být spoluvlastníky Perského zálivu, se otec zvlášť rozcítil.
- Všichni, kteří něco darovali církvi.
- Dora — kvůli bezhlavé střelbě si překazila vdavky s knížetem Schwarzenbergem.
- Alois — prohrál v kartách rodinné šperky včetně stříbrných příborů.
- Jaroslav — daroval Národní galerii dva Rembrandty, Tiziana a Michelangelův skicář.

Seznam má zatím šest stránek, ale další jména budou nepochybně přibývat, protože otec v průzkumu archiválií stále pokračuje. Obávám se, že se na něm dříve či později objeví všichni. Odpoledne se k otci připojil i Josef, takže lze mluvit o „výboru pro nekostkovskou činnost“.

Hlavní přínos honu na rodinné marnotratníky a lidumily ovšem vidím v tom, že zažehnal hrozící manželskou krizi mezi rodiči. Otec totiž dospěl k názoru, že matčin účet za telefon je v porovnání třeba s takovými třemi sty dvaceti osmi páry obuvi, které si za jediný rok nechala u císařského obuvníka Werfela ve Vídni ušít na dluh komtesa Poly, naprosto nicotným prohřeškem, takže vzal matku na milost a opět se s ní začal bavit.

Matčina radost z usmíření je o to větší, že terčem otcových urážek už nejsou její příbuzní, ale hraběcí rodina Kostků až do čtrnáctého století.

Když si ale chtěla večer zavolat do Států, zjistila, že telefon je na zahraniční hovory zablokovaný.

6. 1.

Umřel kohout. Když jsem ho ráno uviděla ležet na zádech s nohama trčícíma k nebi, uvědomila jsem si, že už jsem ho několik dnů neslyšela kokrhat.

Při ohledání se ukázalo, že má zobák zalepený štrúdlím. Paní Tichá ho dala vařit psům a pak jsme společně chytaly drůbež a kontrolovaly jim zobáky. Slepice a husy byly v pořádku, ale jedno prase mělo štrúdlím zacpané nosní dírky.

Na otcově seznamu přibyla další jména. Jedním z nich je Marie II., protože zápisky ze svých experimentů neukládala na bezpečném místě, ale přímo ve své laboratoři, která s ní vyletěla do vzduchu. Otec je přesvědčený, že vynalezla dynamit sto let před Alfredem Nobelem. Ve svém deníku přitom píše, že vyrábí kámen mudrců.

7. 1.

Otcův stihomam doznal dalšího pokroku. V archivu totiž odněkud vystrchal ruskou učebnici ekonomie s tabulkou přepočtu historických měn na hodnotu rublu z roku 1985. U snídaně nám pak hlásil, že třeba pohřeb hraběte Ferdinanda, který zemřel v roce 1811 a stál dvanáct tisíc zlatých, by v Sovětském svazu na sklonku komunistické éry přišel skoro na půl milionu rublů. Nikdo z nás nechápal, k čemu je dobré tohle vědět, ale otec nám řekl, že přepočtem na dolary se dobereme majetku, který v uplynulých staletích naši předkové rozházeli. Snažila jsem se ho přesvědčit, že ty peníze už nám stejně nikdo nevrátí, ale umanutě začal zjišťovat, jaký byl v roce 1985 kurz dolaru a rublu. Paní Tichá byla sice začátkem osmdesátých let na zájezdu v Leningradě, ale ten hradila odborová organizace a rubly na útratu dostali zadarmo. Jedinou zkušenost se směnným kurzem měl pan Spock, který kdysi dostal od nějaké delegace sto rublů za to, že zahrál na klavír v sále *Katůšu*. Když chtěl pak v bance vyměnit rubly za dolary, vysmáli se mu a nechali ho vyvést jako provokatéra.

Josef si vzpomněl, že na Hlasu Ameriky slyšel, že za vítězství v Kanadském poháru v roce 1981 dostalo sovětské hokejové mužstvo odměnu milion rublů, za což si po výměně za dolary mohla každá pětka koupit jednu barevnou televizi. Po cestě do kostela se otec s matkou dohadoval, kolik stála v osmdesátých letech barevná televize.

V průběhu mše se otec neustále rozhlížel po kostele a šeptem oznamoval, na kolik rublů přišly kostelní lavice, sochy, obrazy, křtitelnice, nádobí a roucha.

Ke konci inventury konstatoval, že církev po nás už nikdy nic chtít nemůže.

8. 1.

Josef tvrdí, že má chřipku. Podle paní Tiché je to výmluva, aby se nemusel účastnit uklízení sněhu, který do rána napadl. Josef má prý chřipku pokaždé, kdykoliv hrozí, že by musel něco dělat. Když jsem Josefovi přinesla svařené víno, šlapal na rotopedu. Nemocně nevypadal, ačkoliv tvrdil, že má horečku a toto je nejlepší způsob, jak se vypotit.

Překvapilo mě to, protože působí dojmem člověka, jemuž je zatěžko vyjít pár schodů.

Sníh uklízel jenom pan Spock. Každou chvíli se demonstrativně chystal za srdce a vyčítavě se díval k našim oknům.

9. 1.

V dnešních novinách vyšla fotka zámku Dřevíč, který si kníže Schwarzenberg koupil pro potěšení. Josef od ní nemohl odtrhnout oči. Myslím, že ho nefascinuje ani tak samotná budova, jako vysoký drátěný plot nastavený třemi liniemi ostnatého drátu, který ji obepíná. Nápis na bráně *SOUKROMÝ POZEMEK — VSTUP ZAKÁZÁN!* obtáhl Josef červeným fixem.

Otec telefonoval na Hvězdu, aby zjistil kurz rublu a dolaru v roce 1985.

Max starší to sice nevěděl, ale mohl by prý sehnat tabulku převodů historických měn na současnou korunu. Zároveň ale otce varoval, protože jeden z Launů se přepočítávání ztraceného majetku věnoval dva roky, a teď musí užívat prášky.

Otce to nejspíš vystrašilo, protože v archivu dnes vůbec nebyl, a dokonce ani na nikoho nenadával.

10. 1.

Paní Tichá u snídaně prohlásila, že je desátého a že očekává výplatu.

Přestože se s podobným požadavkem dalo dříve či později počítat, otec se zatvářil docela udiveně. K paní Tiché se nesměle přidal i pan Spock. To už otec pochopil, že bude muset sáhnout do igelitky s vánočním výdělkem, na níž mimochodem spává, a odešel do svého pokoje. Během jeho nepřítomnosti panovalo v kuchyni napjaté ticho přerušené jen prohlášením pana Spocka, že se mu na zápěstí pravé ruky objevila malá bulka. Protože nikdo neprojevil zájem ji vidět, pokračoval v jídle, ale ruku s bulkou měl svěšenou podél těla, jako by mu ochrnula. Otec se vrátil až po dvaceti minutách, během nichž zřejmě těžce bojoval se svojí, v posledních dnech stále zřetelnější, lakotou. Položil před každého čtyři tisíce. Paní Tichá řekla, že když Kostka patřila státu, dostávala sedm, ale teď si zaslouží určitě aspoň deset tisíc za to, jak nás musí obskakovat. Uklízečka v domově důchodců má prý i s rizikovým příplatkem dvanáct a ještě k tomu funkční leštičku na parkety. Kromě toho nás už měsíc živí, a pochvala po každém jídle to nespraví. Pan Spock se přihlásil s částkou devět tisíc plus dvoutisícovým příplatkem za topení ve skleníku. Otec se beze slova zvedl, přinesl celou igelitku a v transu vysázel panu Spockovi i paní Tiché částku, o níž si řekli. Paní Tiché ještě přidal sedm tisíc za snědené husy.

Jakkoliv o průměrné mzdě v Čechách nemám sebemenší ponětí, jsem přesvědčená, že otec se neměl tak snadno a rychle vzdávat. Obávám se, že právě vznikla velmi nebezpečná tradice, jež nám v budoucnu může způsobit značné problémy.

Pan Spock, povzbuzený úspěchem, pak ještě upozornil, že za ně budeme muset zaplatit sociální a zdravotní pojištění. Přitom nám všem ukázal bulku na zápěstí, o níž se domnívá, že je to předzvěst nádoru. Bez zdravotního pojištění ho prý nepustí ani do onkologické čekárny

a on bude umírat v nesnesitelných bolestech, protože nebude mít nárok ani na morfium. Přidala se i paní Tichá, že bez sociálního pojištění nedostane důchod a bude muset chodit po žebrotě.

Rezignovaný otec slíbil, že s tím něco udělá, a s vyrabovanou igelitkou a popelavým obličejem odešel do svého pokoje. Když jsem mu později vytýkala, že jeho přístup k mzdovým nárokům zaměstnanců je příliš vstřícný a že se v podstatě zachoval jako někteří naši příliš lidumilní předkové, na které tolik nadává, nebyl schopen říct slovo na svoji obranu. Seděl v křesle a hladil střídavě Olina a Laďu.

Odpoledne jsem volala Maxovi, abych zjistila, zda skutečně musíme naše zaměstnance tak hýčkat. Musíme. Max mi nadto ještě řekl, že daňové předpisy jsou poměrně nepřehledné, takže bude nutné najmout si účetní.

Moje rozhořčení nad chamtivými zaměstnanci Max trochu utlumil tím, že na Hvězdě je situace ještě horší, protože tam mají odborovou organizaci. Launové tak musí jejich personálu přispívat na oblečení, k narozeninám kupovat dárkové koše a jednou do měsíce poskytnout sál předků na odborářskou schůzi.

Nakonec slíbil, že k nám co nejdříve pošle paní, která jim dělá účetnictví.

Chápu, že zaměstnanci by nějakou mzdu dostávat měli, ale zároveň se nemohu ubránit dojmu, že moje náklonnost k paní Tiché po dnešku zakolísala.

Na druhou stranu mě mile překvapil Josef, jenž sice shrábl čtyři tisíce, ale následného drancování už se neúčastnil. Jenom si nejsem jistá, je-li to projev jeho soudnosti, nebo apatie. Ostatně čtyři tisíce za nicnedělání mi přijdou ažaž.

Později

Zdrcený otec mi přišel oznámit, že za ním byl Josef a řekl si o patnáct tisíc s tím, že to „nemusí nikdo vědět“.

11. 1.

Otec je zase v archivu. Tentokrát se zaměřil na zmínky o zámeckém služebnictvu. Společnost mu dělají Olin s Laďou, protože jsou jediní, kteří po něm zatím nevyžadují zdravotní pojištění. Na základě průzkumu archivního materiálu se otec utvrdil v názoru, že jsme největší otloukánci v rodových dějinách. Nejen že nemáme peníze, ale ještě musíme podstrojovat zaměstnancům. V osmnáctém století se prý v pokojích služebnictva netopilo a nikomu to nepřipadalo divné. O nějaké mzdě se ve starých záznamech nemluví vůbec.

12. 1.

Doktor Benda s Deniskou ukončili lyžování v Rakousku a na zpáteční cestě se zastavili na Kostce. Když otec uviděl na nádvoří Bendův stříbrný mercedes, zmocnila se ho panika. Předpokládal, že Benda z něj přišel páct peníze. Prikázal, abychom ho zapřeli, a běžel se schovat někam do zámku. Naštěstí se ukázalo, že důvodem návštěvy není vymáhání dluhů, ale Deniska, respektive možnost hodit ji na krk aspoň na pár hodin někomu jinému.

Po čtrnácti dnech strávených s Deniskou Benda očividně sešel. Vypadá o několik let starší. Po příchodu do kuchyně se zhroutil na židli vedle kamen a v rychlém sledu vypil čtyři velké ořechovky, které mu paní Tichá nalávala se slovy: „Vypadáte hrozně.“ Nemluvil. Ostatně k tomu neměl ani příležitost, protože mluvila jenom Deniska. Benda měl při jejím monologu zavřené oči a křečovitě stažený obličej, jako by pociťoval intenzivní bolest.

Během deseti minut jsme se dověděli, co všechno je ve „Šlaďasu super“.

Ačkoliv to bylo ve Šlaďasu super, Deniska se už nemohla dočkat, až bude zase na Kostce. Chtěla vědět, jestli už se objevila nějaká strašidla, a zklamalo ji, že ne.

Myslím, že ji zklamalo také to, že jsem ještě živá.

Nato se vytasila s kamerou, kterou jí ve Šlaďasu koupil Mufák. Chtěla ji instalovat do některé zámecké komnaty, aby zachytila pohyb jedné nebo druhé Marie, popřípadě jiného strašidla. Trvala na tom, že ji musím doprovázet, protože jako budoucí strašidlo bych přece měla tušit, kudy moje potenciální parťáčky chodí. Měla jsem v úmyslu jí odporovat, ale Bendův prosebný pohled mě přiměl vyrazit s Deniskou na hon strašidel. Přidala se k nám i matka, která se pasovala do role průvodkyně. Přestože jsem jí průvodcovský text přeložila do angličtiny už před Vánocemi, zjevně se do něj ještě nepodívala. O portrétu

císařovny Marie Terezie tvrdila, že je to moje prababička, a Jana Jindřicha, vyfoceného v letecké kombinéze z první světové války, umístila do osmnáctého století. Několikrát jsem matku opravila, ale nechala jsem toho, když mě nazvala „naší chytračkou“.

Ačkoliv Deniska trvá na tom, že ji zajímá dějepis, na matčiny fabulace reagovala většinou souhlasným „super“. V jednu chvíli se zdálo, že jsme narazily na strašidlo, ale byl to prokřehlý otec ukrývající se před Bendou v pokojíku guvernanky. Když jsem ho několikrát ujistila, že Benda kvůli dluhům určitě nepřijel, odhodlal se opustit úkryt a jít za ním do kuchyně.

Po dvouhodinové obhlídce zámeckých interiérů Deniska vyjádřila nespokojenost s mým přístupem, jelikož jsem jí neuměla říct, kudy budu chodit, až umřu. Nakonec namířila kameru na portréty obou Marií, protože v jednom filmu viděla, že strašidla vystupují z obrazů. Během naší nepřítomnosti dopil doktor Benda lahev ořechovky a svěřil se otci, že buď zabije sebe, nebo Denisku, ale nejspíš oba dva. Otec se mu to pokoušel rozmluvit, ale když zjistil, že Šladas je označení Schladmingu, který kdysi daroval neprozíravý Michael rakouskému ovčákovi, přestalo ho Bendovo soužení dojímat a začal zjišťovat počty hotelů, lanovek a kapacitu sjezdovek. Jakkoliv neurčité byly Bendovy odhady, dospěl otec k názoru, že se tam musí točit miliardy, a darování Schladmingu označil za druhý největší zločin v rodových dějinách. Tím prvním zřejmě navždy zůstane Odonino odmítnutí saudského prince z estetických důvodů a ztráta Perského zálivu. S ohledem na množství vypité ořechovky jsem Bendovi nabídla přenocování na Kostce. Jelikož už nemohl mluvit, alespoň mě láskyplně objal. Tou dobou už byla Deniska, matka, Olin, Laďa a Carevna v katakombách a hledali zazděné rytíře. Carevna se ztratila a Olin se nachladil a začal kašlat. Deniska s Mufákem budou nocovat v Himmlerově apartmá.

Deniska si myslí, že Himmler je anglická zkomolenina Hitlera, a chce zůstat celou noc vzhůru a čekat, jestli se jí nezjeví Vůdce. Poručila si dva litry silné kávy a ptala se, jestli nemáme v lékárnice fermetrazin. Teď je půl jedenácté a já ji slyším dupat na půdě.

13. 1.

Deniska je nespokojená. Adolf Hitler ani žádný jiný nacističtí nepřišel a kamera přestala fungovat asi po deseti minutách. Podle Denisky ji schválně pokazila strašidla, já si spíš myslím, že se vybila baterie. Po snídani se Deniska zmocnila Josefa a téměř násilím ho odvedla do hrobky. U každé rakve jí musel podat výklad, jakou smrtí nebožtík sešel. Vylezli až kolem poledne. Ještě než si Josef odešel odpočinout, tak nám řekl, že i přes upozornění nedotýkat se rakví obou Marií, protože to nosí smůlu, si na ně „ta nána pitomá“ lehla. Benda seděl v kuchyni, kde mu otec předčítal ze svého seznamu hříšníků, lamentoval nad chamtivostí zaměstnanců a do toho vkládal odkazy na knížete Schwarzenberga. Benda klimbal. Deniska ho totiž celou noc budila, aby s ní vyhlížel Hitlera. Po návratu z hrobky přišla Deniska s návrhem, abychom s nimi jeli do Prahy. Benda zázračně ožil a okamžitě nás začal přesvědčovat, že Praha je krásná, což jsme při naší první návštěvě neměli čas zjistit. Matka pochopitelně nabídku nadšeně přijala a okamžitě si šla balit věci. Otec s ohledem na splasklou igelitku váhal, ale Benda, rozjařený představou, že na Denisku nebude sám, velkoryse slíbil uhradit veškeré výdaje spojené s naším pobytem, a otec povolil. Později se vymlouval na to, že jako Bendovi dlužníci mu nemůžeme odmítnout ani pozvání do pekla. Řekla jsem mu, že týden s Deniskou pozváním do pekla je a já do Prahy nejedu. Otec sice tvrdil, že to chápe, ale zároveň mě nazval bezcitným umíněným frackem. Moje rozhodnutí zůstat na Kostce podpořil i Josef, který připomněl, že příští týden přijede autobus učitelů, kterým jsem slíbila prohlídku, a on ve vymrzlém zámku provádět nebude. Kromě toho bylo nutné zavolat veterináře pro kašlajícího Olina a najít Carevnu stále bloudící někde v katakombách. Všechny tyto důvody jsem použila, když jsem Bendovi oznamovala, jak moc mě mrzí, že s nimi do Prahy nepojedu.

Otec mi ukázal, kde má schovanou igelitku, ale zároveň přikázal, ať peníze použiju jen v krajním případě, matka mě objala, řekla, ať jim dobře Kostku hlídám, a v autě seděla už dvacet minut před odjezdem.

Večer otec volal, aby mi oznámil, že šťastně dorazili a za chvíli jdou na večeři do vegetariánské restaurace.

14. 1.

Dvě hodiny v noci

Ukazuje se, že nejsem tak statečná, jak jsem si myslela. Pomyšlení, že jsem v zámku úplně sama, ve mně vzbuzuje velmi nepříjemný pocit, jenž by se dal nazvat strachem. Jistě, v přízemí spí Josef, ale jsem si jistá, že ten by nevylezl, ani kdyby se střílelo. V jednu chvíli jsem dokonce zalitovala, že jsem neodjela do Prahy. Jakkoliv si stále myslím, že strašidla neexistují, přece jsem si pro jistotu namotala na levou ruku růženec a na noční stolek položila kroupenku se svěcenou vodou. V případě, že přijde zloděj, vrah nebo psychopat, jsem připravena bránit se mačetou z kabinetu kuriozit. Původně jsem počítala se samostrílem, ale ten je naprosto neškodný. Když jsem nechtěně trefila šípem Laďu, ani se neprobudil. S pomocí psů se tím pádem nejspíš nedá počítat.

Tři hodiny

Chce se mi strašně na záchod, ale nedokážu se přinutit vyjít na chodbu.

Proč nebydlíme u Himmlera?

Půl čtvrté

Použila jsem dědečkův nočník. Bylo to ponižující, a kdyby v té chvíli přišel třeba celý zástup úchylných vrahů, neumřela bych hrůzou, ale studem.

Půl čtvrté a deset minut

Olin při záchvatu kašle převrátil nočník a jeho obsah se vylil na koberec. Přestože jsem jezdila newyorským metrem, nikdy mi pach moči nepřipadal tak intenzivní.

Tři čtvrtě na čtyři

Zápach probudil Olinu s Laďou, a než jsem tomu stačila zabránit, oba se souběžně vymočili na koberec. Soudíc dle doby, po kterou vykonávali potřebu, odhaduji, že dogo má močový měchýř alespoň dvakrát větší než člověk.

Čtyři hodiny a deset minut

Vyhodila jsem z okna smradlavý koberec. Spadl na otevřenou okenici od Josefova bytu a zůstal na ní viset. Olina s Lad'ou jsem zavřela do matčiny pokoje, protože se podle všeho chystali označkovat vlhké parkety. Jsem zvědavá, jestli se Josef přijde podívat, proč z mého pokoje létají v noci koberce.

Půl páté

Josef nejde.

Pět hodin

Na deset minut jsem usnula. Nevím, co se mi zdálo, ale rozpárala jsem mačetou příkrývku. Josef stále nejde.

Půl šesté

Znovu se mi chce na záchod, ale jsem odhodlána vydržet do rozednění.

Šest hodin

Do odbíjení kostelních hodin slyším kejhat husy. Nepochybně vítají paní Tichou.

Večer

Hned ráno jsem se rozhodla, že budu nocovat u Himmlera. Paní Tiché jsem to zdůvodnila zamořením našeho apartmá pachem výkalů. Vlastně jsem si nemusela ani vymýšlet. Olin a Lad'a totiž poté, co jsem je zavřela do matčiny ložnice, pokračovali ve vyměšování a kromě obvyklých kaluží se zcela nečekaně objevilo i několik hromad jejich exkrementů. Paní Tichá si myslí, že se jim stýská po otci. Při úklidu následků psiho truchlení se mě ptala, jestli jsem se v noci nebála. Když jsem řekla, že ne, prohlásila, že ona by se „posrala strachy“. Přitom novinami stírala mazlavou hromadu z matčiny postele. Přestože se celý den větralo a odpoledne jsem ještě rozprášila do prostoru všechny matčiny parfémy, zápach byl stále všudypřítomný. U snídaň se Josef zeptal, proč sušíme koberec na jeho okenici, když na hospodářském nádvoří je klepadlo. Paní Tiché zřejmě záleží na mojí bezpečnosti, protože pověřila pana Spocka, aby opravil zvonek, kterým si Himmler

přivolával službu. Josef to pokládá za zbytečné, což bude nejspíš dáno tím, že esesácká služebna bývala v jeho bytě a zvonek má přímo nad postelí. Pan Spock sice namítl, že není elektrikář, ale během dopoledne zvonek zprovoznil, ačkoliv přiznal, že mu není jasné, jak k tomu došlo. Josefovi jsem musela slíbit, že jej použiji jen v ohrožení života — už proto, že místo běžného zvonění vyhrává jakýsi nacistický pochod s bubny a píšťalami. Dopoledne volala matka, aby mi vylíčila průběh včerejšího večera ve vegetariánské restauraci a následnou návštěvu nějakého večírku, kde ji všichni oslovovali paní hraběnko. Už si také stihla koupit čajový servis s portrétem Franze Kafky. Když jsem jí chtěla říct, že jsem v pořádku a nemusí mít o mě strach, oznámila, že už musí končit, aby stihla módní přehlídku. Večer volala znovu, jen aby mi ohlásila, že za oknem limuzíny viděla Cher.

Po odzkoušení zvonku jsem zorganizovala výpravu na záchranu Carevny stále bloudící v katakombách. Když ji Josef našel a vzal do náruče, zařala mu drápy do županu a povolila až v kuchyni. Teď leží v Himmlerově křesle a kašle. Paní Tichá slíbila, že pro ni i Olina zavolá veterináře.

Přestože je teprve půl šesté, jsem unavená a klíží se mi oči. Myslím, že už si nedoжду ani pro mačetu a budu spoléhat na zvonek.

Deset hodin

Usnula jsem náhle a nevadila mi ani kašlající zvířata. Probudilo mě kopání do dveří. Byl to rozčilený Josef, který se přišel zeptat, proč na něj zvoním. Ačkoliv jsem ho ujistila, že jsem se zvonku ani nedotkla, přinutil mě jít s ním do jeho bytu. Nacistický marš byl slyšet už na schodišti a nepřestal, ani když jsme v celém zámku vypnuli elektřinu. Josef se následně pokusil opancěrovanou hrací skříňku rozbít krumpáčem, ale bezvýsledně. Moji nabídku na přespání v Himmlerově lenošce odmítl a běžel do zahrady pro pana Spocka. Strašně nadával a nepřestal, ani když vyplašený a rozespálý pan Spock poletoval po

zámku, aniž tušil, co má udělat. Po deseti minutách Himmlerův zvonek zmlkl sám od sebe. Elektrický proud ovšem Josef odmítl zapnout.

15. 1.

Spala jsem dobře a klidně, ačkoliv se mi zdálo, že jsem na vojenské přehlídce v Berlíně. Stála jsem na čestné tribuně vedle Himmlera a před námi defilovaly černě odění esesáci. Co mě ovšem znepokojilo, byl fakt, že zvuk bubnů a píšťal jsem slyšela i po probuzení. Obavy z halucinací se naštěstí ukázaly jako liché, protože to byl Himmlerův zvonek, který neúnavně vyhrával z Josefova bytu po celou dobu, kdy jsem se sprchovala. Ještě když jsem vcházela do kuchyně, tajně jsem doufala, že nacistický marš spustil až v době mého probuzení. Bylo to ovšem mnohem horší. Josef seděl u kamen zabalený v dece a jeho pomačkaný neoholený obličej jasně vypovídal o velmi neklidné noci. Na můj pozdrav reagoval tím, že se postavil do pozoru, zvedl pravici a štěkl „Heil Hitler“.

Stejným způsobem pozdravil i pana Spocka, takže nebylo pochyb, že bubny a píšťaly zněly celou noc. Ostatně podbarvovaly nám i mlčenlivou snídani, na jejímž konci Josef prohlásil, že má neodolatelné nutkání bombardovat Varšavu.

Pokud se nemýlím, od chvíle, co jsme přijeli, je to vůbec poprvé, kdy Josef projevil jistý náznak aktivity tím, že zavolal elektrikáře. Tomu se po několika hodinách podařilo Himmlerův zvonek zneškodnit, ovšem za cenu vybourané zdi v Josefově bytě. Chtěla jsem, aby se podíval i na leštičku, ale Josef to odmítl s tím, že už si dostatečně užil se zvonkem. Elektrikář si řekl o tři tisíce. Zdálo se mi to moc. Oponoval tím, že musel běhat do schodů. Usmlouvala jsem to na dva tisíce šest set. Paní Tichá mi pak oznámila, že Josef o mně prohlásil, že jsem držgrešle. Odpoledne nahnal Josef do svého bytu pana Spocka, aby opravil díru ve zdi, protože vznikla jeho vinou.

Teď je osm hodin a chudák pan Spock je tam pořád.

Dnes budu zase spát s mačetou.

16. 1.

Ráno přišel veterinář a naordinoval Olinovi a Carevně antibiotika. Řekl si o dva a půl tisíce, přestože se zdržel jenom deset minut. Na můj dotaz, proč má v tašce sadu ohromných nožů a mlýnek na maso, odpověděl, že jede zabíjet prase. Veterinář a řezník v jedné osobě mi připadá zvláštní. Těžko odhadnout, která profese převažuje. Olin i Carevna dostali od rána už tři dávky antibiotik a stále kašlou. Josef je nadále podrážděný. Omítka, kterou včera pan Spock nanesl na zeď, v noci odpadla. Od rána se pokouší dostat ji zpátky.

Celé odpoledne jsem s paní Tichou šhubala husy.

Večer volal otec. Sice se mě nejdřív zeptal, jestli jsem v pořádku, ale myslím, že to bylo jen ze slušnosti. Na večeri ve vegetariánské restauraci se totiž seznámil s nějakým profesorem, který mu věnoval tabulku přepočtů historických měn na současný stav koruny. Otec, který si pochopitelně vzal s sebou do Prahy i černou listinu, se už druhý den věnuje přepočítávání. Zavolal mi především proto, aby mi oznámil, že naši předkové od čtrnáctého století nesmyslně pošustrovali skoro půl miliardy korun, a to nezapočítal Schladming a Perský záliv, k jejichž ocenění nemá dostatek podkladů. Znovu jsem mu řekla, že se věnuje naprosto nesmyslné činnosti, a připomněla mu Garcii Launa — toho, který musí užívat prášky na hlavu.

Otec tvrdil, že je psychicky odolný, a chtěl, ať mu v archivu vyhledám náklady na Dořino roční safari. Řekla jsem mu, že nemám čas, protože musím míchat maltu (což jsem si pochopitelně vymyslela). Potom jsem ho stručně seznámila s událostmi, které se na Kostce odehrály během jeho nepřítomnosti. Zaujaly ho především výdaje na elektrikáře a veterináře. Také jsem ho připravila na to, že budeme muset nejspíš zavolat zedníka, protože vystresovanému panu Spockovi nevydrží omítka na zdi ani deset minut. Otec řekl, že jsme nemožní. Nakonec mi

ještě vyřídil vzkaz od matky, že v muzeu voskových figurín potkala živou Martinu Navrátilovou.

17. 1.

Cestou do kostela jsem uklouzla na namrzlém schodišti do parku a celou mši jsem nedokázala myslet na nic jiného než na bolestně naražený loket.

Když jsem vyzvala Josefa, aby s ledovým schodištěm něco udělal, protože by si nějaký návštěvník mohl zlomit nohu, řekl, že lidi mají v zimě sedět doma. Dnes se jim očistí schodiště do parku a zítra budou chtít otevřít záchody.

Pak konstatoval, že lidstvo má v poslední době nadbytek peněz a volného času, takže bezradně poletuje po celém světě a plouhá se po památkách, aby se obojího nějak zbavilo. Když se k tomu ještě přidají nesmyslná lidská práva, tak se není co divit, že lidi jsou jak urvaní z řetězu.

Myslím, že v Severní Koreji by měli z Josefa radost.

Josef je od té esesácké noci vůbec hodně popudlivý. Dnes ráno odpojil na kuchyňských pendlovkách kukačku, protože její kukání mu přijde nesnesitelné. Paní Tiché zakázal pouštět v době jeho přítomnosti rádio a nejspíš schoval i mixér. Chtěly jsme dnes dělat palačinky, ale nemohly jsme ho najít.

Začínám si o něj dělat starosti. Už druhý den chodí ve filcových pantoflích pro návštěvníky a zdůvodňuje to tím, že nevydávají žádný zvuk. Nabídla jsem mu otcovy mokasíny, ale řekl, že není Indián. Taky se zřejmě přestal holit elektrickým strojkem, neboť pan Spock mu musel nabrousit břitvy po pradědečkovi. Oba jsou teď dost pořezaní. Pan Spock na rukou, Josef na obličeji. Pan Spock se obává, že si při broušení nasadil do těla nějakou chorobu z devatenáctého století. Tipuje to na tyfus nebo španělskou chřipku. V jednom kuse vyplazuje jazyk a prohlíží si ho v kapesním zrcátku.

Taky má dojem, že mu začínají duřet mízní uzliny.

Celý den se pokouším dovolat rodičům, ale v Bendově bytě je stále jenom záznamník s Denisčíným hlasem. Až na sedmý pokus jsem se odhodlala zanechat vzkaz. Jejich zodpovědnost je na úrovni hippies.

Dvacet tři hodin

Rodiče znepokojil můj vzkaz na záznamníku: Kostka zdraví hippies. Matka volala, aby zjistila, jestli mně nepřeskočilo nebo nejsem opilá. Vzápětí se urazila, protože jsem se jí zeptala, jestli s nimi máme na Kostce ještě letos počítat.

Předala sluchátko otci, který se omlouval, že byli na výletě v jižních Čechách a vrátili se před chvilkou. Navštívili i Orlík. Knížete Schwarzenberga neviděli, ale potkali Laďovy a Olinovy sourozence. Otec mi s neskrývanou pýchou oznámil, že naši psi jsou jednou takoví. Mnohem víc jej ale zaujala skutečnost, že Orlík byl přístupný návštěvníkům. Celé dopoledne strávil vedle pokladny a počítal, kolik lidí si koupí lístek. Za čtyři hodiny prý kníže vydělal padesát tisíc. Otec žádal, abych tento poznatek sdělila u snídaně Josefovi, který nám stále tvrdí, že v zimě na hrady a zámky nikdo nechodí.

Na můj dotaz, jestli je Deniska stále doprovází, nebo se už vrátila na rodnou planetu, mi odpověděl, že Deniska je možná trochu svérázná, ale dá se to s ní vydržet. To mě dost zarazilo, protože hned po první Denisčíně návštěvě o ní řekl, že je blbá jak roztleskávačka a šílená jak děcka z Adamsovy rodiny.

Když jsem mu to připomněla, řekl, že to bylo ukvapené a povrchní hodnocení a že Deniska je „docela fajn“. Zeptala jsem se ho, kolik prozaců musí denně spolykat, aby mu Deniska připadala „docela fajn“. Naštval se a nazval mě elitářským frackem. Rozloučili jsme se chladně s tím, že s matkou přijedou pozítří.

18. 1.

Josef se o bezpečí návštěvníků přece jen postaral. Bohužel tak, že zamkl hlavní bránu.

Někoho to asi dost naštvalo a stěžoval si do novin, protože hned ráno volal nějaký novinář a ptal se, jestli Kostku zavíráme pro návštěvníky.

Ujistila jsem ho, že se jednalo o kastelánovu zapomnětlivost a zámecký park zůstává přístupný i v zimě. Novinář zřejmě Josefa zná, protože mi nevěřil, že šlo o zapomnětlivost. Odpoledne se zastavili Launové vracející se z návštěvy Maxovy matky, která je prý dlouhodobě nemocná. Jakkoliv by mě její diagnóza zajímala, ostýchala jsem se zeptat. Cestou Launové poslouchali rádio, kde si jedna rozhořčená posluchačka stěžovala, že se včera nemohla dostat s vnučkou do našeho parku, protože byla zamčená brána. Společně s moderátorkou z toho vyvodily, že zavíráme Kostku.

Všem třem Maxům jsem vysvětlila, že šlo o Josefovo svérázné řešení problému kluzkého schodiště. Všichni se tomu sice zasmáli, ale Max starší mi řekl, abychom si na to dali pozor, jelikož Češi nemají šlechtu rádi. Onen rozhlasový pořad prý mimochodem skončil tím, že se nadávalo na knížete Schwarzenberga kvůli vysokému vstupnému na Orlíku.

Josef byl celý den zalezlý, takže jsem ho nemohla seznámit s otcovým poznatkem o čilém návštěvnickém provozu na Orlíku.

19. 1.

V noci se mi zdálo, že mě pronásleduje Deniska. Byl to zatím nejstrašnější sen, jaký jsem na Kostce měla.

Když jsem prováděla onu objednanou skupinu učitelů, nemohla jsem se zbavit dojmu, že ji mám v patách. Byla jsem velice roztržitá a v jednom kuse jsem pletla text. Učitelům to ovšem nijak zvlášť nevadilo. Hned ve vestibulu se totiž ukázalo, že se jedná o pěvecký sbor, který prohlídku pojal jako zkoušku repertoáru. V každé místnosti něco zazpívali. Prohlídka trvala skoro dvě hodiny.

Když v sále předků už asi popáté zaburácelo *Totahelpa, Totahelpa, to je pekné mesto*, uvědomila jsem si, že nenávidím sborový zpěv. Ve slovníku ani nikde jinde se mi nepodařilo zjistit, kde Totahelpa leží. Taky mi není jasné spojení *Dunaj širé more*. Ve všech atlasech je Dunaj vedený jako řeka. Mluvili jsme o tom u oběda a nejpravděpodobnější je Josefova hypotéza, že se jedná o nadsázku. Ani on ovšem neví, kde leží Totahelpa. Po této geografické diskusi jsem, přiznávám že poněkud škodolibě, zmínila turistům přístupný Orlík.

Josef pochopitelně okamžitě zabral. Během deseti minut vychrlil několik desítek důvodů, proč je zimní provoz nevhodný či spíše nebezpečný. Návštěvníci prý narušují mikroklima v interiérech a jejich dech působí v dlouhodobém horizontu jako rakovina. V jakémsi německém zámku s celoročním provozem údajně slezly tapety, oslepla všechna zrcadla a barvy na barokních obrazech se rozpily tak, že vypadají jak vrcholný impresionismus. Když už žijeme v tak bláznivé době, horlil Josef, v níž kdejaký trhan může omakávat trůn Ludvíka XIV., prskat na sarkofág Tutanchamona a beztrestně močit v Schönbrunnu, tak snad není od věci nechat ty nebohé zámky aspoň pár měsíců v roce vydechnout. Anglická královna moc dobře ví, proč do Buckinghamu pouští lůzu jen jeden den v roce. Působilo to velmi

přesvědčivě, jakkoliv se nemohu zbavit dojmu, že pokud návštěvníci někomu narušují mikroklima, je to v první řadě Josef.

K mému překvapení se na Josefovou stranu postavila i paní Tichá, která oznámila, že „piglování hajzlů si užije přes sezonu ažaž a aspoň v zimě chce mít od těch sráčů pokoj“.

Co by na to asi tak řekl kníže Schwarzenberg?

20. 1.

V devět dopoledne volal otec, že právě vyjíždějí z Prahy a na Kostce budou prý „co by dup“. Ve dvě hodiny jsem se byla podívat do slovníku, co znamená výraz „co by dup“. Ve tři hodiny jsem začala být neklidná a poslouchala rádio, jestli nedošlo k nějaké smrtelné havárii na oné širší silnici mezi Prahou a Brnem, které se v Čechách říká dálnice. Ve čtyři hodiny jsem zavolala k Bendovi do bytu. Sluchátko zvedla Deniska, od níž jsem se dověděla, že rodiče skutečně ráno odjeli. Vzápětí se mě zmocnila panika, protože z Denisčiných slov vyplynulo, že jeli autem sami dva!

Při představě, jak otec, nebo nedejbože matka, řídí auto, mě obestíraly mráčky.

V půl šesté volal Benda. Rodiče doma ještě nebyli, takže jsem mu nepřímou naznačila, že za případnou tragédii nese vinu on. Obhajoval se tím, že rodiče chtěl přivést sám, ale otec o tom nechťel ani slyšet. Svým autem to prý pro něj bude hračka. Až do této chvíle jsem se nezabývala otázkou, jakým že to autem rodiče vlastně jedou a kde k němu přišli. Benda mi řekl, že jim půjčil jeden svůj starší vůz, který mu zbytečně zaclání v garáži, ačkoliv měl jisté pochyby o otcově připravenosti řídit auto s manuální převodovkou. Otec ovšem umanutě trval na tom, že svoje auto dopraví na Kostku osobně. Domluvili jsme se, že pokud se na Kostce rodiče neobjeví do půlnoci, vyhlásí celostátní pátrání.

Myslím, že byl ale nervózní stejně jako já, protože ani ne za dvacet minut mi přišla paní Tichá oznámit, že rádio hlásilo, že někde na českých silnicích bloudí dva dezorientovaní Američané.

Dvacet tři třicet

Nejsem sirotek!

Rodiče přijeli v půl desáté a ještě stále se obviňují, kdo z nich může za to, že objeli skoro celou republiku. Myslím, že vina je rozložena stejnoměrně. Matka prostě není schopná se vyznat v automapě, ani

když je psaná anglicky, natož česky, otec zřejmě potřebuje k otočení auta plochu velkou jako letiště, nemluvě o stále neujasněném postupu při řazení rychlostí.

Vlastně je zázrak, že vůbec dorazili. Dvě hodiny bloudili po Praze, než našli výjezd.

I tak jsem ráda, že jsou doma a nemusím už spát s mačetou a růžencem.

21. 1.

Auto, které nám daroval Benda, je ojeté hyundai. Je na něm několik čerstvých škrábanců a na straně řidiče jsou promáčknuté dveře. Krev jsem na kapotě díkybohu neobjevila. Obávám se, že kdyby otec někoho přejel, ani by si toho nevšiml. Řazení mu dělá obrovské problémy, takže není schopný sledovat, co se kolem děje.

Hned ráno mě vzal na předváděcí jízdu parkem, během níž jsme málem zbourali kašnu a jen zázrakem nepřejeli pana Spocka, který se přišel podívat, co za blázna jezdí v parku sněžnou rallye.

Jak mohl otec při svém stylu jízdy ujet pět set kilometrů, je pro mě záhadou. Je ovšem přesvědčený, že mu k dokonalosti chybí jen „odlehčit“ nohu na spojce. Já si ovšem myslím, že bude nutné odlehčit také ruku na řadicí páce a sem tam se podívat ven z auta. Během dvaceti minut sněžné rallye nám také často zhasínal motor. Asi dvacetkrát.

Kromě auta si z Prahy otec přivezl i několik překvapujících poznatků. Především se seznámil s dalšími českými aristokraty, kterým, stejně jako nám, vrátili majetek, ovšem v naprosto dezolátním stavu. Zjištění, že většina české šlechty jsou žebráci bez střechy nad hlavou, otce nadchlo. Dokonce se jel podívat na několik zámků, aby se ujistil, že nářky staronových vlastníků nejsou přehnané. Podle fotek, které na místě pořídila matka, nejsou.

Zámky, které navštívili (a vyfotili) vypadají, jako by se o ně nedávno bojovalo.

Po snídani si nechal otec od pana Spocka pověsit do ložnice nástěnku, na niž fotky přišpendlil. Kdykoliv se prý na ně podívá, zvedne se mu nálada, takže je chce mít na očích hned, jak se probudí. Fotky, které se nevešly na nástěnku, popřílepoval otec na nábytek v kuchyni. Dále se s pomocí vegetariánského profesora konečně dopočítal, kolik naši předkové prošustrovali peněz. Očekávala bych, že částka 481 milionů českých korun jej přinejmenším zbaví přičetnosti, ale k mému

překvapení se při předčítání seznamu nejen nerozčiloval a nenadával, ale dokonce pronášel vtipné poznámky a občas se i zasmál. Sám později přiznal, že ke změně přístupu ho přiměla ona exkurze po zdevastovaných zámcích.

Jestliže ještě nedávno běsnil nad účtem komtesy Poly za několik stovek párů obuvi, spotřebovaných za jediný rok, dnes částku blížící se dvěma milionům suše okomentoval, že musela snad několikrát týdně běhat maraton a ještě k tomu po čtyřech.

Vůbec se mi zdá, že otec je neobvykle klidný.

Nerozčilil se dokonce ani tehdy, když si přepočítal obsah igelitky a vyslechl moje hlášení o výdajích během jeho nepřítomnosti. Přestože jsme téměř na nule a příští měsíc se bohužel dá zase očekávat, že zaměstnanci budou chtít výplatu, o platbě elektřiny ani nemluvě, odbyl to jen mávnutím ruky a odvážným výrokem „peníze budou“. Během návštěvy Orlíku si totiž vsugeroval, že když dokáže vydělávat kniže Schwarzenberg, my to přece dokážeme taky.

Navzdory mrazu byl prý knížecí Orlík obležen turisty, kteří ochotně a radostně platili za to, aby se mohli projít po interiéru, kde byla zima jak v psinci. Po prohlídce se vymrzlí návštěvníci přesunuli do knížecí hospody a zbylé peníze utratili za předražený grog a svažené víno. Otec dospěl k názoru, že Kostku musíme otevřít co nejdřív.

Zřejmě ale budeme muset zabít Josefa, který prohlásil, že zimní provoz bude možný jen přes jeho mrtvolu. Následně spustil svoji tirádu o „narušení mikroklimatu, osleplých zrcadlech a rozpitých obrazech“. Nakonec vyslovil proroctví, že zimní provoz nebo, nedej bože, snaha o zvýšení návštěvnosti bude znamenat zkázu Kostky, přičemž máchl rukou k fotkám rozvalin nalepených na kredenci. Paní Tichá, která si bohužel ráno „opět cvakla a trochu to přehnal“, ztěžklým jazykem vyrukovala s požadavkem na větší výplatu, protože lidi prý budou v zimě „chcát jak koroptve“ a ona bude muset „hajzly pucovat jak

o život“. Na jejich námitky otec opáčil, že když to jde na Orliku, půjde to i u nás.

Potom nasedl do auta a na nádvoří nacvičoval couvání.

Já jsem musela poslouchat matku, která se v Praze seznámila „s hromadou báječných lidí“.

Báječní byli nejspíš proto, že ji oslovovali paní hraběnko. Matka tvrdí, že se cítila jako princezna Diana. Na můj dotaz, jak se cítí princezna Diana, nedokázala odpovědět. Nové oslovení ji okouzlo natolik, že u večere požádala „služebnictvo“, jestli by jí mohlo říkat paní hraběnko. Nikdo nic nenamítal, jenom paní Tichá vyjádřila obavu, aby se po ní za chvíli nechtělo oslovení Vaše blahorodí.

Matka si také bez otcova vědomí a na Denisčinu kreditní kartu koupila dvoje šaty a kabelku od Louise Vuittona. Zřejmě vzala doslovně radu hraběte Kinského, který jí na jednom z večírků údajně řekl, že aristokratka má v životě jen dva úkoly — být ozdobou svého manžela a rozhazovat peníze. Obávám se, že kdyby na našem erbů bylo místo, matka by to tam nechala vytesat — *Zdobit a rozhazovat*.

Kromě šatů, kabelky, čajového servisu s portrétem Franze Kafky a ruského vojenského mantlu si pořídila také několik životopisů princezny Diany.

O Denisce matka řekla, že je „prostě báječná“. Aby ne, když si nechala rabovat kreditní kartu.

Když nad tím tak přemýšlím, připadá mi ta bezbřehá velkorysost od Bendy a jeho dcerunky hodně podezřelá.

22. 1.

Dopoledne přijel Max a přivezl nám slibovanou účetní. Ta se zhrozila, když zjistila, že naše účetnictví sestává z igelitové tašky plné pomuchlaných papírků, na něž si otec zaznamenává příjmy a výdaje. Potom otci několik hodin vysvětlovala, jak má vést účetní doklady, aby neskončil ve vězení. Nakonec rezignovala s tím, že nám účty přijede jednou za měsíc udělat sama. Pouze otce požádala, aby na účtenky nepřipisoval žádné poznámky typu *zasraní psi* (účet od veterináře) nebo *nenazřanci* (výplaty zaměstnancům).

Já jsem zatím pod Maxovým dohledem jezdila naším novým autem po okolí. Max mi ukázal, kde se zapínají světla a stěrače a taky už umím pustit topení.

Max byl ovšem značně nervózní. Podle jeho poznámek se zdá, že se na Hvězdě schyluje k občanské válce. Launové se rozdělili do několika skupin a každá si najala právníka. Skupina česky mluvících Launů je nejmenší, a to je ještě Maxova matka mimo provoz. Max se mi svěřil, že chlastá jak duha. Josef si tedy nevymýšlel. Čeští Launové si jako jediní nemohou dovolit právníka, takže Max se obává vyhnání z Hvězdy. Slíbila jsem mu, že poprosím Bendu, aby se jich ujal.

U oběda snědl Max skoro celou husu, protože jejich skupina nemá nikoho, kdo by jim vařil, takže už pár týdnů žije jenom na konzervách.

23. 1.

Josef je nevrlý. Otec mu totiž v záchvatu činorodosti přikázal připravit hostinské pokoje, protože na Kostku pozval svoje nové aristokratické kamarády. Celý den taháme nábytek a pan Spock už začal malovat. Obávám se, že budeme muset dříve či později zavolat opravdové malíře. Malování pokojů sice nerozumím, ale cikcak systém pana Spocka působí hodně chaoticky, nemluvě o tom, že na podlaze je stejné množství barvy jako na čerstvě vymalovaném stropě. Otec ovšem pana Spocka povzbuzuje a je přesvědčený, že podivné útvary po uschnutí zmizí.

24. 1.

Podivné útvary po uschnutí nezmizely. Josef škodolibě konstatoval, že nová výmalba vypadá jak umění lovců mamutů. Bohužel má pravdu. Spousta fleků připomíná prehistorická zvířata, jedna z kompozic na stropě by se klidně mohla jmenovat *Setkání pterodaktyla s tankem Sherman*. Matka prohlásila, že si připadá jak na vernisáži Jacksona Pollocka, který zavrhl štětec a barvy nanášel pomocí větráku. Otec ve své nové roli optimisty si myslí, že to potřebuje jen drobné retuše, ovšem dosud poddajný pan Spock se vzepřel. Řekl, že než by vzal znovu do ruky štětku, raději si ji nechá useknout. Vůbec se mi zdá, že naši zaměstnanci jsou stále víc vzpurní. Knížete Schwarzenberga neznám, ale nic bych nedala za to, že by panu Spockovi tu ruku usekl.

Večer jsem volala Bendovi, jestli by se nemohl ujmout českých Launů. Slíbil, že „ty cizáky z Hvězdy vykouří“.

Chtěla jsem to říct Maxovi, ale telefon na Hvězdě má stále obsazovací tón.

25. 1.

Otec něco tají. Ráno s někým telefonoval a tvrdil, že shání malíře. Když jsem se ho zeptala, proč mluvil do telefonu šeptem, odbyl mě, že se nemám starat.

Po obědě odjel autem a vrátil se až večer. Hyundai má uražené zrcátko.

26. 1.

Otec zase s někým šeptem telefonoval. Když jsem se ptala matky, jestli si otec nemohl v Praze najít milenku, rázně to vyloučila.

Přijeli malíři. Když uviděli hostinské pokoje, jeden z nich prohlásil, že „sem by schizofrenika raději nevodil“.

Teď je deset večer a oni stále přemalovávají.

Večer si vzal otec do koupelny nahrávku písní pana Spocka a celou dobu si ve vaně zpíval — *Písek v ledvinách* asi pětkrát.

27. 1.

Olin, Lad'a a Carevna vynalezli *báječnou* zábavu. Už druhý den se honí po celém zámku. Dnes bohužel vletěli do hostinských pokojů, převrátili plechovku barvy a pokračovali v úprku po celé návštěvnické trase. Všude je teď plno bílých stop. Matka si myslí, že by se mohly nechat, protože vypadají „strašidelně“. Josef poznamenal, že je to dobrý nápad a muflonům můžeme tvrdit, že nám tu běhá smečka psů baskervillských spolu s kočičí ženou.

Mně spíš strašidelné připadá to, že se Olin s Lad'ou začínají vymykat kontrole. Jsou velcí, neposlouchají a při odchytu vlekli paní Tichou přes celý sál až do kabinetu kuriozit.

Otec mě uklidňuje, že jsou ještě štěňata a na výcvik je brzy.

28. 1.

Skupina mládežníků, která v kostele hrává současné hity s křesťanskými texty, je na duchovním cvičení v Polsku. U snídaně to hlásil vystrojený Josef, který pak šel se mnou na mši. Rodiče zůstali doma. Matku bolela hlava a otec se vymlouval, že se mu posledně udělalo zle z kadidla.

Na zpáteční cestě posílil Josef moje neurčité podezření stran otce, když pronesl, že se mu „ten optimismus moc nepozdává“. Josefovi se, stejně jako mně, nepozdává ani naše darované hyundai. Zaprvé nevěří ničemu, co pochází z Asie, a zadruhé prý Češi nerozdávají auta na potkání.

A to ještě neví o kabelce od Vuittona.

29. 1.

Otec přikázal Josefovi, aby mu předložil statistiky návštěvnosti za posledních pět let. Josef se sice tvářil, jako by po něm otec chtěl darovat ledvinu, ale pak zalezl do kanceláře, kde strávil celé dopoledne prohrabováním svých papírových hromad.

K obědu přinesl jakési poškrtané plachty, z nichž vyplývá, že na Kostku chodí rok od roku méně turistů.

Josef to interpretuje jako pozitivní fakt. Znovu zopakoval, že turismus je ve svých důsledcích větší hrozba než atomové zbraně. Podle jeho názoru by se měl příliv turistů úplně zastavit, nebo v horším případě alespoň výrazně omezit, nejlépe zvýšením vstupného na úroveň měsíčního platu. Pak by prý chodili jen fajšmekři a naši předkové by se nemuseli v hrobce obracet jako za komunistů, kdy Kostku zaplavovaly ožralé brigády socialistické práce. Při jeho projevu jsem si uvědomila, že kdykoliv přijde řeč na turisty, jeho apatie mizí a on se rozběsí jako Fidel Castro, když někdo zmíní Ameriku. Nakonec ještě řekl, že bychom měli být vděční, že Kostka patří k nejméně navštěvovaným objektům v celé republice. V dlouhodobém horizontu se prý ukáže, že měl pravdu a Kostka tady bude stát ještě v době, kdy se v ruinách Orlíku budou popásat ovce a kozy. Jako obvykle byl jeho výstup velice přesvědčivý.

Otce ovšem jeho apokalyptické vize nechaly chladným. Řekl, že si Josefa i jeho předků váží za oddanost našemu rodu, ale „doba se změnila“. Alespoň to tvrdí všichni aristokraté, s nimiž se v Praze seznámil. Jestli má předat Kostku dalším generacím (přitom se podíval na mě) musíme sem dostat turisty. Hodně turistů.

Pak ještě dodal, že by chtěl do dvou let trumfnout Orlík. Sinalý Josef opáčil, že Orlík a Kostka jsou srovnatelné asi jako New York a Anchorage na Aljašce.

Obávám se, že v tomto bodě má pravdu. Kostka je díra. Všude kolem jsou pole, Brno bych velkoměstem nenazvala ani při mučení, Praha je strašně daleko a otec tedy rozhodně není celebrita jako kníže Schwarzenberg.

A ke všemu ještě Josef tvrdí, že takových Kostek jsou v malinkatých Čechách desítky.

Debatu ukončil otec s tím, že bez turistů nám Kostka spadne na hlavu ne v dlouhodobém, ale ve velmi krátkodobém horizontu, když předtím pojdem hlady. S tím hladem přestřelil, protože díky kuchyni paní Tiché pár kilo přibral. Jinak s ním ovšem souhlasím. Potřebujeme hodně turistů.

Otázkou zůstává, kde je vzít.

Odpoledne jsme rozmisťovali nábytek v hostinských pokojích, jelikož se prý může stát, že brzo dostaneme návštěvu. Doufám, že to nebude hrabě Kinský.

Telefon na Hvězdě pořád nefunguje.

30. 1.

Otec pozval Miladu, aby zjistil, „jak to kurva ten Schwarzenberg dělá, že mu tam pořád chodí tolik lidí“. Celý den byli zavření v archivu. Josefa to vyděsilo, protože si myslel, že se otec ze svého okouzlení Orlíkem vyspí. U večere nám otec oznámil, že pověřil Miladu, aby vypracovala jakousi strategii rozvoje Kostky. Josef praštil příborem a vyběhl z kuchyně tak rychle, že ztratil pásek od županu.

V devět večer matka s někým telefonovala. Stejně jako otec mluvila do sluchátka šeptem. Nechce se mi vylézat z postele, abych se jí zeptala, jestli je to teď nová móda, nebo v Praze vstoupili do zednářské lóže.

31. 1.

Dnes je mi devatenáct. Paní Tichá mi upekla dort, pan Spock uvázal jakousi parodii na kytici, Josef zahuhlal „všecko nejlepší“ a od matky jsem dostala klobouk. Panebože. Koupila ho v Praze a pyšně mi oznámila, že je to stejný model, jaký měla princezna Diana na loňských dostizích v Ascotu. Na dotvrzení svých slov mi ukázala fotku v nejnovějším životopise lady Di. Nedokážu si představit, že bych v něčem takovém mohla vyjít byť jen na nádvoří. Klobouk má velikost heliportu, takže při pohybu mimo budovu bych měla strach, že mi na hlavě přistane helikoptéra.

Matka chtěla, abych si v něm hned vyšla na procházku do parku, ale naštěstí mrzne a fouká silný vítr.

Od otce jsem dostala *Lexikon české šlechty* s tím, že příští rok to bude lepší, protože už budeme mít peníze.

Podle rodové tradice bych se ovšem neměla příštích narozenin dožít — čemuž pochopitelně nevěřím.

Pokud by k tomu ale přece jen došlo, já se stala strašidlem a připojila se ke svým jmenovkyním, nejspíš se unudím nebo zblázním — je-li to u ducha možné. Dnes jsem se znovu pokoušela číst jejich deníky.

Marie I. byla ufnukaná hysterka stěžující si každý druhý den na migrény a sekýrující v jednom kuse svoje okolí. Už na desáté stránce jsem pojala podezření, že ji nechali zaživa zazdít schválně. V půlce deníku už mi byla tak nesympatická, že bych ji nechala zazdít do hrobky taky. Marie II. už od dětství pitvala všechno možné a dost podrobně to popisuje. Vrcholným zážitkem její puberty byla účast na oboustranné amputaci dolních končetin jakéhosi potulného herce, který spadl do medvědího příkopu, a zámecký ranhojič mu pilkou řezal okousané nohy. Pak se vrhla na alchymii, a kdyby nevybuchla, kdoví jak by to s naším rodem dopadlo.

Před svou smrtí totiž čímsi otrávil stádo ovcí i s pastýřem.

Na základě těchto skutečností jsem odhodlaná žít co nejdéle a raději budu snášet rodiče, nevrlého Josefa, hypochondrického pana Spocka i občasné „cvaknutí“ paní Tiché než bloumat Kostkou ve společnosti těch praštěných ženských.

Později

Ted' už si nejsem tak jistá, jestli bych raději nevolila brzkou smrt a eventuální společnost obou Marií.

Byl za mnou otec, aby mě připravil na to, že zítra přijede Deniska.

Po mých slovech, že to s ní dva dny vydržím, se začal ošávat a postupně z něho vylezlo, že „Deniska u nás bude tak nějak na dýl“.

Benda nám bude platit na Denisku apanáž a třeba nám časem odpustí i dluhy.

Když se mi konečně zase rozběhlo srdce, uvědomila jsem si, že zdrojem otcova optimismu v posledních dnech není ani tajná milenka, ani drogy, ale vidina honoráře za internaci Denisky na našem zámku. Takže hyundai, kabelka od Vuittona a hrnky s tuberkulózním Kafkou nebyly tak úplně zadarmo.

Otec mluvil také o mých budoucích studiích. Benda prý slíbil uhradit náklady na moje vysokoškolské vzdělání — za předpokladu, že Denisku na Kostce udržíme do návratu její matky z cesty kolem světa.

Jako ve snách jsem otci slíbila, že se *pokusím* být na naší schovanku milá.

Ještě později

Stále jsem se nevzpamatovala z šoku. Po otcově odchodu jsem si hodinu bezmyšlenkovitě hrála s novým kloboukem, přičemž jsem objevila cedulku *Made in Taiwan*.

1. 2.

Pět hodin ráno

Ve čtyři jsem probudila rodiče, abych jim oznámila, že když už se rozhodli mě obětovat, mohli mi to říct hned a trapně za mými zády nesípat do telefonu. Cítím se zrazená a podvedená. Matka se rozfňukala a hodila vinu na otce. Trvala prý na tom, aby se celá transakce projednala nejdřív se mnou, ale otec, zmámený příslibem ojeté rachotiny a pravidelným výpalným, Bendovi řekl, že stejně potřebuju nějakou kamarádku. Během své obhajoby také bezděčně prozradila, že obchod byl domluvený už cestou do Prahy.

Rozespalý otec jen nevrle řekl, že nechápe, proč tak vyvádím. Dělá to jen kvůli zajištění mé budoucnosti, a já místo vděku nervačím, jako by s námi měl bydlet Hannibal Lecter. Pak se zase svalil do postele a přetáhl si přes hlavu peřinu.

Jak dlouho asi trvá cesta kolem světa?

Deset hodin dopoledne

Podle Josefa je příchod Denisky jen dalším důkazem, že Kostka spěje ke zkáze.

Otcovy plány na zvýšení návštěvnosti, *koncepce rozvoje*, kterou vymýšlí Milada, a teď ještě příchod toho antikrista — je prý moc zvědavý, jak to bude otec na věčnosti vysvětlovat svým předkům. Otec se na něj obořil, že je to jeho vina. Kdyby záměrně neodpuzoval návštěvníky, nemuseli jsme dělat z Kostky fešácký kriminál pro jednoho zpykaného fracka. Pak nazval Josefa zapomenutým čertem a temným hlasem ho vyzval ke *změně myšlení*.

Večer

Příchod antikrista se odkládá. Po obědě volal Benda, že Deniska má spálu.

Pochopitelně jí nepřēju nic zlého, ale přiznávám, že se mi ulevilo.

Odpoledne jsem listovala ve starých lékařských příručkách, abych zjistila, jak dlouho spála trvá.

S rodiči jsem nepromluvila ani slovo. Příchod Denisky už jsem si racionálně odůvodnila a jakžtakž se s ním vyrovnala, ale to spiknutí je neomluvitelné a nearistokratické.

Ačkoliv platbu za Denisčín pobyt otec neprozradil, paní Tichá je přesvědčená, že „nebudeme škodní“. Holka nic nesní, oblečení si přiveze z domu a elektřiny taky moc nespotřebuje, protože v hostinských pokojích, kde má bydlet, žádná není. A dřevo, co se spálí v krbu, je stejně naše, takže „hovno zle“.

Moje obavy z Denisčíných vrtochů a praštěných nápadů paní Tichá mírnila tím, že holka jen potřebuje zapráhnout, „až z ní poteče zelená voda“.

Zapomenutý čert ovšem babčín optimismus nesdílí. Obává se, že zelená voda poteče brzo z nás.

2. 2.

Na Hvězdě došlo k hromadné rvačce, do níž se postupně zapojili všichni Launové, personál i psi. Zřejmě to muselo být hodně ostré, protože pár lidí skončilo v nemocnici a jeden Laun je ve vazbě za napadení policisty.

Dověděla jsem se to od Maxe, který dnes přijel s otcem a dědečkem, jehož v bitce kdosi pokousal. Otec nabídl Launům, že mohou přechodně bydlet u nás, než se situace uklidní a než se opraví jejich zdemolované apartmá. Tajně jsem doufala, že nabídku přijmou, ale odmítli s tím, že se nastěhovali do opuštěné hájovny, která patří knížeti Schwarzenbergovi. K mojí velké lítosti je otec nepřemlouval. U večeře pak prohlásil, že tomu chlapovi (jako knížeti Schwarzenbergovi) snad patří i vzduch, který dýcháme. Launové jsou velmi skleslí a obávají se, jak novou situaci zvládne Maxova matka, jejíž léčba se chýlí ke konci. Snažila jsem se Maxe povzbudit Bendovým slibem, že „ty cizáky z Hvězdy vykouří“.

Než k tomu dojde, budu k Denisce milá a vstřícná.

3. 2.

Olin s Lad'ou zadávali šest hus a pokousali prase.

Dopoledne jsme s plačící paní Tichou šhubaly a porcovaly nebožky. Paní Tichá si myslí, že je jenom otázka času, kdy se ty bestie pustí i do nás.

Otec psy zmlátil d'utkami z Dořina salonu a pak je uvázal v katakombách.

Celé odpoledne studoval příručku o výcviku psů z roku 1931, kterou našel v knihovně. Teď je deset hodin večer a Olin s Lad'ou jsou stále v katakombách. Jejich vytí se rozléhá celým zámekem a působí vcelku strašidelně.

Snad se to baronka Orsi nedoví.

Kromě psů nám dělá starosti i pan Spock. Několik dnů už chodí jako tělo bez duše, protože si vsugeroval, že mu začaly na temeni řídnout vlasy. Po večeri jsme si všichni museli prohlédnout jeho hlavu. Ačkoliv jsme se shodli, že vlasů neubývá, pan Spock nám nevěří a tvrdí, že ho jen chlácholíme.

4. 2.

Ke snídani přinesl pan Spock chomáč vlasů, které ráno nasbíral na polštáři. Podle něj je to jasný důkaz, že bude co nevidět plešatý.

Otec ho chtěl povzbudit tím, že na pleš se neumírá. Pan Spock odsekl, že být plešatý je totéž jako mrtvý. Josef tak radikální není, ale i on si myslí, že plešatý chlap je vlastně mrzák. Matka se lstivě nabídla, že hlavu pana Spocka prokonzultuje s kadeřnickým kouzelníkem Toddem Carterem — pokud otec odblokuje telefon na zahraniční hovory. Při pohledu na zdrceného pana Spocka otec souhlasil, nicméně si vymínil, že u telefonátu bude osobně přítomen.

Otec se pokouší cvičit psy. Bohužel je velmi netrpělivý, nedůsledný a zjevně si myslí, že zvířata rozumí lidské řeči. Jestli to vyčetl z oné zastaralé příručky, nevím, ale jeho výcvik vypadá takto.

„Oline, sedni!“

Olin nechápe, co se po něm chce, a olizuje otci ruku.

„Sedni, debile.“

Otec tlačí Olinův zadek k zemi.

„Ježišmarjá, ty vole, sedni a sed’.“

Olin pořád stojí, ačkoliv otec už na něm spočívá vahou celého těla.

„Ty si úplně normální debil. Sedni znamená, že pokrčíš zadní nohy a sedneš si na ten svůj posraný zadek, blbče. Takto!“

Otec si sedá na zadek, což Olin chápe jako výzvu, aby mu oslintal obličej.

„Jak si velký, tak si blbý.“

Obrací se na Lad’u.

„Lad’o, ukaž tomu volovi, jak se sedí.“

Lad’a si před otcem lehá na záda.

„Druhý debil. Až řeknu lehni, tak si lehneš, osle. Ted’ máš sedět.“

Olin se odvrací od otce a olizuje ležícího Lad’u.

„To není možný, co vy dva ste za kretény.“

Otec se uráží a odchází.

Celý výcvik končí otcovým vzteklým zvoláním: „Až budete něco potřebovat, tak za mnou nelezte, idioti.“

Večer už je ovšem zase bere na milost a tahá se s nimi o zámecké papuče.

5. 2.

Matka dnes telefonicky řešila padání vlasů s Toddem. Pan Spock stál vedle ní a visel jí na rtech, ačkoliv pochopitelně nerozuměl ani slovo. Rozhovor po dvaceti minutách ukončil otec vytažením kabelu ze zásuvky, protože matka začala z Todda tahat, jak se vydařila liposukce jedné její kamarádky.

Todd matce slíbil poslat speciální balzám, který prý používá Cher. Lahvička sice stojí šest set dolarů, ale pan Spock prohlásil, že si klidně vezme bankovní úvěr.

Otec pak znovu nechal telefon zablokovat na zahraniční hovory.

Paní Tichá nám u oběda oznámila, že pokousané prase málo žere a budeme ho muset v dohledné době zabít.

Zabijačka je zřejmě radostná událost, protože pan Spock přestal vzdychat a Josef řekl, že to je první pozitivní zpráva, kterou letos zaznamenal.

Odpoledne jsem si četla v zámecké kuchařce kapitolu věnovanou prasečí porážce. Některým výrazům nerozumím (špilkování jitrnic) — u jiných mám pocit, že čtu scénář k *Mlčení jehňátek* (mozečková omáčka, obírat uvařenou hlavu). Spíš než hrůzu ve mně ovšem nastávající exekuce vzbuzuje zvědavost.

Že by geny Marie II.?

Večer volal Benda. Deniska má pořád spálu.

8. 2.

Milý Maxi,

dnes jsem Tě chtěla přijet navštívit, ale bohužel nemáme na benzin.

Vůbec se zdá, že jsme se opět ocitli v platební neschopnosti. Včera se nám porouchal vysavač a opravář musel vzít zavděk husou, protože otec řekl, že nemáme peníze. Myslíš, že by mi vzali husu i u benzinky?

Nevím, jestli se to už do vaší hájovny doneslo, ale Milada dala na Hvězdě výpověď. Ani se jí nedivím. Při té bitce zřejmě taky nějakou chytila, protože má ortopedický límec a modřinu na bradě. Kromě toho jí jeden z Tvých příbuzných slíbil, že ji vyhodí z okna.

Milada teď bydlí u nás! Nastěhovala se do hostinských pokojů, které jsme nabízeli vám (škoda), a během pár dnů nám prý představí zázračnou strategii, díky níž trumfneme knížete Schwarzenberga v počtu návštěvníků i vydělaných peněz. Milada tvrdí, že z Kostky udělá během pár měsíců „mašinu na peníze“.

Prozatím nám Milada prozradila pouze nepříliš originální myšlenku, že musíme vybudovat sehraný tým. Za tím účelem nám dnes rozdala dotazníky, aby si o každém udělala obrázek. Museli jste taky vyplňovat?

Je to dotazník francouzského spisovatele Marcela Prousta, kterým na začátku století zabijela čas pařížská smetánka. Obsahuje asi čtyřicet otázek a podle mého názoru se jedná spíš o společenskou hru než o psychologickou sondu.

Jediný, kdo se vzepřel, je pochopitelně Josef.

Nejdřív prohlásil, že v Čechách takové dotazníky vyplňují jenom zneužívaná děcka a bezdětné páry žádající o adopci, a on není ani jedno.

Angažování Milady označil za příznak počínajícího šílenství nebo akutního nedostatku pudu sebezáchovy. Jenom tak lze podle Josefa vysvětlit, že přijmeme ženskou, kvůli které právě probíhá na Hvězdě armagedon a kníže Schwarzenberg se odstěhoval na Dřevíč.

Myslíš si, že nenávisť mezi členy vaší rodiny souvisí s Miladou? A má Josef pravdu, když říká, že kníže Schwarzenberg začal po jejím příchodu na Orlik koktat?

Jistě, vánoční prohlídky byly náročné a pár dnů nám trvalo, než jsme se z nich vzpamatovali, ale z těch peněz jsme žili měsíc!

Obávám se, že stejně nemáme na vybranou, zvláště když žalářovné za Denisku ještě nedorazilo.

Zároveň ovšem nepředpokládám, že by se situace mohla vyhrotit jako u vás a my se mlátili hlava nehlava. Je Ti ostatně známo, že od vašeho odjezdu zasahuje policie na Hvězdě každý den?

Končím — musím do zítřka vyplnit dotazník.

Ma-Ma-rie

P. S. Přijedu, hned jak bude na benzin.

9. 2.

U snídaně Milada vyrukovala s požadavkem na veřejné předčítání vyplněných dotazníků. Je to prý nejlepší způsob, jak se navzájem poznat a stmelit kolektiv.

Josef dotazník nevyplnil a ještě přilil olej do ohně prohlášením, že o zřízení blázince na Kostce se uvažovalo už v padesátých letech, a pokud projevíme přání instalovat do oken mříže, spousta se jich povaluje na půdě. Otce to pochopitelně rozčílilo a nepřímo pohrozil Josefovi vyhazovem, když mu navrhl, že mu domluví pobyt s Miladiným otcem ve starém včelíně. Josef chvíli lapal po dechu a pak řekl, že „panská láska po zajících skáče“. Vzápětí se zvedl, aby se za deset minut vrátil i s vyplněným dotazníkem.

Josefova zmínka o blázinci nebyla tak docela od věci, protože předčítání dotazníků připomínalo skupinovou terapii.

Jakým kouzlem z nás ovšem chce Milada vytvořit *sehraný tým*, který vytré zrak nejen knížeti Schwarzenbergovi, ale všem hradům a zámkům v Čechách, mi není jasné.

Otázka: Kým byste rád byl?

Otec: *knížetem Schwarzenbergem*

Matka: *princeznou Dianou*

Paní Tichá: *důchodkyní*

Josef: *kastelánem na Dřevíči*

Pan Spock: *kýmkoliv, komu nepadají vlasy*

Otázka: Jaký film můžete vidět kdykoliv a neomrzí vás?

Otec: *Forrest Gump*

Matka: *Pomáda*

Paní Tichá: *to, jak on má leukemii a ona ho ošetřuje, ale on nakonec stejně umře* (po krátké diskusi zjistíme, že se jedná o film *Zemřít mladý*)

Josef: *Robinson Crusoe*

Pan Spock: *Vlasy*

Otázka: Kdy a kde jste byl v životě nejšťastnější?

Otec: *na univerzitě*

Matka: *na vlastní svatbě*

Paní Tichá: *na svatbě Helenky Vondráčkové*

Josef: *když se za komunistů opravovala Kostka a sedm roků byla zavřená*

Pan Spock: *když mi otec koupil klavír a když mi doktor řekl, že arytmie není symptom infarktu*

Otázka: Z čeho máte největší strach?

Otec: *z bankrotu*

Matka: *ze stáří*

Paní Tichá: *ze tmy a vycpaných zvířat v loveckém salonu*

Josef: *že zas přijdou do módy mrkváče a Helenka Vondráčková se bude znovu vdávat*

Pan Spock: *z plešatosti, rakoviny, mozkové mrtvice, infarktu, cukrovky, alzheimera, parkinsona, paradentózy a šedého zákalu (všechno měl jeho otec)*

Otázka: Kde na zemi, či mimo ni, byste rád žil?

Otec: *na finančně zabezpečené Kostce*

Matka: *v Buckinghamském paláci*

Paní Tichá: *v domově důchodců*

Josef: *na Dřevíči*

Pan Spock: *v blízkosti špičkové nemocnice*

Otázka: Jaké zvíře nemáte rád?

Otec: *blbé psy*

Matka: *krysy*

Paní Tichá: *vycpané*

Josef: *domácí mazlíčky, netopyry, vlaštovky, veškerý hmyz a všechno, co se hlasitě projevuje*

Pan Spock: *parazity*

Otázka: Řekněme, že věříte v převtělování — jako co nebo kdo byste se chtěl příště narodit?

Otec: *jako kníže Schwarzenberg*

Matka: *jako princezna Diana*

Paní Tichá: *je mně to fuk — jenom né v Africe*

Josef: *víra v převtělování je debilní a kacírská*

Pan Spock: *jako někdo, kdo netrpí dědičnými chorobami*

Otázka: Čeho si ze svého vlastnictví nejvíc vážíte?

Otec: *mám jenom dluhy — a těch si vážit můžu jen těžko*

Matka: *hraběcího titulu a amerického občanství*

Paní Tichá: *svatební fotky Helenky Vondráčkové s jejím podpisem*

Josef: *zdravého rozumu*

Pan Spock: *zbývajících vlasů*

Otázka: Jaké se vám líbí ženy?

Otec: *skromné*

Josef: *hluchoněmé*

Pan Spock: *jakékoliv*

Otázka: Jací se vám líbí muži?

Matka: *velkorysí*

Paní Tichá: *čistotní — třeba jako Alain Delon*

10. 2.

U snídaně vyrukovala paní Tichá s tím, že prase už nežere a musí se okamžitě zabít. Milada ovšem prohlásila, že prase bude muset ještě pár dnů vydržet, aby se stihla udělat reklama na *Hraběcí zabijačku*. Vzápětí nám vysvětlila, že zabít prase „jen tak“ je marnivost, protože na tom můžeme vydělat peníze. Slovní spojení *vydělat peníze* začíná fungovat na Kostce jako kouzelné zaklínadlo.

Všichni souhlasili, nejspíš i proto, že se blíží výplatní termín. Josef, který se byl ráno na ležící prase podívat, nicméně poznamenal, že prase je v posledním tažení, a pokud nechceme prodávat speciality z mršiny, mělo by dostat infuze.

Odpoledne přijel řezník a veterinář, něco praseti píchl a ono se za chvíli postavilo na nohy.

Odpoledne už rádio zvalo návštěvníky na *Hraběcí zabijačku*. Nejsem si tím úplně jistá, ale podle mého názoru by se dal termín *hraběcí zabijačka* vykládat různě.

Večer jsem listovala v deníku zámeckého kuchaře z devatenáctého století. Z jeho zápisků vyplývá, že v roce 1846 se na Kostce zabilo a snědlo 65 prasat.

Tím se myslím vysvětluje, proč měla komtesa Josefína už v šesti letech žlučnickový záchvat.

11. 2.

Zdá se, že zabijačka je nejoblíbenějším českým svátkem.

Pan farář kvůli ní zrušil ranní mši a Benda požádal obvodní soud o odročení jednání, v němž zastupuje Helenku Vondráčkovou ve sporu s jakýmsi časopisem. Deniska naštěstí pořád leží na infekčním.

Josef s panem Spockem odněkud vytáhli dva velké kotle a celé dopoledne je leštili. Pokud se nemýlím, je to poprvé, co jsem Josefa viděla něco dělat. Dokonce si při práci pískal.

Otec s Miladou rozváží po okolí plakáty a já s paní Tichou čistíme hrnce, jejichž velikost evokuje spíš zabijačku bizona.

Matka se připrav neúčastní. Nedokáže pochopit, že budeme zabíjet prase. Trvá na tom, že se jedná o trestný čin. Jsem zvědavá, jak ji chce Milada přinutit k míchání teplé krve.

Prase sice nežere, ale pořád se drží na nohách. Těžko říct, co obsahovala ta injekce — pozorovala jsem prase asi deset minut a ani jednou nemrklo.

12. 2.

Prase žije, ale pořád nemrká.

Při loupání cibule a česneku se Josef pohádal s Miladou o výši vstupného na zítřejší vepřové hody. Josef sice uznává, že celé prase sami nesníme, ale zároveň má strach, abychom nízkým vstupným nepřilákali davy lidí. Miladin návrh — stovka a neomezená konzumace — Josef pokládá za pozvánku k vyjedení Kostky.

Tvrdí, že za tak směšnou sumu přijde takový zástup nenažranců, že z prasete budeme muset nadělat jednohubky a stejně to stačit nebude. Josef navrhl vybírat už u brány dvě stovky a pak zvlášť prodávat sebemenší kousek čehokoliv. Při menším počtu návštěvníků vyděláme mnohem víc peněz a ze zabijačky zbude i pro nás. Milada kupodivu souhlasila a otec Josefa pochválil za obchodního ducha, což bylo rozhodně unáhlené. Josef nastavil ceny, jako by řádl hladomor. Za krajíček chleba chce účtovat dolar.

Milada pak zavolala do nějakého řeznictví a k jejích cenám jsme si připočítali sto procent za zámecké prostředí a aristokratickou obsluhu.

Josef truchlivým hlasem předpověděl, že na nás nezbudou ani paznehty.

Večer přijel Benda. Vypadá mnohem lépe než posledně, protože Deniska je stále v izolaci. Myslím, že má špatné svědomí, protože se mně ani jednou nepodíval do očí. Po čtvrté sklence ořechovky se osmělil a s pohledem upřeným do zdi řekl, že je nadosmrti mým dlužníkem. Po dalších dvou rundách se mi svěřil, že Denisku pustí z nemocnice příští týden.

Naštěstí mám teď plnou hlavu zabijačky.

13. 2.

- 5.10 Josef s Miladou zřejmě soutěží o to, čí svazek klíčů dělá větší rachot.
- 5.25 Paní Tichá už vaří kroupy do jelit. Její nervozita přechází i na mě a dávám si s ní ořechovku.
- 5.30 Přichází pan Spock a ukazuje chomáč vlasů, které zase ráno posbíral na posteli. Už mi s tím leze na nervy. Ořechovka mi dodala kuráž a já vyjadřuji pochybnost, jestli jsou ty vlasy jeho.
- 5.35 Pan Spock se urazil a odchází roztápět kotle.
- 5.45 Přichází veterinář, tentokrát v roli řezníka. Ukazuje nám holínku, kterou mu prý včera prokouslo při zabijačce prase. Moje nervozita se zvyšuje. Pořád se musím dívat na prokousnutou holínku.
- 5.50 Přichází otec s Bendou a dávají si ořechovku. Řezník jim ukazuje prokousnutou holínku. Benda nevěří, že to mohlo udělat prase, a odhaduje to na krokodýla.
- 5.55 Řezník vypráví příhodu, jak mu loni uteklo prase i s nožem v krku. Cítím, že na mě jdou mdloby.
- 6.10 Josef přichází oznámit, že před branou už stojí tři lidi a mají konvičky.
- 6.20 U brány už stojí dvanáct lidí a všichni mají konvičky.
- 6.25 Jsme kompletní až na Josefa. Paní Tichá tvrdí, že se objeví, až bude prase zabitě, protože nemůže slyšet jeho řev.
- 6.26 Dávám si druhou ořechovku.
- 6.40 Řezník vyvádí prase na lanech, které mu uvázal na nohy. Vypadá to jako nějaké cirkusové číslo. Předává provazy Bendovi a otci a zapřísahá je, aby dobře drželi. V opačné případě prý poletíme s prasetem až do Vídně.
- 6.50 Prase dostalo kulku do hlavy. Ani nekviklo. Matka s paní Tichou míchají krev řinoucí se z krku a já je musím fotit.

- 7.10 Objevuje se Josef a pomáhá čistit prase od štětín. Přitom se ptá pana Spocka, jestli nechce schovat prasečí porost na paruku.
- 7.30 Prase visí na trojnožce a řezník jej porcuje.
- 7.40 Cítím, jak ze mě opadává nervozita, ale přesto si dávám třetí ořechovku.
- 7.50 Přichází Milada, aby nám oznámila, že u brány už stojí asi sto lidí s konvičkami.
- 7.53 Josef znovu navrhuje zvýšit ceny.
- 8.20 Otec musel jít uklidnit dav před bránou. Vrací se vyplašený.
- 8.30 Přichází pan farář. Má taky konvičku.
- 8.40 Milada navrhuje zabít i druhé prase.
- 8.50 Zabijíme druhé prase. Na rozdíl od svého předchůdce je mnohem bojovnější a při uvazování povalí řezníka do koryta. Nervozita je zpátky.
- 9.00 Milada začíná pouštět lidi.
- 9.20 Na nádvoří není k hnutí.
- 9.30 Řezník křičí na Miladu, ať už nikoho nepouští.
- 9.40 Maso v kotlech je stále tvrdé.
- 9.50 Nějaký pán křičí, že nezaplatil dvě stovky za to, aby se mohl nadýchat mastných výparů.
- 10.20 Maso sice ještě není měkké, ale už nemůžeme čekat.
- 10.30 Dávám si další ořechovku.
- 10.50 Řezník oznamuje, že lidi sežrali maso do jitrnic a tlačenek.
- 11.20 Přestávám vracet drobné a беру jen bankovky.
- 11.30 Milada navrhuje začít vybíjet husy.
- 12.50 Začínáme prodávat polévku do konviček.
- 14.00 Už nemáme ani polévku.
- 14.10 Josef s panem Spockem začínají škvařit sádlo.
- 14.20 Josef navrhuje zabít Olina s Lad'ou.
- 14.30 Sádlo už není.
- 14.50 Dav řídne.

- 15.10 Pan farář našťvaně odchází. Nezbyla na něj polévka.
- 15.30 Došla ořechovka.
- 15.45 Otec odchází spočítat tržbu.
- 15.50 Milada připouští, že podcenila zájem lidí.
- 15.55 Paní Tichá oznamuje, že někdo ukradl maso, které schovala do garáže.
- 16.00 Josef navrhuje zabít Miladu.
- 16.10 Benda se nabídl, že zajede koupit něco k jídlu.
- 16.15 Josef přirovnává zabijačku k nájezdu Tatarů v roce 1664.
- 16.20 Řezník zjišťuje, že mu někdo ukradl mlýnek na maso a ocílku na broušení nožů, a strašně nadává.
- 16.30 Pan Spock je přesvědčený, že mu do rána slezou všechny vlasy.
- 16.40 Paní Tichá se domnívá, že veřejné záchody by se neměly uklízet, ale rovnou zbořit.
- 16.50 Jím svoje první dnešní jídlo — včerejší guláš.
- 17.15 Otec odmítá říct, kolik se vydělalo.
- 17.20 Otec si bere bokem paní Tichou a strká jí do kapsy peníze za prasata a ořechovku.
- 17.25 Otec si bere bokem řezníka a dává mu peníze za vykonanou práci a ukradené nástroje.
- 17.35 Josef pořádá anketu, kolik toho kdo stačil ochutnat.
- 17.40 Paní Tichá přiznává sousto jater, kousek vařené kůže, kterou nikdo nechtěl, a dva škvarky, Benda snědl ucho, jenž při vytahování z kotle spadlo na zem a kdosi na něj šlápl, otec si prý stihl nabrat jenom trochu zabijačkové polévky do hrnku od kávy a matka snědla něco, co neuměla pojmenovat.
- 17.50 Josef prohlašuje, že pokud bude Miladin strategický plán rozvoje vypadat jako dnešní zabijačka, stěhuje se do jakéhokoliv prázdného včelína.
- 17.55 Snažím se uvolnit náladu prohlášením, že aspoň nebudeme mít žlučnickovou koliku.

17.56 Můj vtip nikdo nechápe.

14. 2.

Josef s panem Spockem se domluvili, že si koupí prase a zabijí ho ilegálně v noci jako za protektorátu. Při čištění kotlů se navzájem trýznili vzpomínkami na všechny zabijačky, které kdy zažili, a potom svorně nadávali na Miladu.

Paní Tichá je také rozčarovaná. Tvrdí, že se jí celou noc zdálo o tlačence.

Otec je nadšený. Sice stále nikomu neřekl, kolik se včera vydělalo, ale už po probuzení oznamoval Olinovi s Laďou, že „páneček má penízky“. U snídaň dokonce slíbil, že všem dá zvláštní odměnu.

Josef prohlásil, že nejlepší odměnou by pro něj bylo pečené jelito.

Milada byla celý den zalezlá ve svém pokoji a údajně dokončovala plán na naše zbohatnutí. Já si ovšem myslím, že nechtěla svojí přítomností jitiřit bolest z „hladové zabijačky“, jak včerejšek pojmenovala paní Tichá.

Benda se vypařil někdy dopoledne, aniž se se mnou rozloučil. Matka mi pak řekla, že Deniska přijede příští týden.

Večer jsem listovala atlasem světa a hádala, kde se může nacházet Denisčina matka a jak dlouho jí cesta ještě potrvá.

15. 2.

Dnes přišla zázračná vodička proti padání vlasů. Na obalu je fotka Cher.

Podle návodu se s tím mají potírat před spaním vlasové kořínky. Pan Spock ale odmítl čekat až do večera, a hned jak rozbalil krabičku, požádal matku, aby mu natřela hlavu. Matka odmítla s tím, že prostě není schopná se prohrabovat v cizích vlasech. Milada se vymluvila na spoustu práce s dokončováním strategie a paní Tichá nepřipadala kvůli svým tlustým prstům v úvahu. Zoufalý pan Spock vyzval dokonce i Josefa s poukazem na to, že jeho pradědeček byl holič, takže by k takovému úkonu mohl mít genetické předpoklady. Josef řekl, že jeho předek vlasy stříhal, a nikoliv křísil, a kromě toho nemá nejmenší potřebu masírovat cizí lebku. Aplikaci zázračného přípravku jsem nakonec musela provést já. Během procedury jsem přišla k poznání, že prohrabovat se v cizích vlasech opravdu není moc příjemné. Jenom doufám, že Todd poslal správnou lahvičku. Pan Spock si totiž od první chvíle stěžuje, že to „dost štípe“.

Kromě toho mě překvapilo i doporučení, aby se nanášení provádělo v gumových rukavicích. Po dnešku můžu klidně prohlásit, že nikdo nezná hlavu pana Spocka lépe než já. Pan Spock si pak udělal z osušky ohromný turban a nechal se autem odvézt přes park do zahradního domku.

U večere proběhla tipovací soutěž, jestli vodička zabere. Matka si myslí, že ano.

Já se spíš kloním k názoru paní Tiché, že pokud mají panu Spockovi vypadat vlasy, nepomůže mu ani svěcená voda. Fakt, že si dospělý chlap nechá dobrovolně potírat hlavu sajrajtem za šest set dolarů, je podle Josefa dalším důkazem úpadku naší civilizace.

Otce zajímá především finanční stránka věci — totiž kdy a jestli vůbec nám pan Spock vrátí peníze, které matka už Toddovi do Států poslala.

16. 2.

Vodička od Cher funguje. Alespoň nám to hlásil rozjařený pan Spock, který ráno údajně nenašel na polštáři ani jeden vlas. Také se po dvou týdnech odvážil učesat, což prý byl poslední dobou úkon připomínající skalpování.

U snídaně nám ukazoval hřeben, který byl sice špinavý, ale vlasy v něm neuvízly žádné. Na důkaz zázračného zpevnění porostu se dokonce vlastnoručně pořádně vykrákal.

Po snídani jsem si opět musela nasadit gumové rukavice a provést další nátěr, během kterého pan Spock buď slastně mhouřil oči, nebo se zálibně díval na fotku chundelaté Cher. Během procedury nejspíš prožíval buddhistický stav vyvanutí — jinak si nedokážu vysvětlit, že vůbec nereagoval na revoluci, která v kuchyni probíhala.

Milada nám totiž konečně představila *strategii*, která nás zbaví permanentní úzkosti z nedostatku peněz. Její *projekt* má poněkud zlověstný název — KOSTKA PRO 3. TISÍCILETÍ ANEB TOTÁLNÍ ZÁMEK — a pokud se uskuteční, zásadně nám všem *změní* životy. Slovo *změna* se v něm vůbec vyskytuje hodně často — celkem sedmadvacetkrát. Větší frekvenci mají už jenom sousloví *spokojený návštěvník* (jednapadesátkrát) a *autentický prožitek* (padesátkrát). Na čtvrtém místě je *genius loci* (devatenáctkrát). Dvanáctkrát se objevuje *strašidlo* a osmkrát sloveso *šokovat*.

Prvním šokovaným byl zřejmě Josef, který po přečtení názvu vznesl dotaz, jestli místo totální nemá být správně totalitní. Milada odpověděla, že k názvu se dostane později, a seznámila nás s průzkumem zjišťujícím, co návštěvníka zámku či hradu nezajímá.

Návštěvníka prý nezajímají:

- Obrazy — 85 %
- Nábytek — 82 %
- Letopočty — 77 %

- Sochy — 76 %
- Architektura — 70 %
- Jména — 68 %
- Nic — 47 %

Na tomto místě Miladu přerušil Josef s tím, že tohle všechno ví odjakživa, jen to nemá procentuálně podchyceno. Znovu zopakoval svoje tvrzení, že lidi chodí na památky jenom zabíjet čas, protože na televizi se nedá dívat celý den a vydržet s malýma děckama v třípokojovém bytě přes víkend je nemožné. Josef asi přehání, ale při vzpomínce na své dvě prohlídky mu dávám za pravdu. Sbor učitelů v jednom kuse zpíval a skupinka, kterou jsem provázela úplně poprvé, mě už po dvaceti minutách žádala, ať to zkrátím. Josef pak Miladě připomněl jejího otce, stále obývajícího vysloužilý včelín, který, když už byl nucený Hvězdu otevřít, dokázal proletět se skupinou návštěvníků sedmadvacet místností za jedenáct minut a nikdo si nikdy nestěžoval, přestože se jeho výklad omezil v podstatě jenom na větu: „Deme dál.“ Miladin otec byl prý známý i tím, že návštěvníky přemlouval, ať s ním jdou místo prohlídky raději do hospody, a dost často býval úspěšný.

Milada řekla, že na dětství nerada vzpomíná, a na několik minut se odmlčela.

Potom přikročila k dalšímu bodu — co návštěvníka zajímá.

Podle paní Tiché návštěvníka zajímá jenom to, kde jsou záchody a jestli se za ně platí.

Podle Milady návštěvníka zajímají:

- Strašidla, duchové a autentické zážitky s nimi.
- Vraždy a neštěstí, které se na zámku odehrály, a jejich důsledky pro současnost — tedy jestli třeba zavražděný nebo vrah nebo oba dva straší.
- Pikantní historky s erotickým nábojem.

- Živá zvířata — kastelánův podvratňák pobíhající po nádvoří vzbuzuje větší zájem než vycpaný sibiřský tygr — nemluvě o živých ovcích, kozách, slepicích, oslech apod.
- Nepřístupné prostory — půda, sklepy, tajná schodiště, zamčené dveře — náhodně otevřený kutloch uklízečky se smetáky a plotýnkovým vaříčem bývá dost často jediným prostorem, který si většina návštěvníků po prohlídce dokáže vybavit.
- Živí lidé — údržbář měnící ze žebříku prasklou žárovku přitáhne větší pozornost než na zdi visící Tizian, průvodkyni s monoklem a rukou v sádře si zapamatuje každý — na zámek pak až do smrti vzpomíná jako na místo, kde „nás prováděla ta zmlácená holka“, zahradník jezdící na sekačce v zámeckém parku je bůhvíproč přitažlivější než všechny záhonky světa.
- Slavní návštěvníci — vzhledem k stále klesající úrovni vzdělanosti je vyloženě nevhodné zmiňovat třeba pobyt Goetha, Beethovena, Chruščova nebo jakéhokoliv císaře, s výjimkou Marie Terezie a Napoleona, protože návštěvník vůbec netuší, o koho jde. Zajímají ho osobnosti, o kterých už někdy slyšel nebo je viděl v televizi — například Adolf Hitler, Mozart, Rasputin a představitelé současné pop-kultury. I tak je ovšem nezbytně nutné přidat nějaký pikantní detail, i kdyby to měl být jenom pád ze schodů — židle, na níž dotyčný seděl, nikoho neupoutá.

Josef pak ještě do seznamu přidal délku minisukní a hloubku výstřihů průvodkyň pro mužskou část návštěvníků a počet zámeckých uklízeček, což zajímá hlavně ženy.

Nato Milada vynesla závěrečný trumf — návštěvník chce vidět skutečné aristokraty z masa a kostí a jejich život.

Jako důkaz jí posloužily vánoční prohlídky. Na Orlíku přišlo za komunistů na svátečně vyzdobený hrad sotva pár desítek návštěvníků, což byly většinou hospodyňky hledající chvilkový únik od pečení cukroví a shánění dáreků. Poté co se Orlík vrátil knížeti Swarzenbergovi,

byla fronta zájemců dlouhá skoro dva kilometry jenom proto, že kníže slíbil podat každému návštěvníkovi ruku.

Stejná situace se opakovala na Hvězdě po příchodu Launů, ačkoliv tam nebylo s čím srovnávat, jelikož Miladin otec zavíral zámek i v létě, natož o Vánocích.

A nával na našich vánoční prohlídkách byl snad dostatečně výmluvný.

Na otcův dotaz, jestli se za komunistů pořádaly na Kostce vánoční prohlídky, Josef řekl, že od fiaska, kdy se v padesátých letech opil děda Mráz a usnul pod jolkou, se od podobných experimentů upustilo.

Kupodivu ovšem souhlasil s Miladinou teorií, že v současné šmirácké civilizaci jsou zámky obývané šlechtou pro znuděnou populaci přitažlivější. Vzápětí nás ale upozornil, že jsme jen jedním ze sedmatřiceti rodů, jimž byl vrácen majetek, a při vši úctě k nám nevidí jediný důvod, proč by se návštěvníci měli trmáčet na Kostku jenom proto, aby někoho z nás zahlédli na nádvoří. A Vánoce se nedají dělat každý týden, nehledě na to, že zájem o šlechtu je podle něj v rovnostářských Čechách jen dočasná móda.

Milada s ním nesouhlasila. Podle ní jsme naprosto jedineční. Na rozdíl od Launů je nás málo, takže budeme vzácní. Na Hvězdě zakopává návštěvník o aristokrata na každém kroku, což působí dost únavně. Kromě toho se mezi sebou nefackujeme. V porovnání s mediálně sice známým, ale rozvedeným a samotářským knížetem Schwarzenbergem tvoříme tradiční rodinu, po které prý většina Čechů touží, přestože jsou národem s třetí největší rozvodovostí v Evropě.

Jistě, i jiné aristokratické rodiny nejsou nijak početné a dodržují tradiční rodinný model — tj. rodiče různého pohlaví a jejich děti — jejich zámky jsou ovšem v tak žalostném stavu, že pohled do jejich života by byl spíše skličující.

Těžko si představit Vánoce v jídelně, kde chybí strop a sedí se na židlích z IKEA.

Naproti tomu Kostka je jedna z nejjachovalejších památek v Čechách.

Této věty se Josef hned chytil a řekl, že je to díky malé návštěvnosti, za kterou je peskován. Pokud se nějakým zázrakem podaří zvýšit přísun muflonů, tak nám zaručuje, že do deseti let bydlíme pod širákem.

Otec ho okřikl, že tuhle písničku jsme slyšeli už stokrát a že od něj očekává vstřícnost a spolupráci — jinak skončí pod širákem on — jako Josef. Díky Miladě se vydělalo na Kostce za dva dny víc než za celý uplynulý rok, což je důsledek jeho — jako Josefovy — doktríny „odpuzování návštěvníků“. Pak ještě Josefa nazval věčným břemenem a s přehnanou obličejovou mimikou zasyčel, že na Kostce odedš budou všichni „držet hubu a krok“.

Otec je od včerejška podrážděný, protože musel zaplatit další nákladňák uhlí, a pohádal se kvůli tomu s panem Spockem, jehož obvinil, že „moc přikládá“. Kromě toho se dnes ráno znovu pokazil nedávno opravený vysavač a bude se muset nejspíš koupit nový. Opravář totiž posledně upozornil, že mašinu s nápisem *Sd'élano v SSSR* opravuje naposledy. A paní Tichá chce peníze na krmení pro husy a slepice, protože je stejně všechny sníme jenom my.

Na otcův neomalený výpad reagoval Josef otázkou, jestli se má oběsit hned, nebo se ještě může naobědvat. Milada řekla, že o věšení nemůže být řeč, protože Josef má v projektu *Totálního zámku* nezastupitelnou roli, čímž plynule přešla k hlavnímu bodu programu — totiž k proměně Kostky na zámek pro 3. tisíciletí.

Pokud se Miladiny vize naplní (a já se obávám, že ano), adeptů na sebevraždu oběšením bude určitě víc.

Nejdříve se nám Milada pokusila vysvětlit termín *Totální zámek*. Bohužel neúspěšně. Vykládala nám cosi o totálních fotbale, který prý praktikovalo v sedmdesátých letech holandské národní mužstvo. Na tomto místě jsem na okamžik přerušila vískání Spockovy hlavy a upozornila ji, že o pravidlech evropského fotbalu nemám ani páru. Miladu to zaskočilo, nicméně se mi pokusila vysvětlit, že taktika holandského mužstva byla založená na revoluční myšlence smazání

rozdílu mezi obráncem a útočníkem — tzn. že útočníci brání a obránci útočí. Josef jenom kroutil hlavou a nakonec řekl, že takový Johan Cruyff se nevracel ani při trestném kopu soupeře a situaci sledoval z půlící čáry. Otec pak vyzval Miladu, aby zvolila nějaký lepší přírůstek, protože evropský fotbal není ani jeho parketa. Milada se narychlo chytla baseballu a projekt *Totálního zámku* zamotala ještě víc na příkladu pálníka chytajícího míček, který sám odpálil. Vzápětí se přiznala, že baseball nikdy neviděla.

Po tomto ne zrovna vydařeném úvodu se rozhodla opustit jazyk marketingových příruček a prostě nám řekla, co se bude dělat.

- Z gruntu předělat text pro průvodce — osekát jména, letopočty, zdouhavé popisy koberců a nábytku a stavebních slohů. Vypíchnout obě Marie a přidat historky o jejich zjevování — viz matčin zážitek s roztrhanou Marií u toaletního stolku. Rozhodně zmínit, že jsem také Marie a dle rodové pověsti budu dřív či později strašit. Prohlídky rozšířit na hrobku a výslovně upozornit, že po kontaktu s rakvemi mých jmenovkyň dotyčný do roka umře. Zvážit možnost umístit do hrobky i rakev pro mě (otec i matka našťestí rezolutně odmítli). V katakombách ukázat místo, kde jsou zazdění rytíři, přestože není známé. Zazděné rytíře prezentovat jako škůdce na rozdíl od Marií-ochránkyň. V katakombách se občas návštěvníkům nenápadně ztratit a nechat je prožít autentický strach (instalovat skrytou audiotechniku s nahrávkami „tajemných zvuků“).
- Do zvláštního pokoje pořídit zvětšené fotokopie nákresů a popisů sexuálních orgií z deníku Velkého Prasáka a vystavit erotické pomůcky při nich používané včetně chomoutu, rytířského brnění a kožené kovářské zástěry — nepouštět školní výlety.
- V průběhu prohlídek inscenovat skutečné situace — otec čtoucí v knihovně, matka vyšívající v salonu, paní Tichá a já leštící parkety, Josef leštící zrcadlo — je vysloveně žádoucí navázat s návštěvníky kontakt a prohodit s nimi pár slov. Platí i pro pana Spocka při práci

v zahradě. Návštěvníkům nabídnout autentický prožitek — pomoc při hledání nějaké knihy v knihovně, navlečení jehly, piglování zrcadla. Nepůjčovat motorovou pilu!

- Ochotně se nechat s návštěvníky fotit.
- V zámecké kuchyni požadovat od návštěvníků spolupráci při vaření oběda.
- Ke stávajícím husám a slepicím pořídit ovce a kozy a do zámeckého příkopu medvědy (okamžitě zamítnuto otcem s poukazem na už tak velké náklady na Olina a Lad'u).
- Před návštěvníky nepoužívat jména Olin a Lad'a, ale Orlando a Leonardo.
- Orlanda a Leonarda naučit základním povelům.
- Koupit koně a naučit se na nich přinejmenším klusat. Návštěvníkům nabídnout projížďku s vybraným členem hraběcí rodiny.
- Podchytit návštěvníky uvažující o sňatku a přesvědčit je, aby svůj „velký den“ uspořádali na Kostce, přičemž oddávajícím bude někdo z naší rodiny, případně personálu — dle dohody v dobovém kostýmu. Upozornit na svatbu Helenky Vondráčkové (následný rozvod po dvou letech neuvádět).
- Novomanželům a dalším zájemcům umožnit přenocování v Himmlerově apartmá — zmínit zálibu nacistů v okultismu a přidat historku o duchařské seanci, při které šéf SS prodělal astmatický záchvat.
- Pořídit novou kolekci pohlednic a upomínkových předmětů, na nichž místo banální architektury a neživotných interiérů budou členové hraběcí rodiny a služebnictva.
- Vyjít vstříc snobům a povečeřet s nimi na kterémkoliv místě (třeba v katakombách).
- Dle zájmu pořádat noční prohlídky při svíčkách se zaměřením na strašidla.

- Ke každému návštěvníkovi se chovat zdvořile — i kdyby to byl úplný debil.

Seznam inovací má celkem třicet devět stránek a Milada v něm řeší i takové detaily jako řízené vypouštění Carevny alias Mikeše na nádvoří mezi návštěvníky nebo slaměný klobouk a zahradnickou zástěru coby atributy pana Spocka.

Posledním bodem programu byly dotazy.

Otec chtěl vědět, kolik stojí kůň, ovce a koza a jak často a co žerou.

Milada poněkud mlhavě odpověděla, že *projekt* vyžaduje jisté vstupní náklady, ale podle propočtů, by se nám měly vrátit už za čtyři měsíce. Kromě toho si návštěvníci budou moci koupit žrádlo a sami zvířata nakrmit. Po tomto vysvětlení otec řekl, že bude možné uvažovat i o medvědech. Paní Tichá ovšem prohlásila, že o medvědy se starat nebude ani za milion dolarů, načež upozornila, že budeme muset přijmout pacholka ke koním a děvečku ke kozám a ovcím, protože ona nemá „v prdeli vrtulku“, aby stačila obskakovat hromadu zvířat i nás, nemluvic o vyvažování pro návštěvníky.

Milada za souhlasného otcova pokyvování řekla, že další zaměstnanci by neúměrně zatížili náš rozpočet. Zároveň znovu zopakovala ideu *Totálního zámku* — všichni dělají všechno. Kromě toho nemusíme mít strach. Návštěvníci se v touze po autentickém zážitku prý doslova porvou o to, aby mohli vykydat hnůj nebo husám natrhat kopřivy, a ještě za to rádi zaplatí.

Kromě toho na ně udělá příznivý dojem, když uvidí šlechtu pracovat. A mimochodem — ovce a kozy stačí vyhnat do parku, kde je tráva, a ony se o sebe postarají. Potom ještě paní Tiché prozradila, že objednala novou leštičku na parkety a vysavač, čímž ji definitivně ukonejšila.

Jakkoliv mě některé Miladiny nápady zneklidnily (třeba že bych měla hřebelcovat koně nebo hrát strašidlo), neměla jsem potřebu projekt *Totálního zámku* zpochybňovat. Bohužel jsem se Milady zeptala, jakou

roli dostane v celém spektaklu Deniska. Milada naši budoucí schovanku sice ještě neviděla, ale počítá s ní jako s mojí guvernankou. Zeptala jsem se, jestli může guvernanku představovat někdo, kdo vypadá, jako by právě vylezl ze squatu. Milada prohlásila, že Denisku srovná. Obávám se, že guvernanka bude návštěvníky skutečně *šokovat* — nejspíš ale úplně jinak, než Milada předpokládá. Pominu-li Josefa, bude podle mého názoru guvernanka nejslabším článkem totální Kostky.

Matka přijala Miladin plán s nadšením, což je ovšem dáno tím, že spouště věcí nerozuměla. Nicméně správně porozuměla tomu, že ji personál bude povinně oslovovat paní hraběnko, bude jezdit na koni a s návštěvníky konverzovat o paranormálních jevech. Načež řekla, že víc vědět nepotřebuje.

Jsem opravdu zvědavá, jak se bude tvářit, až ji Milada pošle pást husy.

Josef si během Miladina výkladu hrál s páskem od županu, který si omotával kolem krku. Dotazy neměl, nicméně si neodpustil poznámku, že jsme svědky reinkarnace Franze Kafky, Walta Disneyho a scenáristy Ein Kessel Bunes do jedné osoby — totiž do Milady (Ein Kessel Bunes prý byla nějaká příšerná komunistická estráda). Pak ještě pateticky prohlásil, že Kostku neopustí ani v této těžké době, a odešel si nejspíš lehnout — pokud už ovšem někde nevisí na pásku od županu. Po jeho odchodu otec poznamenal, že Josef Kostku ani opustit nemůže, protože by ho nikde nepřijali. Když jsem mu vytkla jeho hrubé a netaktní chování vůči Josefovi, řekl, ať ho s tím věčným napomínáním neseru.

Jelikož Miladin *projekt* výslovně zakazuje používání vulgárních výrazů před návštěvníky, vyzvala jsem otce, aby už začal trénovat.

Odpoledne jsem si četla deník guvernanky Markéty z konce devatenáctého století. Neustále si v něm stěžuje na malé porce jídla a nevytopený pokojíček. Svoji svěřenkyni, komtesu Sabinu, zásadně tituluje jako „ludru“. Ani ne za rok obě zemřely na rychlou tuberkulózu.

17. 2.

Milada povolala hodináře, aby opravil zámecké hodiny, které nefungují od druhé světové války.

Josef sice funkční hodiny nezažil, ale už dopředu sýčkuje, že nám odbíjení poleze na nervy — čímž pochopitelně myslel především sebe.

Heinricha Himmlera prý jejich odbíjení dohánělo k nepřičetnosti, takže při jedné z návštěv hodil do hodinového stroje na půdě granát. Tomuto tvrzení by nasvědčovalo i hodinářovo prohlášení, že „mechanika je úplně na sračky“. Podle otcova názoru je oprava hodin zbytečným vyhazováním peněz. Hodinky má dneska každý a bimbání je slyšet z nedalekého kostela. Milada nicméně trvala na tom, že fungující hodiny mají symbolický význam.

Na Kostce se zastavil čas a je nutné, aby se znovu rozběhl, nehledě na návštěvníky, kteří odbíjení hodin prostě milují. Za opravu hodin se zasazovala i matka, podle jejíhož názoru půlnoční odbíjení snad konečně probudí naše strašidla k činnosti.

Otec souhlasil až poté, kdy se hodinář uvolil počkat nám s placením.

Čas na Kostce se znovu rozběhl v pět hodin odpoledne. Údery jsou dost hlasité a rozléhají se celým zámkem. Jsou slyšet i v katakombách. Alespoň to tvrdí matka, která povzbuzena Miladou tam ve společnosti Olina, Ladi a zednického kladívka strávila celé dopoledne proklepáváním zdí a hledáním zazděných rytířů.

Hodinář nicméně tvrdí, že si za pár dnů zvykneme.

Při dnešním nátěru pana Spocka jsem si všimla, že se v dosud rovných vlasech začínají místy dělat kudrlinky. Po důkladném přečtení návodu jsem objevila upozornění, že vlasy mohou dočasně změnit strukturu a barvu. Panu Spockovi je to jedno — hlavně když nebude plešatý.

Moje podezření, že včerejší Miladinu přednášku strávil pan Spock v jiné dimenzi a tudíž nemá zdání, co nás čeká, se potvrdilo.

Odpoledne nám jako předzvěst *nového pořádku* přivezli seno pro naše budoucí zvířecí kamarády a při odnášení balíků do konírný se pan Spock udiveně zeptal, koho s tím chceme krmit.

„Kozy... a ty je budeš dojit, vole,“ řekl mu Josef, který s ním nesl balík.

Hodiny odbíjejí devět a mám pocit, že jsou o něco hlasitější než odpoledne.

21.45

Každou čtvrt hodinu mě budí odbíjení.

22.10

Při šestém úderu se psi dali do srdcervoucího vytí. Otec je nejdřív chlácholil, ale teď jim nadává do uřvaných hajzlů.

22.35

Vzala jsem si prozac.

23.00

Spím, ale hodiny slyším pořád.

23.15

Otec vyhnal vyjící psy a prskající Carevnu na nádvoří a teď na ně křičí z okna, aby drželi hubu.

23.40

Mám pocit, že tiká už i digitální budík.

23.45

Při druhém úderu spadl ze zdi portrét komtesy Valerie.

Půlnoc

Při devátém úderu vyletěl otec s rukama přitisknutýma na uších ze svého pokoje a zastavil se až na půdě, kde vytáhl ze zásuvky nově instalovaný hodinový stroj. Na chodbě ztratil přezůvku, takže pajdal. Vypadal jak zvoník od Matky Boží. Na rozdíl od Quasimoda ovšem sprostě nadával.

Mít granát, nepochybně by ho použil.

Půl jedné

Konečně usínám a slyším, jak otec přivádí promrzlé psy a Carevnu a nadává jim do zimomřivých chcíplin.

18. 2.

Hned ráno přiběhl vyděšený pan Spock. Při ranním přikládání objevil v kotelně spícího Josefa a strašně se lekl. Prý z toho měl málem smrt, protože si myslel, že se mu na proleženém otomanu přes noc objevila mrtvola. Josef odmítl kotelnu opustit a vyjevenému panu Spockovi oznámil, že tam bude bydlet tak dlouho, pokud na zámku budou odbíjet hodiny.

Otec přišel až k obědu. Byl podrážděný. Při každém cinknutí příboru sykl a bolestně zkrivil obličej.

Milada uznala, že naše hodiny jsou opravdu výjimečně hlasité, nicméně trvá na tom, že návštěvník vyžaduje akustické vzruchy. Rozezlený otec opáčil, že po včerejší noci je akusticky vzrušený tak, že si připadá, jako by měl místo hlavy ciferník.

Nakonec přistoupil na kompromis — hodiny budou odbíjet jen tehdy, pokud budou na Kostce návštěvníci. Předpokládám, že v noci na Kostce žádní návštěvníci nebudou.

Josef se z dočasného vyhnanství vrátil odpoledne. Byl umouněný od uhelného prachu a pásek od županu za ním plandal jak ocas. Vypadal jak čert.

U večere nám vyprávěl o hradu, kde mají na střeších instalovány jakési harfičky, které prouděním vzduchu neustále vyluzují zvuky na různých kmitočtech. Návštěvníci jsou, pravda, fascinováni, ale personál má potíže s udržením rovnováhy. Sám tam kdysi přespal a druhý den se mu točila hlava, jako by jezdil celou noc na řetízkovém kolotoči.

Potom nás ještě vyděsil informací, že od roku 1874, kdy byly zámecké hodiny instalovány, se v našem rodu znepokojivě zvětšil počet epileptiků a somnambulů. Fakt je, že ke konci devatenáctého století spadlo pár mých předků v noci ze střechy, ale nedokážu posoudit, jakou roli v tom hrály hodiny.

19. 2.

Přestože hodiny jsou dočasně mimo provoz, čas letí.

Milada pověsila na zeď v kuchyni vlastnoručně vyrobený kalendář, kde je červeně vyznačen *Den D* — *sobota šestého března*. Úderem deváté se otevře zámecká brána a Kostku zaplaví návštěvníci. Milada nepochybuje, že *Totální zámek* bude trhákem — už jenom proto, že ostatní hrady a zámky v Čechách otvírají až v dubnu a lidé jsou po zimě vyprahlí nudou. Nezbyvá než věřit, že má pravdu. Dnes nám přivezli vysavač a leštičku na parkety, jejichž cena bere dech. Přestože stále není známo, kolik peněz z hraběcí zabijačky otec suší pod polštářem, je jisté, že po dnešku jich tam příliš nezbude.

Otec nejprve odmítl nové stroje převzít a tvrdil, že koberec můžeme klepat ručně na hospodářském nádvoří. Kromě toho se mu zdá, že máme zbytečně moc koberců. A parkety vyleští návštěvníci v papučích.

Aby nám dokázal, že vysavač je draze zaplacená zbytečnost, sroloval s Josefem a panem Spockem koberec v sále předků. Bohužel se jim nepodařilo ho ani zvednout, natož dopravit na klepadlo. Josef pak přinesl ze svého bytu věc, o níž nás ujišťoval, že se jedná o vysavač. Bakelitová krabíčka na kolečkách, v níž se otáčejí kartáčky. Na rukojeti je německý nápis psaný kurentem. Josef řekl, že se s tím u nich doma „vždycky vysávalo“. Obávám se, že ano.

Po názorné ukázce se na koberci objevily chuchvalce, které tam předtím nebyly. Milada pak rozbalila nový vysavač, předala ho paní Tiché a bylo rozhodnuto. Paní Tichá s výrazem absolutní blaženosti vyluxovala koberec v jídelně a odmítla vysavač pustit z ruky. Nedivím se jí.

Když jsem rozjela novou leštičku, měla jsem pocit, že se vznáším. Po této zkušenosti jsem otci řekla, že bez leštičky se parket ani nedotknu. Za necelé čtyři hodiny jsem vyleštila celé první patro a ještě nikdy jsem při práci nezažívala takovou rozkoš.

A paní Tichá je svým novým pomocníčkem tak okouzlená, že vyluxovala i všechny vycpaniny v Dořině salonu, ačkoliv se jich štítí. Než ovšem zjistila, že se vysavač dá regulovat, zmizelo v jeho útrokách několik kolibříků a veverka. Matka má také radost. Paní Tichá totiž prohlásila, že s takovou mašinou nám bude uklízet apartmá každý den, čemuž se dřív velmi vzpěchovala.

Otec sice leštičku také vyzkoušel, ale nechala ho zcela chladným. Panu Spockovi a Josefovi řekl, že nechápe, co ty ženské na úklidu tak vzrušuje.

Nicméně správně pochopil, že nové hračky si vzít nedáme, a s trpělivým výrazem přinesl Miladě peníze na první splátku. Nakonec souhlasil s Miladiným argumentem, že stroje nám urychlí práci, abychom se mohli věnovat návštěvníkům, nicméně si neodpustil varování, že jestli ty „vergly“ pokazíme, omlátí nám je o hlavu.

Nebýt toho, že jsem panu Spockovi musela zase mazat vlasy, měla bych nablýskanou celou Kostku.

Během psaní tohoto zápisu jsem se určitě aspoň stokrát podívala na leštičku, která stojí na místě, kde dřív smrděl Jaroušek.

Paní Tichá si vysavač zamkla do trezoru.

P. S. Milada mně prozradila, že objednala pračku a žehličku.

20. 2.

Vlasy pana Spocka stále drží, ale jsou den ode dne kudrnatější.

Josef navrhuje zaplatit panu Spockovi plastiku a návštěvníkům ho předvádět jako Cher. „Frňák už na to máš,“ konstatoval Josef při pohledu na fotku rozesmáté divy na krabičce od vlasového přípravku.

U snídaně nám Milada oznámila, že počínaje dnešním dnem se každé ráno bude konat porada, jelikož den D stojí za dveřmi. Myslím, že porada není správné slovo. Milada nám totiž uloží úkoly, o nichž se, jak naznačila, nebude diskutovat. Taky mám dojem, že tón jejího hlasu začíná připomínat instruktora ve školicím středisku námořní pěchoty. Nicméně musím uznat, že Kostka potřebuje pevnou ruku.

Josef pořád chodí v tom samém županu, který používá zároveň jako ručník, kapesník a prostěradlo. V seznamu, podle kterého mu paní Tichá nakupuje, se ještě neobjevila zubní pasta.

Po téměř třech měsících jsem také nepřišla na to, co takový kastelán kromě čtení novin a nadávání na turisty vlastně dělá. Pozoruhodný je i jeho názor, že je zbytečné cokoliv opravovat, protože se to stejně zase pokazí.

Relativně dobrý stav Kostky je tedy důkazem fortelné práce předchozích generací, a nikoliv jeho „celoživotní péče“, jak se nám opakovaně snaží namluvit.

V bytě pana Spocka v zahradním domku jsem ještě (naštěstí) nebyla, ale při jeho hygienických zvyklostech a páchnoucím oblečení mě udivuje, že mu vypadávají jenom vlasy. Pokud zrovna neumírá, tvrdí, že se stará o rostliny ve skleníku. Přestože jsem v péči o zeleň úplný laik, pochybuji, že rostliny vyžadují, aby se jim denně hrálo několik hodin na klavír.

Matka sice nepáchne a sprchuje se několikrát denně, ale jinak také nedělá nic. Jistě, vzorná hospodyňka nebyla ani ve Státech, ale od příjezdu na Kostku ještě ani jednou neumyla nádobí, o vaření ani

nemluvě (což je vlastně nakonec dobře), a ohání se princeznou Dianou, která takové věci taky nedělá.

Matka si ovšem neuvědomuje, že na rozdíl od lady Di nemá šest komorných a královskou apanáž. Bohužel se tak chová. Zároveň silně pochybuji o tom, že se princeznina konverzace točí pouze kolem strašidel. I pan farář už vyslovil nad matčinou zálibou v paranormálních jevech jistou nelibost.

Pokud by si chtěl někdo udělat obrázek aristokrata na konci dvacátého století a jako vzorový příklad by vzal mého otce, musel by konstatovat, že šlechtic tráví většinu času tím, že učí psy aportovat papuče a prožívá permanentní úzkost z exekuce. V posledních týdnech už se také přestal pravidelně holit a stejně jako Josef chodí nejraději ve filcových papučích pro návštěvníky.

Skuhrá, že nám Kostka padá na hlavu, ale nenarovná ani obraz, který mu v ložnici visí nakřivo. Tvrdí, že je *nová doba* a my se musíme přizpůsobit, jedním dechem ovšem dodává, že by chtěl žít v době před zrušením nevolnictví, kdy poddaní nejen že pracovali zadarmo, ale ještě museli odvádět mým předkům daně.

Přestože mám k některým bodům *Totálního zámku* jisté výhrady (erotický pokoj Velkého Prasáka, přílišné zdůrazňování mého jména jako vstupenky mezi strašidla a navýšení počtu zvířat, zvláště koní), jsem připravena Miladu podporovat. Už jen proto, že dokáže přinutit moje spolubydlící, aby něco dělali. Když dnes ráno zavelela k nástupu na mytí oken, nikdo se neodvážil nějak výrazně protestovat. Josef sice drmolil něco o kárném táboře, ale dával si pozor, aby ho Milada neslyšela. Vyhnala nás z kuchyně a cestou do prvního patra přidělila každému porci oken, kterou musí do večera umýt, „i kdyby čert na koze jezdil“. Potom nám rozdala čisticí přípravky, staré noviny a prohlásila, že společná práce utužuje tým. Žádné utužení jsem nepozorovala. Už po dvaceti minutách žaloval pan Spock, že Josef si schválně vybírá méně špinavá okna. Měl pravdu. Josef přecházel z místnosti do

místnosti a neomylně si přivlastňoval téměř čisté okenní tabulky, aby u nich chvíli postál a párkrát je přešudlil skrčenými novinami. Milada vyhodnotila stížnost jako oprávněnou a poslala Josefa za trest do hostinských pokojů, jejichž okna jsou, až na Miladinu místnost, téměř neprůhledná, což je pozůstatek pokusu pana Spocka o výmalbu. Po několika minutách přišel Josef za otcem s návrhem, že okna zaveze ke sklenáři na přesklení. Otec nebyl proti, nicméně prohlásil, že on to platit nebude. Teď je čtvrt na deset a Josef je stále v hostinských pokojích, odkud se občas ozývá práskání okenních křídel.

K mému zklamání nepřispěla k utužení týmu ani paní Tichá. Svoji normu splnila za necelé dvě hodiny a prosby o pomoc odmítla s tím, že „na to sere“.

Za třicet roků nám prý okna umyla tolikrát, že má splněno do konce života.

Pak si vzala z trezoru vysavač a do večera luxovala závěsy.

Týmovou atmosféru poznamenala také hádka rodičů. Matka totiž dokázala nacákat na jedno okno tři flašky okeny a otec jí vyčetl nezřízené plýtvání, přestože půllitrová plastová flaška stojí zanedbatelných dvanáct korun. Jistě, rámy oken umytých matkou jsou nacucané, jako by je přinesla velká voda, ale otcovo šetřílkovství mně přijde den ode dne trapnější. Ani bych se nedivila, kdyby nás obvinil, že jsme spotřebovali zbytečně moc starých novin.

21. 2.

V noci se mi zdálo, že se pan Spock začal oblékat jako Cher. Na svém osrstěném rachitickém těle měl černé síťované body a na bujně hřívě bílou námořnickou brigadýrku. Probudila jsem se vlastním křikem. Celý den jsem se mu snažila vyhýbat, přestože byl oblečený v umaštěném vatovaném kabátě a s Cher by si ho nespletl asi nikdo. Obraz polonahého pana Spocka byl tak neodbytný, že jsem si navečer v knihovně vyhledala starý snář. Zahradník vystupující v amatérské travesty show se ve snáři z roku 1901 pochopitelně nevyskytoval, dokonce ani zahradník v ženských šatech se na začátku století ve snech zřejmě nezjevoval, takže jsem se musela spokojit s heslem *zahradníka viděti — nechtěné těhotenství v rodině*. Z toho strach nemám. Rodiče jsou tak zbědovaní, že usínali už v průběhu večere, což je důsledek dnešní desetihodinové šichty. Matka si dokonce nebyla schopná sama ani ukrojit husu.

Vyčerpaní jsme ostatně všichni. Po včerejším zahřívacím kole totiž Milada zpevnila normy a přidělila každému dvojnásobný počet oken, čímž nás donutila ke zběsilému pracovnímu tempu. Teď je půl deváté večer a já jsem se přistihla, že moje levá ruka dělá bezděčně krouživý pohyb, jako by leštila okno. Josef bohužel ještě stále leští „naostro“. Milada ho donutila umýt i okna v jeho bytě, které se dle svědectví paní Tiché čistily naposledy před patnácti lety, kdy Kostku navštívil bulharský velvyslanec. I přes zavřené okno slyším, jak vztekle mlátí okenními křídly, které mimochodem musel otevřít pan Spock pomocí páčidla.

Odpoledne si nás přijeli vyfotit novináři.

Milada totiž včera odfaxovala do několika desítek redakcí tiskovou zprávu s názvem *Šlechta gruntuje*. Zároveň nám přikázala, abychom byli vstřícní a usměvaví, protože Kostka potřebuje publicitu.

Novinářům ovšem připadalo mytí oken banální, takže jsme museli předvést také vymetání krbu, čištění vycpaného krokodýla a zašívání rodové vlajky.

Milada se celou dobu snažila novinářům vsugerovat, že uklízení a manuální práce vůbec jsou naším největším koníčkem. Toto tvrzení bohužel záhy poněkud zpochybnil otec, když na prosbu jednoho z fotografů imitoval čištění záchodu a použil přitom sněhobílou froté osušku, přestože vedle mísy stojí záchodová štetka. K všeobecnému údivu ovšem Milada zakázala novinářům pokládat otázky s tím, že máme spoustu práce, a se svým barakudím úsměvem je vystrkala na chodbu. Potom nám vysvětlila, že informace se musí dávkovat postupně, aby si novináři mysleli, že se před nimi něco tají. Pokud bychom se nechali „mediálně vyždímat“ naráz, ztratili by zájem a po Kostce by za tři dny neštěkl ani pes. Má-li být *Totální zámek* úspěšný, je žádoucí, aby frekvence výskytu Kostky v médiích byla alespoň třikrát týdně. Podle jakéhosi průzkumu si prý 84 % lidí nedokáže už padesát vteřin po přečtení vybavit ani název článku, natož jeho obsah.

Proto se v médiích musíme objevovat pravidelně, aby si čtenář Kostku nejdříve zapamatoval a poté pocítil neodbytné nutkání ji navštívit.

Čtyřicet osm hodin před dnem D bude generálka pro novináře, jejíž (nepochybně pozitivní) hodnocení se objeví v pátečních novinách, takže ve většině domácností odpadne frustrující dohadování „kam na víkend?“, zvláště když po průběžném dávkování mediálních podnětů bude mít čtenář pocit, „že už o tom někdy slyšel“.

Kromě toho jsou všechny hrady a zámky v březnu ještě nepřístupné s výjimkou Orlíku — ten by nám ovšem neměl konkurovat, protože zájem o něj je bez knížete Schwarzenberga poloviční — podle Miladiných informací bude tou dobou lyžovat ve Schladmingu.

Otec s Miladiným mediálním postupem souhlasil, pouze ji upozornil, aby před ním nemluvila o Schwarzenbergovi a Schladmingu — zvláště když má vykloubená ramena od pucování oken.

Chytá mě křeč do ruky. Snad se mi nebude zdát o panu Sp...

22. 2.

Matka v noci křičela ze spaní. Vypadalo to, jako by ji ve snu někdo vraždil.

Když jsem se jí ráno zeptala, co se jí zdálo, řekla, že jí Milada nakázala umýt Empire State Building.

Ve všech novinách, které dnes Milada nakoupila, je fotka otce frotýrujícího záchodovou mísu. Matka to považuje za nespravedlnost. Kvůli novinářům vlezla dokonce do krbu, kde na ni kromě sazí spadl i vysušený netopýr, a ti nevděčníci neotiskli ani jednu její fotku. Milada matku chlácholí, že se v novinách určitě ještě objeví. Doufám, že ne.

V jedenáct hodin dopoledne jsem umyla poslední okno. S pocitem neskonale úlevy jsem prošla celou Kostku a konstatovala, že je v ní mnohem více světla. Zároveň jsem v duchu blahorečila Miladě, že zapráhla celou zámeckou posádku. Kdybych měla okna mýt sama s paní Tichou, což by bez Miladiny přítomnosti nepochybně nastalo, nebyly bychom hotové ani za měsíc, nemluvě o tom, že bych se zřejmě zbláznila. I paní Tichá potvrdila, že okna jsou její noční můra a po operaci plotýnky už je umývala jen do výšky očí, protože nemá sílu poponášet štafle. Ostatně když byla kterýsi rok v lázních a návštěvníci si stěžovali na přílišně špinavá okna, Josef nechal zavřít okenice a provázelo se v šeru. Návštěvníkům se tvrdilo, že ultrafialové záření škodí zámeckým interiéřům. Zatímco jsem bloumala z místnosti do místnosti a kochala se průhlednými okny, naleštěnou podlahou a vyluxovanými koberci, všichni ostatní na nádvoří vítali nové zámecké obyvatele.

Dopoledne nám totiž přivezli ovce a kozy. Všechny mají na krku zvonce.

Jejich majitel tvrdí, že zvuk zvonců uklidňuje. Ano, ale asi jenom dvě minuty. Pak začíná lézt na nervy, zvlášť když se dá stádo do rychlejšího pohybu.

Pastýř nám také nabídl vycvičeného psa, který na ovce dohlédne. Otec ovšem odmítl s tím, že dalšího psa živit nemíní, nehledě na Olina s Lad'ou, kterým by přítomnost vydrézurovaného německého ovčáka snížila sebevědomí. Nakonec ještě prohlásil, že naši psi přece nejsou takoví pitomci, aby nezvládli pobíhat kolem ovcí a občas na ně zaštěkat. Pastýř jen pokrčil rameny a podotkl, že dogy se dřív používaly k lovu medvědů, a na hlídání ovcí se tudíž moc nehodí. Ne že se moc nehodí — naši psi se nehodí vůbec. Když je otec přivedl na hospodářské nádvoří, okamžitě se mu vytrhli a tryskem se rozběhli proti nervózně přešlapujícímu stádu. Otec sice volal, že se chtějí jenom seznámit, ale ovce a kozy mu zřejmě nerozuměly a daly se na zběsilý úprk do parku. Nevěřila bych, jak rychle dokáže ovce a koza seběhnout po schodišti. Šťěstí, že majitel nebohých zvířat byl už pryč.

Kozy, ovce a psy jsme hledali až do večera. Stádo už je zase pohromadě, ale chybí Olin s Lad'ou. Promrzlý otec ještě pořád pročesává park baterkou. Vzal si s sebou Carevnu a chce po ní, aby nahlas mňoukala a tím přivolala „ty pitomce“ zpátky. Nejsem si jistá, jestli je možné kočku k mňoukání donutit.

23. 2.

Olin s Ladou se stále pohřešují. Otec od rána objíždí autem okolní vesnice a snaží se najít nějakou stopu. Původně chtěl, abychom se pátrání účastnili všichni, ale Milada to zakázala, protože máme moc práce. Otec ji obvinil, že za zmizení psů může ona, protože přivedla blbě ovce. Normální ovce přece nemůže upalovat pět kilometrů, když uvidí psa. Milada správně poznamenala, že kdyby se řítíl Olin s Ladou na ni, uběhla by klidně i maraton. Potom otcí řekla, že je nejvyšší čas začít s jejich výcvikem, aby nám neroztrhali nějaké návštěvníky.

Otec vztekle práskl dveřmi od kuchyně a odjel.

Teď je čtvrt na jedenáct a ještě se nevrátil. Obávám se, jestli zítra nebudeme pátrat po něm. Je schopný zabloudit i v parku, natož někde v lese.

Všechny nás nicméně udivuje, jak je ze ztráty psů zoufalý. Matka si dokonce myslí, že kvůli ní by se tak nesnažil. Já si to myslím taky.

Josef se domnívá, že Olin s Ladou jsou už po smrti. Všude v okolí je spousta myslivců, kteří celé noci tráví na posedech a střílí po všem, co se hýbe. Loni prý jeden nimrod postřelil kluka na terénní motorce a obhajoval se tím, že ho pokládal za divoké prase, přestože motorka neměla výfuk a její řev byl slyšet v okruhu několika kilometrů.

Ani bych se nedivila, kdyby to byla pravda.

Naše Dora párkrát vystřelila na procesí vracející se v noci z pouti na Svatý Hostýn, přestože poutníci sborově zpívali pobožné písně.

Navečer jsem se byla projít v parku a s úzkostí poslouchala, jestli odněkud zdálky neuslyším výstřely. Psy bych nějak oželela, ale s otcem by to bylo horší.

Celý den jsme zařizovali pokoj Velkého Prasáka. Jistě, i tento erotoman patří (bohužel) do naší rodové historie, ale stále se nějak nemohu ztotožnit s názorem, že má být jedním z taháků *Totálního zámku*.

Jako by nestačil jeho obrovský portrét v hlavním sále, na němž se tváří dost chlípně, ale má na sobě alespoň šaty. Milada ovšem neústupně trvá na svém, že normální zámecké interiéry jsou passé. Porcelánu, židlí a dalších serepetiček jsou už návštěvníci doslova přežraní, takže erotický pokoj bude působit jako zjevení. O tom nepochybuji. Na základě Prasákova deníku a záznamů v archivních listinách se Miladě podařilo zrekonstruovat věrnou podobu Prasákovy pracovny — tak ji totiž sám označuje. Červené závěsy, postel vyztuženou ocelovými táhly, karabáč a vysoké jezdecké boty bych ještě chápala, ale jak budeme návštěvníkům vysvětlovat přítomnost kovadliny, soupravy na činění kůží, dvou ohromných tympánů a vycpaného pštrosa, mi není jasné. Nejspíš mám omezenou fantazii, protože si nedokážu představit ani použití brnění, želez na chytání vlků a kolovratu.

Z Prasákových nákresů je vcelku pochopitelné využití houpačky, koňského udidla a kladkostroje, ale co se odehrávalo s tím vycpaným pštrosem nebo ozubenými čelistmi na lov vlků, se už nejspíš nedozvíme. Já po tom pátrat rozhodně nebudu.

V konečném výsledku ovšem pokoj nijak zvlášť eroticky nepůsobí. Nejlépe to vystihuje Josefova poznámka, že si připadá jak u vetešníka a při pohledu na kovadlinu uprostřed pokoje pociťuje ledacos, nikoliv však erotické pnutí. Pana Spocka zaujaly Prasákovy nákrasy natolik, že si vypůjčil celý deník. Josef ho varoval, aby to nečetl, protože mu do rána slezou vlasy.

À propos vlasy — dnes jsem panu Spockovi aplikovala poslední nátěr. Hodiny na kostele odbíjejí jedenáct a otec ani psi stále nejsou doma.

24. 2.

Otec a psi jsou naživu, ale zřejmě jsme přišli o auto.

V půl sedmé ráno přivezla policie Olina s Lad'ou. Dobývali se jakési staré paní do domu a ta v domnění, že ji někdo chce zavraždit, zburcovala policii. Musela být velmi vyplašená, protože k jejímu domu poslali zásahovou jednotku. Před rozstřílením zachránilo Olina s Lad'ou jejich přátelské a submisivní chování. Okamžitě začali zakuklené muže se samopaly olizovat a lehat si před nimi na záda. Jeden z policistů byl naštěstí účastníkem vánoční prohlídky, během níž naši psi vyškubli krbovou mříž, takže si je pochopitelně zapamatoval. Naložil je do auta a s vidinou odměny je dopravil na Kostku, čehož vzápětí hluboce litoval. Příšerně zabahnění psi nejen zaneřádili interiér služebního vozu tak, že vypadal, jako by projel s otevřenými okny bažinou, ale svého zachránce během cesty málem ulízali radostí. Když policista vešel do kuchyně, vzbuzoval dojem, že trpí posledním stadiem slintavky. Jelikož se záhy ukázalo, že z nás žádné peníze nevyrazí, protože nikdo neví, kde je otec ukrývá, začal sprostě nadávat a vyjádřil lítost nad tím, že „ty smraďochy neodpráskl“. Milada mu alespoň slíbila, že uhradíme vyčištění uniformy a zaneřádaného auta, a pozvala ho jménem hraběcí rodiny na víkend. Policista se poněkud uklidnil a pozvání přijal — pod podmínkou, že někam zavřeme psy. Před odjezdem si ovšem vzpomněl, že budeme muset zaplatit i rozžvýkanou policejní čepici.

Milada myslí na všechno. Pokud oslintaný policista přijede s milenkou, ubytujeme je u Prasáka, pokud s rodinou, budou bydlet u Himmlera.

Otec se objevil v půl deváté. Přišel pěšky. Byl špinavý, měl podrápaný obličej a kulhal. Taky přišel o bundu, když se prodíral nějakým trním.

Vypadal jako absolvent kurzu přežití.

Podle jeho vyprávění zapadl autem uprostřed polí a vzápětí mu přestala svítit baterka. Potom už prý jenom o něco zakopával, padal nebo se prodíral křovím.

Nad ránem ho prokřehlého a vyčerpáním klimbajícího v krmelci našel myslivec při návratu z čekané. Bohužel stále není jasné, kde je naše auto. Místo, kde se hyundai definitivně zahrabalo, popisuje otec jako „nějaké pole“, což lokalizaci moc neusnadňuje. Z tohoto důvodu byl také zamítnut otčův návrh, abychom se auto vydali hledat. Josef si myslí, že ho nejpozději za měsíc objeví zemědělci při setí obilí, pokud ho do té doby neukradnou myslivci. Současně také prohlásil, že si neumí představit, jak by nám mohl být při pátrání po nepojízdné asijské rachotině platný, protože ve volné krajině se ho zmocňuje tíseň. Pokládala jsem to za výmluvu, která ho měla uchránit před několikakilometrovou chůzí, ale k mému překvapení Josefa podpořila Milada.

Většina kastelánů prý po určité době trpí fobií ze světa za zámeckou zdí, takže svoje teritorium opouští jen mimořádně. Její otec opustil areál Hvězdy naposledy při svatbě jejího bratra před sedmnácti lety, ale při obřadu zažil takový nával úzkosti, že ho Milada musela neprodleně odvést zpátky na Hvězdu, přestože se už od rána ládoval neurolem.

Miladě ovšem určitě neleželo na srdci Josefovo duševní zdraví, ale hrozba dalšího zásahu do časového harmonogramu příprav. V důsledku včerejšího neplánovaného nahánění ovcí a koz po zámeckém parku a blízkém okolí jsme se dostali do skluzu, který budeme muset dohnat prodloužením pracovní doby. V případě otcem navrhované pátrací akce po ztroskotaném autě bychom zabili další den, nemluvě o tom, že štafetu pohřešovaných by nejspíš převzal někdo jiný, takže bychom se ocitli v začarovaném kruhu.

Ostatně hledat auto se nechce ani panu Spockovi, jelikož má opět zvýšený tlak, a kdyby to s ním seklo uprostřed rozbahněných polí, nedostane se k němu sanitka.

Otec řekl, že na fobie sere, a panu Spockovi poradil, aby s sebou nosil přenosný defibrilátor. Situaci vyřešila paní Tichá. Ve čtvrt na deset odběhla do místní hospody, kde vyhlásila, že nálezce hraběcího auta obdrží litr ořechovky.

Krátce po jejím návratu se na parkovišti před zámkem objevilo asi dvacet mužů, kteří chvíli rozhazovali rukama, ale pak se rozešli do všech světových stran. Otec chtěl zapojit také policii, ale když zjistil, že hadr, o který se Laďa s Olinem tahají na nádvoří, je policejní čepice, správně usoudil, že je nebudeme raději zatěžovat.

Za chvíli bude půlnoc, ale o autě nemáme žádné zprávy.

25. 2.

Milý Maxi,

v dohledné době se do vaší exilové hájenky nepodívám, jelikož našemu darovanému hyundai kdosi ukradl všechna kola včetně rezervy a přední sklo. Pro jistotu dodávám, že auto se v době odstrojování nenacházelo v zámecké garáži, ale uprostřed rozbahněného pole, dvacet kilometrů od Kostky. Jak a proč se tam dostalo, ponechávám prozatím bez komentáře. Popravdě řečeno, návštěvu bych musela odložit, i kdyby auto nakrásně jezdilo. Do zahájení návštěvnické sezony zbývá pouhý týden, během něhož musíme:

- nafotit nové pohlednice*
- naučit se jezdit na koni*
- zařídit svatební pokoj Heleny Vondráčkové*
- vycvičit psy*
- odnaučit otce a paní Tichou mluvit sprostě*
- přimět Josefa, aby si nechal vyprat župan*
- sehnat nahrávku strašidelných zvuků do katakomb*
- nadřilovat texty, jež budeme říkat při prohlídkách*
- tvářit se přirozeně*
- rozdojit kozy*
- ochotně odpovídat novinářům*

Pro dokreslení situace — Milada zrušila teplé obědy, protože se při nich nedá pracovat, a snídaně omezila na sedm minut. Kromě toho nás neustále popohání, takže se po Kostce pohybujeme klusem. Nezasvěcený pozorovatel by musel mít dojem, že nás někdo ustavičně pronásleduje.

Zkrátka a dobře — naše setkání budeme muset odložit alespoň do doby, než se Totální zámek zaběhne, což doufám nebude trvat do Vánoc.

Třeba vám mezitím nechá kníže Schwarzenberg zavést telefon.

Pokud u vás stále trvá informační embargo nařízené ošetřujícím lékařem Tvoji matky, tak možná ani nevíš, že jeden z Tvých příbuzných je po smrti a dva byli vyhoštěni z České republiky. Já jsem se to dnes dočetla v bulvárních novinách s názvem Blesk, ale z článku není patrné, jestli je mezi těmito událostmi nějaká souvislost. Autor se domnívá, že k soudu o určení vlastníka možná ani nedojde, jelikož se na Hvězdě navzájem vyvraždí.

Další potěšující zprávou je, že všem znepráteným stranám docházejí peníze a opouštějí je právníci. Ostatně jeden z advokátů, jenž zastupuje francouzsky mluvící Launy, se po návštěvě Hvězdy reportérovi svěřil, že takový strach o život neměl, ani když ho v Bejrútu zajal Hizballáh.

Jediný, komu současný stav přinejmenším nevadí, je Miladin otec žijící pořád ve starém včelíně. Na novinářovu otázku, co říká na každodenní šarvátky a házení videňským porcelánem, odpověděl, že „na Hvězdu alespoň nepolezou žádní návštěvníci“. Omlouvám se, že Ti ten článek nemůžu poslat, ale z druhé strany je fotka mojí matky. Vylézá na ní z krbu. Je špinavá od sazí, ve vlasech má vysušeného netopýra a v ruce smeták, jímž na požádání fotografií markýrovala čištění krbu. Vypadá jak čarodějnice, která se právě spustila komínem. Přes fotku je obrovský titulek: BABA JAGA? NE!!! HRABĚNKA KOSTKOVÁ!!! Milada ovšem považuje matčinu fotku na titulní straně nejčtenějších českých novin za „fantastický zářez“, který Kostce zadarmo udělal reklamu, jež by stála miliony. Asi má pravdu. Matka je ovšem ze svého mediálního zářezu poněkud rozpačitá, zvláště když jsem jí vysvětlila termín BABA JAGA. Po jistém váhání nicméně vystřiženou fotku poslala v dopise tetě Jess, která česky našťestí neumí. Mimochodem — matka dnes poskytla rozhovor do nějakého ženského časopisu. Novinářka neuměla anglicky, takže jsem musela tlumočit, což mi našťestí umožnilo matčiny odpovědi zásadně korigovat. I tak se obávám, že matčin mediální obraz coby baby Jagy se u čtenářek ještě víc zafixuje. Novinářka měla z jejích zkušeností s paranormálními jevy

oči navrch hlavy. Nechápu, jak matka přišla na to, že na Kostce probíhá boj mezi zazděnými rytíři a našimi Mariemi. Milada bohužel matku ještě podporuje a tvrdí, že se každý z nás musí mediálně vyprofilovat.

Mám strach, že naše bláznivá Vivien se velmi rychle vyprofiluje do stejné psychiatrické kliniky jako Tvoje matka — nikoli ovšem do oddělení závislostí, ale exorcismu. Opravdu se o ni začínám bát.

Ještě štěstí, že nám dnes přivezli koně. Matka se na ně začala sápat, už když je vyváděli po šikmé rampě z nákladáku. Ačkoliv s výjimkou poníka v Disneylandu na koni jaktěživ neseděla, hned kázala jednoho osedlat s tím, že se pojedje provětrat. Její okouzlení novou hračkou je o to větší, že Milada nechala ušít i jezdecké úbory podle fotky z životopisu lady Di, kde se na nádvoří Balmoralu připravuje panstvo k honu na lišku. U nás to ovšem zpočátku vypadalo, že budeme pořádat hon na matku. Jakkoliv nás majitel koní ubezpečoval, že nám vybral zvláště klidná až otupělá zvířata, matce se podivuhodně rychle podařilo je znervóznit. Pořád kolem nich chodila a popleskávala je na nejrůznějších místech jak Robert Redford v Zaříkávači koní. Nakonec se na jednoho pokusila vydrápat, což se jí s pomocí majitele, Milady a pana Spocka po několika minutách podařilo. Otec s Josefem mezitím zavřeli všechny brány a zmizeli. Kůň se nejdřív odmítal dát do pohybu, ale pak, navzdory veškerému očekávání, temně zaržál a vyrazil tak prudce, až matce odletěla jezdecká čepice. Matka se na koňském hřbetě kupodivu udržela až do doby, než se pádícího koně podařilo majiteli chytit za uzdu. Nebýt zavřených bran, kdo ví, kde by jí teď byl konec.

A co je nejhorší — zítra začínám s jezdeckým výcvikem i já. Pokud Ti neodpovím na další dopis, věz, že ležím v sádrovém krunýři.

Marie

26. 2.

Do mého pokoje se vrátil Jaroušek. Milada nám totiž jakoby mimochodem při ranním rozdělení rozkazů oznámila, že za speciální příplatek si návštěvník bude moci prohlédnout i naše apartmá, a dětský pokoj bez zvířátek je fádni. Jaroušek páchne ještě víc, než když jsme ho v prosinci stěhovali. Myslím, že bych spíše snesla přítomnost onoho sebevraha, který se mně oběsil na lustru. Pan Spock také do mého pokoje musel přestěhovat malířský stojan a paletu se ztvrdlými barvami, ačkoliv jsem se Miladu snažila přesvědčit, že když něco nakreslím, musím zároveň dodat popisek, o co se jedná. Milada je ovšem neoblomná, protože návštěvník má prý představu komtesy spojenou s malováním.

Pro větší věrohodnost na stojan umístila nedokončenou olejomalbu, na níž má Kostka ještě věž, která před dvěma stoletími vylétěla do vzduchu i s Marií II.

Jak tohle budu vysvětlovat nějakému šťouralovi, mi zatím není jasné.

Kromě toho doufám, že příplatek za prohlídku našeho apartmá bude natolik speciální, aby většinu zájemců odradil. Nedokážu si představit, jak davy cizích lidí bloumají mým pokojem a očumují můj šatník.

Otec na prohlídkách našeho apartmá nic špatného neshledává. Měl by.

V jeho ložnici se povalují desítky ožuzlaných pantoflí a na psacím stole má sbírku ostříhaných nehtů, ohryzků a použitých tyčinek na čištění uší, které paní Tichá odmítá uklízet.

Milada našťestí nezařadila do prohlídkového okruhu koupelnu. Pozorovat matku při ranní toaletě by mohlo mít na méně otrlé návštěvníky doživotní následky — třeba jen při vytrhávání obočí nebo používání zubní sprchy by si z výrazu jejího obličeje a vyluzovaných zvuků jeden mohl myslet, že ji zrovna mučí.

Milada předpokládá, že o prohlídku na našich privátních pokojů bude i přes vysoké vstupné velký zájem, jelikož nikdo jiný návštěvníkům

svou ložnici neukazuje. Já bych si tak jistá nebyla. Nechápu, proč by někdo platil za pohled na rozválenou postel a poslintaný otmán s psími chlupy.

Matčín pokoj se nijak zvlášť oživovat nemusel, protože si do něj v průběhu posledních tří týdnů postupně natahala všechno, co podle ní nějak souvisí s paranormálními jevy. Její pojetí tajemna je ovšem poměrně velkorysá a vejde se do něj kolekce posmrtných masek mých předků, tibetský modlitební mlýnek, latinský spis o černé magii s komiksovým návodem na vzkříšení mrtvých, tarotové karty, několik kompletních ročníků Spiritistické revue a dost nepochopitelně i v lihu naložený gekon. Otec se vyjádřil, že si připadá jak v depozitáři inkvizice. Poté co si matka nechala přinést z kabinetu kuriozit mumifikovaného Pygmeje, se jejímu pokoji vyhýbají psi i Carevna.

Naštěstí se zdá, že moje přelétavá matka si od včerejška našla novou zálibu, která je pro její, a koneckonců i naše duševní zdraví přece jen méně nebezpečná. Upnula se totiž na koně.

Od rána se pod Miladiným dohledem učí jezdit a dokonce je osobně vyhřebelcovala. Odpoledne jsem musela úvodní lekci podstoupit i já.

Jakkoliv mám ke zvířatům větším než já poměrně významný respekt, jízda na koni mě zaujala a po určité době jsem pocítila i jakési opojení, zvláště když se kůň dal do rychlejšího pohybu. Milada konstatovala, že v koňském sedle vypadám tak přirozeně, jako bych se na něm narodila. Pokud je to pravda, vděčím za to svojí genetické výbavě, jelikož jízda na koni byla v našem rodu závaznou normou, což se třeba o používání příboru říct nedá.

Ačkoliv nejspíš nedosáhnu jezdeckého mistrovství amazonky Dory, která v plném trysku dokázala střílet současně ze dvou pušek, mám pocit, že by mě jízda na koni mohla těšit. Fyzické námahy si díky Miladě sice užiju víc než kdykoliv předtím, ale nekonečné stěhování nábytku mi začíná připadat monotónní a rozhodně nedokáže plnohodnotně nahradit pohyb na tenisovém dvorci. Milada sice

naznačila, že v létě obnovíme antukový kurt na hospodářském nádvoří, ale kvůli domovskému právu zvířat to je nereálné. Neumím si představit, jak při returnu musím dávat pozor, abych nezašlápla husu, nemluvě o uklouznutí na hromadě kozích bobků.

Milada mě nejspíš chtěla jen utěšit, když viděla, jak si s nešťastným výrazem pinkám v sále předků. Tenis budu tedy muset ještě nějakou dobu oželeť, ovšem po dnešním odpoledni v sedle jsem po dlouhé době zase cítila radost z pohybu. Zároveň si uvědomuji, že kůň má na rozdíl od tenisové rakety vlastní uvažování a jeho přání se ne vždy musí shodovat s přáním jezdce. Naši koníci se naštěstí opravdu jeví jako poddajní a mírumilovní tvorové.

V Blesku otiskli fotku, na níž čistím vycpanému krokodýlovi zuby. V krátkém článku cituje autor nejmenovaného zaměstnance, který se mu svěřil, že „na Kostce je pracovní doba jak v jihoafrických dolech“.

27. 2.

Helenka Vondráčková je už asi čtyřicet let nejpoblárnější českou zpěvačkou. Podle Milady je to taková česká varianta Cher, ačkoliv s ní zdaleka nemůže soutěžit v počtu plastických operací ani uzavřených manželství. Helenka Vondráčková se vdávala jenom jednou.

Svatba se původně měla odehrávat na Orlíku, ale poté co nevěsta poznala ženichovy německé příbuzné, rozhodla, že místem konání obřadu bude Kostka, jelikož její vzdálenost od Berlína skýtala naději, že nikdo z nich nepřijede. Nejen že přijeli úplně všichni, ale cestou se na ně nabalilo dalších dvanáct autobusů zpěvaččiných fanoušků, protože Helenka vystupovala často v Ein Kessel Bunes a v NDR byla nesmírně populární. Josef má ze svatby doživotní trauma.

Podle jeho slov nebylo na Kostce tolik Němců ani za okupace. Jeden z obstarožních fanoušků se mu dokonce pochlubil, že na Kostce už jednou byl — v dubnu 1945, když absolvoval přijímací pohovor u SS. Především ale Josef musel vystupovat ve fantastickém kostýmu zámeckého majordoma, který navrhl kostymér z Ein Kessel Bunes, což v kombinaci s masivně napudrovaným obličejem a černou alonžovou parukou, která mimochodem dělala dojem, že mu na hlavu nedopatřením spadla z balkonu, působilo přízračně. Při prohlížení fotek jsme Josefa nemohli poznat a matka si dokonce myslela, že je na ní zpěvák skupiny Kiss.

Josefovi ovšem ani po těch letech do smíchu moc není.

Svatba nejpoblárnější české zpěvačky byla označena za státní zájem a Josefova nevstřícnost by mohla být považována za velezradu, kde je nejnižší trestní sazba doživotí, nehledě na to, že výkon trestu by probíhal na Sibíři.

Josef se tedy nasoukal do oprýmkovaného mundúru, aby jednak vítal svatební hosty, a jednak v průběhu hostiny mlátil do gongu a ohlašoval jednotlivé chody.

Na závěr se ještě musel vyfotit s každým z dvou set padesáti svatebčanů, takže jsem vcelku ochotná věřit, že následující měsíc nevyšel z katakomb. Pro paní Tichou byla ovšem svatba popové divy nejšťastnějším dnem jejího života. Šéfkuchař, kterého si snoubenci pozvali, se totiž den předtím neprofesionálně opil z ořechovky, a svatební menu vařila paní Tichá.

Ani na smrtelné posteli jí prý z paměti nevymizí pohled na Helenku přidávající si potřetí její svíčkou. Když jí Helenka přišla osobně poděkovat, dosáhlo její štěstí takové intenzity, že omdlela. Bezvzládné tělo odtáhl na pohovku do Dořina salonu jakýsi Dean Reed, což byl údajně jediný Američan, který emigroval do NDR, aby mohl hrát v německých westernech.

Dean Reed ji pak postavil na nohy nějakým bílým práškem. Soudě dle jejího výrazu na společné fotce s Helenkou to musela být lajna kokainu dlouhá jak páлка na baseball. Kromě zážitků, svatebního alba a fotky s podpisem uchovává paní Tichá ještě použitý svatební ubrousek a nakousnutý koláček, jenž vypadá jak třetihorní zkamenělina. Nejkrásnější den v životě byl nadto korunován prodejem sto sedmdesáti litrů ořechovky do východního Německa.

Přestože se manželství docela rychle rozpadlo (Josef má hypotézu, že to bylo kvůli ženichovu jménu Helmut), je dle Miladina přesvědčení Helenčin svatební den nejvýznamnější událostí, jež se na Kostce ve dvacátém století odehrála, což bohužel zatím nikdo neví. Pokud do prohlídkové trasy zařadíme její svatební síň s autentickým vybavením, pohnou se k nám sňatkuchtivé páry nejen z Čech, ale i z východní části sjednoceného Německa. Josef ovšem Miladin sňatkový optimismus nesdílí. Jelikož se v Čechách rozvádí každé druhé manželství, nechápe, proč by někdo vyhazoval peníze za svatbu, když se s padesátiprocentní jistotou dřív nebo později rozvede. Kromě toho si v dnešní úpadkové době není většina mladých jistá svou sexuální orientací, takže se do

chomoutu moc nehrne. Pan Spock si povzdechl, že on si je svou sexuální orientací naprosto jistý, ale na ženy to nějak nezabírá.

Josef pak ještě dodal, že občanský sňatek je před posledním soudem beztak neplatný a bezbožníkům, kteří ho uzavírají, bude na věčnosti pěkně horko. Josefovy litanie ukončil otec tím, že na věčnost sere a pěkně horko bude brzo nám všem, protože už zase nemáme peníze, jelikož poslední padly na kopii Helenčiných svatebních šatů. Když je Milada přinesla, začala paní Tichá slzet a nepřestala po celou dobu, kdy jsme podle fotografií zařizovali svatební síň. Josef se ovšem na „zhmotňování své noční můry“ odmítl podílet a dobrovolně se přihlásil k čištění kurníku. Po celou dobu, kdy jsme dle instrukcí štkající paní Tiché rozmísťovali předměty posvěcené Helenčinyým dotykem, vyhrával gramofon Helenčiny hity jako *Sladké mámení* nebo *Lásko má, já stůňu*. Milada vyzvala pana Spocka, aby si je dobře naposlouchal, jelikož je bude procítěně přehrávat na klavír během svatebních obřadů.

Ve dvě hodiny odpoledne byla obřadní síň „úplně jako tehdy“, jak se vyjádřila paní Tichá — chyběl pouze gong s paličkou, který si prý novomanželé odvezli na památku.

U večere Milada prohlásila, že Josefovi majordomský převlek velice slušel a že přítomnost uniformovaného ceremoniáře dodá svatebním obřadům šmrnc. Josef řekl, že než dělat ožralým svatebčanům klauna, raději odejde dobrovolně na Sibiř.

Pak ještě položil řečnickou otázku, „jestli by mu na Sibiři nebylo líp“.

Paní Tichá přišla s nápadem, aby svatební hosty vítal štramák Dean Reed, který určitě nemá do čeho píchnout, protože Němci už westerny netočí a Ein Kessel Bunt es taky přestal vysílat. Kromě toho o něj určitě není takový zájem jako za komunistů, kdy byl s výjimkou zaměstnanců americké ambasády jediný Američan v Berlíně. Matka by přítomnost amerického spoluobčana přivítala, ale Josef řekl, že Dean Reed to asi nevezme, protože ho po sjednocení Německa klepla pepka, což paní Tichou opět rozplakalo.

Otázka ceremoniáře při svatebních obřadech zůstala nevyřešená.

28. 2.

Deniska!!!

Jako temná předzvěst jejího příchodu spustil v půl druhé v noci sám od sebe v obřadní síni gramofon a Kostkou zajásal Helenčin hlas:

*To přijde jakoby nic
a náhle v tom lítáš
a svět je nádherný, růžový, béžový.*

*To přijde jakoby nic,
když s tím nepočítáš.*

Nejdřív jsem si myslela, že píseň je součástí mého snu, v němž jsem coby svatebčanka seděla vedle Deana Reeda a ptala se ho, proč emigroval do NDR. Dean Reed chtěl něco říct, ale Helenka začala zpívat.

Sen se rozplynul v okamžiku, kdy jsem uslyšela dupot na hlavním schodišti a Josefovy výkřiky „na Sibiř, na Sibiř“. Vzápětí se ozvalo hrozivé škrtnutí jehly napříč gramofonovými drážkami, což naznačovalo, že Josef produkci ukončil nejspíš nákopem. Oblekla jsem si župan a do obřadní síně jsem přišla právě včas, abych stačila Josefovi rozmluvit rozlámání vinylových desek, které zapůjčila paní Tichá.

Po několika minutách se objevila matka, která samovolně spuštění gramofonu pochopitelně označila za paranormální jev, jenž má na svědomí Marie II., jelikož je zvidavá. Nepříčetný Josef křičel, že kdyby tu byla Marie II., nepouštěla by gramofon, ale vyhodila by Kostku do vzduchu, protože by se na takový cirkus nemohla dívat. Když se ho matka uraženě zeptala, kdo podle něj zapnul uprostřed noci gramofon, odpověděl, že se nám nejspíš podařilo vyvolat ducha Deana Reeda, který na svatbě fungoval jako dýdžej. Po návratu do postele jsem dlouho nemohla usnout, protože mi v hlavě pořád hučelo, že *svět je nádherný, růžový, béžový.*

Ještě stále nejsem pověřčivá, ale po dnešku se kloním k matčinu názoru, že se jednalo o znamení.

Popový večírek bohužel pokračoval i na ranní mši v kostele. Nejprve mládežníci na melodii *Love Is All Around* přítomné věřící tklivě ujistili, že *Bůh je stále s námi a my jsme stále s ním*. O něco později přišlo na řadu *I Want to Break Free* od skupiny Queen.

Pokud se v původním anglickém textu chtěl Freddie Mercury osvobodit, tak katolický textař má potřebu „nést svůj kříž“.

Pozorovala jsem staré lidi zpívající z rozdaných papírků *Já chci nést svůj kříž, já chci nést svůj kříž, já chci nést svůj kříž a pomáhat nést ti ten tvůj* a očekávala, kdy zvednou ruce s rozžatými zapalovači.

Po příchodu na Kostku přestal být svět *nádherný, růžový, béžový* a taky jsem si přestala být jistá, jestli je *Bůh stále s námi*.

Benda přivezl Denisku.

Benda zchátral. Šediny na skráních se rozrostly tak, že vypadá, jako by měl po stranách hlavy přilepená holubí křídla. Pohybuje se pomalu a při chůzi do schodů se přidržuje zábradlí. Taky dost často chodí na záchod. Málo mluví. Když na hospodářském nádvoří uviděl ovce a kozy, vyžádal si od paní Tiché balík piškotů a hodinu je mlčky krmil. Na odjezdu nám ztrápeným hlasem poradil, ať ve svatební síni neuvádíme žádné letopočty, z nichž by si návštěvník mohl odvodit Helenčin věk, protože je na to strašně háklivá. Asi ví, o čem mluví. Nestárnoucí Helenku zastupuje ve sporu s Bleskem, který si dovolil zveřejnit datum jejího narození, za což si vysloužil žalobu. Pan Spock si myslí, že Benda prodělal jednu nebo spíš několik menších mozkových mrtvic a možná o tom ani neví. Když nasedl do svého mercedesu, dost dlouho mu trvalo, než se trefil klíčkem do zapalování.

Josef chmurně prohlásil, že tak dopadneme všichni.

Odpoledne jsme pro jistotu začernili fixem všechny letopočty na fotkách i svatebním oznámení.

Této činnosti se účastnila také moje nová guvernantka, která Helenčin pokoj označila za „super psycho“.

Deniska má sytě oranžové vlasy, což působí dojmem, jako by jí hořela hlava. Kromě nového přelivu a několika dalších kovových součástek na obličejí má strašnou radost, že je konečně na Kostce, protože v Praze je nuda.

Otec má taky strašnou radost. Benda přivezl peníze za Denisčinu internaci na tři měsíce dopředu. Velikost apanáže samozřejmě nikomu neprozradil, pouze se svěřil psům, že „páneček má penízky a nikomu je nedá“. Soudě dle toho, že si z depozitáře došoupal do svého pokoje opancéřovaný trezor, jenž sloužil esesákům jako úschovna žoldu, to zřejmě bude v našich poměrech závratná částka. Při vzpomínce na zuboženého a apatického Bendu si myslím, že utrpení, které nás zřejmě čeká, nejde penězi vyčísřit.

I Milada už musela slevit ze svých představ o guvernance, která před návštěvníky učí svoji aristokratickou žačku — jako mě — české dějiny. V průběhu cenzurních zásahů v Helenčině svatyni nás sice Deniska znovu ujistila, že ji historie strašně baví, akorát si nepamatuje čísla a jména. Jistě, i já mám v českých dějinách pořad co dohánět, ale rozhodně bych se neodvážila tvrdit, že Komenského nechal upálit Napoleon a na Bílé hoře bojovali jezuité proti Johance z Arku.

Otec, který právě začerňoval svatební oznámení, se Denisky zeptal, kam chodila do školy. Deniska odpověděla, že navštěvovala waldorfskou základní školu a soukromé gymnázium Billa a Hillary Clintonových.

Otec řekl jenom „Aha“ a mlčky pokračoval v začerňování. Večer mi řekl, že waldorfskou školu navštěvovala i teta Jess.

Milada s otcem se shodli, že místo výuky si před návštěvníky budeme prohlížet obrázkové časopisy.

Ohledně piercingu je Milada nekompromisní — pokud chce být Deniska mojí guvernankou, musí to haraburdí z obličejí pryč. Deniska

se pokusila protestovat, že tím vyjadřuje svoji individualitu a bez piercingu bude „šedivá průměračka“. Miladě je ovšem její individualita našťestí ukradená. Hlasem nepřipouštějícím námitky řekla, že s kovovým ksichem může leda tak strašit v katakombách, což ostatně Benda navrhoval. Mám takové tušení, že Deniska se poprvé v životě setkala s autoritou. Nasupeně se odebrala do svého pokoje, kde zahájila demontáž obličejce.

Znovu musím děkovat osudu a mlátícím se Launům, že je Milada na Kostce.

Otec by nepochybně Denisčinu „individualitu“ respektoval a já bych musela trávit svoje mládí s někým, kdo vypadá jako Terminátor.

Po Denisčině prásknutí dveřmi se paní Tichá zeptala, co je waldorfská škola.

Josef jí vysvětlil, že se jedná o školu, kde státem posvěcená anarchie dosáhla takového stupně, že její absolventi se po osmileté docházce stěží zvládnou podepsat tiskacím písmem bez vyplazeného jazyka. Josef pak ještě dodal, že Deniska jako učitelka dějepisu přesně zapadá do projektu *Totálního zámku* a návštěvníkům se její neotřelý výklad historie bude určitě líbit, jelikož jsou na stejné vědomostní úrovni. Doložil to několika otázkami, které návštěvníci pokládají: *Kdo byl baroko? Odkdy je letopočet náš? Kvůli čemu ukřižovali jezuité Ježíše Krista? Co je Rembrandt? Kde ležel středověk? Proč byl Zeus? Za co se zavíralo do zповědnice? K čemu sloužila hoboj? Na kterém zámku je Zed' nářků? Čím se poháněl šerosvit?*

Odpoledne jsem jezdila na koni a bezděčně si prozpěvovala *Já chci nést svůj kříž*.

Deniska zřejmě truceje, protože se nedostavila k večeri.

23.10

Cestou na záchod jsem potkala pana Spocka s údržbářskou brašnou.

Byl rozespálý. Chtěl vědět, co se na Kostce „zase posralo“, že ho Milada musela zburcovat uprostřed noci. Co se posralo, jsem nevěděla,

ale vrtá mi hlavou, proč mu Milada přikázala vzít s sebou pilku na železo, kleště a hasák.

Chápu, že za šest dnů otvíráme, nicméně honit personál i po nocích mi připadá poněkud přehnané.

23.50

Posrala se Deniska, respektive obrovský kovový cvoček v jejím jazyku, jemuž se při šroubování zasekl závit, takže nešel ani znovu přitáhnout ani úplně odmontovat. Pan Spock byl povolán, aby ozdůbku odstranil, jelikož uvolněný cvoček Denisce plandal v ústech tak, že byla schopná vyslovovat pouze jednoslabičná slova. Díky cinkání ozývajícímu se z její ústní dutiny to vypadalo, jako by žvýkala hřebík.

Postupně jsme se v pokoji shromáždili všichni.

Josef navrhl amputovat rovnou celý jazyk s tím, že holka s vyříznutým jazykem nebude na nikoho působit jako „šedivá průměračka“.

Otec chtěl Denisku okamžitě odvézt do nemocnice, aniž si uvědomil, že naše očesané hyundai stojí v garáži na dubových špalcích.

Následně Miladu obvinil, že situaci zavinila ona, jelikož cvoček v jazyku klidně mohl zůstat. Otec se zjevně obával, aby poloněmá Deniska neutekla zpátky k Bendovi a on nemusel vracet peníze za její internaci. Zřejmě díky nesčetným nástřelům a návštěvám v tetovacích salonech je Deniska zvyklá na ledacos. Nijak zvlášť ji totiž nezneklidnilo, když pan Spock vytáhl z umaštěné brašny několikery kleště, aby si následně vybral ty nejrezavější, jelikož mu „jdou nejlíp do ruky“. Otec se ho zeptal, jestli postřehl, že naše schovanka není kombajn. Pan Spock uraženě odsekl, že je zahradník a nikoliv obličejový chirurg. Jestliže si přejeme, aby měl sterilní náradí, musíme zakoupit autokláv.

Obavy z případné infekce rozptýlila Milada, jež polila kleště přinesenou vodkou, z níž si na kuráž pořádně přihnul i pan Spock. Josef řekl, že si připadá jak v ruské zubní ordinaci.

Samotná operace trvala jen pár minut, ačkoliv Deniska hodně slintala a pan Spock si stěžoval, „že mu to prokluzuje“. Jednu chvíli prohlásil, že asi bude muset přivézt ze zahrady autogen. Když se mu konečně podařilo zakrvavený cvoček vytáhnout, štítivě jej odložil na stůl a znepokojeně si prohlížel své oslintané a krví potřísněné prsty. Pak nás temným hlasem vyzval, ať se modlíme, aby holka neměla AIDS. Deniska řekla, že ji nedávno testovali a že je HIV negativní. Pan Spock si otřel ruce do montérek a požádal Miladu, aby ho dnes v noci už nebudila a jakékoliv další chirurgické zákroky nechala na ráno. Zřejmě tím narážel na transplantaci Denisčina obličeje. Množství prùpichù po odstraněném piercingu vytváří dojem, jako by moji guvernanku postřelili z brokovnice. I přes tento hendikep jsem si současně nemohla nevšimnout, že Deniska má hezký obličej — pokud jí do rána neodpadne.

1. 3.

Skutečný aristokrat má prý v sobě geneticky zakódováno nelhat, nekrást, nestěžovat si a ničemu se nedívat.

Zřejmě nejsem skutečná aristokratka.

Ne že bych lhala (alespoň si toho nejsem vědoma), nekradu, se stěžováním, na rozdíl od svého ukňučeného otce, nikoho neobtěžuji a důvodů by se našlo — třeba Jaroušek smrdí jak prase — ale nedivící se gen v mé DNA buď chybí, nebo je značně oslabený. Ostatně modrou krev mám tak jako tak zředěnou zásluhou plebejského původu matky.

Josef, s taktem jemu vlastním, mě už beztak při svérázných historických exkurzech poučil, že manželství mých rodičů by ještě před sto lety bylo nepředstavitelné a já bych jako bastardka skončila v nejlepším případě v klášteře. Takže není divu, že moje aristokratická genová výbava je poněkud defektní.

Ať dělám co dělám, čas od času se prostě divím.

V tomto směru mě překonává i Josef, který prohlašuje, že se tady už nedívá ničemu (ale zase si pořád stěžuje a lže).

Od rána se fotíme na novou kolekci pohlednic a upomínkových předmětů.

Když nám při včerejším udílení rozkazů Milada oznámila, že se dnes budeme fotit, očekávala jsem někoho s foťákem, kterému párkrát zapózuujeme a nejspíše za dvě hodiny zase půjdeme po své práci. Mimochodem i to se otci zdálo zbytečné a navrhoval, ať se navzájem pofotíme matčíným polaroidem, jelikož nás to nebude nic stát a výsledek bude stejný. Milada ovšem trvala na profesionálním fotografovi, neboť snímky nás musí reprezentovat, nikoliv budit dojem neumětelských momentek z rodinné dovolené.

Zásluhou Denisčina příjezdu a především noční lapálie se zaseknutým cvočkem tato informace poněkud zapadla. Proto mě značně udivilo, když nás Milada v půl páté ráno začala vyhánět z postelí s tím, že

fotograf přijede každým okamžikem. Kníže Schwarzenberg je nepochybně aristokrat každým coulem, ale chtěla bych vidět, jestli by se nedivil, kdyby ho vzbudili uprostřed noci a chtěli po něm, aby pózoval. Otec se nedivil, ale nadával (což je podle mého názoru taky nearistokratické). Po příchodu do kuchyně se můj údiv ještě vystupňoval. Vlastně by se dalo mluvit o úleku. Dodatečně si také vybavuji, že ze mě bezděčně vyletělo *Panebože* (naprosto nearistokratické).

Příčinou byla paní Tichá. Včerejší oznámení o fotografování pochopila jako výzvu k návštěvě místní kadeřnice, jež jí na hlavě vytvořila improvizaci na bombastické účesy Liz Taylorové. Na rozdíl od pompadouru fantomatické herečky ovšem chuchvalec na hlavě paní Tiché evokoval obrovský květák. Kromě toho naše kuchařka asi objevila rtěnku, aniž ji někdo upozornil, že se používá pouze na rty a nikoliv i na jejich blízké okolí. Omračující dojem korunoval zářivě bílý usměv a prohlášení: „Dala jsem si ultrazvukem vyčistit protézu.“

Jelikož jsem nedokázala lhát (aristokratické!), pochválila jsem paní Tiché alespoň šaty, o nichž jsem se vzápětí dozvěděla, že budou sloužit jako úbor do rakve. Nikoho dalšího ovšem proměna paní Tiché nezarazila — nejspíš proto, že i přes příchod do kuchyně zjevně nebyli při plném vědomí. Pouze panu Spockovi se zdálo, že se v kuchyni něco změnilo. Na dychtivý dotaz paní Tiché bohužel nedokázal říct, jestli k lepšímu nebo horšímu, a pokračoval v klimbání. Při pohledu na podřimující mátohy s pokrčenými obličejí jsem dospěla k názoru, že spíš než o reprezentativní fotografie půjde o kolekci posmrtných masek. Zvláště Deniska se svým mrtvolně bledým obličejem posetým spoustou rudých kráterů vypadala jako oběť pouliční přestřelky.

Ve chvíli, kdy jsem začala podřimovat i já, přivedla Milada uměleckého fotografa jménem Kamil. Kamil nás vzápětí vyzval, ať mu říkáme Kamčo. Kamča je prý velmi žádaný, takže má zakázky na několik let dopředu. Na nás si udělal čas jen proto, že má slabost pro

aristokracii. Portrétoval i knížete Schwarzenberga a rodinu Kinských. Kamča si nepřivezl pouze fotoaparáty, ale také kadeřnici, maskéra, garderobiéra, osvětlovače a osobního asistenta, jehož jediným úkolem zřejmě bylo vytvoření světového rekordu v počtu cigaret vykouřených za jediný den. Domnívám se, že jeho plíce nemají ani ponětí, jak chutná kyslík.

Jakmile se v kuchyni objevil Kamčův štáb se sušákem na vlasy, hromadou kufříků a především s pojízdným věšákem plným kostýmů, otec se probral.

Chvilí nechápavě zíral a pak odtáhl Miladu z kuchyně, aby si s ní „něco vyjasnil“. Ještě než zapadli k Himmlerovi, zaslechla jsem jeho otázku, jestli se máme opravdu jenom fotit, nebo budeme natáčet *Kleopatru*. Jejich rozhovor se nepochybně točil kolem Kamčova honoráře. Kolik nás bude stát fotografování, nevím, ale když se otec vrátil do kuchyně, sklonil se pod vodovodní kohoutek a několik minut si na hlavu nechal téct studenou vodu. Ano, souhlasím s Miladou, že propagační fotografie jsou nutné a nemůže je dělat amatér, ale najmout člověka, který dělá pro Harper's Bazaar a Playboy, mně připadá v naší situaci přece jen poněkud výstřední.

Milada připustila, že Kamča levný není, ale jeho fotky jsou umělecká díla s podmanivou atmosférou, takže půjdou na dračku. Josef se domnívá, že umělecký fotograf je spojení stejně nesmyslné jako třeba umělecký strojvedoucí. Podle jeho názoru je rouhání mluvit o umění v souvislosti s činností, která nevyžaduje nic jiného než funkční ukazováček.

Samotnému fotografování předcházelo čtyřhodinové líčení, česání a zkoušení kostýmů, což vysvětlovalo onen surový budíček.

Zkrášlování neproběhlo bez komplikací. Josef odmítal masáž obličeje, pudrování, odstranění porostu z nosních dírek a vůbec jakékoliv úkony, při nichž by se ho dotýkal chlap. Mám podezření, že jeho nechut k maskérům souvisí se svatbou Helenky Vondráčkové. Kadeřnici strpěl

s podmínkou, že mu nebude sahat na uši. Paní Tichá nechtěla o úpravách svého zevnějšku také ani slyšet a argumentovala tím, že si nenechá zničit účes, za který dala nehorázných sto padesát korun a dalších čtyřicet jí stála rtěnka. Zdráhala se až do okamžiku, kdy ji podrážděný otec naškl ze zdržování, které nás stojí hromadu peněz, a pak vyslovil mimořádně nearistokratickou poznámku o jejím vzhledu. Řekl, že vypadá, jako by šla na ples upírů. Paní Tichá se urazila a nasupený výraz měla po celou dobu fotografování, ačkoliv ji Kamča v jednom kuse žádal, aby se usmívala.

Nejvíc práce bylo pochopitelně s Deniskou. Maskér se k ní původně nechtěl ani přiblížit, jelikož se domníval, že Deniska má neštovice, a navrhoval fotografování v plynové masce. Po ujistění, že devastaci obličeje nezpůsobila infekční choroba, ale kilo piercingu, se na Kamčovo naléhání přece jen pokusil o rekonstrukci, při níž použil jakousi bílou mazlavou hmotu — nejspíš hašené vápno. Po domalování obočí a zvýraznění rtů Deniska připomínala rudovlasou gejšu. Tento dojem posilovalo i černé pyžamo s obrázkem velryby. Maskér si pak vyžádal půlhodinovou přestávku, protože byl vyčerpaný „jako by líčil Rosůlkovou“. (Marie Rosůlková byla prý nějaká česká herečka, která vystupovala až do svých sto dvaceti let.) Maskérovi už potom zřejmě došly síly, protože mě, otce a matku zvládl za čtyřicet minut, ačkoliv matka žádala make-up, jaký má princezna Diana. Následujících osm hodin jsme dle Kamčových pokynů tvořili různé skupinky a výjevy:

- *hraběcí rodina*
- *hraběcí rodina s věrným služebnictvem*
- *hraběcí rodina s věrným služebnictvem, psy a kočkou*
- *hrabě s věrnými psy*
- *zámecká kuchařka šhubající husu*
- *komtesa s guvernankou a kočkou*
- *zámecký zahradník a hraběnka při aranžování květin*
- *hrabě a kastelán při odpočinku v knihovně*

- *hrabě při čištění pušky*
- *hraběnka při odpolední siestě v budoáru*
- *komtesa v hrobce*
- *hraběcí rodina u večeře*
- *gouvernantka při výkladu rodové historie*
- *kuchařka při porcování husy*
- *služebnictvo a psi*
- *kočka a vycpaní kocouři*
- *kastelán zatápí v krbu*
- *hrabě při kontrole účtů*
- *komtesa maluje*
- *hraběcí rodina, věrné služebnictvo, psi a kočka drží černou hodinku*
- *hrabě s kastelánem hrají kulečnick*
- *zahradník, kuchařka a hraběnka hrají karty*
- *gouvernantka čte*

Nic únavnějšího jsem v životě nezažila. Ruce, nohy a záda mě bolí, jako bych sama umyla všechna okna na Kostce, nemluvě o tom, že mimické svaly v obličeji mám ze všech těch grimas strulé jako po botoxové kůře.

Nejpozději ve dvě odpoledne už přestala únavou mluvit i Deniska, takže přeskupování probíhalo v naprostém tichu a navozovalo dojem nácviku pantomimy. Ve tři usnuli vyčerpáním psi. V půl čtvrté, při výjevu *kuchařka přikládá do kamen*, ruplo paní Tiché při předklonu v zádech a už se nedokázala narovnat. Ve čtyři matka odmítla vytvořit obraz *hraběnka hovoří se zahradníkem*, protože pan Spock v důsledku celodenního pocení ve světlech reflektorů výjimečně zapáchal, což kupodivu nevylepšila ani sprcha. Pan Spock následně tak jako tak vypadl ze hry, jelikož kadeřnice při fénování jeho hlavy neprozřetelně poznamenala, že „pán nám nějak pelichá“. Zázračná vodička od Cher asi přestala účinkovat a proud horkého vzduchu uvolnil část nesoudržných vlasů, které začaly poletovat po kuchyni.

Pan Spock je pozoroval s nevěřícím výrazem člověka, jemuž granát právě utrhl nohu. Posttraumatický šok utvrdila kadeřnice následným prohlášením, „že se nám tam rýsuje pěkné náměstíčko“. Pak si našťestí všimla, že pan Spock přestává dýchat, vypnula fén a pokusila se otřeseného pana Spocka utěšit nepodloženým tvrzením, že „pleš je sexy“.

Paní Tichá, která následkem otcovy neomalené narážky na bělostný chrup a krvavé rty asociující upíra a bolesti způsobené skřípnutým meziploténkovým nervem zřejmě zažívala záchvat nenávisti k celému vesmíru, řekla, že pleš je sexy asi jako lepra. Pak vypila odhadem tak dvacátou ořechovku a usnula na stole. Pan Spock mezitím upadl do katatonického stavu, z něhož se částečně probral až poté, co mu kadeřnice několik minut fenovala studeným vzduchem obličej. Sice párkrát mrkl, ale i tak vypadal jako čerstvě odhalená socha. Vyplašená kadeřnice ho nastartovala teprve zmínkou o transplantaci vlasů. V té chvíli se panu Spockovi vrátila schopnost artikulace. Bolestně zavyl, že spíš přežije hlavu jak skluzavku než skalp nějakého mrtvého motorkáře. Kadeřnice mu pak konejšivým hlasem, jakým se zřejmě hovoří s osobou přeživší bombardování, vysvětlovala, že vlasy pro transplantaci nepocházejí z mrtvol, ale dárce je samotný postižený, jemuž se zdravé vlasové cibulky vypreparují a následně vysadí na požadované místo.

Mně tedy pleš také nepřijde dvakrát sexy, ale zřejmě bych se velice rozmýšlela podstoupit zákrok, jehož cena se blíží novému mercedesu.

Taktně jsem panu Spockovi naznačila, že nám ještě dluží za vodičku od Cher, ale nejspíš mě vůbec neslyšel. Žádal, aby ho kadeřnice objednala na nejbližší možný termín nástřelu, dokud je na jeho hlavě kde brát.

Vzápětí se zvedl a prohlásil, že další fotografování připadá v úvahu až po transplantaci, jelikož netouží být zvěčněný jako inspektor Kojak.

Josef vydržel pózovací a převlékací martyrium až do konce, ačkoliv se zpočátku silně vzpěchoval. Názor změnil ve chvíli, kdy se otec zmínil, že při svém nedávném nočním bloudění krajinou narazil mimo jiné i na několik včelínů s nápisem *Na prodej*.

Přestože nesouhlasím s otcovou teorií o vydírání jako nejlepším možném způsobu řízení pracovních kolektivů, na Josefa hrozba vyhazovu zabírá. Nejen že se posadil do holičského křesla, ale dokonce si dobrovolně svlékl i župan. Jsem zvědavá, jak dlouho bude heslo *včelín* fungovat. Fakt je, že si neumím představit žádnou profesi, kterou by mohl Josef vykonávat — dokonce ani učitele ve waldorfské škole. Nemluvě o tom, že bez servisu paní Tiché by pošel hlady nebo shnil. Nejspíš obojí současně.

Fotografování ukončil Kamča ve čtvrt na jedenáct, ačkoliv nezdolná matka žádala výjev *hraběnka na koni*. Otec ovšem nechtěl o žádných dalších výjevech ani slyšet. Navrhl matku vyfotit obkročmo na židli a koně pod ni dodat pomocí fotomontáže. Kamča naznačil, že další várku fotek přijede udělat v létě, až rozkvete park a panu Spockovi vyraší nové vlasy.

Kostelní hodiny odbíjejí půlnoc a Milada s Kamčou stále vybírají fotky, které nás budou reprezentovat.

2. 3.

Ořechovka má zřejmě léčivé účinky. Paní Tichá se po včerejší léčbě nejen normálně pohybuje, ale dokonce si ani nevzpomíná na včerejší urážku.

Když se jí otec po mém naléhání omlouval za přirovnání k upírce, zatvářila se značně překvapeně a vzápětí přiznala, že si ze včerejška nepamatuje vůbec nic.

Pan Spock si bohužel pamatuje všechno. Ke snídani přišel se sítkou na vlasech, kterou mu věnovala kadeřnice, a žádal otce, aby mu vyplatil mzdu na tři roky dopředu, jelikož se objednal na transplantaci vlasů. Otec řekl, že na jeho vlasy sere, a pokud chce transplantaci, ať se nechá zaměstnat u knížete Schwarzenberga. Pan Spock se teatrálně chytil za srdce a chystal se odejít — zřejmě na Orlík.

Rozmyslel si to po Miladině prohlášení, že kníže Schwarzenberg sice vypadá jak lidumil, ale se svými zaměstnanci se nemazlí, což doložila autenticky znějící větou *odborrrárřema krrrmím na Orrrlíku medvědy*.

Následně Milada vysvětlila, že v knížecím pojetí je odborář každý, kdo chce zaplatit přesčasy nebo žádá o dovolenou. Otec se rozčílil ještě víc a znovu velebil nevolnictví. Když skončil svůj monolog, chtěl po Miladě telefonní číslo na knížete Schwarzenberga. Pak zdrcenému panu Spockovi doporučil, ať si natírá hlavu ořechovkou.

Přestože měl otec podle denního rozkazu podstoupit základní jezdecký výcvik, odešel do parku s Olinem, Lad'ou a igelitkou plnou zámeckých papučí. Při pohledu na otce vlečeného psy po pískové cestě způsobem připomínajícím jízdu na vodních lyžích se mě zmocnila úzkost. Dokonce i Deniska, jejíž fantazie hravě předčí pravidelného konzumenta LSD, zaraženě prohlásila, že si neumí představit „nenucenou procházku v doprovodu zámeckých psů“, kterou nám předepisuje scénář *Totálního zámku*. Udržet Olina s Lad'ou na vodítku bude zřejmě vyžadovat horolezecké mačky a vzájemné jištění lanem.

Pokud už se musíme občas ukázat mezi návštěvníky s nějakým zvířetem (a Milada je v tom neústupná), volila bych raději Carevnu. S ohledem na její čím dál zřetelnější odpor k pohybu bych ji sice musela nejspíš poponášet, ale aspoň bych neměla strach z luxace ramenních kloubů. Josef navrhl korzovat mezi návštěvníky s kozou, což Denisece přišlo jako „super psycho“. Dokonce zalitovala, že se nenechala s kozou vyfotit na pohlednice. Matka našťestí o koze jako *psycho* společníci nechce slyšet a nezvladatelným psům chce ordinovat prozac na uklidnění. Při zmínce o prozacu nepatrně ožil letargický pan Spock, jelikož se nedávno v Blesku dočetl, že jeho zázračné účinky udržují v chodu celý Hollywood. Zlomeným hlasem oznámil, že psům vlastnoručně vyrobí obojky z ostnatého drátu, na nichž ještě přibrousí hroty, za což na oplátku požaduje antidepressiva. Josef radí s prozacement šetřit, protože ho brzy budeme potřebovat všichni. Jedním dechem zároveň dodal, že deprese je vynález neukotvených levičáků. Nevím, jestli je línající pan Spock neukotvený levičák, ale když matka přinesla prozac, okamžitě si vzal rovnou dva a zapil je ořechovkou. Po několika minutách se na jeho tváři objevil zasněný výraz, který tam zůstal, i když pomáhal paní Tiché škubat husy.

Sít'ku z vlasů nesundal, ale o nastupující pleši se už ani jednou nezmínil, a když pozřel další dva prozacy, dokonce se začal usmívat. Otec, vrátivší se z parku s várkou čerstvě oslintaných pantoflí, při pohledu na utlumeného pana Spocka konstatoval, že prozac nás vyjde určitě levněji než transplantace, pokud se ovšem nepojídá jak popcorn. Všichni jsme se shodli, že v zájmu pana Spocka mu bude antidepressivum vydáváno maximálně čtyřikrát za den — pokud možno bez ořechovky. Otázkou zůstává, jestli bude pan Spock schopen vykonávat i něco jiného než škubání husí.

Odpoledne se otec pod Miladiným dohledem pokoušel jezdit na koni.

Zatím to vypadá, že *projížďku s hrabětem* budou muset návštěvníci ještě nějaký čas oželet. Už jen vyškrábat se do sedla byl pro otce

problém srovnatelný s výstupem na Everest. Po několika marných pokusech a jednom pádu na záda, při němž si vyrazil dech a kdy byl kůň stejně zpocený jako otec, přinesla k jejich oboustranné úlevě Milada přenosné schůdky, po nichž se otec na koňský hřbet přece jenom vysoukal.

Bohužel se ukazuje, že otec patří mezi těch několik málo jedinců v naší rodové historii, kteří pro jízdu na koni nebyli předurčeni. I přes Miladiny a moje rady se nedokázal uvolnit z křečovitého předklonu a po několika krocích se začal naklánět na pravou stranu, jako by vjížděl do zatáčky na závodní motorce. Kůň sice asertivně zastavil, ale otec v náklonu pokračoval. Nakonec se svezl dolů a praštil hlavou o zem. Celý výjev působil dojmem člověka stíženého mozkovou obrnou, který se účastní první lekce hipoterapie. Milada optimisticky tvrdí, že se to poddá — což je podle mého názoru možné jen za předpokladu, že místo sedla bude na koně instalována dětská autosedačka. Při dalších pokusech Milada povzbuzovala otce tím, že kníže Schwarzenberg vypadal poprvé na koni ještě mnohem hůř.

3. 3.

Jmenuji se Marie Kostková z Kostky. V rodové historii jsem v pořadí třetí.

Marii I. pochovali v roce 1450 do rodinné hrobky, aniž se přesvědčili, že je dostatečně mrtvá. Když o pár let později hrobku otevřeli, seděla na schodech. Od té doby jsme pohřbíváni v zatlučených rakvích.

Zatlučená je i rakev Marie II., která při jednom z pokusů o výrobu kamene mudrců vynalezla zřejmě dynamit. Do rakve zatloukli pouze část jejího šatníku a paruku, protože tělo zmizelo spolu s věží, kde měla laboratoř.

Obě jsou naše strašidla. Ani jedna se nedožila dvaceti. Mně je devatenáct.

Když nepočítám desítky levobočků, jež během svého misijního působení v rovníkové Africe zplodil Karel Václav, jsem jediný příslušník rodu, narozený mimo evropský kontinent. Narodila jsem se v New Yorku. Byla jsem Američanka. Pro ostatní Američany jsem byla Mary Kostka.

Můj otec byl taky Američan. Chtěl být nenápadným učitelem literatury, kterým taky byl. Kolegové a studenti mu říkali Franku. Nikdo z nich neměl ani ponětí, že je český aristokrat. Nikdo z nich neměl určitě ponětí ani o tom, že existují nějaké Čechy.

Dnes jsme pochopitelně oba Češi. Můj otec je František Antonín Kostka z Kostky, ochránce Božího hrobu, člen řádu maltézských rytířů a patron kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostce.

Přestože používání šlechtických titulů bylo v Čechách zakázáno už v roce 1918, všichni mu říkají pane hrabě. Franku mu říká jedině moje matka. Matka je pořád Američanka. Jmenuje se Vivien.

Kostka je naše rodové sídlo. Původně to byl hrad, který ve třináctém století postavil rytíř Mikuláš Kostka a nazval ho Kostka. Od té doby jsme Kostkové z Kostky.

Dva měsíce po dokončení dobyli Kostku rytíři z řádu německých rytířů. Potom už dobyl Kostku v podstatě každý, kdo šel zrovna kolem.

V osmnáctém století moji předkové Kostku přestavěli na barokní zámek. Z hradu se zachovaly jenom katakomby a hrobka.

O Kostku jsme pětkrát přišli a pětkrát jsme ji dostali zpátky. Poprvé nám ji zabavil řád německých rytířů. Podruhé husité. Potřetí Ferdinand II. Habsburský, který ji daroval řádu německých rytířů. Počtvrté nám Kostku zabavil Adolf Hitler, který ji daroval Himmlerovi, který ji daroval SS. Popáté nám Kostku pochopitelně zabavili komunisté v roce 1948.

Loni jsme Kostku dostali popáté zpět.

Takto začíná text, který budu odříkávat návštěvníkům při prohlídce Kostky.

Má čtyřicet dva stran, které mimo jiné obsahují celkem šestnáct nářeků na moje křestní jméno coby předplatné mezi zámecká strašidla. Pověřčivá nejsem, ale věty typu *dobře si mě prohlédněte, protože příští rok už tady asi nebudu* nebo *doufám, že mě Marie vezmou do party* se mi úplně snadno neříkají. Milada sice tvrdí, že jde svým způsobem o divadelní roli a herečka hrající Desdemonu se také většinou nemusí obávat, že ji po představení odveze pohřební vůz, ale i tak si nejsem jistá, jestli je vhodné vtípkovat před cizími lidmi o vlastní smrti.

Jistě, pokusy s třaskavinami neprovádím a vzhledem k současnému stavu medicíny nepředpokládám ani pochování zaživa, nicméně, jak poznamenal pan Spock, infarkt a rakovina si nevybírají. Infarktu se ve svém věku neobávám a rakovina, pokud vím, se v rodové anamnéze nevyskytuje. A pomínu-li všelijaké kuriozity jako roztrhání vlky, upálení kvůli čarodějnictví nebo vraždy a sebevraždy z nešťastné lásky, umírala většina ženských příslušnic našeho rodu na sešlost věkem. I tak matka navrhuje, abych podstoupila komplexní vyšetření. Otec souhlasil, ale jen do chvíle, než pan Spock poznamenal, že takové

vyšetření je drahý špás a zdravotní pojišťovna ho nehradí. Otec pak rozhodl, že jsem zdravá.

Spíš než rakoviny se ovšem obávám zítřejší předváděčky pro novináře.

Při odpoledních zkouškách totiž Milada rozhodla, že hlavní roli v představení *Totálního zámku* budu hrát právě já. Jednak prý jsem poměrně fotogenická (což mě pochopitelně potěšilo), jednak jsem díky křestnímu jménu v podstatě prokletá, z čehož budou média vyložene šilet (což mě zas tak nepotěšilo).

Podle mého názoru mě ovšem Milada vybrala především proto, že umím svůj text. Matka coby průvodkyně nepřipadá v úvahu. Přestože jí Milada napsala text prakticky jenom v holých větách, není schopná ho prozatím ani srozumitelně přečíst, natož podat zpaměti. Je vůbec zarážející, jak se její čeština ani po třech měsících nezlepšila. Slovo *strašidlo* dokáže většinou vyslovit až na třetí pokus.

Otcova čeština je pochopitelně perfektní, ale nedokáže se držet předepsaného textu. Jeho prohlídka se po několika větách změnila v improvizaci na téma *Největší chudák v dějinách rodu*. Celých padesát minut v podstatě lamentuje nad tím, jak z něj všichni tahají peníze a co všechno naši předkové prožustrovali.

Těžko odhadnout reakci návštěvníků na jeho prohlášení, že nejlépe bylo v době, kdy poddaní platili daně i z komínů, oken a latrín a mýtné se na našem panství vybíralo skoro na každém kilometru. Průvodcovské texty ušité na tělo samozřejmě vyfasovali i Josef, paní Tichá, Deniska a pan Spock. Zvláště u posledně jmenovaného si nejsem jistá, jestli vůbec pochopil, co se po něm chce.

Díky pravidelnému přísunu prozacu se tváří nepřítomně a dost často se zasměje, aniž by k tomu měl viditelný důvod. Bohužel se stále odmítá vzdát síťky na vlasy. Obávám se, že v tomto stavu je jako průvodce nepoužitelný.

V zítřejší show pro novináře naštěstí nebude mluvit.

Josef mluvit bude — snad.

Jako pamětník a očítý svědek by měl před novináři krátce zavzpomínat na svatbu Helenky Vondráčkové. Když mu to Milada oznámila, poklesl mu pravý koutek tak prudce, jako by ho ranila mozková mrtvice. Vzápětí se mu ve tváři objevil výraz bolesti tak neskonale, že jsem pocítila téměř nezvladatelné nutkání ho pohladit. Na otce ovšem jeho psí oči neúčinkovaly. „Námítky?“ zeptal se trpícího Josefa, a aniž čekal na odpověď, naznačil, co by v případě kladné odpovědi následovalo. Několikeré zakomíhání dlaněmi doprovázené citoslovcem bzzzzz určovalo místo budoucího Josefova sídla. Josefovi se do včelína zjevně nechce. Zastřeným hlasem a pohledem upřeným na zvětšenou fotku rozesmátého novomanželského páru popisoval v obřadní místnosti průběh Helenčiny veselky a já jsem se nemohla zbavit dojmu, že poslouchám člověka, který přežil masakr. Ostatně scénář zítřejšího dne vypadá takto:

- Přivítání novinářů na čestném nádvoří — hrabě + paní Tichá + ořechovka + teplá husí játra jako jednohubky — *hrabě musí být okouzlující a nenucený; paní Tichá nabízí ořechovku a husí játra — nemluví a nepije!!! Hrabě je pozitivní — hlavně se vyvarovat nadávek na drahotu a označení Kostky za danajský dar.*
- Prohlídka zámeckých interiérů — komtesa Marie + hrabě + hraběnka + služebnictvo + zvířata (psům nasadit ostnaté obojky, ale zamaskovat je šátky!!! — někdo by mohl poukázat na týrání zvířat) — *komtesa prochází jednotlivé místnosti, kde občas narazí na nějakého obyvatele zámku, který vykonává pro něj charakteristickou činnost.*
- Zahradník — *aranžuje květiny v budoáru hraběnky — má na hlavě slaměný klobouk, aby nebyla vidět síťka — mohla by vyvolat nežádoucí dotazy; před vystoupením nepodávat prozac, aby nepůsobil jak princ Bajaja (nějaká česká pohádková postava předstírající duševní zaostalost, která na všechno říká jen ba, ja, ja); pro jistotu ho do konverzace raději nezatahovat.*

- Guvernantka — *po příchodu skupiny do jejího pokoje odříká předepsaný text; netvrdit, že komtesu vyučuje — prezentovat ji jako společníci, která hraběcí rodinu seznamuje s českými reáliemi. Nepoužívat slova „super, úlet, psycho, týpek a hustý“. Odstranit modrý lak z nehtů. (Ještěže tak — Denisčiny ruce vypadají, jako by si je skřípla do dveří.)*
- Kastelán — *podrobně popíše svatbu Helenky Vondráčkové — bez zoufalého výrazu!!! Krátce zmíní události, jež se na Kostce odehrávaly za komunistů — opilý děda Mráz, celostátní setkání pionýrů, večírek bulharského velvyslance s lokálním požárem v sále předků, způsobeným živelným opékáním berana. Ochotně odpovídá na otázky!*
- Hraběnka — *novináře přijme ve svém pokoji — mluví anglicky, ale několikrát zdůrazní, že se pilně učí češtinu; popisuje zážitky s paranormálními jevy — komtesa tlumočí pouze to, co uzná za vhodné (Pánbůh zaplat'!); mumifikovaného Pygmeje omést od pavučin a vyleštit mu oči; z ložnice hraběte odstranit oslintané pantofle, posmrkané papírové kapesníky a trezor s hákovým křížem;*
- Hrabě — *hrobka — mluví se o rodové historii — o předcích nemluvit jako o „bandě nezodpovědných marnotratníků“ a Odonu v žádném případě neoznačovat za „vybíravou krávu“; upozornit na rakve obou Marií a varovat před dotykem; v katakombách se na pár minut „ztratit“; bloudění doprovodit nahrávkou rachotícího brnění; odchod do kuchyně.*
- Oběd v zámecké kuchyni — *všichni včetně zvířat — myslí se psi a kočka; drůbež, kozy, ovce a koně pochopitelně ne! Během oběda (husa) Milada představí projekt Kostka pro 3. tisíciletí (nepoužívat termín Totální zámek); u kávy a štrúdlu tisková konference a rozdávání propagačních materiálů — nové pohlednice přijdou zítra ráno.*
- Siesta v Himmlerově apartmá — *novináři + ořechovka.*

- Krmení zvířat na hospodářském nádvoří — paní Tichá + zbytky od oběda + seno + piškoty — *nabídnout podojení kozy nebo vykydání hnoje, eventuálně zaříznutí husy a její následné oškubání.*
- Projížďka na koni — komtesa Marie, popř. hraběnka — *o hraběti tvrdit, že si při nedávném celodenním honu na lišku uhnal obouruční zánět karpálního nervu a nějakou dobu nesmí držet otěže.*
- Rozloučení a předání výslužky — *husa, štrúdl, ořechovka.*

4. 3.

Po dnešku nám poklesly zásoby prozacu. V průběhu ranní zkoušky se totiž Miladě podařilo vyvolat psychózu blížícího se konce světa. Neustále nám hystericky připomínala, že pokud novináře nezaujmete, „můžeme *Totální zámek* zabalit a jít si lehnout do hrobky“. Jaký div, že v devět dopoledne už jsme měli v sobě každý minimálně dva prozacy. Přes protesty pana Spocka dostali prášky i psi, jelikož ani natěsno utažené ostatné obojky jejich pohybovou aktivitu nijak výrazně netlumily. Při nácviu *důstojného příchodu hraběte na čestné nádvoří* otce doslova vyvlekli ze dveří a hroty nehroty, smýkali s ním tak, že zvířený písek okamžitě vytvořil zdání miniaturního tornáda. Pak se naštěstí všichni tři zamotali do vodící šňůry a všichni tři také na Miladin pokyn dostali prozac.

Pan Spock si vyžádal rovnou dva a dostal je, ačkoliv scénář to v jeho případě výslovně zakazoval. Květinové aranžmá totiž tvořil před zrcadlem, které mu bolestně připomínalo exodus jeho vlasů, a bez prášků se mu neovladatelně klepaly ruce.

Prozac dostala také Deniska. Preventivně. Na rozdíl od nás sice nebyla nervózní, ale stejně jako psi hýřila aktivitou, kterou Milada označila za nežádoucí. Hodně mluvila a nedržela se tématu — což mimochodem dělá neustále. K polknutí prozacu byla odsouzena poté, co prohlásila, že ve všech minulých životech byla aristokratka — mimo jiné císařovna Sissi — a její současný nearistokratický status je trestem za uškrcení vlastní komorné. Po tomto monologu ji zkoprnělá Milada chtěla nejdřív zavřít do zahradního domku, ale pak se spokojila s prozacam, jelikož v tiskové zprávě avizovala přítomnost guvernanky.

Na vlastní žádost obdržel prozac i Josef. Sice stále trvá na tom, že deprese jsou levičácká móda, ale v noci prý zažil noční můru horší než Dostojevskij. Zdálo se mu, že se žení s Helenkou Vondráčkovou, která má na sobě mrkváče.

Matka si prozac vzala prostě proto, že ho užívá celkem pravidelně.

Prozac jsem si vzala i já. Došlo k tomu krátce poté, co jsem uviděla nové pohlednice, jež v osm ráno přivezla dodávková služba. O svém vzhledu jsem nikdy moc nepřemýšlela, ale jaksi podvědomě jsem ho pokládala za vyhovující.

Nové pohlednice ovšem zásadně zacloumaly mým sebevědomím. Vedle anorektické Denisky vypadám napuchlá, jako bych trpěla poruchou štítné žlázy.

Paní Tichá prozac odmítla a navzdory Miladinu zákazu si několikrát pořádně přihnula ořechovky.

O vybičované atmosféře svědčí nejlépe fakt, že Milada (tři prozacy) chtěla dát antidepressiva i koním, což jsem jí našťestí rozmluvila. Záhy se totiž ukázalo, že prozac působí na zvířata jako anestetikum.

Během uvítacího ceremoniálu na čestném nádvoří Olin s Laďou usnuli a uvítací otcovu řeč podbarvovali hlasitým chrápáním. Otec nejen že do nich nezačal kopat a nadávat do hajzlů, ale nejspíš díky prozacu mu to přišlo dokonce zábavné. Novináři se také smáli, zvláště potom co snědli mísu husích jater a vypili dvě flašky ořechovky. Na nádvoří vůbec zavládla družná a uvolněná atmosféra. Nebýt Miladina popohánění, na prohlídku by zřejmě vůbec nedošlo a karavana by s otcem a paní Tichou popíjela ořechovku celý den. Neformální uvítání se i tak protáhlo skoro na hodinu. Miladin scénář se v podstatě zhroutil hned na začátku — rozjaření novináři si na prohlídku vyžádali i doprovod paní Tiché s obcerstvením. Bohužel se přidal i značně uvolněný otec, na kterého jsme měli narazit až v hrobce. Neustále mi skákal do řeči a občas nevhodně vtípkoval. Panu Spockovi strhl z hlavy klobouk, novináře vybidl, aby si vyfotili ochrannou síťku a pak je nechal hádat, proč ji pan Spock nosí. Spock ovšem v důsledku prozaců polknutých na lačný žaludek nerušeně pokračoval ve vytváření psychedelického květinového aranžmá a otcův nevkusný žert snad ani nezaznamenal. Ještě štěstí, že otec musel odejít na záchod, kde ho Milada zamkla.

Prozacová snídaně zamávala i s Josefem. Především si nemohl vzpomenout, kdo se na Kostce vlastně vdával. Když jsem ho upozornila, že to byla Helenka Vondráčková a nikoliv Cher, zatvářil se velmi udiveně. Popis svatebního obřadu a následné hostiny byl poněkud nepřehledný, protože Josef do něj zamíchal i opilé Bulhary a opékání berana. Deana Reeda označil za agenta CIA. Když nad tím tak přemýšlím, začínám se klonit k Miladinu názoru, že Josef to udělal záměrně a na prozac se jenom vymlouvá.

Deniska se na nic vymlouvat nemusí — ona prostě taková je. Prozac na ni zjevně neúčinkoval. Zajímalo by mě, kolik a jakých pilulek by musela spolykat, aby kadence jejího mluvení nepřipomínala střelbu z kulometu. V průběhu svého pětiminutového výstupu chrčila informace takové ráže, že jsem jen s vypětím všech sil odolávala pokušení zalézt pod postel. Kromě starého známého převtělování došlo i na jakési energetické zóny, kterých je na Kostce celkem šest (jak na to přišla, netuším), letmo se zmínila o svých drogových závislostech a role guvernanky dostála prohlášením, že mě mimo jiné připravuje k přijímacím zkouškám na univerzitu. Nemít v sobě dva prozacy, asi bych vyskočila z okna.

V té chvíli jsem v duchu blahořečila paní Tiché, jež novinářům neúnavně dolévala ořechovku, takže se nikdo nad bizarními Denisčinými vývody nepozastavoval. Na chodbě se mě jenom kdosi zeptal, na jakou vysokou školu mě Deniska připravuje.

Do druhého patra na prohlídku našeho apartmá se už novinářům nechtělo a do rodinné hrobky se mnou vyslali nejmladší kolegyni s tím, že si její poznámky opíší po obědě. Pokud jsem si všimla, neopsal si nikdo nic, jakkoliv jsem se novinářskému děvčeti snažila vsugerovat, že do roka asi umřu a budu strašit. Když jsem ji upozornila, že kontakt s rakvemi Marií přivolává smrt, zeptala se, jestli bychom už nemohli jít taky na oběd. Obávám se, že reportáže se omezí jen na vychvalování ořechovky a kuchařského umění paní Tiché. U oběda sice Milada

neustále vybízela novináře k dotazům, ale dočkala se jen otázky, jak naše kuchařka docílí tak úžasně propečené kůzičky. Nezbyvá než doufat, že si poté, co jim vytráví husa, alespoň přečtou propagační materiály, s nimiž se Milada mořila několik dní. Po dvouhodinové siestě u Himmlera přinutila Milada novináře vyfotit ovce, kozy a matku, která velmi těžce nesla, že z prohlídky vypadlo naše apartmá s naleštěným Pygmejem.

Přejezení novináři pochopitelně odmítli také projížďku na koni a s výslužkou se rozjeli do svých redakcí. Zámecké hodiny právě odbíjí jedenáct a otec vybíhá na půdu, aby je vypnul.

Olin s Lad'ou stále spí na nádvoří.

5. 3.

Milý Maxi,

připouštím, že advokát hrající si během rozhovoru s klientem s ohočenou srnkou působí asi trochu neprofesionálně, ale rozhodně bych z toho nevyvozovala, že Benda je blázen. Podle mého názoru u něj pomalu odeznívá posttraumatický šok z několikátýdenního soužití se svojí dcerou, toho času její guvernankou. Uvědom si, že do vaší hájenky přijel necelé dvě hodiny po tom, co se Denisky zbavil — přesněji řečeno, než ji hodil na krk nám.

A na Kostce toho taky moc nenamluvil a jenom krmil kozy. Ano, vypadal jak po lobotomii, ale nepochybně se jednalo jen o přechodný stav. Ostatně v rádiu jsem dnes zaslechla, že pro Helenku Vondráčkovou vysoudil tři miliony za uveřejnění jejího data narození, takže přinejmenším schopnost mluvit se mu už vrátila.

Malomyslnost tedy není v žádném případě na místě — ve schwarzenberské pastoušce určitě nestrávíte zbytek života, jak se domníváš, a brzo se vrátíte na Hvězdu — nebo alespoň do toho, co z ní zbude — což je samozřejmě pokus o vtip.

Z útržkovitých zpráv, které má Milada od svého otce žijícího ve včelíně de facto v ilegality, se zdá, že se Hvězda pomalu vylidňuje. Sice není jasné, jestli se část vašich příbuzných odstěhovala, nebo je zakopaná v parku, ale s tím bych si hlavu nelámala. Ať je to jak chce — Benda je z Hvězdy dostane pryč — živé či mrtvé. Tím jsem si naprosto jistá. Benda totiž udělá cokoli — za předpokladu, že Denisku udržíme v zámecké karanténě do doby, než se její matka vrátí z cesty kolem světa. Nemysli, že se chvástám — sám mi několikrát potvrdil, že je nadosmrtní mým dlužníkem, což od člověka, jemuž máme splácet pár milionů, zní dost zvláštně.

Jestliže nechcete čekat na soud, navrhuji přemístit na Hvězdu Denisku I. Šílenou. Klidně se vsadím, že do měsíce by vypudila všechno živé.

Jenom by ses s ní pak musel zřejmě oženit — kartárka jí totiž předpověděla, že si vezme šlechtice, a ona to bere jako hotovou věc.

Pozor — už se na Tebe vypyťovala!

A Josef vyslovil hypotézu, že tatka vyžene chamtivé příbuzné a dceruška za odměnu dostane roztomilé hrabátko s hezkým erbem. Zdá se Ti to přitažené za vlasy? Mně ne. Benda sám prohlásil, že případného ženicha své dcery vyhlídí jako vykupitele a beze všeho ji provdá třeba za krakena, ačkoliv už teď je mu dotyčného líto.

Nicméně je docela možné, že její touhu po šlechtickém titulu odskáče kníže Schwarzenberg. Padesátiletý věkový rozdíl by jí rozhodně nepřekážel a dokonce už žádala otce, aby k nám knížepána pozval na návštěvu. Pokud se s knížetem znáte, varujte ho, aby se Kostce vyhýbal, i když dostane pozvání.

Ale možná Denisec křivdím a snad ze mě dokonce mluví i závist — na našich nových pohlednicích totiž vedle ní vypadám jak její teta. V noci se mi zdálo, že mně narostl knír. Ostatně posud' sám dle přiložených vzorků, které masochisticky přikládám. Raději ani nemyslet, že od zítřka budou moje portréty roznášet poštovní doručovatelky po celých Čechách a lidé se budou dohadovat, jestli nejsem příbuzná Monicy Lewinské, na což se mě včera ptal jeden novinář.

Co se týče Tvé návštěvy na Kostce — o víkendech určitě nejezdi, protože Milada očekává „návštěvnickou ofenzivu“. Jistě, kromě nás bude v březnu otevřeno pouze na Orlíku, takže se nějakí nedočkavci nejspíš dostaví, ale rozhodně si nemyslím, že „vezmou Kostku ztečí“. Ty by ses jel podívat na zámek, o němž by sis přečetl, že „hraběcí rodina i personál byli sjetí jak závodní pneumatiky“ (Blesk)? Recenze na naše včerejší představení jsou vůbec dost nevládné. Na to, že novináři zkonsumovali nezanedbatelnou část husího hejna a vybilili trezor se zásobami ořechovky, mohli být shovívavější.

Nedokážu si přestavit, co by napsali, kdybychom jim servírovali vodu se sirupem, jak navrhoval Josef.

Nepopírám, že v důsledku masivního nasazení antidepresiv byli někteří z nás poněkud zpomaleni a chvílemi snad i nepřítomni duchem, ale nemohu souhlasit s hodnocením, že „prohlídka působila jako vyčpělý sitcom s namazanými herci“. Ano, pan Spock měl skelný zrak a ochablé mimické svaly, ale nechce se mi věřit, že „byl k nerozeznání od vycpané pandy v loveckém salonu“.

Na druhou stranu se zcela ztotožňuji s větou: „Guvernantka s vizáží Cyndi Lauper blábolila jak čerstvá absolventka kurzu holotropního dýchání“.

Po přečtení recenzí si Milada vzala dva prozacy a zmizela v katakombách, kde bloumala při nahrávce strašidelných zvuků. Po dvou hodinách se vynořila s bojovou náladou. Prohlásila, že novináři jsou nevděční všiváci a že ještě budou prstíčkem hrabat a špendlíčkem kopat, aby s námi mohli udělat rozhovor.

I přes nepříznivé recenze je přesvědčená, že návštěvníci se na Kostku jen pohnou.

Josef si také myslí, že nějací návštěvníci přijdou, protože lidé mají nutkavou potřebu pořád někam chodit, a jelikož na koupání je zima, houby ještě nerostou a ostatní památky mají zavřeno, tak budou zabíjet čas na Kostce. Zároveň se obává, že zdrcující kritiky nejen že nikoho neodradí, ale zbytečně vydráždí k návštěvě i ty, kteří by jinak seděli doma na zadku. České muzikály mají prý kritiky ještě daleko děsivější, a přesto jsou vyprodané půl roku dopředu.

Je to pravda? Já žádný český muzikál neznám.

Pevně doufám, že Josef se ve svém škarohlidství nemýlí a návštěvníků přijde aspoň tolik, abychom zaplatili elektřinu. Už přišla druhá upomínka.

Na Tvou brzkou návštěvu se těší

Monica Lewinská

6. 3. — Den D

Už v půl páté ráno popocházel Josef po nádvoří a vyhlížel návštěvníky. Jeho klíče klinkaly jako zaseknutý umíráček. O chvílku později se k němu přidali i psi, které otec vykopal z pokoje poté, co ho i s prostěradlem stáhli ve spánku z postele a dožadovali se házení papučí. Následkem předvčerejšího užití prozacu totiž prospali dvacet hodin v kuse a zjevně se jim převrátil biorytmus.

Josef nejen že psy neodehnal, ale dokonce je i hladil a říkal jim kluci. Kluci se od něj dozvěděli, že za pár hodin zaplaví Kostku barbaři, jejichž dětičky je budou tahat za ocasy a uši a osahávat oční bulvy.

Předpokládám, že stejnou řeč pronesl i ke kozám a ovcím.

U snídani se ještě naposledy pokusil přemluvit otce, aby na Kostku žádné návštěvníky nepouštěl. Poměrně odvážně se označil za strážce našeho rodu a tradičních hodnot a téměř plačtivě pronesl další variaci na své oblíbené téma „turismus jako mutace morové epidemie“. V panice z nadcházející návštěvnické sezony si bohužel nevšiml, že otec je následkem pádu z postele značně podrážděný. Stěžoval si na bolesti hlavy a rozmazané vidění, což pan Spock diagnostikoval jako možný subdurální hematom. Ať to znamená cokoliv, zní to dost znepokojivě. Kromě toho se do naší sbírky upomínek od včerejška zařadila i výzva k neprodlenému uhrazení účtu za dodávku vody. Není divu, že otec ukončil Josefův plamenný projev proti novodobým nájezdníkům jednoznačným příkazem držet hubu a mazat odemknout bránu. Hrůza z návštěvníků Josefovi zatemnila mozek. Po deseti minutách se vrátil s neuvěřitelně dětinskou výmlouvou, že brána nejde odemknout. Brána skutečně odemknout nešla, Josef ovšem zamlčel, že v mechanismu zámku zacvakl jakousi západku, o níž jsme neměli ani tušení. Sezónu zachránila paní Tichá, která zámek odblokovala pomocí šroubováku a kladiva. Během této operace nám řekla, že stejný trik používal proti návštěvníkům i Josefův otec, o němž mluvila jako

o „starém bláznovi“. Starému bláznovi prý brána nešla odemknout každou chvíli a nejneodbytnějším dotěrům přistavoval žebřík, aby bránu přelezli, což praktikoval do doby, než jakési zasloužilý člene Svazu československo-sovětského přátelství vyhřezla při výstupu břišní kýla a z vrcholu brány ji museli evakuovat hasiči. Potom už žebřík nenabízela a návštěvníky běsnící u zamčené brány prostě ignoroval. Dnes ráno běsnící návštěvníky zastupoval otec, který u zamčené brány řval, že Josefa vlastnoručně zazdí do katakomb. Skoro bych se přikláněla k názoru paní Tiché, že Josef by proti tomu nic nenamítal. V katakombách podle všeho strávil celé dětství, učil se tam jezdit na kole, a kdyby nám Kostku nevrátili, nepochybně by se tam dál ukrýval před návštěvníky.

Ve čtvrt na devět otec zprovoznil zámecké hodiny. Všichni jsme se shodli, že po nucené přestávce odbíjejí snad ještě hlasitěji.

Před devátou se objevila první skupina nájedníků. Jednalo se o rodiče s malou dcerou, která se už při vstupu do nádvoří ptala, kdy uvidí „tu starou čarodějnici“ — čímž myslela matku. Vůbec se zdá, že fotografie v Blesku, na níž umouněná matka vylézá z krbu a na hlavě má mumifikovaného netopýra, zabrala především na dětské publikum. Z celkového počtu dvou set padesáti osmi dětí, které dnes navštívily Kostku, se jich sto devadesát sedm dožadovalo baby Jagy. Některé si dokonce vystřiženou fotku vzaly s sebou v naději, že dostanou autogram. Naštěstí se nám většinu z nich podařilo uchlácholit narychlo spíchnutou výmlouvou, že čarodějnice letěla na výlet. I tak jeden malý chlapec trval na tom, že na ni počká. Matce jsme ovšem o její popularitě neřekli, ačkoliv se jí zdálo divné, proč všichni špunti lezou v sále do krbu a křičí do komína. Milada sama cítí, že čarodějnice nemůže být na výletě věčně, takže teď modeluje ze starých šatů, sena a posmrtné masky komtesy Karolíny figurínu, kterou má zítra pan Spock zavěsit do komína. Mnohem víc než baba Jaga nám ovšem chybí průvodci.

Podle Miladina rozpisu jsem si měla odkroutit pět prohlídek. Odtahala jsem jich jedenáct nebo dvanáct. Otec, který ještě ráno sebevědomě prohlašoval, že čtyři prohlídky zvládne bez mrknutí oka, se zasekl už při druhé. Přestože jsem před ním měla poměrně zásadní náskok, dohonil moji skupinu během několika minut a svoje návštěvníky mi předal s tím, že ho strašně bolí hlava a vidí čím dál rozmazaněji.

Rozmazané vidění mu kupodivu nebránilo v neustálém odbíhání do pokladny a přepočítávání peněz. Milada odhaduje, že tam byl asi stokrát. Matka jako průvodkyně česky mluvících návštěvníků také selhala. V době největšího náporu, kdy se několik desítek rodin dožadovalo okamžitého vstupu, jelikož ovce a kozy přežrané piškotů už ani nevydávaly žádné zvuky, natož aby se hýbaly, psi spali a paní Tichá šhubající husu se také rychle ohleděla, vyslala Milada matku. Sotva matka zahájila výklad, proběhla jejím stádečkem vlna neklidu. Rodiče i jejich děti se po sobě začali vyplašeně dívat a přešlapovat. Po několika minutách se šeptem rozjela tipovací soutěž, jakým jazykem hraběnka mluví. Když jsem její skupinu přebírala, převládal názor, že se jedná o chorvatštinu.

Matka se pak odebrala do reprezentačního sálu, kde popíjela kávu, listovala ve spiritistické revui a stále dumala, proč se všechny děti hrnou do krbu.

Jakkoliv stále trvám na tom, že Deniska je šílená a z fleku by mohla nastoupit ke scientologům nebo reverendu Moonovi, dnes jsem k ní pocítila záchvěv jistých sympatií, což je nepochybně dáno i tím, že jsem byla ušetřena její společnosti. Občas jsme se v čele svých skupin jen letmo míjeli na nádvoří a vzhledem k zaslechnutým útržkům z jejího projevu jsem se snažila tvářit, že k sobě nepatříme. Návštěvníci měli sice po jejích prohlídkách nezvykle rozšířené zorničky, ale na rozdíl od rodičů se neulívala a brala jednu skupinu za druhou. Odpoledne jsem také s uspokojením zaznamenala, že při páté prohlídce mluví výrazně

pomaleji a nedělá ty pekelné grimasy. Při sedmé prohlídce chraptěla. Teď spí. Nemýlím-li se, je to vůbec poprvé, kdy usnula dřív než já.

U večere dokonce ani nemluvila a jen se apaticky přehrabovala ve své pravidelné dávce spařených otrub.

Označit Josefa jako průvodce by bylo nepřesné. Dalo by se říct, že se prohlídek prostě účastnil. Zatímco já s Deniskou jsme návštěvníky srdečně vítaly dle Miladina manuálu, Josef svoje svěřence vyzýval ke vstupu nevraživým: „Tak dem.“ Pokud už jim něco říkal, byl k nim otočený zády a díval se z okna. V půl jedné jsem narazila v sále předků na skupinu návštěvníků, kteří působili dojmem trosečníků. Vyčerpaně seděli na podlaze a čekali, až je někdo zachrání, jelikož se jim záhadně vypařil průvodce a oni už dobrých dvacet minut hledají východ.

Josef se posléze vylouval, že ho během poledního odbíjení hodin nesnesitelně rozbolela hlava a musel si jít pro prášek. Nejsem moc pyšná, že jsem na něj křičela, aby si svůj bolehlav odešel léčit do včelína. Josef na mě chvíli nechápavě zíral a pak se zeptal, jestli ho nechám natáhnout na skřípec, nebo se spokojím s bičováním. Spokojila jsem se tím, že jsem pravidelně odbíhala kontrolovat jeho fyzickou přítomnost při prohlídkách.

Opravdu netoužím vědět, co o mně říkal návštěvníkům.

Jelikož žalování je zajisté výsostně nearistokratické, nikomu jsem nehlásila ani jeho dezerci, ani značně svérázný přístup k návštěvníkům. Miladě se ovšem muselo něco donést, protože po večeri zlověstně prohlásila, že si na Josefa posvítí.

Pominu-li nepřítomnost čarodějnice, Josefovo neprofesionální chování vůči návštěvníkům a otcovu trapnou výmluvu na subdurální hematom znemožňující provázení, jsem průběhem dne D mile překvapená.

Na rozdíl od vánočních prohlídek se nikdo neopil, nic nehořelo, nikdo nebyl zraněn a podle všeho se vydělaly i peníze.

7. 3.

Otcův subdurální hematom se do rána vstřebal. Zázračné uzdravení zřejmě způsobila igelitka s včerejší tržbou, kterou si dal večer pod polštář a do rána na ní spal. Během ranního sprchování si přezpíval většinu šlágrů pana Spocka a nakonec přidal ještě Helenčino *svět je nádherný, růžový, béžový*.

Ještě před snídaní vlastnoručně dosmýkal z depozitáře esesácký trezor uklizený kvůli novinářům a hákový kříž na dveřích přelepil výstražnou tabulkou s lebkou, zkříženými hnáty a nápisem *POZOR JED!*, kterou objevil na půdě.

Bankovky z igelitové tašky zamkl do trezoru a všechny tři klíče si zavěsil na krk, ačkoliv je na každém nápis *Heil Hitler* a jejich hmotnost vzbuzuje obavy ze zlomení vazů. Zároveň dospěl k rozhodnutí, že nahradí Miladu v pokladně, což zdůvodnil tím, že bude v přímém kontaktu s návštěvníky. Obávám se, že otci nejde ani tak o přímý kontakt s návštěvníky jako s jejich peněženkami.

Tímto tahem si otec také vyřešil problém naprostého utajení tržeb, který ho trápil celý včerejšek. Když se ho odpoledne Milada ptala, kolik se vydělalo, uvedl poměrně vágní údaj *nic moc*. Přitom návštěvníků bylo podle mého odhadu víc než včera. Milada je v roli průvodkyně neocenitelná. Nejen že svědomitě provází návštěvníky, ale současně zvládá kontrolovat Josefa a usměrňovat Denisku. Občas jsem měla pocit, jako by se vyskytovala zároveň na několika místech. Díky jejímu nasazení jsem dnes absolvovala vcelku přijatelných sedm prohlídek. Bohužel si nejsem jistá, jestli se takové tempo dá vydržet celou sezonu. Josef nevydrží určitě. Navzdory Miladinu napomínání jsou jeho prohlídky stále kratší a odbývají se v téměř naprostém tichu rušeném jen šoupáním papučí.

Svoji poslední prohlídku dnes zvládl za dvacet minut, přičemž většinu času strávila jeho skupina v sále předků pokřikováním na figurínu

čarodějnice zavěšené v komíně. Katakomby a rodinnou hrobku zatajil úplně. Na jednu z Josefových prohlídek odběhla z kuchyně i paní Tichá, jelikož provázecího Josefa zažila naposledy před patnácti lety, když na Kostku přijel bulharský velvyslanec. Vrátila se s tím, že se nic nezměnilo, byla ovšem mimořádně rozčilená. Na dotaz jedné malé holčičky, kde je ta stará čarodějnice, prý Josef ukázal na fotku rozesmáté Helenky Vondráčkové, čímž u paní Tiché málem vyvolal infarkt.

U večere na Josefa křičela, že Helenka není žádná čarodějnice. Josef se smutně usmál a řekl, že ji asi neviděla nenalícenou, čímž přiměl paní Tichou k vydatnému loku ořechovky přímo z lahve. Milada si také myslí, že bychom se o Helenku neměli otírat, aby nás nezažalovala. Kromě zneuctění Helenky vytyká Milada (právem!) Josefovi mnohem závažnější prohřešky:

- zkracování prohlídek
- vynechávání místností
- výklad omezující se v podstatě na organizační pokyny
- hrubost — poté co si nějaký hošík pohladil vycpaného krokodýla, dočkal se od Josefa výstrahy: *Ještě jednou na něco mákni a urazím ti pracky.*
- trvale otrávený až nenávistný výraz v obličejí
- na dotazy reaguje *Nevím, zeptejte se v pokladně.*

Josef zasáhl Miladu na citlivém místě, když prohlásil, že v porovnání s jejím otcem je komunikativní a vstřícný lidumil. Vzápětí dodal, že v Čechách neexistuje zámek ani hrad, kde by kastelán otročil muflonům. Přitom filozofické fakulty jsou plné romantických pitomců, kteří si za bydlení na zámku radostně ušoupají nohy. Nevím, jestli na jednoho obyvatele připadají v Čechách tři studentky kunsthistorie a pět budoucích politologů, jak tvrdí Josef, a jestli je zájem o provázení několikanásobně větší než o brigádu u McDonalds, ale bez průvodců se

podle mého názoru neobejdeme. Ostatně i Milada opatrně naznačila, že heslo *Všichni dělají všechno* bude nutné mírně upravit.

Ani ne tak kvůli tomu, aby si Helenčin nactiutrhač mohl dál válet šunky, jak vcelku správně odhalila Josefovo volání po brigádnících rozezlená paní Tichá. Uplynulé dva dny totiž ukázaly, že dostat scénáři *Totálního zámku* není možné bez toho, aniž bychom se naklonovali. Při nejlepší vůli je fyzicky nemožné provázet skupinu návštěvníků a současně se procházet po nádvoří s guvernatkou a nějakým zvířetem. Nemluvě o vytváření živých obrazů a malebných skupinek na prohlídkové trase. Ke změně Miladina názoru nepochybně přispělo i několik zápisů v knize návštěv, kde se dokonce objevuje slovo podvod. Jakýsi Karel Vrána s rodinou si stěžuje, že *místo hraběcí rodiny a služebnictva viděli jen přibližně se usmívajícího chláпка se sítčkou na vlasy a divnou ženskou mluvící chorvatštinou*.

Otec ovšem o náboru nových sil nechce ani slyšet, jelikož nemíní živit bandu darmojedů blábolících nesmysly. Průvodkyně na Orlíku prý nebyla schopná ani správně vyslovit jméno svého chleboďárce a místo Schwarzenberg vytrvale říkala Schwanzenberg, což u německy mluvících návštěvníků vyvolávalo značné rozpaky.

Vzdělanostní úroveň českých vysokoškoláků neznám, ale zdráhám se uvěřit, že by mohla být nižší než Denisčina. Dnes jsem zaslechla, že v bitvě u Waterloo zvítězil Winston Churchill. A raději ani nechci vědět, co Deniska říká návštěvníkům o mně. Skupina dětí z jedné její skupiny na mě po skončení prohlídky křičela: *Strašidlo!*

Později

V německo-českém slovníku jsem si našla význam slov Schwarz a Schwanz.

Pokud se nám podaří přesvědčit otce a přijmeme nějaké průvodce, bude nutné kontrolovat, co návštěvníkům říkají.

8. 3.

V pondělí mají všechny české památky zavřeno. Je to chvályhodná tradice.

Jednak mě po víkendovém řečnickém maratonu a věčném asertivním úsměvu ztuhly mimické svaly, takže se bezděčně šklebím jak Jolly Joker z *Batmana*, jednak jsem při vstupu do kuchyně místo pozdravu řekla *Srdečně vás vítám na zámku Kostka*. Kromě toho je nutné také vygruntovat. Jenom vyplivnutých žvýkaček bylo na trase tolik, jako by jí prošli všichni hráči NHL. Jednu měla na čumáku nalepenou panda. Do uklízející party se dobrovolně přihlásila i Deniska. Chtěla zkusit vysávat, jelikož vysavač ještě nikdy nadržela v ruce a měla dojem, že by to mohlo být „správné psycho“. Paní Tichá ovšem odmítla vysavač pustit z ruky a poslala Denisku uklidit veřejné záchody s tím, že to správné psycho zažije tam. Měla pravdu. I z letmého pohledu skrz okno bylo zřejmé, že na toaletách se kromě vyměšování také zvracelo, smrkalo, plivalo a krvácelo. Jako aristokratka bych se neměla štítit žádné práce, ale dovnitř bych dobrovolně nevešla ani ve skafandru.

Na tomto místě musím uvést, že jsem k Denisce vůbec poprvé pocítila jakýsi závan obdivu. Vyzbrojena pouze gumovými rukavicemi do té hrůzy nakráčela a během dopoledne uvedla do stavu, který by návštěvníka nenutil levitovat. Její hrdinství nesnižuje ani fakt, že podobnou činnost zřejmě vykonávala poměrně často při svých odvykacích kůrách. Při obědě nicméně prohlásila, že „takových sraček neviděla ani na detoxu“. Jako průvodkyně a guvernantka je Deniska nemožná, ovšem po dnešku jsem připravena být k ní mnohem smířlivější — pokud bude uklízet záchody.

9. 3.

Otec se už v půl osmé ráno posadil do pokladny a vyhlížel návštěvníky, jakkoliv se mu Milada snažila trpělivě vysvětlit, že zřejmě žádní nepříjdou. Většina Čechů totiž ve všední den chodí do zaměstnání nebo do školy a na důchodce je zima. Otec podrážděně oponoval, že Orlík měl narváno i při mínus dvaceti a průměrný věk návštěvníka odhadoval tak na osmdesát. Podle Milady se jednalo o bavorské důchodce, kteří jsou jednak otužilejší, jednak to mají z Německa, co by kamenem dohodil. Otec se rozčilil a nadával na naše předky, že Kostku nepostavili u hranic. Milada se ho pokoušela chlácholit tím, že až se v Německu rozkřikne, že se u nás vdávala Helenka Vondráčková, tak nám cestovní kanceláře utrhnou ruce. Josef by na to ovšem nevsázel. Helenka prý byla populární jen v komunistické NDR a východoněmečtí důchodci jsou i po sjednocení v porovnání s Bavoráky úplní žebráci, kteří se jen těžko budou trmácet stovky kilometrů, aby si mohli zavzdychat nad kopií svatebních šatů a zavzpomínat na Ein Kessel Bunes. Podle jeho názoru k nám Němci nepříjedu, ani kdybychom vystavovali vycpaného Deana Reeda.

Otec ovšem v pokladně vytrval až do čtyř hodin, ačkoliv měl podle rozvrhu trénovat jízdu na koni.

10. 3.

Otec obvinil matku, že mu *ukradla* v pokladně pohlednice. Výraz *ukradla* bych asi nepoužila, nicméně si opravdu do svého pokoje přinesla několik balíků našich portrétů, kterými míní zaplavit Spojené státy. Už napsala nejen všem svým spolužačkám, bývalým učitelům, kamarádkám, Toddu Carterovi, gynekologovi, zubaři, psychoanalytikovi a učitelce power jógy, ale i Hillary Clintonové a Cher. Všechny zve k návštěvě svého rodového sídla a podepisuje se *Vivien hraběnka Kostková*, což nejspíš potěší především její spolužačky. Když otec uviděl několik stožků popsaných pohlednic, ztratil řeč. Následně si namátkou začal pročítat adresy a po deseti minutách matku upozornil, že zapomněla na Tima, prodavače hot dogů v naší ulici. Matka bohužel nepostřehla ironii a řekla, že nezapomněla, načež z vedlejšího sloupku vytáhla pohlednici s názvem *Hraběcí rodina u večeře* a podala ji otcí. Ten začal křičet, že tolik pohlednic nerozesílají v předvolební kampani ani republikáni, a nazval matku zlodějkou, která mu právě ukradla pár desítek tisíc, jež by za pohlednice zaplatili návštěvníci.

Matka se uraženě bránila tím, že dělá Kostce propagaci ve Spojených státech.

Otec řekl, že na takovou propagaci sere. Pak ještě matce doporučil, aby Hillary Clintonovou upozornila, že bude nocovat v apartmá, kde jsou kachličky s hákovým křížem a vévodí mu obraz Heinricha Himmlera.

Hillary asi stejně nepřijede. Otec totiž odmítl matce dát peníze na známky a pochybuji, že Hillary přijme pohlednici, za niž bude muset zaplatit poštovné.

11. 3.

Matčina čeština se ani po třech měsících nelepší — lze-li v jejím případě mluvit o češtině. Kdykoliv se pokusí o nějaký projev, musí jej následně přetlumočit do angličtiny. Josef se domnívá, že se matce bezděčně podařilo zrekonstruovat praslovanštinu, jazyk, jímž se Slované dorozumívali naposledy v osmém století.

A stěžují si i návštěvníci, což dokládají zápisy v návštěvní knize. K zamyšlení nutí především tento: *Vy že ste česká šlechta? Běžte do prdele!*

Milada proto považuje za nezbytné, aby matka dostávala pravidelné hodiny češtiny. Za pokus to stojí, ale bojím se, že k žádoucímu posunu nedojde, zvláště když učitelkou má být Deniska. Milada nabídla učitelské místo nejdřív otci, ale ten odmítl s tím, že by dřív rozmluvil matčina oblíbeného Pygmeje než ji.

Skoro bych mu dávala za pravdu. Matku učil ve Státech téměř tři roky a ona není schopna rozlišit podstatné jméno od slovesa — o výslovnosti nemluvě.

Otec kdysi poznamenal, že pokud existuje peklo, má podobu matky skloňující slovo deštník. Josef matku učit také nechce, jelikož je prý bezpečnější, když jí nikdo nerozumí. Kromě toho také silně pochybuje, jestli se dá naučit česky člověk, který není schopen správně vyslovit ani svůj šlechtický titul.

Vzhledem k vysoké kadenci Denisčina mluveného projevu opravdu nelze v matčině konverzaci očekávat žádný zásadní průlom. I já, jakkoliv se v českém jazyce cítím docela bezstarostně, mívám občas problém se v její řeči orientovat, jelikož téměř nevyužívá intonaci. Co teprve matka — ta by nebyla schopná rozumět ani člověku po mozkové mrtvici, i kdyby se pod ním promítaly titulky.

12. 3.

Otec odešel ještě za tmy a nechal vzkaz, že trénuje jízdu na koni. Jeho náhlý zájem o jezdecký výcvik v plenéru se vysvětlil u snídaně. Zaměstnanci totiž chtěli zase výplatu.

Poněkud mě to překvapilo u pana Spocka, který se díky pravidelným dávkám prozacu stále usmívá a nejraději mluví s ovcemi, takže vypadá jak svatý František z Assisi, jemuž jsou materiální věci cizí. Tento dojem bohužel posiluje i tím, že už týden chodí ve stejných šatech. I on ovšem u snídaně vyrukoval s požadavkem na peníze.

U oběda panovala už značně napjatá atmosféra, jelikož kůň ani otec ještě nebyli doma. Rozladěná paní Tichá odmítla uklidit ze stolu a prohlásila, že jestli dnes nedostane výplatu, tak se nám na to vysere, půjde uklízet do domova důchodců a my si tu prý můžeme klidně pochcípát hlady. Milada sice tak agresivní nebyla, ale taky by potřebovala nějaké peníze, zvláště když od Launů neviděla za poslední půlrok ani korunu a vzhledem ke klanové válce na Hvězdě se finanční vypořádání nedá v dohlednu ani očekávat.

Otec a kůň se vrátili za tmy. Paní Tichá, která celé odpoledne hlídkovala u okna, původně považovala příkrčenou temnou postavu vlekoucí koně za zloděje a s velkým křikem a litinovou pánví vyběhla na nádvoří. Ze zloděje koní se vyklubal otec snažící se svůj návrat zatajit. Ostatně podobnost se zlodějem koní byla na místě.

Otec, jenž o náležité přípravě koně před jízdou nemá ani ponětí, prostě nebohému zvířeti přehodil kolem krku autolano z nepojízdného hyundai a odešel s ním na procházku jako se psem, čímž se potvrdilo, že jezdecký výcvik byl jenom zástěrka k opuštění Kostky. Myslím, že ani amazonka Dora by nebyla schopná jízdy na neosedlaném koni bez uzdy.

Vzápětí se paní Tichá šermující pánví začala dožadovat výplaty. Otec nasadil překvapený výraz, který si nepochybně celý den nacvičoval,

a bezelstně se zeptal: „To už je dvanáctého?“ Když mu paní Tichá přisvědčila, jenom zakroutil hlavou a sametovým hláskem špitl: „To nám to zase uteklo.“

Jednalo se o mistrovský výkon v přetvařování, jelikož má v kalendáři výplatní termíny zaznačené až do konce roku s červeným nápisem *ŠKUBÁNÍ*.

Následně se pokusil o zdržovací taktiku prohlášením: „Je pozdě, nechejme to na zítra.“ Paní Tichá řekla, že výplatní termín byl svatý i za komunistů, a pokud dnes nedostane peníze, odchází a bere s sebou i nacpané mražáky.

Mezitím se na nádvoří objevil i Josef a usmívající se pan Spock.

Otec pochopil, že se škubání nevyhne, a v doprovodu „těch mamonářů“ se vydal na cestu k trezoru. Skupinka dělala dojem popravčí čtyř odvádějící odsouzence na šibenici.

Já jsem odvedla utrmáceného koně do stáje a dvě hodiny jsem ho vytírala. Kudy s ním otec hodil, nevím, ale chybí mu podkova a v ocase měl zamotanou červenobílou pásku s nápisem *STOP*.

Za chvílku bude půlnoc, otec ve svém pokoji háže psům papuče a něco mumlá. Bojím se pomyslet, co se mu honí hlavou. Poté co mu zaměstnanci zpusťovali trezor, si četl deník Josefa Karla přezdívaného Car, který nějakou dobu působil jako velvyslanec na dvoře Ivana Hrozného, kde zřejmě získal množství inspirativních poznatků. Po jeho návratu z Ruska totiž prudce poklesla životnost služebnictva. Poměrně oblíbenou formou výpovědi z hraběcích služeb byl shoz do medvědího příkopu, tehdy ovšem obývaného párem ussurijských tygrů přivezených jako suvenýr z ruského pobytu. V posledním roce života tímto způsobem „propustil“ tři zahradníky, dva kuchaře, kastelána, komorníka, nadlesního a kaplana.

My už našťestí tygry nemáme.

13. 3.

Po včerejším oškubání se otec začal znovu opeřovat. Jednak svévolně zdrazil vstupné. Už od půl sedmé seděl v pokladně a na vstupenkách začerňoval původní cenu a červeným fixem psal novou. Milada se mu neodůvodněné zdražení pokusila rozmluvit, ale otec se na ni rozhořčeně utrl a řekl, že nebýt chamtivosti zaměstnanců, nemusel by odírat návštěvníky. Zjevně se nedokáže vyrovnat s tím, že včera musel rozdat personálu výplaty. Asi by neměl číst deníky z období nevolnictví.

Milada mu alespoň doporučila, aby původní cenu na vstupenkách přečmrkal pořádně, jelikož prosvítá, což by mohlo vyvolat nežádoucí otázky.

Jenom se obávám, aby se vstupné nezvyšovalo pokaždé, když budeme muset někomu zaplatit. Za pár měsíců by nejspíš bylo nutné si na prohlídku Kostky vzít půjčku.

Zároveň otec odmítá poskytovat slevy důchodcům a reptající penzisty odkazuje na Orlík, kde všichni platí stejně a knížete Schwarzenberga vidí akorát na fotce v rytířském sále, zatímco u nás prodává hrabě lístky. Jednu zvláště neodbytnou paní o francouzských holích pak přesvědčoval, že jednotným vstupným se utužuje mezigenerační pouto.

Jako mimořádně nearistokratický ovšem vnímám poplatek za hraběcí autogram. Hanbou jsem se propadala, když jsem podepsala několik pohlednic se svým portrétem a návštěvníci mi za tento úkon vnucovali peníze. Jelikož jsem se tvářila značně nechápavě, vysvětlili mi, že panu hraběti za podpis také platili.

Po příchodu do pokladny se ukázalo, že otec zavedl sazebník, podle něhož účtuje autogram, věnování s autogramem, společnou fotku s hrabětem na nádvoří a několik dalších variací, kdy je fotografovaná skupinka rozšířena o psy, Carevnu nebo jiné zvíře.

Nejdražší položkou bylo fotografování s dítětem v náručí.

Ceník jsem roztrhala a otce nazvala agresivním žebrákem.

Naštěstí mě přišla podpořit Milada, které si na autogramové příplatky stěžovali během prohlídky někteří návštěvníci. Zjevně zaskočený otec se bránil tím, že se jednalo o experiment, kterým si chtěl ověřit, za co a kolik jsou návštěvníci ochotní utratit, což byla neskonalé ubohá výmluva. Kdybychom s Miladou nezasáhly, za chvíli by návštěvníky kasíroval za dýchání našeho vzduchu.

Odpoledne už otec autogramový příplatek nevybíral, ale věnování psal naprosto nečitelným rukopisem a při fotografování s návštěvníky se neusmíval.

Večer se rodiče přeli, po kom jsem tak vzteklá a panovačná. Otec se domnívá, že po tetě Jess, která málem rozsápala svého druhého manžela. Matka to odhaduje na praprababičku Sofii Iljičnu Ščerbackou, provdanou Kostkovou.

Na statcích jejích ruských příbuzných se ještě ve dvacátém století běžně vsazovalo do klády a sama Sofie na Kostce pravidelně fackovala komorné.

14. 3.

Bez průvodců to neuhrajeme.

V průběhu páté prohlídky jsem s hrůzou zaznamenala, že si u portrétu Velkého Prasáka nedokážu vybavit slovo obraz, a musela jsem použít opisu „to velké barevné, co visí na stěně“. Kromě toho jsem se přistihla, jak desítky vteřin strnule zírám do skleněných očí vycpané pandy. Návštěvníci se zřejmě domnívali, že se jedná o nějaký rituál, a poté co jsem se vzpamatovala, se před pandou postupně všichni vystřídali jako před zrcadlem. Bohužel se také začínám utrhovat na návštěvníky, zvláště na děti. Když se mě jeden neodbytný kluk už asi popadesáté zeptal, kde je čarodějnice, ujely mi nervy, nasadila jsem škleb a zasípala jsem: „Já jsem čarodějnice, uáááá.“ Jeho otec ho pak musel nést zbytek prohlídky v náručí. Neumím si přestavit, jak bych se při stávajícím tempu chovala za pár měsíců. Možná by došlo i na ty facky.

Ani Josef není coby průvodce trvale udržitelný. Pokud už návštěvníky zavede do hrobky, zlomyslně jim tvrdí, že po dotyku s rakvemi strašidelných Marií dotyčný brzy pohádkově zbohatne. Tím se také vysvětluje, proč jeho skupiny vycházejí z hrobky se špinavýma rukama. My ostatní se ovšem držíme rodové pověry, podle níž kontakt s rakví znamená do roka jistou smrt, takže návštěvníci obcházejí moje jmenovkyně velkým obloukem. Dnes bohužel nastala docela nepříjemná situace s jednou starší paní, která absolvovala prohlídku s Miladou, zatímco její manžel byl z kapacitních důvodů přiřazen do skupiny provázené Josefem, a pochopitelně si „sáhl“. Manželka se pak dramaticky dožadovala ujištění, že její muž do roka nezemře. Ten utrousil, že by mu to až zas tak nevadilo, čímž z hrozícího skandálu našťestí udělal rodinnou záležitost.

Mnohem víc než úmrtí nějakého návštěvníka se ovšem obávám žaloby Helenky Vondráčkové. I kdyby to byla pravda a Helence při svatební

hostině opravdu povolily zubní implantáty, rozhodně by se to nemělo vytrubovat.

O naverbování průvodců začíná opatrně mluvit i otec. Ke změně názoru ho přiměl dotaz penzionovaného učitele dějepisu, v kterém roce postřelila komtesa Dora na honu Hitlera, což se dozvěděl na jedné Denisččině prohlídce. Otec nicméně trvá na tom, že průvodci nebudou dostávat žádný plat a musí se spokojit se spropitným od návštěvníků.

15. 3.

Milý Maxi,

Tvůj poslední dopis ve mně vyvolal smíšené pocity. Na jednu stranu mě pochopitelně těší, že Benda podal žalobu na určení vlastnictví Hvězdy, která bude díky jeho známostem projednávána přednostně. Josef sice sýčkuje, že se na Hvězdu nastěhujete nejdřív za čtrnáct let, což je prý v Čechách průměrná doba soudního procesu, ale já jsem přesvědčená, že to bude dřív. Každopádně tam budete mít asi dost práce. Podle pátečního Blesku na Hvězdě hořelo a policie to vyšetřuje jako žhářství. Naštěstí se jednalo jen o kočárovnu, kde kromě střechy shořela tři auta — viz přiložené foto.

Miladu to ovšem dost polekalo. Ačkoliv se svým otcem moc dobře nevychází, asi by jí vadilo, kdyby ho Tvoji příbuzní ve včelíně upálili. Zatím žije.

Samozřejmě mě také těší, že se Tvé matce stále daří abstinovat — tu fotku jí tedy raději neukazuj.

Na druhou stranu se stále zdráhám uvěřit, že Bendovu bývalou manželku a jejího nového chotě unesli na jejich cestě kolem světa povstanci na Srí Lance. Je to pravda, nebo jen zkoušíš moji psychickou odolnost?

Celé odpoledne se snažím dovolat na české ministerstvo zahraničí, ale mají zapnutý jenom záznamník. Chtěla jsem volat i na americkou ambasádu na Srí Lanku, ale otec odmítá kvůli „takové prkotině“ odblokovat telefon na zahraniční hovory. A Benda má pořád obsazeno.

Jakkoliv se snažím držet Tvého doporučení a být aristokraticky povznesená, v Denisčině případě to prostě není možné. Opravdu bych chtěla vidět Tvoje aristokraticky modré krevní řečiště, kdyby na Tebe při noční cestě na záchod vybafla postava v černé pláštěnce s kapucí a posmrtnou maskou nějakého příbuzného na obličej. Stalo se dnes

v noci na Kostce a oním příšerným zjevením byla moje guvernanta. Tak vyděšená jsem nebyla, ani když jsem v kině viděla Vřískot.

Nemluvě o jejím povzbuzujícím poznatku, že jsem se v poslední době „nějak zaoblila“, kvůli čemuž dobré tři dny nevečeřím.

Mimochodem — i kdyby nepoužila tu posmrtnou masku, lekla bych se úplně stejně, protože začala používat modrou rtěnku a modrý lak na nehty, takže vypadá jak utopenec.

Při pomýšlení, že libánky její matky se neplánovaně prodlouží o několik měsíců případně let v džungli, zapomínám dýchat. A ve starém atlase světa, který jsem vytáhla z knihovny, je Srí Lanka, tehdejší Cejlon, vyznačena na mapě výskytu praktikujících lidojedů. Atlas byl vydaný v roce 1854 a od té doby se snad mnohé změnilo, ale i tak se budu dnes večer modlit, aby únosci svá rukojmí nesnědli.

Pokud jde o naši předčasně zahájenou sezonu — ano, návštěvníci k nám chodí. Bohužel Ti nejsem schopna říct, kolik jich je, jelikož otec coby samozvaný pokladník odmítá prozradit jakýkoliv údaj, z něhož by se dala odvodit výše tržeb. Na pokladně nechal pro jistotu vyměnit zámek a klíče nosí i do sprchy.

V porovnání s Josefovou érou je nicméně počet návštěvníků ohromující.

Dlužno dodat, že Kostka byla v minulých sezonách navštěvována asi jako hrad hraběte Drakuly v době, kdy tam dotyčný bydlel.

Příliv návštěvníků s sebou ovšem přináší i některé problémy. Především je nestačíme provázet. Josef sice dokáže prohnat skupinu Kostkou takovou rychlostí, že jeho prohlídky připomínají evakuaci před požárem, ale i tak se nám na nádvoří hromadí nespokojení návštěvníci vyžadující okamžitý vstup do zámku. Už jsme dokonce museli z prohlídkové trasy vyřadit několik místností a prohlídku zkrátit o dvacet minut, abychom mimo jiné zabránili lynčování otce sedícího v pokladně. K mojí převeliké úlevě nemusíme návštěvníky vodit nejen do pracovny Velkého Prasáka, což je vzhledem ke značnému počtu

malých dětí i žádoucí, ale ani do našeho apartmá v druhém patře, takže jsem zatím uchráněna návštěvnického chrchlání, posmrkování a prskání v pokoji, kde spím. Na druhou stranu nás bohužel nic nenutí uklízet, a jelikož paní Tichá nemá „v prdeli vrtulku“ a taktak stíhá škubat a péct husy, začíná náš hraběcí byt připomínat portorikánskou ubytovnu.

Zkrátka a dobře — musíme najmout průvodce. Už ani otec nic nenamítá proti angažování „darmojeďů“, k čemuž zřejmě přispělo věřejší natržení saka od jednoho z návštěvníků, jemuž se čekání na prohlídku zdálo neúměrně dlouhé. Stále se ovšem utkvěle drží myšlenky dobrovolnictví bez nároků na mzdu.

Je to reálné? Josef o tom nepochybuje. Pokud slíbíme bydlení na zámku, studentky filozofických fakult nás prý ušlapou a jako odměna jim bohatě postačí procházka noční Kostkou se zasněným obličejem. Milada s Josefem opatrně souhlasí. Na Orlíku dostávají průvodci místo mzdy doporučující dopis podepsaný knížetem Schwarzenbergem. A je pravda, že u vás na Hvězdě v průběhu první sezony otěhotnělo zásluhou Tvých příbuzných sedm průvodkyň, takže jste v následujících letech návštěvníkům raději rozdávali tištěné průvodce?

Na každý pád doufám, že někoho schrastíme — i kdyby to mělo být za peníze a já kvůli tomu musela vypáčit otcův trezor.

Marie III., zatím živá

16. 3.

Ráno volala Bendova asistentka, že Denisčinu matku zajali na Srí Lance Tygři osvobození tamilského Ílamu. Bohužel není jasné, co s ní a dalšími rukojmími zamýšlí. Otec se děsí, že budou chtít výkupné a Benda nás začne uhánět o zaplacení dluhu. Josef spíš očekává výměnu za tygři soudruhy čekající ve srílanských věznicích na trest smrti. Naštěstí je mezi zajatci i několik Američanů, takže se do vyjednávání snad vloží Bílý dům, popřípadě jednotky námořní pěchoty. Josef si zároveň neodpustil poznámku o debilítě cestování.

Denisku ovšem zpráva o zajetí vlastní matky teroristickou organizací s hroživým názvem nijak zvlášť nerozrušila. Řekla jenom, že je to na ni podobné. Ještě než odešla učit matku češtinu, způsobila mi náběh k srdeční zástavě prohlášením, že se svým otčímem stejně nikdy bydlet nebude, jelikož nosí bílé mokašiny, knírek a prsten s kamenem velikosti dlažební kostky, což jsou prý jasné rozpoznávací znaky prvotřídního slizáka.

S klasifikací slizáka by se dalo souhlasit, ale při představě příštích padesáti let strávených ve společnosti Denisky zažívám nutkavou touhu po věčném odpočinku v rodinné hrobce. Znepokojuje mě ovšem možnost přeměny ve strašidlo a bloumání Kostkou ve společnosti mých jmenovkyň.

Marii II. bych snad skousla, ale zaživa pochovaná Marie I. byla nade vše pochybnost stejná kráva jako moje guvernantka. Nezbyvá než doufat, že Deniska klofne nějakého šlechtice s vlastním zámekem.

Zítřka požádám otce, aby na Kostku pozval knížete Schwarzenberga.

17. 3.

Bankovní výpis knížete Schwarzenberga je prý tlustý jak *Bílá velryba* a konečná cifra jeho zůstatku po zdanění měří téměř půl metru.

Alespoň to tvrdí dnešní vydání Blesku.

Jistě, novináři občas přehánějí, nicméně fotokopie účtu za tabák do dýmky orlického pána vypadá docela věrohodně, ačkoliv počet číslic navozuje dojem, že kníže kouří rozemleté stodolarovky. A už vůbec mi nejde na rozum, proč má soukromá knížecí lanovka ve Schladmingu kabinku zařízenou ve stylu Ludvíka XIV. Těžko si představit člověka v lyžařských botách a sjezdářské kombinéze, povalujícího se na pozlaceném křesle.

Když si článek přečetl otec, naskákaly mu na obličej rudé fleky, jeho dech se stal velmi mělkým a vůbec se zdálo, že čelí prudké alergické reakci. Nastupující anafylaktický šok zažehnal tím, že noviny zmuchlal a hodil do kamen. Vzápětí vyslovil zákaz vyslovovat před ním jméno Schwarzenberg pod hrozbou uškrcení. Ještě než odešel od nedojedené snídaně, ve dveřích bolestně zavyl: „Já se tady musím fotit s uslintanýma děčkama, a on má na lanovce apartmá i s komorníkem!“

Přitom o komorníkovi nebyla v článku ani zmínka.

Přestože se otec u večere tvářil poměrně vyrovnaně, což lze přikládat celodennímu házení návštěvnických přezůvek Olinovi s Lad'ou, návrh na pozvání knížete S. jsem se rozhodla prozatím odložit.

18. 3.

Dopoledne přijel člověk z autorizovaného servisu Hyundai, aby spojíznil našeho mrzáka odstaveného na špalcích v garáži. Kromě kol a předního skla si přivezl i dva kanystry benzínu. Otec zpočátku nechtěl o žádné opravě ani slyšet, a dokonce tvrdil, že naše auto je v naprostém pořádku.

Otočil poté, co mu automechanik řekl, že ho posílá doktor Benda, který hradí veškeré náklady.

Při pohledu na zabahněné hyundai automechanik prohlásil, že tak zaprasenou káru ještě neviděl, a ptal se, jestli jsme ji náhodou neobjevili při výlovu rybníka. Čištění auta trvalo mnohonásobně déle než samotná oprava, přičemž otec špinavého a zmáchaného nešťastníka soustavně vyzýval, aby šetřil vodou. Během montáže neustále otravoval otázkou, kdy už to bude, takže při osazování čelního skla se automechanikovi viditelně trásly ruce. Navzdory tomu, že automechanik vyluxoval sedačky a vyprášil koberečky, naložil otec do naleštěného auta Olina s Ladou, aby mu při zkušební jízdě dělali spolujezdce. Jízda ovšem není to správné slovo — otcovy beztak chabé řidičské návyky se v důsledku vynuceného půstu téměř vytratily, takže auto poskakující po nádvoří nutně navozovalo dojem, že řidič právě prodělává epileptický záchvat, což otec podporoval neustálým mačkáním klaksonu.

Automechanik pozoroval zmítající se vůz s bolestně zkřiveným obličejem a ve chvíli, kdy otec málem vrazil do konírny, se zeptal, kde získal pan hrabě řidičák.

„V Pákistánu,“ odpověděl Josef, načež automechanik nasedl do své dodávky a odjel. Při výjezdu z nádvoří měl oči upřené do zpětného zrcátka, jako by se obával, jestli ho někdo nepronásleduje.

Opravou auta nám chce Benda nejspíš osladit pobyt své dcery, který se díky Tamilským tygrům prodlužuje na neurčito. Zjevně netuší, že

Deniska se k matce a jejímu Slizákovi nemíní vrátit, takže peníze si mohl raději odložit na výkupné.

19. 3.

Po odstranění piercingu má Deniska abstinenční příznaky z nedostatku železa na svém těle. Jinak si totiž nedokážu vysvětlit její noční bloumání v rytířském brnění. Vypadala jak Johanka z Arku — až na meč, který nedokázala uzvednout a tahala jej za sebou jako sáňky.

Myslím, že by si měla pořídit převlek Batmana — má biorytmus jak netopýr. Ráno jsem oznámila otci, že si беру auto a jedu na výlet někam, kde nepotkám člověka v brnění. Otec se zatvářil natolik nechápavě, až jsem se lekla, jestli ho ve spánku nepostihla mozková příhoda způsobující neschopnost porozumět mluvené řeči. Podezření ještě zesílilo, když udiveně pronesl: „Auto? Na výlet?“, jako by ta slova slyšel poprvé v životě. Afázie se naštěstí nepotvrdila, nicméně další otcovy otázky naznačily, že se jeho mozek řídí pozoruhodně svébytnou logikou. Sice znovu zopakoval: „Auto?“, ale pak s doširoka otevřenými očima vyštěkl: „Ted? Když už zase konečně jezdí?“

Pokusila jsem se mu vysvětlit, že autem se dá jezdit jenom tehdy, pokud má kola, a nikoliv v době, kdy stojí na špalcích. Otec rozčileně odsekl, že auto se používá jen v krajních případech a výlety si může dovolit možná tak — chtěl říci Schwarzenberg, ale včas se zarazil a změnil to na — nějaký zazobanec. Potom mi doporučil, abych si udělala výlet na koni.

Přiznávám — výlet byl jenom zástěrka, jelikož jsem měla v úmyslu navštívit Maxe. Tím víc mě otcovo šetřilkovství rozčílilo. Vzrušeně jsem ho přesvědčovala, že oprava hyundai je bolestné za prodloužení Denisčina pobytu na Kostce, čímž trpím především já, takže na auto mám naprosto nezpochybnitelný nárok. Otec jenom máchl rukou, jako by odháněl dotěrný hmyz, a znovu zopakoval, abych si udělala výlet na koni. Při odchodu z jeho pokoje jsem práskla dveřmi.

U snídani vyrukovala s požadavkem na auto Milada. Otec vyskočil ze židle, jako by dostal ránu elektrickým proudem, a křičel, že je to

spiknutí a on nebude podporovat naše náhle probuzené beatnické choutky na bezcílné popojíždění ve stylu Jacka Kerouaca. Milada namítla, že není beatnik, ale je potřeba nakoupit toaletní papír pro návštěvníky. Otec znovu zaujal pozici nechápajícího mimozemšťana: „Nakoupit? Toaletní papír?“ Milada mu trpělivě objasňovala, že toaletní papír na veřejných záchodech je nezbytný a jeho nepřítomnost zásadně ovlivňuje spokojenost návštěvníků.

Spojence našel otec v paní Tiché. „Lidi by se měli vysrat doma,“ prohlásila nekompromisně, čímž si vysloužila otcovo souhlasné pokývání. Vzápětí dodala, že za komunistů byl záchodový papír nedostatkovým zbožím, takže se používaly nařezané noviny a „taky se žilo“. A kromě toho prý lidi záchodový papír kradou. S ohledem k celoživotním zkušenostem při „pucování hajzlů“ lze její rozhořčení chápat, nicméně si nedokážu představit, jak používám nastříhaný Blesk. Přisadil si i Josef. Návštěvník bažící po autentickém zážitku prý jistě ocení staré zámecké latríny na hospodářském nádvoří a zároveň ušetříme za vodu. Milada nechala všechny vymluvit a pak řekla, že experiment bez toaletního papíru zažila už na Orlíku, kde po týdnu museli rozkopat odpadní potrubí, které neprodyšně ucpaly kapesníky, nemluvě o pokutě od hygieniků, rozhořčených zápisech v návštěvní knize a dvojstránkové fotoreportáži zaneřádaných záchodů v Bildu. Paní Tichá se zeptala, co je Bild.

„Nejčtenější německé noviny,“ odpověděla Milada, načež otec vztekle hodil na stůl klíče od auta a nasupeně odešel odemknout trezor.

Po dvaceti minutách se vrátil s obálkou přišpendlenou ke vnitřní straně saka a beze slova nasedl do auta, jež Milada mezitím přistavila na vnitřní nádvoří.

Kam až moje paměť sahá, otec s výjimkou knihkupectví nev kročil do žádného obchodu. Matka mu kupovala dokonce i oblečení, které si zkoušel doma, a pak ji obviňoval, že mu neseďí.

Na můj udivený dotaz, jestli se opravdu míní účastnit zásobovací expedice, odsekl, že peníze nerostou na stromech a on se přece nenechá ožebračit záchvatem nákupní horečky, zvláště když o nákup hygienických potřeb projevila zájem i matka. Kromě ní se do auta nasoukala i paní Tichá s tím, že musí koupit krmivo pro slepice a větší kastroly.

Po jejich odjezdu jsem osedlala koně a při vyjížděce dumala nad tím, jestli by byl schopen dojet až k Maxově hájence. Dospěla jsem k názoru, že ne.

Odpoledne jsem leštila parkety, zatímco Deniska opět pořádala pochodové cvičení v brnění. Původně chtěla, abych se opancěřovala i já, ale pak bezelstně připustila, že bych se do toho asi nevešla. Kráva anorektická.

Nákupčí se vrátili až za tmy, jelikož pod otcovým vedením obíhali obchody a hledali, kde je nejlevněji. Výsledkem je téměř průhledný toaletní papír, nepěnící mýdlo a papírové ručníky vyrobené ze stejného materiálu jako proložky na vajíčka, jež používá paní Tichá.

Doufám, že nepřijedou novináři z Bildu.

20. 3.

Tak toaletní papír se opravdu krade. Už v půl desáté si přišel do pokladny stěžovat značně rozhořčený muž, že si musel „prdel utřít kapesníkem“, a chtěl si ho nechat zaplatit. Otec ho ujišťoval, že před půlhodinou záchody kontroloval a papíru tam bylo habaděj. Pochopitelně přeháněl. Při ranní obhlídce mě obvinil, že ponoukám lidi k plýtvání, a v každé kabině nechal jen jednu rolku.

I tak ovšem nepřipadlo v úvahu, aby během půlhodiny zmizel veškerý toaletní papír, ledaže by autobusový zájezd, který právě Josef proháněl zámkem, hromadně trpěl akutním střevním katarem. Podezření na krádež posilovala i okolnost, že kromě papíru zmizely i držáky a dvě štětky na čištění záchodu.

Otec zuřil, jako by nám ukradli zlatý poklad. Chtěl zavolat policii, aby všechny návštěvníky prohledala a viníka odvedla rovnou do kriminálu, nebo ještě lépe na místě zastřelila. Miladě se ho našťestí podařilo přesvědčit, že hromadné šacování by nepochybně prosáklo do tisku. Bohužel už jsme mu nedokázali zabránit, aby nenávistným pohledem nezkoumal, jestli se některému z návštěvníků vycházejících z hrobky nevydovává kabát.

Paní Tichá ovšem nepovažuje zmizení papíru a značně použitých štětek za nijak překvapivé, protože v Čechách se krade všechno. Kromě hygienických potřeb se na Kostce v průběhu návštěvnické sezony ztrácí i prádlo sušící se na šňůrách a před pár lety někdo ukradl i hrnec se zbytky jídla, které později objevila vyklopené na parkovišti.

Josef, dostatečně otrávený z právě ukončené prohlídky, se do debaty na jeho oblíbené téma ihned zapojil. Podle jeho názoru škody způsobené návštěvníky hravě předčí rabování chátry za Velké francouzské revoluce a „hajzlpapír s posranýma štětkama je prý jenom zahřívací kolo, protože bude hůř“. Postupně se nám začnou ztrácet přezůvky, příbory, rohožky, kliky, květináče a možná dojde i na Olina

s Laďou. Na Orlíku ještě za komunistů kdosi ukradl i medvědy. Na závěr zavzpomínal na své mládí, kdy se během jediné prohlídky ztratily na Kostce brokátové závěsy ze všech místností, aniž by si toho průvodce všiml. Pokud nelže, nic bych nedala za to, že tím průvodcem byl on. Sinalý otec si poručil velkou ořechovku, po jejímž vypití se Milady zeptal, jaká přijme opatření, aby po pár měsících nechodil po vybilené Kostce v trenkách, jelikož nabyl dojmu, že mu návštěvníci ukradnou i garderobu.

Milada situaci tak černě nevidí. Ano, mezi návštěvníky jsou i zloději, ale v porovnání s těmi, kteří nic neukradnou, se jedná o zanedbatelný počet. Současně připouští, že se jen těžko dají od těch nekradoucích rozeznat, pokud nejsou takoví idioti jako jeden chlap, jenž si na Orlíku přišel vypůjčit šroubovák, aby mohl odmontovat na záchodech umyvadlo. Následně nazvala Josefa hysterickým škarohlídem, který v nás chce svými katastrofickými vizemi rozdmýchat nenávist vůči návštěvníkům. Souhlasím s Miladou, že pár ukradených rolí nejlacinějšího toaletního papíru je v porovnání s celkovými tržbami naprostá banalita, a pokud se někteří z nás nebudou při prohlídkách dívat z okna, ale na návštěvníky, nemusíme se žádných jiných ztrát obávat. Otec se nicméně nehodlal smířit ani se ztrátou toaletního papíru. Trval na tom, že jej zájemcům bude prodávat v pokladně, což by jistě ocenili především lidé s průjmem. Milada jenom pokrčila rameny a řekla, že v tom případě lze v dohledné době očekávat článek v Blesku s nadpisem *Hrabě Kostka dělá hajzlbábu*. V té chvíli mě napadlo, že toaletářku by mohla dělat Deniska v brnění, které by u případných nenechavců vzbuzovalo určitě respekt. Miladino řešení je elegantnější — místo fórových držáků dáme papír na řetěz s visacím zámkem, takže zloděj bude muset použít autogen nebo papír celý vymotat a tím jej v podstatě znehodnotit. Otec okamžitě zburcoval telefonicky pana Spocka a křičel, aby hned přišel na zámek a vzal s sebou řetězy. Mezitím poslal matku hlídkovat na záchody. Pan Spock přirachotil za

patnáct minut s rezavými řetězy, které používá na odtahování stromů. Otec křičel, že chce připoutat toaletní papír, a ne King Konga.

Vhodné řetězy nakonec přinesla paní Tichá. Sice páchnou, protože je stáhla z krků kozám, ale na záchodech se to prý nepozná.

Montáž trvala panu Spockovi celé dopoledne, jelikož prozac nepříznivě působí na jemnou motoriku. Myslím, že by se mu měl na pár dnů vysadit.

Na prohlídce mě někteří návštěvníci upozorňovali, že na záchodech je nějaký úchyl, který si hraje s řetězem.

21. 3.

Byli jsme v kostele, jelikož pan farář nás minulý týden pokáral, že jsme ochladli ve víře. Byla s námi i Deniska. Brnění našťestí nechala na zámku. Přestože to byla její první návštěva kostela v životě, chtěla si jít taky pro „ten oplatek“.

Když jsme jí řekli, že se jako nepokřtěná nesmí přijímání účastnit, chtěla jít za farářem, aby ji hned pokřtil. Josef obrátil oči v sloup a pronesl, že s jejími názory by ji nepokřtil ani Jidáš. Deniska o Jidášovi nikdy neslyšela.

Po návratu z kostela si ode mě chtěla vypůjčit Bibli, ale zdála se jí strašně tlustá, takže katolička z ní asi nebude. U snídaně Josef zalitoval, že byla zrušena inkvizice.

Odpoledne se utrhla čarodějnice. Byla jsem právě v Dořině loveckém salonu, když se z hlavního sálu ozval hrůzostrašný řev. Skupinu prováděl Josef, takže první věc, která mě napadla, bylo podřezávání některého návštěvníka před zraky ostatních. O chvíli později jsem na prchající dav narazila v jídelně. Z jejich zmateného vysvětlování jsem vyrozuměla, že z komína vypadl oběšenec.

Ačkoliv jsem je přesvědčovala, že se jedná jen o figurínu, odmítali se do sálu vrátit, jelikož jim prý průvodce řekl, že postava vypadnuvší z komína bude nejspíš ženská, která se loni ztratila při prohlídce. Po tomto prohlášení zavládlo v mé skupině nadšení. O prohlídku ztratili zájem a žádali, abych je hned odvedla do sálu. Josefovo vyděšené hejno ovšem zůstalo v jídelně, až na jednoho muže, kterého manželka donutila, aby šel s námi, protože je doktor. Cestou nám vykládal, že dělá na hygieně a mrtvolu viděl naposledy v prvním ročníku medicíny před třiceti lety.

V sále čekalo natěšené návštěvníky zklamání. Před krbem ležely šaty vycpané senem a od sazí začerněná posmrtná maska komtesy Karolíny, které se pádem ulomil nos. Hygienik ji zvedl a jako trofej odnesl ukázat

do jídelny. Vyděšení návštěvníci se uklidnili a obstoupili rozpadlou čarodějnici. Jeden malý chlapec si do senem vycpaných šatů několikrát kopl. Nepochybně si tím kompenzoval trauma z toho, že se při žuchnutí čarodějnice pomočil. Josef stál celou dobu u okna a díval se do parku. Rozruch okomentoval slovy „autentický zážitek“. Když jsem ho vyzvala, aby dokončil prohlídku, podíval se na hodinky, řekl, že čas vypršel, a odemkl dveře do parku. Jeho návštěvníci už stejně o prohlídku neměli zájem a chtěli na vzduch.

Milada chce, aby čarodějnice padala při každé prohlídce, a pověřila pana Spocka sestrojením mechanismu, který by to umožňoval.

22. 3.

Pan Spock od rána sestrojoval mechanismus na řízené spouštění čarodějnice. Podle nákresů to vypadalo na stavební jeřáb. Nepokládám se za technický typ, ale když jsem mu řekla, že by to možná vyřešila obyčejná kladka a lano, podíval se na mě tak obdivně, jako bych vynalezla perpetuum mobile.

Odpoledne jsem žádala matku, aby mu nedávala tolik prozacu, ale otec trval na tom, že nadopovaný pan Spock alespoň nekňučí po transplantaci vlasů. Ano, pan Spock je vyrovnaný, stále se usmívá, už ani krevní tlak si pravidelně neměří, a přestal i komponovat. Na druhou stranu je poměrně nevykonný. I tak banální úkon, jakým je zavázání šňůrek u bot, mu dokáže zabrat deset minut a přiložení pár lopat uhlí do kotle ve skleníku trvá věčnost, jelikož konverzuje s ohněm. Často také objímá stromy. Při jídle bohužel pořád mlaská.

Podle Josefa je současný stav pana Spocka věrným obrazem západní civilizace.

Problém s čarodějnici pan Spock nicméně vyřešil, takže se západní civilizací to tak špatné nebude. Při instalaci se mu sice podařilo urazit kousek krbové římsy, ale systém funguje. Průvodce si může dokonce vybrat, jestli čarodějnici spustí jenom od pasu dolů, a nechá vyděšené návštěvníky sledovat houpající se krinolínu s připevněnými střevíci, nebo zvolí plnohodnotné žuchnutí s následným vypadnutím z krbu na podlahu. Druhá varianta by ovšem vyžadovala značnou zásobu posmrtných masek, protože se při pádu většinou poškodí. Rozbíjení posmrtných masek se nikomu z nás nezamlouvalo.

Josef navrhl používat busty státníků, kterých je na půdě celá hromada. Těžko odhadovat, jak by se návštěvníci tvářili, kdyby jim k nohám spadl Hitler nebo Stalin v ženských šatech. Miladu naštěstí napadlo použít polystyrénovou hlavu na odkládání paruk, kterou u nás zapomněla Kamčova kadeřnice. Otcí se strašení návštěvníků zamlouvá,

jenom by chtěl, aby se o figuríně říkalo, že je to komorná, která ukradla zlatou kávovou lžičku a výčitky svědomí ji dohnaly k sebevraždě. Milada potom ještě na bílou hlavu upevnila krajkový čepec, aby komorná nevypadala jak po chemoterapii, a svěřila ji Denisce, která dostala záchvat tvořivosti a nabídla se, že namaluje obličej.

Během odpoledne nanasla na hlavu podstatnou část svých modrých rtěnek a stínů, takže komorná vypadá jako její dvojče. Při večerní zkoušce jsem na okamžik podlehla radostné iluzi, že v krbu leží oběšená Deniska.

Milada pak velmi správně upozornila, že komorná vypadá velmi realisticky, takže by se neměla používat při prohlídkách malých dětí nebo kardiaků.

Obávám se, že Josef se tímto doporučením řídit nebude.

Při úklidu prohlídkové trasy jsem nasbírala osmdesát pět žvýkaček.

23. 3.

Budeme mít svatbu. Snoubencům je dohromady asi sto let, oba jsou dvakrát rozvedení a seznámili se ve fan klubu Helenky Vondráčkové. Nevěsta je prý těhotná.

Původně chtěli, aby je oddala samotná Helenka, ale ztotožnili se s Miladiným názorem, že nestárnoucí zpěvačka na své manželství nerada vzpomíná.

Ženichovi se následně vybavil rozhovor ve fanouškovském bulletinu, kde Helenka přiznává spálení svatebního alba a poškození manželovy baskety.

Oddávajícím bude otec, pokud se ovšem Miladě podaří sehnat jakési úřední potvrzení, že nebyl trestaný a domluví se česky.

Nevěsta si přeje, aby svatba byla stejná jako „tehdy“, včetně svatebního menu, hudby a květinové výzdoby. Kromě Helenky a zesnulého Deana Reeda budou svatebčané muset oželeť i uniformovaného ceremoniáře. Jednak si Josefův nákladný kostým včetně alonžové paruky a pozlacené hole odvezl hned po skončení hostiny rekvizitář z Ein Kessel Bunes, jednak Josef lživě podmínil své účinkování vrácením gongu, který si Helenka odvezla na památku. Otec sice Josefovi vyhrožoval včelínem, ale Milada správně usoudila, že by Josefovy poznámky mohly u skalních Helenčiných přívrženců vyvolat zmatek.

Jako rovnocennou náhradu Josef nabídl družičku v brnění. Po krátké poradě se snoubenci shodli, že by moc rachotila. Poté otec převzal od ženicha zálohu, zamkl ji do trezoru a od té chvíle si propěvuje, že *svět je nádherný, růžový, béžový*. Já bych ovšem dala přednost verši *to přijde jakoby nic a náhle v tom lítáš*. Na rozdíl od otce totiž nejsem přesvědčená, že to „půjde jak po másle“.

O svatební svíčkovou a koláčky strach nemám — pokud se ovšem paní Tichá při jejich přípravě vystříhá nadměrné konzumace

ořechovky. Zádrhel snad nenastane ani během obřadu: jelikož otec na univerzitě přednášel i romantismus a brakovou literaturu, dojemný projev ke snoubencům snad nějak sesmolí.

Horší to bude s obsluhou u svatebního stolu. Natěšené nevěstě totiž Milada slíbila, že v roli usměvavých servírek bude účinkovat komtesa Marie a její guvernantka. Což o to, svíčkovou dokážu bez ukápnutí naservírovat i panu Spockovi, který vyžaduje, aby omáčka pokrývala 99 % talíře, v dolévání ořechovky jsem taky docela zběhlá a na vyřezávaném podnose dokážu přepravit sedm velkých káv. Nikdo mě u toho ovšem nepleská po zadku, což je podle Josefa oblíbená disciplína rozjařených svatebčanů.

Josef také předpovídá, že budu muset tančit s brunátnými a zpocenými padesátníky. Brrr! Deniska se tance s „pupkatým tesílákem“ nejen že neděsí, ale díky své dobrodružné povaze se na něj i těší, protože to bude „megapsycho“. Já bych se spíš obávala, že její taneční kreace někomu přivodí *megainfarkt*. A jak bude při své vrozené divokosti roznášet pyramidy svatebních koláčků, si neumím představit vůbec.

Další problém představuje pan Spock, respektive prozac, který mu sice znemožňuje zabouchat hřebík, ale kupodivu zrychluje jeho prstoklad. Kromě toho u něj také došlo k zjevnému odklonu od banálních harmonií. Srdceryvná Helenčina píseň *Lásko má, já stůňu*, jež má podbarvovat otcův projev, se v jeho podání proměnila v několikaminutový sprint po klávesách, v němž bylo nemožné najít jakýkoliv náznak melodie. Závěrečné bušení do klaviatury navozovalo dojem, že se pan Spock i s klavírem snaží propadnout o patro níž.

Po skončení produkce otec zavyl, že hraje jak ožralý Stravinskij a že má svatebčany dojmout, a ne rozehnat. Pak usmívajícimu se panu Spockovi pohrozil, že další prozac dostane až poté, co Helenčiny hity zahraje tak, aby se na jeho doprovod dalo zpívat. Při večerní projížďce parkem jsem ze skleníku zaslechla vcelku přijatelnou verzi *Sladkého*

mámení. Pan Spock bude muset ubrat ještě na intenzitě — do klavíru třískal tak, že otec by svůj projev musel přednášet do megafonu.

Zdaleka nejvíc se děším účasti mých rodičů u svatebního stolu, kterou si za příplatek vymínil ženich s nevěstou, aby svatebčanům předložili „opravdickou šlechtu“. Už vidím otce v duchu počítajícího snědené koláčky a krhavým zrakem sledujícího svatebčany při odchodu na záchod. A matčinu konverzaci u svatebního stolu si pro jistotu nepředstavuji vůbec. Po čtrnácti dnech výuky češtiny s Deniskou se naučila dvě nová slova: *super* a *psycho*.

Svatba bude prvního dubna. Brrrr.

24. 3.

Milý Maxi,

ano, hyundai už sice opět jezdí, ale vidina návštěvy ve vašem vyhnanství je bohužel stejně vzdálená, jako když stálo v garáži na špalcích.

Otec vyhlásil moratorium na bezúčelné výlety a trvá na tom, že benzin, co zaplatil Benda, musí vydržet do konce roku, což v praxi znamená ujet tak dvacet kilometrů týdně. I tak se obávám, že nejpozději v říjnu budeme na nákupy jezdit bryčkou jak Amišové v Ohiu (to je taková sekta, jejíž členové nesmí používat nic, co bylo vynalezeno po roce 1800 — s výjimkou anestezie při operacích). Překonat Josefa se nám ovšem určitě nepodaří — naposledy tankoval loni v únoru, a nebýt našeho povánočního výletu do Brna, benzin v nádrži by se mu nejspíš odpařil. Ostatně nejraději Josef vzpomíná na ropnou krizi v sedmdesátých letech, kdy Arabové drasticky zvýšili cenu ropy a komunisté prý dováželi benzin jen pro sanitky, hasiče a tanky, takže po památkách chodila jen hrstka vytrvalců schopných urazit pěšky alespoň padesát kilometrů denně.

Jelikož bych Tě opravdu velmi ráda viděla, koketovala jsem s myšlenkou půjčit si auto od Josefa, ale mám podezření, že těch dvě stě kilometrů, nebo kolik to do těch schwarzenberských lesů je, by spíš zvládl kuň než jeho syté žlutá škodovka vyrobená před devatenácti lety.

Jistě, vypadá velmi zachovale, protože má najeto necelých dva tisíce kilometrů — a to jen díky tomu, že po pohřbu svého otce musel Josef rozvážet příbuzné — ale vzhledem k Josefově tezi „nevrtat do fungujících věcí“ nebyla ani jednou v servisu. Vybavuji si, že při oné památné jízdě do Brna svítily na palubní desce celou dobu všechny výstražné kontrolky a navzdory mrazu unikala zpod kapoty horká pára. A brzdění pomocí ruční brzdy také nebyl bůhvjaký zážitek.

Zkrátka a dobře — dokud nebudeme muset prchat před nějakou živelnou katastrofou, autem se nikam nedostanu.

Pokud bys opravdu chtěl přijet na Kostku, dej mi prosím dopředu vědět, abych mohla Denisce do ranní kaše ze spařených otrub přimíchat balení prozacu a pro jistotu i pár prášků na spaní. Jestliže totiž při našem setkání nebude má guvernánka v kataleptickém stavu, nedostaneme se ani jeden ke slovu.

Bože, chraň, že se snad obávám, že by Tě to vychrtlé, modře zmalované stvoření mohlo okouzlit! Z toho mě doufám nepodezříváš?

Já se jenom nechci dostat do rodových dějin jako „ta, co uškrtila svoji guvernánku“, k čemuž by téměř jistě došlo. A nevěř, že bychom před ní ujeli na koních — ta by byla schopná běžet v brnění tryskem vedle nás a ještě by jí to připadalo super. A pokud Ti to nestačí, tak věz, že by Tě oslovovala Maxíku.

To není domněnka, ona Ti tak říká.

Proč vám vlastně kníže S. ještě nedal zavést telefon?

Minulý týden jsem měla na prohlídce starší manžele, kteří přijeli z Hvězdy, kde je málem pokousala zdivočelá doga. Pokud si dobře vzpomínám, baronka Orsi vám vnutila čtyři, ne? Je docela možné, že ty chybějící Tvoji příbuzní snědli.

Člověk, který zuřivou dogu odtáhl, prý vypadal jako bezdomovec a lámanou češtinou se ptal, jestli u sebe nemají nějaké jídlo nebo cigarety. Třeba tam pomřou hlady a vy se na Hvězdu vrátíte i bez soudu. Podle Miladiných zpráv už na zámku nefunguje ani elektřina a v parku se kácí stromy, aby bylo čím topit.

À propos Milada — docela mě mrzí, že ji ve svém dopise nazýváš megerou.

Podle slovníku je megera zběsilá, zuřivá, zlá žena. Milada není ani jedno.

Jsem ochotná připustit, že je velmi autoritativní, a docela chápu, proč jste jí na Hvězdě říkali Pinochetova sestřenka. Ostatně Josef o ní mluví

jako o Frau Himmler, což Milada nechtěně podporuje i vysokými černými kozačkami a kostýmkem se stříbrnými knoflíky. Vlastně jí opravdu chybí jen brigádýrka s umrlčí lebkou.

Nicméně stále trvám na tom, že bez její pevné ruky by na Kostce vládla taková anarchie, že hippies by v porovnání s námi působili jako vzorová japonská firma.

Jen díky Miladě k nám chodí návštěvníci a my jsme schopni platit účty za telefon, elektřinu a vodu, nemluvě o nákupu věcí, které paní Tichá vyrobit nedokáže — třeba zubní pastu. Josef sice tvrdí, že nic z toho nepotřebujeme, ale chtěla bych ho vidět, jak chodí v mínus dvaceti na latrínu nebo čte při svíčke noviny. Připomíná mi našeho slavného spisovatele Thoreaua, který si v lese postavil boudu a všem se snažil namluvit, že život mimo civilizaci je skvělý. Přitom je známo, že přinutil svoji matku, aby mu do jeho poustevny denně nosila teplý oběd.

Kdyby ho Milada nehonila (myslím Josefa, Thoreau už je mrtvý), nepřevlékl by si ani župan, v němž by ho nejspíš za sto let našli mumifikovaného v katakombách. A to už vůbec nemluvíme o výplatách, zdravotním a sociálním pojištění. Nebýt Milady, bude pan Spock umírat na své dědičné choroby bez pomoci na otomanu v kotelně a paní Tichá žebrat před kostelem. Zkrátka a dobře — Milada je na Kostce jedinou zárukou jakés takés disciplíny.

Pokud někdo splňuje kritéria megery, tak jsem to bohužel asi já. Josef se domnívá, že moje občasné výbuchy hněvu jsou genetického původu, jelikož příslušnice našeho rodu byly „vzteklé mrchy s penou u huby“.

Pravda, některé deníky mých aristokratických předchůdkyň by mohly sloužit jako manifesty zuřivosti a dokonce i hypochondrická Klára křičela tak, že její komorná v podstatě ohluchla už ve dvaceti letech, ale podle mého názoru jsem především obětí prostředí. O Denisce je zbytečné mluvit — ta by dovedla přivést k nepřičetnosti i Buddhu — ale v poslední době mě vyloženě — promiň ten nearistokratický výraz — serou úplně všichni včetně psů. V první řadě otec. V Americe jsem ho

nikdy neslyšela mluvit o penězích a pomalu nevěděl, jak vypadají. Dnes říká bankovkám „kamarádičky“, má je zamčené v trezoru a při sebemenším výdaji vyvádí, jako by mu sociálka odebírala milované děti. Když nám kdosi ukradl na záchodech žárovky, odmítl koupit nové s tím, že „kazit se dá i potmě“. Sprchovat se můžeme maximálně šest minut denně, teplou vodou tři minuty.

Uznávám, nejsme Schwarzenbergové a musíme šetřit, ovšem pár litrů benzínu potřebných k cestě za Tebou je s přihlédnutím k našim dluhům zanedbatelná částka. Na moji žádost ovšem otec reagoval tak vznětlivě, jako bych chtěla letět soukromým tryskáčem na Havaj.

Pan Spock jí prozac jak lentilky, paní Tichá se nějak nebezpečně rozpila, matka dělá obojí, takže vidí strašidla i ve vaně, a Josef je prostě Josef.

Divíš se, že nedokážu zachovávat aristokratickou vyrovnanost?

Megera

Konec prvního dílu

Poslední aristokratka

– evžen boček –

Vydalo nakladatelství Druhé město — Martin Reiner

v Brně roku 2012 jako svou 77. publikaci

Odpovědný redaktor Miloš Voráč

Fotografie na obálce www.icanbecreative.com

Obálka a grafická úprava Bedřich Vémola

Sazba z písem Minion a Veneer Two studio@vemola.cz

Tisk Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Vydání první

244 stran

www.druhemesto.cz